

Odysseia

Homer

A decorative graphic consisting of several geometric shapes. A large green L-shape is on the left. A horizontal green bar is in the middle. A large green inverted triangle is at the bottom right. The background is a light purple color.

Project Gutenberg

The Project Gutenberg EBook of Odysseia, by Homer

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org/license

Title: Odysseia

Author: Homer

Translator: Axel Gabriel Sjöström

Release Date: February 19, 2017 [EBook #54200]

Language: Swedish

*** START OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK ODYSSEIA ***

Produced by Jari Koivisto and Tapio Riikonen

ODYSSEIA

UDYSSEIA

Af

Homeros

Öfversatt och i Disputationer utgifven af

Axel Gabriel Sjöström

Helsingfors, Tryckt hos J. C. Frenckell & Son, 1835-1840.

Tis de ken allou akoisai; alis pantessin 'Omeros.

Theokritos.

INNEHÅLL:

Lecturo.

Första Sången.

- v. 11-21. ODYSSEUS, mot hvilken POSEIDAON var högeligen uppbraggt, qvarhölls på ön Ogygia, dit han efter ett skeppsbrott anländt, af nymfen KALYPSO, som förälskat sig i honom.
- v. 22-62. Medan nu POSEIDAON gästade hos Aithioperna, anhåller ATHENE, vid gudarnas rådpläging, att ODYSSEUS måtte få återvända till sitt Ithaka, som han så mycket saknar.
- v. 63-305. Såsnart ZEUS dertill samtyckt, råder ATHENE, att HERMES måtte ju förr desto hellre afsändas till KALYPSO, med befallning att låta drotten resa hem. Sjelf hastar hon till Ithaka och eggas, under skepnaden af MENTES, de Taphiers Konung, TELEMACHOS, att från palatset bortvisa sin moders skamlösa friare, samt sjelf resa till NESTOR och MENELAOS, för att söka underrättelse om fadren.
- v. 306-318. Härefter aflägsnar sig ATHENE.
- v. 319-444. Sedan nu TELEMACHOS för de kalasande friarena yttrat sin mening, och på EURYMACHOS' fråga: med hvilken fremling han samtalt? gifvit till svar, att det varit med MENTES, tillbringar han natten bekymmerfull på sin kammare, i beråd att följande dag verkställa gudinnans befallningar,

Andra Sången.

- v. 1-79. Följande dag förkunnar TELEMACHOS, uti folkförsamlingen, sin moders friare, att de måste draga hädan.
- v. 80-128. Derpå svarar ANTINOOS öfvermodigt.
- v. 129-207. För TELEMACHOS, som derefter beklagar sig öfver friarenas oförrätt, och allvarligen yrkar hvad han yttrat, visa sig plötsligt tvenne örnar, af hvilket järtecken HALITHERSES spår olycka åt friarena; men EURYMACHOS skrattar åt spådomen, och säger trotsigt att friarene alldeles icke lemna huset, såframt icke PENELOPE antingen af TELEMACHOS till sin fader ätersändes, eller ock afgör med hvem af dem hon ärnar gifta sig.
- v. 208-223. TELEMACHOS begär ett skepp för sin tillämnade resa.
- v. 224-241. MENTOR förebrår *Ithakesierna*, att de ej ära ODYSSEUS' minne.
- v. 242-256. LEIOKRITOS far häftigt ut mot MENTOR.
- v. 257-295. Sedan folkförsamlingen är upplöst, lofvar ATHENE, under MENTORS skepnad, ett skepp åt TELEMACHOS, och ber honom skaffa sig reskost.
- v. 296-336. När derefter TELEMACHOS återvänder till de kalasande friarena, mottages han med stickord.
- v. 337-381. Bortgången från dessa, anmodar han EURYKLEIA, att skaffa reskosten i ordning, och affordrar henne en ed, att hon skall för hans moder dölja den tilltänkta resan.
- v. 382-434. Sedan Athene af Noemon fått ett skepp, ledsagar hon, under MENTORS skepnad, till detsamma om qvällen TELEMACHOS, och de afresa till Pylos, utan PENELOPES vetskap.

Tredje Sången.

- v. 1-68. Beledsagad af ATHENE, kommer TELEMACHOS till *Pylos*, der NESTOR jemte sina söner håller på som bäst att offra åt POSEIDAON; båda de resande mottagas gästvänligen.
- v. 69-101. Åt NESTOR, som sedan frågar, hvilka och hvadan de fremmande äro, svarar TELEMACHOS, att han är

ODYSSEUS' son, samt reser för att höra tidender om sin fader.

- v. 102-198. Sedan NESTOR hållit ett låftal öfver ODYSSEUS, berättar han huruledes *Hellenerne*, efter en emellan AGAMEMNON och MENELAOS uppkommen oenighet, på särskilda vägar, sökt sina hembygder, och att han väl lyckligen hemkommit, men ej visste, hvad som händt de andra, vidare än att PHILOKTETES och IDOMENEUS likaledes funnit hemmet, och att den af AIGISTHOS mördade AGAMEMNON blifvit hämnad af sin son ORESTES.
- v. 199-252. TELEMACHOS, uppmanad af NESTOR, att följa ORESTES' exempel, anser sig ej kunna våga företaget, och begär närmare underrättelser om AGAMEMNONS död.
- v. 253-328. NESTOR gör honom till viljes, och råder honom att resa till MENELAOS i Sparta.
- v. 329-370. Mot aftonen ämna ATHENE och TELEMACHOS återvända till galejan, men då NESTOR dertill nekar och bjuder dem stanna qvar hos sig öfver natten, förebär gudinnan en angelägen resa, och aflägsnar sig.
- v. 371-394. NESTOR igenkänner henne.
- v. 395-497. TELEMACHOS sofver med PEISISTRATOS; far dän följande morgon, landvägen, i hans sällskap; hvilar öfver natten i *Pherai*, och afreser tidigt vidare till MENELAOS.

Fjerde Sången.

- v. 1-67. TELEMACHOS och PEISISTRATOS mottagas gästfritt af MENELAOS, hvilken som bäst firar sin sons och sin dotters bröllop.
- v. 68-154. Då MENELAOS råkat föra talet på ODYSSEUS, tränga sig tårar fram ur TELEMACHOS' ögon. Emedan han har svårt att dem dölja, misstänker MENELAOS strax, hvem han är, och HELENA, som tillkommer, påstår fremlingen vara fullkomligen lik ODYSSEUS.
- v. 155-186. PEISISTRATOS säger, att hon alldeles icke misstager sig, och vid ODYSSEUS minne och saknad utbrista alla i gråt.

- v. 187-264. PEISISTRATOS beder, att lykta gråten, på hvilken
HELENA, genom i bägrarna inkastade trollmedel,
gör fullkomligt slut, och berättar derjemte,
att hon igenkännt ODYSSEUS en gång vid tillfälle,
då han, såsom spejare, vågat sig in i *Troia*.
- v. 265-289. MENELAOS omtalar händelsen vid trähästen.
- v. 290-305. Derefter förfoga sig alla till sofrummen
- v. 306-586. och följande dagen, ombedd af TELEMACHOS, att få
höra allt hvad MENELAOS visste om hans fader,
förtäljer denne, hvad PROTEUS i Egypten bebådat
om Hellenernes hemkomst, och om ODYSSEUS på
KALYPSOS ö,
- v. 587-624. beder derjemte TELEMACHOS, att dröja qvar några
dagar, och erbjuder, på hans vägran, en gästskänk.
- v. 625-674. Emellertid stämpla friarene försåt mot den
hemvändande TELEMACHOS.
- v. 675-841. Deras plan upptäcker MEDON för PENELOPE, som
högeligen förskräckt beder ATHENE om hjälp,
och tröstas i en nattlig syn.
- v. 842-847. Emellertid lägga sig friarene i försåt.

Femte Sången.

- v. 1-20. Då ATHENE i gudarnas rådsförsamling klagar
öfver *Ithakesiernes* otacksamhet mot ODYSSEUS,
öfver hans qvarhållande på KALYPSOS ö, och
det mot TELEMACHOS utställda försåtet,
- v. 21-42. befaller ZEUS henne, att helbregda återföra
ODYSSEUS till hemlandet, och HERMES att resa till
KALYPSO, med tillsägelse om ODYSSEUS förlossning.
- v. 43-115. HERMES förfogar sig alltså till *Ogygia*, mottages
af nymfen med välvilja, och berättar sitt uppdrag,
- v. 110-144. hvarefter KALYPSO väl klagar öfver gudarnes
afundsjuka, men lofvar ändock att ej längre
qvarhålla ODYSSEUS.
- v. 145-170. HERMES aflägsnar sig, och KALYPSO bjuder ODYSSEUS,
som sitter på hafsstranden, och täres af hemlängtan,
att bygga en farkost; sjelf lofvar hon alla resans
förnödenheter.

- v. 171-224. Den kloke och varsame konungen affordrar henne en ed, att hon ej hemligen skall stämpla hans ofärd; hon aflägger eden, följer hem ODYSSEUS, och framställer förgäfves resans faror.
- v. 225-277. Dagen derpå börjar ODYSSEUS byggnadsarbetet, hvilket han slutar på den fjerde, och afreser den femte dagen.
- v. 278-493. Efter sjutton dagars segling, då ön Scherias berg ren synas, uppväcker den från *Aithioperna* hemvandande POSEIDAON en förskräcklig storm, ur hvilken ODYSSEUS räddas af LEUKOTHEA, som skänker honom sin hårbindel. ODYSSEUS öfvergifver farkosten, ankommer simmande, nästan utan sansning af trötthet, till land vid en flodmynning, och tillbringar der natten, efter omständigheterna.

Sjette Sången.

- v. 1-47. Med afsigt att åt ODYSSEUS bereda välvilligt mottagande hos ALKINOOS, *Phaiekernes* konung, erinrar ATHENE, i en dröm, dess dotter, NAUSIKAA, om klädtvätt.
- v. 48-109. Sedan alltså, följande dagen, NAUSIKAA med sina tärnor åkit till flodstranden, och kläderna blifvit, i vanlig ordning, tvättade, roar hon sig, medan de torrka, med bollspel.
- v. 110-185. Men då bollen, genom ATHENES föranstaltande, nedfallit i vattnet, och, vid tärnornas rop, ODYSSEUS, uppväckt ur sömnen, af NAUSIKAA begär, att hon må gifva honom kläder, och visa honom vägen till staden —;
- v. 186-250. så villfar hon drottens begäran, och sänder honom en skrud. Sedan ODYSSEUS densamma påtagit, smyckas han af ATHENE med utmärkt skönhet, samt vederqvicker sig med mat och dryck.
- v. 251-331. Derefter bjuder honom den hemvändande NAUSIKAA, att åtfölja sin vagn, tills de hunnit ATHENES lund, och att der qvarstanna, samt, såsnart hon kunde synas länd till sin faders boningar, begifva sig

till desamma, och först helsa hennes moder.

Sjunde Sången.

- v. 1-36. Efter NAUSIKAA begifver sig ODYSSEUS till staden, och möter på vägen ATHENE förklädd, samt beder henne att visa Sig kungaborgen.
- v. 37-239. Dit beledsagad, och sedan han beundrat ALKINOOS' Palats och parker, nalkas han, bönfallande, drottningens knän, och undfägnas herrligen. Men när öfrige gästerna bortgått, igenkänner ARETE de kläder, ODYSSEUS bär, och spörjer, hvadan han kommer, samt af hvem han dem erhållit,
- v. 240-347. ODYSSEUS berättar korteligen sin resas mödor och faror i hvarefter konungen lofvar honom skepp och kamrater till hemfärd, erinrande honom att gå till hvila,

Åttonde Sången.

- v. 1-40. ALKINOOS befaller utrusta ett skepp, och hembeledsaga ODYSSEUS.
- v. 41-93. För de till gästbud kallade drottar sjunger emellertid DEMODOKOS om striden mellan ACHILLEUS och ODYSSEUS, för hvilken tårarne frambrista.
- v. 94-103. Så snart ALKINOOS märker hans ängslan, uppmanar han de sina till kämpalekar, för att visa hvad Phaiekerne gitta i sådant afseende uträtta,
- v. 104-151. När dessa slutats, inbjuder LAODAMAS, kongens son, ODYSSEUS, att äfven försöka sin lycka.
- v. 152-234. Men då EURYALOS med otidighet bemöter hans ursäkt, uppträder ODYSSEUS till täflan, besegrar Phaiekerna i diskoskastning, och utmanar dem, LAODAMAS undantagen, till allt slags täfling,
- v. 235-255. Dervid blifva alle tyste, och ALKINOOS säger, att hans män endast förstå sig på kapplöpande, segling, dans och sång.
- v. 256-384. Derefter dansa någre utvalde ynglingar, medan DEMODOKOS sjunger KYPRIS och ARES' kärlek.

- v. 385-531. Sedan ODYSSEUS, af Phaiekerna med skänker behedrad, badat sig, utbrister han i tårar vid DEMODOKOS' sång, under måltiden, om *Troiska* hästen, och Troias förstöring.
- v. 532-586. Då ALKINOOS detta märker, beder han ODYSSEUS säga, hvem han är, hvar ifrån han kommit, och hvarföre han utbrustit i tårar.

Nionde Sången.

- v. 1-38. Sedan ODYSSEUS yppat sitt namn och fädernesland,
- v. 39-61. omtalar han de vexlande öden och olyckor, för hvilka han med de sina, under hemresan från Troia, alltid varit utsatt. Till en början eröfrar han väl staden *Ismaros*, men besegras sedan af Kikonerna.
- v. 62-104. Derefter drifves han af en vid *Maleia* uppkommen storm till Lotophagerna.
- v. 105-230. Från dem kommer han till Kykloperna, qvarlemnar de öfriga följeslagarena på en nära belägen ö, och beger sig åtföljd af endast tolf, till POLYPHEMOS.
- v. 231-566. Denne uppslukar i tre mål sex af kamraterna, men ODYSSEUS utsticker Kyklopens enda öga och räddar sig med största lifsfara därifrån.

Tionde Sången.

- v. 1-33. ODYSSEUS fortsätter berättelsen: hurusom han, anländ till ön *Aiolia*, af AIOLOS mottog alla vindarna, inneslutna i säck, med undantag af Vestan, som borde bringa honom hem till Ithaka.
- v. 34-76. Men då hans reskamrater, under förmodan att finna dyrbarheter, öppnat säcken, drifves han af de utsluppna vindarna tillbaka till *Aiolia*, och affärdas onådigt af Väderguden.
- v. 77-274. Dädan kommer han till *Laistrygonerna*, förlorar hos dem elfva skepp, men flyktar med det återstående till ön *Aiaia*, der KIRKE bor.
- v. 275-347. ODYSSEUS, som af HERMES erhållit skyddsmedel mot KIRKES förtrollningar, frestas af henne till älskog,

hvaråt han dock icke lemnar gehör, innan hon med
ed lofvat återgifva hans snöpligt förvandlade
kamrater mensklig skepnad.

- v. 348-550. Efter ett årsvistelse på ön, begär han, och erhåller
af KIRKE tillstånd att afresa hemåt, men underrättas
derjemte, att han, enligt ödenas beslut, dessförinnan
måste besöka underjorden, och rådfråga TEIRESIAS.
- v. 551-574. Medan de andre skynda till skeppet, nedfaller
ELPENOR från ett tak, och dör.

Elfte Sången.

- v. 1-20. ODYSSEUS seglar med gynnande vind. Som han af KIRKE
undfått, till *Kimmerierne* och *Okeanos*.
- v. 21-50. Efter fullbordadt offer infinna sig de aflidnes
vålnader, hvilka ODYSSEUS dock vägrar att dricka
af blodet, förrän han rådfrågat TEIRESIAS.
- v. 51-80. Först framträder nu vålnaden af ELPENOR, anhållande
om begrafning,
- v. 81-89. sedan kommer ODYSSEUS' moder, ANTIKLEIA.
- v. 90-150. Följer så samtalet med TEIRESIAS,
- v. 151-223. och med besagde ANTIKLEIA.
- v. 224-328. Enär hon sig aflägsnat, framträda flera heroïnor, den
ena efter den andra.
- v. 329-383. (Härvid afbryter ODYSSEUS berättelsen, men fortsätter
strax åter, ombedd af ALKINOOS.)
- v. 384-463. Vidare följer samtalet med AGAMEMNONS,
- v. 464-539. och med ACHILLEUS' vålnad.
- v. 540-566. Förgäfvdes tilltalar ODYSSEUS Telamoniern AIAS.
- v. 567-625. Derefter får han skåda MINOS med flera.
- v. 626-639. Men då stora skaror af vålnader nalkas, rädes han
att PERSEPHONEIA skall tillsända honom det Gorgeiska
hufvudet, hvarföre han återvänder till sitt skepp,
och afreser.

Tolfte Sången

- v. 1-15. Sedan ODYSSEUS från Okeanos återkommit till
ön Aiaia, begrafver han ELPENOR.

- v. 16-141. KIRKE berättar honom den förestående resans farligheter,
- v. 142-165. af hvilka han dock ej låter sig skrämmas, utan lossar galejan, muntrar upp kamraterna,
- v. 166-200. och undslipper först lyckligen SERENERNA,
- v. 291-259. samt räddas derefter från SKYLLA och CHARYBDIS med förlust likväl af sex kamrater.
- v. 260-298. Förgäfvess afråder han de öfriga att lägga till vid Solens ö,
- v. 294-323. samt söker åtminstone intala dem, att skona solens boskapshjordar.

- v. 324-365. Icke destomindre slakta desse, på EURYLOCHOS' inrådan, och plågade af hunger, några oxar, medan ODYSSEUS sofver.
- v. 366-390. Då nu ZEUS, bevekt af Solgudens böner, lofvat hämnas,
- v. 391-399. fortfara kamraterne likväl att äta af det heliga köttet.
- v. 400-453. Derpå anländer ODYSSEUS, efter en förskräcklig storm och skeppsbrott, hvarvid alle kamraterne drunkna, helt ensam, till ön Ogygia, der Kalypso bor.

Trettonde Sången.

- v. 1-125. Ytterligare af *Phaiekerna* med skänker ihågkommen, tager ODYSSEUS mot qvällen farväl af ALKINOOS och ARETE; stiger ombord å det för hans räkning utrustade skeppet, öfverväldigas af en stilla sömn och utsättes, efter hastigt fulländad resa, på *Ithakas* strand.
- v. 126-187. POSEIDAON förvandlar till sten, icke långt från *Scheria*, det återvändande skeppet; men Phaiekerne blidka honom med ett offer.
- v. 188-428. Omsider vaknar ODYSSEUS; och då han skrämnd och rådvill icke igenkänner fosterlandet, mötes han af gudinnan ATHENE, som först, under skepnaden af en ung herde, berättar honom, att denna ö är det djupt saknade Ithaka; men sedermera, i qvinnogestalt upptäcker hvem hon egentligen är; undangömmar i nymfernas grotta hans dyrbarheter; lär honom sättet att döda

- friarena, samt lofvar ändteligen återföra TELEMACHOS.
- v. 429-440. Derefter, för att göra Odysseus desto meta
oigenkännelig, ombildar hon honom alldeles,
och höljer honom uti en tiggargubhes dåliga kläder.

Fjortonde Sången.

- v. 1-79. Svinherden EUMAIOS mottager gästfritt sin,
under tiggareskepnad fördolda, husbonde,
- v. 80-190. hvilken förgäfves söker öfvertala honom, som
klagar öfver friarenes oförrätter, och längtar
efter sin älskade husbonde, att denne nånsin mer
skall återkomma.
- v. 191-359. Sedan ODYSSEUS hopdiktat en historie om sina
underbara öden, berättar han för EUMAIOS hvad han
derjemte erfarit om dess husbondes återkomst,
- v. 360-408. samt söker öfvertyga den tvekande sålunda, att
han betingar sig belöning, ifall han talat sanning,
och underkastar sig döden, ifall han ljugit.
- v. 409-456. EUMAIOS slaktar derefter ett gödsvin, offrar åt
gudarna, och bjuder ODYSSEUS till qvällsvard.
- v. 457-522. Denne lägger sig derpå till hvila med de öfriga herdarna,
- v. 523-533. men EUMAIOS vandrar af till svinstallen.

Femtonde Sången.

- v. 1-129. Af gudinnan ATHENE erinras TELEMACHOS om
hemresa, undfägnas af MENELAOS och HELENA med
skänker,
- v. 130-181. samt skiljes, under godtjärtecken, ifrån dem,
- v. 182-188. Natten tillbringar han i *Pherai* hos DIOKLES.
- v. 189-299. Följande dag, utan att uppehålla sig med besök i
Pylos, tar han farväl af PEISISTRATOS, och går
ombord på sitt skepp. I detsamma infinner sig den
Argeiske siarn THEOKLYMENOS, som begär, och
erhåller tillstånd att göra ressällskap,
- v. 300-491. Emellertid berättar derhemma EUMAIOS sina
fordna öden för ODYSSEUS,
- v. 492-545. TELEMACHOS landar vid en från staden aflägsen

kust på Ithaka, och affärdar THEOKLYMENOS till EURYMACHOS,
v. 516-536. Derefter resa de öfrige sjöledes till staden,
men TELEMACHOS vandrar af tillfots, för att uppsöka
EUMAIOS.

Sextonde Sången.

- v. 1-56. TELEMACHOS mottages af EUMAIOS med mycken
glädje och välvilja,
- v. 57-129. och samtalar med ODYSSEUS, i hvilken han likväl
ej igenkänner sin fader.
- v. 130-153. Derefter beder han EUMAIOS gå till PENELOPE,
och berätta om sin hemkomst.
- v. 154-171. När herden aflägsnat sig, synes PALLAS för
ODYSSEUS med befallning, att han, under EUMAIOS'
bortavaro, må upptäcka sig för TELEMACHOS.
- v. 172-320. Detta sker; och far och son rådpläga, angående
friarnes nedgörande.
- v. 321-405. Emellertid anlända TELEMACHOS' följeslagare till
staden; hvilket högeligen förvånar de försåtliga
friarena, som uppgöra andra planer för hans
mördande, motsagda likväl af AMPHINOMOS.
- v. 406-447. PENELOPE förebrår friarena deras anslag
emot TELEMACHOS och tröstas af EURYMACHOS,
- v. 448-481. EUMAIOS återkommer, utan att ännu igenkänna sin
konung och herre, ODYSSEUS.

Sjuttonde Sången.

- v. 1-60. Följande morgon går TELEMACHOS till staden
samt helsar EURYKLEIA och sin moder, hvilken
gör löften åt gudarna.
- v. 61-100. Derefter önska de falske friarne honom lyda till
sin återkomst, och han emottager THEOKLYMENOS
beledsagad af PEIRAIOS.
- v. 101-253. Emellertid, och under det friarne gästa, ledsagas
ODYSSEUS till staden af EUMAIOS.
- v. 254-327. Den trogne hunden ARGOS.
- v. 328-504. Friarnes, isynnerhet ANTINOOS' skändliga uppförande

mot den förmente tiggaren.

v. 505-606. EUMAIOS återvänder till stallen.

Adertonde Sången.

- v. 1-122. ODYSSEUS besegrar i knytnäfvesträd tiggaren IROS, som öfverfallit honom med stickord.
- v. 123-156. Han varnar AMPHINOMOS för öfvermod, och för ODYSSEUS' hämd, ifall drottén återvänder.
- v. 157-302. PENELOPE tilltalar sin son och sina friare, hvilka, tjuste af hennes skönhet, tillsända henne skänker.
- v. 303-403. Emellertid skymfas ODYSSEUS af tärnan MELANTHO, och af friarne, bland hvilka EURYMACHOS kastar efter honom med sin fotpall.
- v. 404-427. På TELEMACHOS' erinran, gå friarne till sängs.

Nittonde Sången.

- v. 1-52. Sedan vapnen blifvit ur salen bortburna i ett annat rum, stannar ODYSSEUS ensam qvar, ock bjuder sin son gå till hvila.
- v. 53-95. Återigen skymfad af tärnan MELANTHO, bannar han henne strängeligen.
- v. 96-360. PENELOPE samtalar med ODYSSEUS,
- v. 361-475. hvilken i badet, igenkännes af EURYKLEJA.
- v. 476-507. ODYSSEUS beder henne vara tyst med upptäckten.
- v. 508-581. PENELOPE berättar sin dröm för Odysseus, med tillkännagifvande, att hon ärnade till morgondagen utsätta en täflingsstrid för friarena, samt äkta den som kunde spänna ODYSSEUS' båge, och skjuta med pilen genom ögat på tolf efter hvaran uppställda yxar.
- v. 582-604. Sedan ODYSSEUS gillat förslaget, går PENELOPE bort till hvila.

Tjugonde Sången,

- v. 1-21. ODYSSEUS, som hvilar i försalen, bemärker

tärnornas fräckhet.

- v. 22-57. ATHENE tröstar honom.
- v. 58-121. Om morgon bittida väckt af PENELOPE klagan, begär han, och erhåller af ZEUS ett lyckosamt järtecken.
- v. 122-161. Sedan TELEMACHOS tillspott EURYKLEIA, om hon väl undfägnat fremlingen, begifver han sig till torgs, hvaremot hon tillreder måltid åt friarena.
- v. 162-240. Tillkomma EUMAIOS, MELANTHIOS och PHILOITIOS.
- v. 241-246. Friarenes plan att dräpa TELEMACHOS tillintetgöres.
- V. 247-320. Uppträdet med KTESIPPOS.
- v. 321-372. Sedan AGELAOS sökt förmå TELEMACHOS att, till hans fördel, inverka på sin moder, uppskrämmas friarene genom olycksförebud, den THEOKLYMENOS förklarar.
- v. 373-394. TELEMACHOS gäckas af friarena, men återhåller sin harm, och afvaktar den snart inträffande hämden.

Tjugondeförsta Sången.

- v. 1-95. PENELOPEIA föreslår samtliga friarne en täflingsstrid, samt lofvar äkta den, som gitter spänna ODYSSEUS' båge, och skjuta med pilen genom ögat på tolf efter hvaran uppställda yxar.
- v. 96-139. TELEMACHOS sjelf skulle, vid fjerde försöket, lyckats att spänna bågen, om ej ODYSSEUS det förhindrat.
- v. 140-244. Men då samtliga friarne ansträngt sig förgäfves, går ODYSSEUS ut med EUMAIOS och koherden, upptäcker hvem han är, anordnar om hvad som bör göras och utlofvar belöning.
- v. 245-269. Då nu äfven EURYMACHOS gjort ett fruktlöst försök, föreslår Antinoos uppskof till morgondagen.
- v. 270-310. ODYSSEUS' begäran, ätt äfven få pröfva sin lycka, afslås högmodigt af samme ANTINOOS.
- v. 311-430. Men genom PENELOPES och TELEMACHOS' bemedling, öfverlemnas dock bågen åt ODYSSEUS; dörrarne stängas; ODYSSEUS spänner sin båge och skjuter pilen genom ögat på alla yxarna.
- v. 431-434. Härefter rusta sig fader och son till friarnes nederlag.

Tjugondeandra Sången.

- v. 1-41. Sedan ODYSSEUS för friarne röjt sig, och hotat att hämnas lidna oförrätter, börjas nederlagen och den första pilen träffar ANTINOOS.
- v. 42-88. Derefter dödas EURYMACHOS.
- v. 89-152. TELEMACHOS, som dödat AMPHINOMOS, afhemtar vapen från ett annat rum, hvars dörr han ej väl låser; MELANTHIOS passar alltså på tillfället, och bringar äfven åt friarne vapen.
- v. 153-200. Gripen af de trogna tjenarena, blir han hängd.
- v. 201-240. ATHENE manar ODYSSEUS till modig strid.
- v. 241-390. Nu nedgöras friarene alla; endast PHEMIOS och MEDON skonas.
- v. 391-456. ODYSSEUS bjuder att liken skola utbäras.
- v. 457-477. Tärnornas och MELANTHIOS' straff.
- v. 478-501. De redligt sinnades goda mottagning.

Tjugondetredje Sången.

- v. 1-68. EURYKLEIA berättar för PENELOPE, att hennes make hemkommit, och dödat friarena; hvilket hon icke tror.
- v. 69-95. Omsider nedstiger hon dock i matsalen, och tager plats midtemot ODYSSEUS, hvilken hon ej vågar tilltala.
- v. 96-116. TELEMACHOS ogillar, men ODYSSEUS ursäktar sådant förfarande —,
- v. 117-151 samt befaller, att, till undvikande af otidigt kringspirdt rykte om friarnes nederlag, anställa glada danser i palatset.
- v. 152-230. Tvättad, omklädd och af Pallas förskönad, igengännes ODYSSEUS ändtligen af sin gemål,
- v. 231-343. med hvilken han samtalar om fordna och kommande tider.
- v. 344-372. Följande dag vandrar han till sin fader, LAERTES.

Tjugondefjerde Sången.

- v. 1-97. Till underjorden beledsagar HERMES friarenes skuggor, som mötas, bland andra, af ACHILLEUS och AGAMEMNON.
- v. 98-203. Uppå tillfrågan berättar AMPHIMEDON om det fruktlösa frieriet till PENELOPE och det af ODYSSEUS utförda nederlaget.

- v. 204-411. Emellertid råkar ODYSSEUS sin fader, och öfvertygar honom, genom säkra tecken, att han är den rätte sonen. Den af glädje nästan sanslöse LAERTES vederqvickes af Athene, och inbjudes till måltid.
- v. 412-470. Fastän afrådde af MEDON och HALITHERSES, rusta sig friarenes anförvandter till hämd.
- v. 471-547. Men på ATHENE's inrådan göres ända på striden, och formelig fred avslutas.

LECTURO.

Vergente ad finem anno 1818 adgrediebamur, Dissertationibus Academicis, editionem in publicum dare Homericæ *Odysseæ*, Græce et Sæthice, notis instructam brevissimis, et quidem in forma quarta; continuabamus opusculum, nobismet certe gratum, neque Commitionibus non acceptum, interpositis nonnullis quoque aliis studiorum deliciis, usque ad annum tristissimi incendii 1827, memori quem mente dolemus, omnia vastantis et vorantis. Quiescebant dein amoense curæ, donec *Odysseam* nostram de novo liceret adoriri. — Refiugimus vero jam antea edita, formam mutamus, Græcum mittimus certum et notulas. Prior metaphrasis extendebatur ad Quartæ Rhapsodiæ versum 319; quæ dein sequentur sunt posterioris curæ, quam utque in antecedentibus desiderari velemus. Absolvetur *Odysseæ* hæc nova editio per Tomos Quatuor.

FÖRSTA SÅNGEN.

Sångmö, sjung mig den man, mångvandraren, hvilken så länge
Vankade, sen han Troia förstört, den heliga staden;
Många människors bygder besåg han och lynnen sig lärde,
Många smärtor jemväl utstod i sitt hjerta, på hafvet,
Äflande för sitt lif, och för reskamraternas hemkomst. 5
Reskamraterna dock ej frälste den fiksamma så ens;
Ty med sitt öfverdåd sig sjelfva beredde de döden,
Dårlige, hvilka Hyperion's sons, Eelios' oxar
Åto; men hemkomstdagen för dem ock därför han borttog.
Sångmö, sjung nu för oss, Zeus' dotter, något af detta! 10

Voro så alle de andre, som undgått bråda förderfvat,
Hemma nuren, sen kriget och sjön dem lyckats att undgå;
Men vår hjelte allena, i saknad af maka och hemkomst,
Höll den vördiga nymfen, gudinnors gudinna, Kalypso,
Giljande sig till gemål, än qvar i de håliga grottor. 15
Men då nu, vid omvälfvande år, den tiden var inne,
Hvilken åt honom bestämts af gudar, att lända tillbaka
Hem till Ithaka, der ej skulle han mödorna undgått,
Fast hos vännerna stadd; men gudar sig ömkade alle,
Utom Poseidaon, som var förskräckligen uppbragt 20
Mot gudmaken Odysseus, förrän han hunne sin hemjord.

Till Aithioperernas land var han faren, det fjerran belägna,
(Hän till de Aithiopeer, som tvedelt, ytterst bland menskor,
Bo, der Hyperion sjunker en del, en ann, der han uppgår.)
Att mottaga hos dem hekatomben af tjurer och gumsar. 25
Der han till måltids satt, sig fägnande, medan de andre
Hade uti Zeus' salar. Olympierns, samlat sig alle.
Då begynte att orda de dödliges fader och gudars.

Ty i sälen han sig påminnte den bålde Aigisthos,
Som Agamemnonides, vidtfrejdad Orestes, ihjelslog. 30
Honom mindes han nu, och ibland odödliga talte.

Hm! hur de dödlige dock andraga mot gudarna klagmål:
Ty att det onda från oss här flyter, de yrka, men sjelfve,
Genom sitt öfverdåd de hafva, mot ödet, bekymmer.
Äktande så, mot ödet, Aigisthos äfven Atreidens 35
Vigda gemål, och konungen sjelf, hemländande, dräpte,
Vetande brådt förderf; vi bebådade honom på förhand,
Sändande Hermeias, välspejande Argosdödarn,
Att ej konungen mörda, att ej hans maka begära.
Ty af Orestes hämd skall vederfaras Atreiden, 40
När fullvuxen han blir och längtar till fädernelandet.
Ordade så Hermeias, men ej Aigisthos bevekte,
Fast han menade väl; nu allt han rikligen umgällt.

Honom svarte derpå klarögda gudinnan Athene:
O, du, vår alles far, Kronides, af konungar ypperst, 45
Denne, minsann, förtjente den död, han dukade under;
Må desslikes en annan förgås, ho, sådant bedrifver.
Men mitt hjerta lågar af sorg för den vise Odysseus,
Olycksmannen, som lider betryck, från vännerna fjerran,
På kringfluten en ö, der hafvets nafle befinnes; 50
Skogbevuxen är ön; en gudinna i salarna vistas,
Dotter utaf allkunnige Atlas, som djupen i hafvet
Samtliga vet öfverallt, samt sjelf de höga kolonner
Uppbär, som från hvaran åtskilja jorden och himlen;
Dottren af denne hos sig qvarhåller den sörjande ömkling. 55
Städs derjemte med söta och smilande orden hon smeker
Honom, att han må glömma sitt Ithaka; tvertom Odysseus,
Längtande få helst skåda den rök, som hvirflar åt höjden
I hans fäderneland, tillönskar sig döden. Ej nu ens
Böjs ditt sinne, Olympier, än? Har icke Odysseus, 60
Vid Argeiernas skepp dig fägnat med gården af offer
Fordom i Troers rymliga land? Hvi vredgas du så, Zeus?

Henne till svar genmälte den molnhopskockande gud Zeus:
Dotter min, hvad för ett ord dig flydde ur tändernas stängsel?

Skulle väl jag ha nånsin förglömt den ädle Odysseus, 65
Hvilken i klokskap vinner de dödlige, vinner i offer
Till odödliga gudar, som bo i himmelens rymder?
Men nu Poseidaon, jordfamnarn, är städse beständigt
Vred för Kyklopens skull, som drotten beröfvade ögat,
För Polyphemos, den trotsige best, hvars kraft är den största 70
Bland Kyklopernas flock. Hans mor är nymfen Thoosa,
Dotter till Phorkyn, kong i det ofruktbärande hafvet,
Med Poseidaon älskogförent i de håliga grottor.
Från den tiden Poseidaon, jordskakarn, ej dödar,
Men dock jagar omkring från fädernejorden Odysseus, 75
Nu då välan, må vi här allsamtligen öfver hans hemkomst
Rådslå, huru den sker. Poseidaon ock sin förbittring
Låter fara; han icke förmår, då ej gudarne medge,
Mot odödliga alla sin tvist utföra allena.

Honom svarte derpå klarögda gudinnan Athene: 80
O, du vår alles far, Kronides, af konungar ypperst,
Om nu detta i sanning är kärt för de saliga gudar.
Att till sitt eget hem får lända den vise Odysseus,
Sändom då Hermeias, budbäraren, Argosdödarn,
Han till Ogygias ö, att han måtte så fort som är möjligt 85
Vårt oryggliga råd skönlockiga nymfen förkunnas
Hemkomst åt tålsinnta Odysseus, att hem han må komma.
Jag deremot mig begifver till Ithaka, att jag må sonen
Mer anmana, och mod ingifva åt honom i sinnet,
Att han till rådslag kalle de hufvudfagre Achaier, 90
Och förwise den friaretropp, som hittills beständigt
Slaktar hans får och jemväl fotsläpande hornade korna.
Vill ock sända till Sparta, och till sandmarkiga Pylos,
Att utforska, om något försports om fadrens igenkomst,
Samt sig ståteligt namn bland menskor derjemte förvärfva, 95

Talande så, vid föttren hon bandt de kostliga gyllne
Himmelska skor, som henne båd' utöfver hafvet och äfven
Den omätliga jord hänburo, i kapp med en vindflägt.
Tog sin väldiga lans, med vättjade kopparn beslagen,
Tung och kraftig och stor, med hvilken hon hjeltarnes leder 100
Tuktar, på hvilka som helst hon är vred, högborna gudinnan.

Sedan i hastande fart nedsteg hon från himmelens klint,
Stod så hos Ithakas folk, i farstun strax hos Odysseus,
På gårdströsklen, och hade i hand kastspjutet af koppar,
Tagande skepnad af Taphiers drott, gästfremlingen Mentos. 105
Der anträffade hon de trottsiga friarne, hvilka
Utanför dörrarna nu förlustade sinnet med terning,
Sittande alla på hudar af nöt, dem sjelfve de slaktat.
Men herolder åt dem och oförtrutne betjenter,
Somliga blandade vatten med vin i kratererna samman, 110
Somliga återigen med de pipiga svamparna borden
Tvagde, och ställde dem fram, samt delade rikliga köttet.
Henne af alla då först gudlike Telemachos märkte;
Ty bland friarne satt han, i innersta hjertat bekymrad,
Skådande fadren, den bålde, i tankarna, huru han, hemländ, 115
Månde bland friarnes flock anställa i huset förskingring,
Äran behålla för sig, och om egna besittningar råda.
Tänkande så, bland friarne satt han, och märkte Athene,
Gick så i farstun ut, och förgrymmade sig i sitt sinne,
Att den fremmande stod vid dörrarna länge, och närmad, 120
Högra handen han tryckte, och lansen af koppar emottog,
Och tilltalade henne, ooh sade bevingade orden:

Hell dig, fremling, af oss vänskapligt du helsas; men sedan,
När du vid bordet är mätt, låt se, hvad dig göres behof af.

Sade, och gick så fornt; ock följde nu Pallas Athene. 125
Men då de inträdt båda uti det höga palatset,
sen förde han fram, och stälde mot långa kolonnen,
Inom det välombonade skrank, der äfven de andra
Lansar stodo i mängd, tålmodige drotten Odysseus'.
Henne han ledde till thronen, och bredde inunder en konstgjord 130
Kostelig duk; var äfven en pall för fötterna anbraggt.
Sjelf bredevid sin pyntade stol han ställde, från alla
Friarne skild, att icke hans gäst, af stojet besvärad,
Måtte vid maten ledas, i lag med de trottsiga bjessar,
Och för att spörja jemväl om sin bortavarande fader. 135
Men tvättvatten i skåln ihöllde en tärna, och frambar
I den sköna och gyllne, uppå tvättfatet af silfver,
Vattnet, och dukade der bredevid det fejade bordet;

Ärbara skafferskan hemtade bröd, och satte för gästen,
Samt mång rätter dertill af allt hvad huset förmådde. 140
Föreskärarn på fat upplade och hemtade allt slags
Kött, och ställde åt dem bredevid de gyllene bägrar:
Gick så en herold ofta också, ihällande vinet.
Trottsige friarne trädde nu in; och alle på stunden
Togo sig plats i ordenteligt skick på bänkar och stolar. 145
Dem herolderne då tvättvatten på händerna hällde,
Medan i korgarna bröd tjenstflickorna rågade ömnigt.
Och till de färdiga rätter, som vankades, händren de räckte.
Gossar derjemte också vinbålarna rikligen fyllde.
Men lystmätet till dryck och till mat när ändtligen undfått 150
Friareskaran, på annat begynte då hågen att leka,
Både på sång och på dans, som äro kalasernas smycken.
Lade nu därför herolden i Phemios' händer den granna
Cittran, och han bland friarne sjöng, allenast af nödtvång.
Således spelande stämde han upp, att herrligen sjunga. 155
Men Telemachos talte då till klarögda Athene,
Hållande hufvudet nära, att ej de andre det hörde:

Fremling, så kär, säg, vredgas du väl för orden jag säger?
Hågen leker för dessa på slikt, nå sånger och strängspel,
Lätt, förty de en ann mans gods onäppste förtära, 160
Hvilkens hvitnade ben kanhända förmultna i regnet,
Vräkta i land, eller ock kringvältrar vågen i hafvet.
Såge de honom en dag till Ithaka återkommen,
Alle de önskade sig, att snabbare vara på föttren,
Än förmögnare vara på kläder och gull helt säkert. 165
Nu i sitt olycksöde han dog; oss finns ej en enda
Tröst mer, fast ock någon af jordbeboende menskor
Sade, att han skall komma; hans hemkomstdag är förlorad.
Men du, välan mig detta förtälj, och noga berätta:
Ho,, hvarifrån är du? hvar är dig stad och föräldrar? 170
På hvad skepp är du hit ankommen och huru ha sjömän
Dig till Ithaka bragt? hvad tro de sig vara för karlar?
Ty jag förmodar ej alls, att du hit, fotgångare, kommit.
Detta åt mig sannfärdigt berätta, att väl jag må veta,
Om du för första gången är här, eller redan min faders 175
Gästvän; ty mång männer förut påhelsade vårt hus,

Andre också, förty umgängsam med menskor var denne.

Honom talte då till klarögda gudinnan Athene:
Sannerlig skall dig detta jag högst noggrannligen säga;
Mentes, den insigtsfulle Anchialos' son jag mig skryter 180
Vara, och konung derhos för de Taphiska roddarebussar.
Just på stunden jag nu anlände med skepp och kamrater,
Seglande öfver den mörknande sjön till fremmande menskor,
Efter koppar till Temesa; jern, det blanka, jag medhar.
Skepp mitt står nu derborta vid landet, fjerran från staden, 185
Under det skogiga Neionberg, i hamnen vid Rheithros.
Men gästväänner från fädernas tid vi skryte oss vara,
Från urminnes, om ock du ginge och frågte den gamla
Drotten Laertes; om hvilken de säga att aldrig till staden
Mer han kommer, men ensam, af krämpor på landet besväras, 190
Jemte en gammal gumma, som mat åt honom och dricka
Frambär städs, när tröttheten hårdt angripit hans fötter,
Mödsamt krälände kring på det välomansade vinberg.
Nu hitkom jag; förty man sade att far din är hemstadd
Ren, men gudarne honom ännu förhindra från hemkomst. 195
Ty helt säkert ej dött på vår jord den ädle Odysseus,
Utan, lefvande än, qvarhålls han på villande hafvet,
Uppå en kringsköljd ö, af elaka männer och vilda
Hindrad, hvilka — ho vet? — ovilliga drotten behålla.
Men nu skall jag dig spå sannfärdligen, såsom i sinnet 200
Mig odödlige lägga, och, såsom jag menar, det händer,
Fast jag ej spåman är, och ej säkert förstår mig på fåglar.
Allsej länge numera från älskade fädernejorden
Blir han borta, om ock jernfjettrar betvingade honom;
Ty månghittig är han, och tänker väl ut, hur han hemfar. 205
Men du, välan, mig detta förtälj, och noga berätta,
Om du, så stor en karl, är son af sjelfste Odysseus:
Ty du är märkligen lik, till de vackra ögon och hufvut'
Honom; såhär med hvaran umgingos vi många gånger,
Förrn till Troia han seglade bort, dit äfven de andre 210
Ypperste män från Argos på hålkade skeppena foro.
Sen har Odysseus aldrig jag sett, och mig han ej heller.

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:

Sannerlig, fremling, för dig högst noga jag ärnar berätta.
Mor min yrkar väl, att jag är hans; mellertid jag ej saken 215
Känner; ty troligen ingen ännu sjelf vetat sin härkomst.
O, att jag vore likväl en son till någon af rika
Männer, dem ålderdomen vid egna besittningar träffat.
Nu deremot den som vardt osällast bland dödliga menskor,
Honom de kalla min far: det länder till svar på din fråga. 220

Honom talte då till klarögda gudinnan Athene:
Visst ej gudarne hafva din slägt namnlös för en framtid
Gjort; ty sådan en man framfödde dig Penelopeia.
Men du, välan, mig detta förtälj och noga berätta,
Hvad för gelag, hvad hop är dethär? hvad nödgar dig härtill? 225
Festmål, eller ett bröllop? Förty det är väl ej bunklag.
Så storståtligen synas de mig, och utöfver höfvan
Gästa i huset; en man helt visst slikt skulle förtryta,
Såge han skamlösheten, och kloktänkt komme dem öfver.

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade: 230
Fremling, emedan om detta du mig tillspörjer och forskar,
Tör väl fordom vårt hus otadeligt varit och äfven
Rikt, sålänge ännu här hemma den mannen fördröjde.
Nu helt annat beslöts af Gudar, som stämpla oss ofärd,
Hvilka ha honom gjort mer hänförsvunnen än alla 235
Menskor; ty vore han död, jag skulle så mycket ej grämas,
Om han i Troers land aflidit bland vapenkamrater,
Eller 1 vännernas händer, enär han kriget beslutit:
Skulle åtminstone då Achaierne honom en grafvård
Gjort, och sin son stor ära för kommande tider han vunnit. 240
Nu på ett snöpligt sätt Harpyierna roffade honom;
Oomtald, hänsvunnen, han dog, men smärter och jemmer
Lemnade mig; dock nu jag ej honom suckande sörjer
Endast; gudarne hafva mig gjort ock andra bekymmer.
Ty de ädlingar alla, som ega på öarna välde, 245
Uppå Dulichion, Sama, och skogbevexta Zakynthos,
Äfven samtliga de, som på klippiga Ithaka herrska,
Desse för mor min fjesa, och bringa oss alla på kneken.
Hon afsäger sig ej det skändliga giftet, och gitter
Slut ej göra härpå; mellertid de, frossande slösa 250

Gods mitt; snarligen äfven mig sjelf de skola föröda.

Honom talade till, misstyckande, Pallas Athene:
Ack, visst hade du mycket behof af Odysseus, den fjerran
Stadde, som händer lade uppå de friare fräcka
Ty om han, hemländ nu, i farstudörren derborta 255
Stode, försedd med hjälm och med sköld, samt lansarna tvenne,
Sådan ännu, som jag tillförene skådade honom,
Sig förnöjande hemma hos oss, och tömmande bågarn,
När han från Ilos, Mermeros' son, från Ephyra lände;
Ty jemväl dit reste på snabba galejan Odysseus, 260
Det mandräpande gift der sökande, att han det måtte
Ha, för att kopparspetsade pilarna smörja; men han ej
Gaf, emedan han vördade grannt städs varande gudar;
Men dock fader min gaf; ty han högligen älskade honom:
Skulle nu slik uppträda bland friareskaran Odysseus, 265
Alle de visst snardöde och olycksfriare vore.
Men i sanning ju detta beror af gudarnes allmakt,
Om, hemkommen igen, han hämnas skall eller icke,
Uti de egna salar, och dig jag bjuder betänka,
Huru du må ur salen sin kos de friare drifva. 270
Vill du mig nu åhöra, och akt mig gifva på orden?
Sedan i morgon du kallat Achaiska drottarna samman,
Ordet förkunna dem alla, och gudarna vare dig vittnen.
Friarne bjud, att sprida sig hän, hvaren till sitt eget.
Mor din bjud, i fall nu dess hug ilfänas på gifte, 275
Att till fadrens palats hon gånge, den mäktiges, åter.
Der de bröllopet sen tillställa, och ordna en hemgift,
Särdeles rik, som det höfves att följa den älskade dottren.
Men dig sjelf jag vill ge ett grundeligt råd, om du tar det.
Rusta med tjugu roddare ut den bästa galeja, 280
Res så att efterspörja din far, som längesen bortfor;
Om bland dödliga någon berättar dig, eller du hör
Sägn från Zeus, som mest åt menskorna tidender bringar.
Först då till Pylos res, och dig der hos Nestor befråga,
Till Menelaos dän, blondlockiga kongen i Sparta. 285
Ty bland kopparklädda Achaierna sednast han hemkom.
Skulle du nu förnimma din faders lif och hans hemkomst,
Sannerlig, fast ock qvald, du ännu ett år må förbida.

Men om höra du får, att han dött och mera ej finnes,
Vändande sedan igen till älskade fädernejorden, 290
Må du åt honom resa en vård, och begå hans begrafning
Rikligen, såsom det höfs, och din mor bortge åt en annan.
Men när detta du nu fullbordat hafver och verkställt,
Sedan bör du betänka uti ditt sinne och hjerta,
Huru i eget palats du friarna ändtligen månde 295
Döda, med list, eller ock offentligt; du icke behöfver
Bära dig åt som ett barn, ty du är ej mer vid de åren.
Eller hörde du ej, hvad pris vann bålde Orestes
Inför menniskor alla, då fadermördarn han dräpit,
Den sveksinnte Aigisthos, som dräpte hans ryktbara fader? 300
Älskade, du också (ty jag ser dig så stor och så vacker,)
Tapper var, att hos sednaste släkt man godt om dig säge.
Men jag redan begifver mig nu till snabba galejan,
Och till de mina, kanske för väntningen högligen ledsna.
Sörj för dig sjelf, och noga betänk de orden jag talat. 305
Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Gästvän, sannerlig du välmenande detta har talat,
Liksom en far till sin son, och aldrig jag glömmer de orden.
Men dröj qvar nu likväl, änskönt du så brådskar med resan,
Att du må bada dig först, samt sen, förnöjande sinnet, 310
Återgå med en skänk till galejan, gladlig i hjertat,
Kostlig, ooh vacker skänk, som städs skall vara dig skåpskatt,
Gifven af mig; så plär gästvännen gifva sin gästvän.

Honom svarade sen klarögda gudinnan Athene:
Mig ej må du numer qvarhålla, som trängtar att resa. 315
Men den skänk, ditt hjerta befaller dig åt mig förära,
Den må du ge, att jag hem får föra, då åter jag kommer,
Tagande ock en särdeles grann, som förtjenar dig motskänk.

Hon, när detta hon talt, bortgick, klarögda Athene,
Och som en fågel åt himmelen flög, men honom i hjertat 320
Lade hon styrka och mod, påminnande honom om fadren
Mera än nånsin förut; han, varsnande detta med tanken,
Häpnade mycket, förty han en gud det anade vara.
Genast till friarna nu sig begaf gudliknande mannen.
Qvad för dessa då just högröstige sångarn; med tystnad 325

Sutto de alle, och hörde; han sjöng om Achaiernas bittra
Hemfärd, hvilken från Troia beredde dem Pallas Athene.
Men der i högan loft åhörde gudomliga sången
Drotten Ikarios' dotter, förståndiga Penelopeia.
Gick så utföre trappan, den höga, i egna palatset, 330
Icke allena, tillika också två tärnor nu följde.
När hon till friarne sen nedstigit, den ädla bland qvinnor,
Stod hon invid dörrposten utaf välbyggda palatset,
Sänkande för sitt anlete ned den glänsande slöjan.
Men vid hvardera sidan der stod en beskedelig tärna. 335
Gråtande sedan talte hon till den gudomliga sångarn:

Phemios, visst mång andra de dödliges fröjder du känner,
Gudars och menniskors verk, som sångarne herrligen qvada,
Något af dessa besjung, här sittande, men de med tystnad
Vinet dricke; du må upphöra med denna så sorgsna 340
Sången, hvilken hos mig mitt hjerta i bröstet beständigt
Qväljer; ty mig mest träffat den oförglömliga smärtan.
Sådant hufvud jag saknar, och alltid minns jag min make,
Honom, hvars ära sig vida i Hellas spridt och i Argos.

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade: 345
Moder min, hvi misstycker du dock, att den älsklige sångarn
Roar oss, efter hjertats behag? Ju ej sångarne äro
Saker, men Zeus törhända ar saker, som sådant förunnar
Åt påhittiga män, som honom det täckes åt hvarje.
Denne förtycke man ej, att han sjunger de Danaers ofärd. 350
Ty den visan menskorne mer än andra beprisa,
Hvilken uti åhörarnes krets af alla är nyast.
Derför ditt hjerta och sinne också uthärde att höra.
Ej är Odysseus den ende som hemkomstdagen förlorat;
Fingo sin bane ju ock mång andre männer, vid Troia. 355
Utan gå till ditt rum, och sköt der ärender dina,
Väfstoln äfvensom sländan, och tjenarinnorna mana
Att till arbete gå; om saken må männerne vårda
Samtlige; mest dock jag. Ty min är makten i huset.

Hon förvånad och stum till kammaren åter begaf sig; 360
Ty sin sons förståndiga tal hon lade på hjertat.

Men när i högan loft hon hade med tärnorna stigit,
Sedan begret hon Odysseus, den älskade maken, tills ljuflig
Sömn på dess ögonlock nedsändes af Pallas Athene.
Friarne støjade qvar i de dunklande salarna hurtigt, 365
Önskande samtliga få vid henne hvila i bädden.
Men Telemachos nu, den förståndige, började orda.

Friare J till min mor, som egen en trottsande fräckhet;
Låtom oss gästande här förlusta oss, utan ett sådant
Stoj; ty herrligt ju är det minsann, att höra en ståtlig 370
Sångare, som han är, med gudarne lik till sin stämma.
Tidigt på morgonstunden vi måga oss samla till rådslag
Alle, att jag rent ut får eder min mening förkunna,
Att ur salarna gå; tillställen er andra kalaser,
Frätande eget gods, omvexlande en med den andra. 375
Om er detta likväl mer önskeligt synes och bättre
Vara, att utan straff en endes besittning förstöra,
Öden! men jag anropar de alltid varande gudar.
Om Zeus unnar en gång att lika må gäldas med lika,
Visst ohämnade skolen J då i palatset förstöras. 380

Talade så, och de alle med tändren i läpparna beto,
Öfver Telemachos undrande sig, att dristigt han ordat.

Honom talte då till Antinoos, son af Eupeithes:
Gudarne sjelfve, minsann, dig undervisa, att vara
Så storordig i mun, och prata så särdeles dristigt. 385
Måtto dig aldrig på Ithakas ö till konung Kronion
Göra, ehuru hon är, med födslen, ditt fädernerike.

Honom Telemachos nu, den förståndige svarte, och sade:
Blir du, Antinoos ond kanhända för det jag nu säger?
Visst jag Ithaka ville, om Zeus det unnar, besitta. 390
Eller menar du det bland menniskor vara ett lappri?
Sannerlig är det ej slemt, att herrska; ty kongars palats strax
Blir förmöget, de sjelfve också mer hedras än andre.
Men här finnas likväl de Achaiers kongar i sanning
Andre många på Ithakas ö, så unge som gamle. 395
Någon af dem det hafve, när bortdött ädle Odysseus.

Jag likväl i vårt hus skall herre vara, och herre
Öfver de slafvar, som fångat åt mig den ädle Odysseus.

Honom Polybos' son, Eurymachos, svarte, och sade:
Detta, Telemachos, ligger helt visst i gudarnes händer 400
Ho som på Ithakas ö skall vara Achaiernes konung;
Sjelf må likväl du besitta ditt gods och beherrska ditt husfolk.
Ej tör komma en man, som emot din vilja, med våldsmakt
Godset rycker dig från, så länge vår ö är befolkad.
Men, kärälsklige, dig jag vill tillspörja om gästen, 405
Hvadan den mannen kom, och ifrån hvad land han sig skryter
Vara, och hvar hans fädernejord, hans stämma befinnes.
Bragte han tidender med om din hem anländande fader,
Eller kom han väl hit, för att egna ärender sköta?
Huru han hastigt ilade bort, och ej veta, hvem han var 410
Fingo vi; dock han ej var till anletet lik med en usling.

Honom Telemachos nu, den förståndige svarte, och sade:
Sannerlig, Eurymachos, är förlorad min faders igenkomst;
Derför jag litar ej mera på tidender, hvadan de komme,
Icke jag aktar heller de gudabeslut, som min moder 415
Kallande siaren hit i vår sal, utforskar af honom.
Denne åt mig från Taphos är länd, en fäderne gästvän,
Mentes, den insigtsfulle Anchialos' son han sig skryter
Vara, och konung han är för de Taphiska roddarebussar.

Så nu Telemachos; dock i sin själ han kände gudinnan. 420
Men de som vändt sitt sinne till dansen och tjusande sången,
Än förlustade sig, af bidande aftonens påkomst.
Än de förlustade sig, då den mörka aftonen påkom.
Sen för att sofva en hvar sig ändtligen makade hemåt.
Och Telemachos dit, der på prydliga gården hans sofrum 425
Högt var byggdt, på ett välkringskådeligt ställe, begaf sig
Sjelf till hvila också, omvälfvande mycket i sinnet.
Bar så för honom brinnande bloss den aktsama tärnan
Eurykleia, en dotter till Ops, sjelf son till Peisenor,
Henne med egna medel sig köpt tillförne Laertes; 430
Tjugu oxar han gaf, och hon var då blomstrande flicka.
Likt med sin värda gemål i palatset han aktade henne,

Delande aldrig dess bädd, och sin makas vrede så undvek.
Hon medförde de brinnande blossom, hon älskade honom
Ock bland tärnorna mest, och fostrat honom som liten. 435
Nu han öppnade dörrn till det välinrättade sofrum,
Satte på sängen sig sen, afklädande tröjan, den fina,
Hvilken han lade i händren utaf klokrådiga gumman.
Men då hon tröjan ihop väl vecklat och putsat behörigt,
Hängde hon henne på knaggen bredvid den pyntade sängen, 440
Gick så utur sofrummet, och drog till dörren med silfver
Ringen, och sen med dess rem framsköt hon rigeln derjemte.
Der helnattligt han nu, omtäckt med de finaste fårskin, n,
Välfde den färd i sitt sinne, som honom i Athene bebådat.

Andra Söngen.

När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Hastade upp från sin bädd den älskade son af Odysseus,
Sedan han klädt sig; och hängde det eggiga svärdet på axeln,
Bandt ock sköna sandaler inunder de fylliga föttren,
Och ur sitt sofrum gick, jemlik med en gud till att påse. 5
Och så befallte han sen högljudda herolderna genast
Kalla till sammankomst hårfagra Achaierna alla.
Desse kallade alla, som ock församlades skyndsamt.
Men då de samlats redan, och hopförsamlade voro,
Sjelf han till samlingen gick, med kopparlansen i handen. 10
Icke allena, ty två snabbfotade stöfvare följde.
Och ett gudomligt behag utgöt nu på honom Athene.
Häpnande såg det samtliga folk till den kommandes möte.
Satte sig ned på sin faders stol, och Geronterne veko.
Då begynte nu först friborne Aigyptios orda, 15
Han som af ålderdomen var krökt, och visste så mycket.
Ock hans älskade son åtföljt gudmaken Odysseus
Till skönfåliga Ilion hän på de håldade skeppen,
Antiphos, kämpen; men honom ihjelslog vilde Kyklopen
Uti den håliga grottan, och redde sin yttersta qvällsvard. 20

Ock tre andra han hade; bland friarne en af den dvaldes,
Eurynomos, men två städs blefvo vid fädernegodset.
Dock han, sorgsen och klagande, ej sin Antiphos glömde,
Men tårgjutande nu tog ordet, och började tala:

Hören mig nu Ithakesier ock, hvad jag ämnar er säga! 25
Aldrig skedde hos oss rådsamling ännu eller möte,
Alltsen den ädle Odysseus på hålkade skeppena bortfor.
Ho har oss nu församlat? och hvem påkom så behovet,
Hvem bland de yngre män, eller dem som gamlare äro?
Monne han tidender hört om en hit antågande krigshär, 30
Dem han oss sade bestämdt, då han förr dem skulle förnummit,
Eller monne han annan en folksak nämner och kungör?
Redlig synes han mig; allt godt han njute! åt honom
Zeus fullborde till lyckeligt slut, hvad han välfver i sinnet!

Sade. Odysseus' älskade son järtecknet förnöjde, 35
Och han ej mera länge der satt, men längtade tala.
Steg så i samlingens midt, och spiran i handen emottog
Af Peisenor, herolden, som visste de klokaste tankar.
Först derefter han vände sitt tal till den gamle och sade:

Gamle, den man är ej fjerran, — du sjelf det genast förnimmer. — 40
Just jag folket församlat, och mest påkommer mig ängslan.
Jag ej tidender hört om en hit antågande krigshär,
Dem jag er sade bestämdt, då jag förr dem skulle förnummit,
Icke heller jag annan en folksak nämner ooh kungör;
Utan min egen sak, som mig ofärd störtat i huset, 45
Tvefaldt; dels har jag mist den ädlaste far, som bland eder
Samtliga förr var kong, och likt en fader så godsinnt.
Nu en vida större också, som snarligt alldeles
Hela mitt hus förstör, och i grund föröder min lifskost.
In på min mor, som ej vill, en skara af friare tränger, 50
Söner till sådane män, som härstäds äro de högste.
Desse rädas att gå till Ikarios' hus, som är hennes
Fader, att sjelf sin dotter han må utstyra med brudskänk,
Gifva åt hvem han vill, som väl tacknämelig kommer.
Men nu i vårt hus städs qvardröjande dagar på dagar, 55
Slaktande åt sig oxar ooh får och getterna feta,

Hålla de friska kalas, och dricka det glödande vinet
Skamlöst; mycket föröds mellertid, ty ej finnes en sådan
Man, som Odysseus var, ofärden att värja från huset.
Vi ej äro i stånd att värja, och äfven härefter 60
Räddningslöse vi bli, och ej alls förstå oss på nödvärn.
Sannerlig slikt afvärjde jag visst, om jag egde förmåga.
Outhärdliga äro de saker som hända, och nesligt
Hela mitt hus förstörts; ock borde ni sjelfve förargas,
Borde blygas också för de här kringboende menskor, 65
Hvilka bo häromkring; och frukten för gudarnes vrede;
Kanske, förgrymmade, än de näpsa så skamliga dater.
Både jag Zeus anropar, Olympiern, äfvensom Themis,
Hvilken männernes råd upplöser, och bringar att sitta;
Hejden er, vänner, och låten af hårda bekymret mig ensam 70
Täras, såframt ej nånsin min far, den ädle Odysseus,
Har, fiendtelig, gjort fotbrynjta Achaierna illa,
Och J, gäldande det, fiendtlige, illa mig gören,
Eggande dessa; för mig långt bättre det vore i sanning,
Att J skullen förtära båd boskapshjordar och skåpskatt. 75
Ja, om J allt uppåten, kanske snart följde betalning.
Ty vi skulle i staden med ord ombedja så länge,
Återfordrande vårt, tills allt oss gifvits tillbaka.
Nu obotliga smärtor J mig inkasten i själen.

Så han talade vred, och till marken slängde sin spira, 80
Gjutande tårar; det samtliga folk betogs då af miskund.
Tego så alle de andre dervid; ej vågade någon
Endaste gifva Telemachos svar i kränkande ordalag;
Men Antinoos honom allen' tilltalte och svarte:

Hvad har du sagt, högpratig Telemachos, dristig i stormod, 85
Skymfande oss! Du ville väl nog påstänka oss skamfläck.
Saker äro dig dock de Achaiiske friare icke,
Utan din mor, som mer än en ann förstår sig på ränker.
Ty nu redan ha tre år gått, snart vandrar det fjerde,
Sen den tid i Achaiernas bröst hon hjertat bedårar. 90
Hopp hon åt hvar man skänker, och sig utlofvar åt alla,
Sändande tidender; dock helt annat dess sinne begrundar.
Så bland öfriga svek hon fejande stämplade äfven:

Sättande upp stor väf, hon i kammaren började väfva,
Fin, oändeligt lång, och till oss hon talte och sade: 95
Svenner, som frien till mig, då den ädle Odysseus nu hängått,
Biden på bröllopet än, och brådsken ej, tills jag en likskrud
Färdig arbetat, — att icke mitt garn må ödas förgäfves, —
Åt friborne Laertes, tilldess, att honom omsider
Tager den långutsträckande döds förderfliga öde. 100
Att ej i landet på mig Achaiinnorna måga förargas,
Om han förutan täckelse låge, som egde så mycket.
Så hon talte, hos oss manhaftige hjertat bevektes.
Visserlig väfde hon nu om dagen på väfven, den stora,
Men om nättren den rispade opp, då hon facklorna framsatt. 105
Så hon i tre år svek oss med list, och bedrog de Achaier;
Men när fjerde året nu kom, och tiderna kommit,
Sade oss då bland tärnorna en, som grannligen visste,
Och vi träffade henne, som rispade herrliga väfven.
Så hon slutade den, fast alls ej villig, af nödtvång. 110
Dig ge friarne detta till svar, att väl du må veta
Sjelf i din egen själ, och Achaierne alle må veta:
Skicka din moder hän, och befall att till make hon tager
Honom, som fadren befaller, och som ock henne behagar.
Men om hon lång tid än utledsnar Achaiernas söner, 115
Välfvande sådant i sinnet, som rikligt förlänat Athene,
Fyndigt vett, och derhos förträffliga slöjdernas insigt,
Svek derjemte, som aldrig vi hört om en bland de fordna,
Som, skönflätiga, här tillförene bott i Achaia,
Tyro, och Alkmene, eller ock skönflätig Mykene: 120
Ingen enda af dem de finter som Penelopeia
Visste; men denna likväl sig ej till fromma hon uttänkt.
Ty de skola din kost och ditt gods så länge förtära,
Som hon blifver vid detta beslut, det säkert en gud har
Henne i sinnet laggt. Sig sjelf stor ära måhända 125
Gör hon, men dig helt säkert förlust af mången besittning.
Vi ej hem oss begifva, och annorstädes ej heller,
Innan hon gift sig med den af Achaierna, hvilken hon tycker.

Honom Telemachos nu, den förståndige svarte och sade:
Ej, Antinoos, höfves, med våld utjaga ur huset 130

Henne som födt mig, och fostrat; må far min i fremmande länder
Dött eller lefva; mig blefve det svårt, att Ikarios gälda
Drygt, om sjelf jag min mor med berådt mod jagade hädan.
Ty af dess fader jag ondt får lida, och annat en gudom
Sänder, enär min mor de bistra Erinnyer beder, 135
Gående bort ur huset, och hämd från människor skall mig
Drabba; och derföre jag ej nånsin det ordet bebådar.
Men om själen hos eder besitter den minsta försynthet,
Gån mig ur salarna hän, tillställ en andra kalaser,
Frätande eget gods, omvexlande en med den andra. 140
Skulle et detta likväl mer önskeligt synas och bättre
Vara, att utan straff en endes besittning förstöra,
Öden! men jag anropar de alltid varande gudar.
Om Zeus unnar en gång att lika må gäldas med lika,
Visst ohämnade skolen J då i palatset förstöras. 145

Så Telemachos. Örnar ett par den dundrande gud Zeus
Honom sände att flyga från högsta toppen af berget.
Desse flögo nu båda en stund, så snabba som vinden,
Spännande vingarna ut, helt nära den ene den andra.
Men då de kommit till midten utaf mångpratiga rådet, 150
Svängde de sig omkring, och slog med väldiga vingar,
Sågo på allas hufvuden ned, och förkunnade ofärd.
Och då med klorna de kinderna slitit, och halsarna sönder,
Skyndade båda åt höger igenom husen och staden.
Öfver fåglarna häpnade alla, såsnart de dem varsnat, 155
Samt i sin själ omvälfde, hvad nu väl komme att hända.
Men då talte bland dem Halitherses, den åldrige ädling,
Mastors son; ty allen' samtida menskor han vida
Vann, båd att fåglar känna, och gudaorakel förtälja.
Han välmenande ordade då bland dessa, och sade: 160

Hören mig nu, Ithakesier, ock, hvad jag ärnar er säga!
Men för friarne mest jag detta förkunnar och talar;
Ty dem välfves en stor olycka; ty icke Odysseus

Länge numer från vännerna är, men vistas helt nära
Någonstädes, och reder demhär förderfvet och döden 165
Samtligen; men mång andra också olycka skall drabba,
Oss som på Ithaka bo, det välkringskådliga; därför
Grannt påtänken, hur vi dem hejde; sig sjelfve de äfven

Hejda måga; ty det väl blifver dem snarligt det bästa.
Ty ej skall jag er spå, okunnig, men väl erfaren; 170
Ty jag menar, att allt fullbordats äfven åt honom,
Såsom jag ordade då, när Argeierne hädan till Troia
Samtlige foro åstad, och med dem mångråde Odysseus.
Sade, att sen mång qval han lidit, och alla kamrater
Mistat, skull' på det tjugunde år han, af ingen igenkänd, 175
Komma till hemmet igen; det allt fullbordadt nu varder.

Honom Polybos' son, Eurymachos, svarte, och sade:
Gubbe, välan, du kan just prophetera för piltarna dina,
Vandrande hem, att ej dem olycka må framdeles drabba.
Vida bättre än du spår jag hvad detta beträffar. 180
Fåglar, många till tal, visst solens strålar inunder
Vanka, ej alla likväl betydelsefulla. Odysseus
Dog långt borta; o, att du också din bane med honom
Undfått! icke du skulle då särdeles prata orakel,
Och ej egga Telemachos, nog dessutom förtretad, 185
Bidande någon skänk åt ditt hus, i fall han den gäfvde.
Men jag säger dig rent; ock skall fullbordadt det varda:
Om du den yngre man, du som vet båd gammalt och mycket,
Öfvertalar med listiga ord, och retar till vrede,
Honom sjelf till en början det blifver ganska förderfligt; 190
Dock han, för desses skull, ej gitter det ringaste göra.
Men dig, gubbe, vi plikt pålägge, och den skall du gälda,
Harmsen i själen minsann, och tung dig varder förtreten.
Inför alla jag vill Telemachos gifva det rådet:
Bjude han mor sin vända igen till fädernehuset. 195
Der de bröllopet sen tillställa, och ordna en hemgift,
Rikeligt stor, som höfs medfölja den älskade dottren.
Ty jag menar att förr Achaiernes söner ej afstå
Från nog ledt frieri; vi rädas allsicke för någon,
Ej för Telemachos, fastän han är storpratig, kantänka, 200

Ej om oraklet vi heller oss bry, det du för oss, gubbe,
Sladdrar i vädret, och mera ännu åsamkar dig hätskhet.
Godset snöpligen än skall täras, och nånsin ej undfås
Vedergällning, så länge som hon för Achaierna skjuter
Bröllopet upp; men vi, afbidande dagar på dagar 205
Här, för hennes behags skull, täfle, och icke till andra
Gå vi, hvilka det vore en hvar tillständigt att äkta.

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte och sade:
O du Eurymachos; och J trottsige friare alle,
Detta ej mer jag beder er om, ej heller förmäler, 210
Ty ren gudarne veta deraf och alle Achaier.
Men mig gifven en hurtig galeja och tjugu kamrater,
Hvilka resan med mig hitåt fullborda och ditåt.
Ty till Sparta jag nu vill fara och sandiga Pylos,
Der för att efterspörja min far, som längesen bortför, 215
Om bland dödliga någon berättar mig, eller jag hörer
Sägn från Zeus, som mest åt menskorna tidender bringar.
Skulle jag nu förnimma min faders lif och hans hemkomst,
Sannerlig, fast ock qvald, jag ännu ett år vill förbida.
Men om höra jag får, att han dött och mera ej finnes, 220
Vändande sedan hem till den älskade fädernejorden,
Skall jag åt honom resa en vård, och begå hans begrafning
Rikligen, såsom det höfs, och min mor bortge åt en annan.

När nu detta han talt, han satte sig ned, och då uppsteg
Mentor, en vapenbror till den tadelfrie Odysseus, 225
Hvilken han uppdrog hela sitt hus, då han reste på skeppen,
Att hörsamma den gamla, och allt orubbadt bevara.
Han, välmenande, talade då bland dessa, och sade:

Hören mig nu, Ithakesier, ock, hvad jag ärnar er säga!
Huld, välsinnad och vänlig numer ej vare en ende 230
Skepterbärande kong, i sin själ han ej vete hvad rätt är,
Men städs vare han hård, och orättrådighet öfve.
Ty ej minnes ju någon numera den ädle Odysseus,
Bland det folk, som han styrde, och var så huld som en fader.
Men jag de trottsige friarne ej missunnar det minsta, 235
Att de föröfva våldsama verk, af idelig vanart.

Ty de sätta sitt hufvud på spel, och våldsamt förtära
Drotten Odysseus' hus, och de tro ej att nånsin han kommer.
Nu jag är vred på det öfriga folk, hurledes J alle
Sitten så stume, och icke med ord ens agande hejden 240
Friarne, få till tal mot er, som ären så många.

Honom Euenors son, Leiokritos, svarte, och sade:
Mentor, du olycksbringande tok, hvad har du väl ordat,
Eggande dessa, att oss afspisa? det sannerlig svårt blir,
Att vid ett gästbud strida emot flertaliga männer. 245
Ty om Odysseus sjelf, Ithakesiern, äfven igenländ,
Trottsiga friarne här i sitt hus kalasande funne,
Och i sitt sinne beslöte att dem ur salen förjaga
Sannerlig gladde sig ej hans maka, fast mycket hon trånar,
Åt den komma, men här just finge han snöpelig ända, 250
Om med flera han stridde; du ej sakenligt har ordat.
Men nu, välan, kringspriden er folk, en hvar till sitt eget.
Honom nog Halitherses till resan skyndar och Mentor;
Vapenbröder ju äro de tu, sen gammalt, åt fadren.
Dock jag menar, att han, qvarsittande, tidender länge 255
Bidar på Ithaka; ej fullbordar han nånsin den resan.

Så han talte, och strax folksamlingen löste derjemte.
Och de till egna boningar nu kringspridde sig alle,
Men till Odysseus' hus sig friarne åter begåfvo.

Gick så Telemachos dän afsides till stranden af hafvet, 260
Tvättade händren uti grå böljan, och bad till Athene:
Hör mig, gudinna, o du, som i går påhelsade vårt hus,
Och som mig bjöd, med galejan, uppå det ruskiga hafvet,
Resa, att fråga mig före om länge dröjande fadrens
Hemkomst. Detta nu allt Achaierne söka förhala, 265
Men dock friarne mest, högmodige utöfver höfvan.

Så han bedjande talte. Athene nalkades honom,
Liknande Mentor såväl till gestalt, som äfven till stämma,
Och hon höjde sin röst, och sade bevingade orden:

Ej i en framtid blir du, Telemachos, feg eller ovis. 270

Ja, om i dig är gjutet din faders modiga sinne,
Är du sådan han var, att ord fullborda och handling,
Då blir sannerlig icke din färd olyktad och fruktlös.
Men om du ej till honom är son och Penelopeia,
Då jag ej tror, att du skall fullborda det som du ämnar. 275
Ty få söner minsann sin fader lika befinnas;
Sämre de fleste äro, och få visst bättre än fadren.
Men då du framdeles ej skall fegsinnt vara och oklok,
Och dig ej heller Odysseus' förstånd så alldeles lemnat,
Eger du hopp, att en gång fullborda dessa bedrifter. 280
Derföre lemna derhän nu friarnes tanke och rådslag,
Dårarnes, ty rättrådige ej, ej kloke de äro;
Icke veta de alls af den svarta Kereu och döden,
Som dem redan är nära, att alle på dagen förödas.
Dig ej länge skall dröja numer den färd, som du ämnar. 285
Ty slik är jag i sanning åt dig en fäderne gästvän,
Som nog snabba galejan skall rusta, och sjelf med dig följa.
Men du till hemmet gå, och der bland friarna vistas,
Rusta dig vägbkost sedan, och allt lägg varligt i kärnen,
Vinet i handtagskrukor, och korngryn, mårgen hos män, 290
I tättslutande skinn; men jag bland folket kamrater
Skall, välvilliga, dig hopsamla. Galejor väl finnas
Månge på kringssköld Ithakas ö, båd nya och gamla.
Henne, som ståtligast är, jag sjelf bland dessa dig utser.
Rustade, skyndsamt lägge vi ut på det villande hafvet. 295

Så nu Athenaie, Zeus' dotter, och länge ej mera
Dröjde Telemachos kvar, då gudinnans stämman han åhört;
Utan han gick att förfoga sig hem, i hjertat bedröfvad.
Fann så de trotsige friarnes hop i salarna åter,
Flående getter, och skållande svin derjemte på gården. 300
Antinoos gick leende rakt till Telemachos' möte,
Hängde sig fast vid hans hand, och talade orden, och sade:

Telemachos, högratig, till mod okuflig, ett annat
Ondt må du ej anstämpla i sinnet med ord eller gerning,
Utan ät du bara och drick, som äfven tillförne. 305
Detta dig allt helt visst de Achaier skola förskaffa,
Både galeja och önskliga män, att snarligt du kommer

Till gudskyddade Pylos, på sägn om herrliga fadren.

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte och sade:

O Antinoos, icke mig höfs, att åt eder, så båla, 310

Ge, ovillig, kalas, och i maklighet hålla mig munter.

Är det ej nog, att tillförne J ödden så många af mina

Herrliga gods, då ännu jag var barn, J giljande männer?

Nu, då jag redan är stor, och, hörande talet af andra,

Det uppfattar, och mig ren vexer modet i barmen, 315

Fresta jag skall, att sända på er olyckliga Kerer,

Om jag till Pylos far, eller ock blir hemma i landet.

Ja, jag res, och den färd blir fruktlös ej, som jag omnämnt,

Res på beting; ty galeja ej jag, ej roddare eger

Sjelf; så eder i sanning det synts mer båtande vara. 320

Sade; och drog sin hand ur Antinoos' hand i detsamma

Lätt, och i huset de giljande män bestyrde om måltid.

Desse begabbade honom, och yttrade skymfliga orden;

Så nu mången ibland stortrottsiga svennerna sade:

Sannerlig öfvertänker oss död Telemachos ifrigt; 325

Antingen bringar han hjälpare hit från sandiga Pylos,

Eller från Sparta kanske; ty nu han äflas förskräcligt;

Eller till Ephyra ock han ärnar, det bördiga landet,

Resa, i mening att dän lifödande gift med sig hämta,

Kasta i blandningsskålen, och gå förgöra oss alla. 330

Annan åter ibland stortrottsiga friarne sade:

Ho kan veta, om icke han sjelf på det hålkade skeppet,

Långt från vännerna, dör, kringvankande, liksom Odysseus?

Så än mer derjemte för oss han ökte besväret.

Ty först delte vi ju hans samtliga skatter, och sedan 335

Gåfve åt mor hans huset; och den som henne vill äkta.

Talte; och han steg ned i sin fars högtakiga, vida

Sofrum, der båd koppar och guld förvarades högtals,

Kläder, i kistorna med, och i mängd välluktande olja.

Kärl med gammalt vin, välsmakeligt, äfven derinne 340

Stodo, en omängd gudarnes dryck förborgande inom,

Ställde i rad mot väggen, i händelse drotten Odysseus
Hem anlände en gång, sen många strapaser han utstått.
Riglade dörrar, och tätt anpassade, funnos der äfven,
Dubbla, och hushålsqvinnan derinne båd nätter och dagar 345
Dvaldes, som högst omhugsamt på allt tog grannligen vara,
Eurykleia, en dotter till Ops, sjelf son till Peisenor.
Henne Telemachos då tilltalade, kallad i kammarn:
Mor min, välan mig vin i handtagskrukorna påfyll,
Ljufligt, som är näst det välsmakligast, hvilket du gömmer, 350
Väntande vår olycklige drott, om nånsin han kommer,
Ädle Odysseus, hem, undsluppen Kerer och döden.
Tolf må du fylla, och samtliga väl tilltäppa med locken.
Häll sen uti välsömmade skinn derjemte mig korngryn;
Tjugu mått må du taga utaf qvarnmalade godset. 355
Sjelf du det ensam vete, och allt storståtligt bestyres.
Ty jag i afton ännu det skall afhämta, såsnart som
Modren stigit ditupp i sitt loft, ock tänker på hvila.
Ty jag till Sparta begifver mig hän, och till sandiga Pylos,
Frågande om min fars hemresa, derest jag förnimmer. 360

Sade. Och Eurykleia, den älskade fosterskan, storgret,
Och, sig jemrande, talade hon bevingade orden:

Hvi har, älskade barn, dig sådan tanke i sinnet
Kommit? och hvart vill du resa ditut kring vidaste verlden,
Du kärälsklige, ende? Ty långt från fädernelandet 365
Ädle Odysseus ändat sitt lif bland fremmande menskor.
Desse, så snart som du res, upptänka dig sedan din ofärd,
Att du med list må dödas; och sen allt detta de dela.
Stanna du qvar, och sitt vid ditt gods; dig icke det anstår,
Att på den ödsliga sjön ondt lida, och irra omkring der. 370

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Trösta dig, mor! Ej utan en gud är detta beslutet.
Men mig svär, att ej orda härom för egen min moder,
Förn då den elfte dag eller tolfte redan är kommen,
Eller hon sjelf mig längtar att se, och hört att jag bortrest; 375
Att hon ej gråtande må förderfva sitt anlet, det fagra.

Talte; och gudarnes vigtiga ed den gamle nu afgaf.
Men såsnart som hon svurit, och eden lyktat behörigt,
Fyllde hon strax deruppå i handtagskrukorna vinet,
Hällde åt honom uti välsömmade skinnen ock korngryn. 380
In i rummen Telemachos gick, och med friarne dvaldes.

Annat begrundade då klarögda gudinnan, Athene.
Hon, Telemachos lik, öfverallt i staden omkringgick,
Och, vid hvarendaste man qvarstannande, talade ordet;
Bjöd dem om aftonen sig församla på snabba galejan. 385
Nu hon af Phronios' herrliga son, Noemon, begärte
Snabba galejan, men han ock villig detta sig påtog.

Ned gick solen, och stigarne ren förskuggades alla.
Och då drog hon i sjön den snabba galejan, och allsköns
Redskap lade deri, som toftade skepp med sig föra. 390
Bragte så ytterst i hamnen; omkring de hurtige bussar
Mangrannt samlade sig; och en hvar uppmante gudinnan.

Annat begrundade då klarögda gudinnan Athene,
Och till Odysseus' hus, den herrliges, ställde hon kosan.
Derstäds gjöt hon en ljufvelig sömn på giljareskaran, 395
Dref dem rusiga kring, och bägrarna stötte ur händren.
Desse i sta'n hit och dit att sofva sig skyndade; länge
Mer de ej dröjde; på ögonens lock nedföll dem ju sömnen.
Men till Telemachos talade nu klarögda Athene,
Kallande honom ut ur de boningsbeqvämliga salar, 400
Mentor lik, ej blott till gestalt, men äfven till stämma:

O Telemachos, redan för dig fotbrynjte kamrater
Sitta vid årorna, bidande af din snarliga ankomst.
Låtom oss derföre gå, och ej mer uppskjuta vår resa.

Talade så; och förut nu vandrade Pallas Athene 405
Skyndsamt; sen han följde också gudinnan i spåren.
Men såsnart nu desse till sjön anländt och galejan,
Funno på stranden de ren skönlockiga resekamrater.
Dem Telemachos' heliga kraft tilltalade äfven:

Kommen, vänner, och hit vägkosten låtom oss bringa! 410
Allt är i salen tillreds, men mor min vet ej det minsta,
Ej tjenarinnornas hop; blott en om saken har kunskap.

Talade så, och förde dem an; de följde tillika.
De nedburo då allt, och uti vältoftig galeja
Lade på sådant sätt, som Odysseus' son dem befallte. 415
Steg nu Telemachos sedan ombord, och Athene förutgick,
Satte i skeppets akter sig ned, och nära till henne
Sig Telemachos satte, och bakstamstågen de löste,
Stigande äfven om bord, och togo på tofterna platser.
Sände så dem en gynnande fläkt klarögda Athene, 420
Friskaste zephyrosvind, som hvinte på hafvet, det dunkla.
Telemachos följsmännerna sen anmante, att hurtigt
Fatta i tågen tag; anmaningen äfven de lydde.
Masten af furu uti den hålkade mellantoften
Reste de upp att stå, och bundo med linorna honom, 425
Spännande hvita seglen med välhopflätade remmar.
Blåste nu midt i seglet en kultje, och vågorna kringom
Kölen, de dunkla, dånade högt, och galejan hon framgick.
Der hon emellan böljorna lopp, fullbordande färden.
Sedan de tågen surrat på ilande, svarta galejan, 430
Ställde de blandningsskålarna fram, vinfyllda till brädden,
Offer gjöto deraf odödliga gudar till ära,
Och bland alla förnämst för Zeus' klarögade dotter.
Hon allnattligt sin väg, och morgonen, lade till rygga.

Tredje Sången.

Helios skyndade nu, sen han lemnat det tjusande hafvet,
Till mångkopparne himmelen upp, att för gudarna skina,
Och för de dödliga menskor uppå fruktgifvande jorden.
Desse till Neleus' stad, det boningbeqvämliga Pylos,
Kommo, och der på stranden af sjön tillredde man offer, 5
Tjurar, alldeles svarta åt jordomskakaren mörkhår;
Nio var bänkarnes tal, femhundra man på hvarenda

Sutto, och nio tjurar ifrån hvarenda man tillskjöt.
Der inelfvorna åtos, och låren förbrändes åt guden,
Men de styrde gerad, och seglen på jemna galejan 10
Hissande refvade hop, landsätter och gingo derur sen.
Gick så Telemachos nu ur galejan; Athene förutgick.
Orda begynte då först klarögda gudinnan Athene:

Icke, Telemachos, görs dig behof af blygsel, det minsta;
Ty fördenskull på sjön du seglade; för att om fadren 15
Höra, ehvar han gömmes i jord, hvad öde han funnit.
Men nu, välan, gå rakt hästtuktaren Nestor till möte;
Skole väl så förnimma, hvad råd han gömmer i bröstet.
Honom bör du också ombedja, att sanningen säga.
Dock han ej lögn skall tala; han är i allo förståndig. 20

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte och sade:
Mentor, hur kan jag väl gå, hur skickligen helsa på honom?
Icke är jag erfaren uti de dugliga ordlag,
Blygs derjemte, att, ung, utfråga den åldrige mannen.

Honom talte då till klarögda gudinnan Athene: 25
Annat, Telemachos, sjelf uttänka du skall i ditt sinne,
Annat en gudom gifver dig in; förty jag ej menar,
Att du mot gudarnes vilja är hvarken född eller fostrad.

Talade så, och förut nu vandrade Pallas Athene
Skyndsamt; men han gudinnan derpå lätt följde i spåren. 30
Desse till Pyliske männernes krets ankommo, och bänkar.
Derstäds Nestor med sönerne satt, och kamraterna rundtkring,
Redande måltid, stekte sig kött, och spettade annat.
När de nu fremmande sågo, så kommo de samtliga alle,
Och välkomnade dem med händren, och bjödo att sitta. 35
Nestoriden Peisistratos först steg närmare till dem,
Fattade båda vid hand, och dem nödgade sitta till måltids
Invid hafvets sandiga kust, på mjukaste fårskin, n,
Nära till brödren sin, Thrasymedes, och nära till fadren.
Gaf dem utaf inelfvorna stycken, och hällde så vinet 40
I en gyllne pokal; tilltalte och helsade sedan
Pallas Athenaie, Zeus', aigisbärarens, dotter:

Bed nu, o fremmande gäst till hafvets drott, Poseidaon!
Ty ni just till hans offergelag hit råkade komma.
Men då du gjutit af vinet, och bedt, som öfligt och rätt är, 45
Gif åt honom bågaren ock, för att gjuta det ljufva
Vin; förty jag menar, att han odödliga äfven
Tillber; Gudarnes hjälp ju samtliga menskor behöfva.
Men han är yngre, med mig jemnårighet visst han besitter.
Derföre vill jag också först ge dig gyllene bågarn. 50

Sade; och lade i händren pokaln med ljufliga vinet;
Gladdes Athenaie åt förståndige mannen, och kloke,
Derför att han åt henne förut gaf gyllene bågarn.
Strax enträget hon bad till hafvets drott, Poseidaon:

Hör, o Poseidaon, jordfamne, och värdes ej neka 55
Att fullborda åt oss de saker, om hvilka vi bedje.
Nestor och Nestors söner nu först beskäre du ära,
Sedan också tacknämmelig lön åt öfriga alla,
För storståtelig festhekatomb, åt de Pylier unne!
Låt så Telemachos äfven och mig hemlända med utfördt 60
Värf, för hvilket vi kommit på snabba galejan, den svarta!

Så hon höjde sin bön, och derhos villfarade bönen.
Gaf åt Telemachos ock den ståtliga dubbelpokalen.
Sammalunda nu bad den älskade son af Odysseus.
Sedan de stekt det fetaste kött, och dragit från spetten, 65
Skuro de hvar sig stycken, och höllo ett glänsande festmål.
Men till dryck och till mat när de samtigen mättat sin lystnad,
Strax begynte att orda Gereniske riddaren Nestor:

Nu tillständigt det är, att allt utforska och fråga
Gästerna, hvilka de äro, enär sig mätta de ätit. 70
Gäster, hvilka alltså? hvarifrån på de vattniga vägar
Seglen J? Monne i värf, eller ock kringirren J lättsinnt,
Likasom röfvare, hafvet omkring, som pläga att vanka,
Sättande lifvet på spel, och bringande skada åt andra?

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade 75
Dristig vorden, ty mod i hans bröst sjelf hade Athene

Laggt, att spörja han måtte den gamle om fadren, som bortrest
[Och att ett utmärkt namn bland menskorna fölle på honom]:

O Nestor, Neleiades, du Achaiernes ära,
Hvadan vi äre, du spörjer, och jag skall säga dig äfven, 80
Från Hyponeiska Ithaka hit ankomne vi äro,
Värfvet är eget och ej allmänneligt, som jag dig nämner.
Efter min fars vidtfrejdade namn jag kommer, att höra,
Den tålmodige, ädle Odysseus', hvilken man säger,
Kämpande fordom med dig, ha Troernes fäste förgrusat. 85
Ty om alla de andra, som förde mot Troerna härnad,
Vete vi ju, hvar en hvar förgicks i bedröfvelig ofärd;
Men Kronion om honom fördolt ock sjelfva hans ofärd.
Ty hvar han dog, förvisso ej kan mig någon berätta:
Om han utaf fiendtliga män vardt mördad på landet, 90
Om han på sjön, kanhända, uti hafsdrottningens vågor.
Derföre nu dig knäna jag nalkas, om nånsin du ville,
Anten med egna ögon du sett, hans bedröfliga ofärd,
Säga åt mig, eller om du derom försport af en annan,
Vankande; ty så beklagelig son framfödde hans moder. 95
Hvarken af aktning för mig må du mildra ditt ord, eller ömkan,
Utan berätta mig allt, på hvad sätt det mötte din åsyn.
Gör det, jag ber, om nånsin min far, den kække Odysseus,
Antingen ord eller verk fullbordade, hvilket han lofte,
Uti de Troers land, der J skador leden, Achaier. 100
Mig nu detta förtälj, och säg mig idelig sanning!

Honom svarade sen den Gereniske riddaren Nestor:
Älskade, efter du mig påminnt om den jemmer, i detta
Land vi härdade ut, modstore Achaiernes söner,
Dels allt det med galejorna på dimmdunkliga hafvet, 105
Vankande efter ett rof, ehvart oss förde Achilleus,
Dels allt det vi omkring kong Priamos' fäste, det stora,
Kämpade; der ock sen de tappraste stupade alle:
Aias ligger, den krigiske der, der äfven Achilleus,
Der Patroklos också, uppvägende gudar i vishet; 110
Der min älskade son, på engång båd kraftig och vankfri,
Antilochos, i löpande snabb mer än andra, och stridsgod.
Utom detta vi ock mångt annat ledo; och hvilken

Bland de dödliga menniskor allt väl kunde berätta?
Icke ens då, om du fem eller sex år dröjande härstäds 115
Sporde, hvad allt för qval der ledde de ädle Achaier;
Förr till din fädernejord utledsen du vände tillbaka.
Åren nio vi redde dem ondt, omringande staden
Med all möjelig list; knappt lyktade detta Kronion.
Derstäds ingen i råd likställa sig nånsin med honom 120
Ville, ty vida segrade städs den ädle Odysseus
Med all möjelig list, just far din, om du i sanning
Ättling af honom är; mig, skådande, fångslar beundran.
Ty visst skickeligt faller ditt tal; ej skulle man mena,
Att en man, som är ung, så skickeligt orda förmådde. 125
Der nu hela den tiden ej jag, och den ädle Odysseus
Tveskiljs talte uti folksamlingen, eller i rådet,
Utan, städs en själ, med vett och förståndiga rådslag,
Tänkte vi, hur för Argeierna allt aflupe förträffligt.
Men då i grund vi förödt den höga Priamos-staden, 130
Stigit på skeppen om bord, och en gud de Achaier förskingrat;
Då jemväl uttänkte i själn Zeus sorgelig hemfärd
Åt de Argeier, förty rättrådige ej, eller kloke
Samtlige voro; därför fick mången en snöpelig ända,
Genom förderflig harm hos Pallas, den väldiges dotter. 135
Som uppväckte en tvist de båda Atreider emellan;
Sedan desse till samling Achaierna samtliga kallat
Dårligt, men ej som skickeligt var, mot sjunkande solen —
Och nu kommo, betyngde af vin, Achaernes söner —
Ordet ordade de, hvarför krigsfolket de samlat. 140
Visserlig då Menelaos befällte Achaierna alla
Minnas sin återfärd på hafvets yta, den vida;
Det mellertid ej behagade alls Agamemnon, som ville
Qvar krigsfolket behålla, och heliga offer förrätta,
Att försona Athenaies förskräckliga vrede: 145
Dåre, som ej förstod, att icke hon skulle bevekas.
Ty ej ändrar sig strax städs varande gudarnes vrede.
Så med fiendtlige ord omvexlande, desse nu både
Stodo, och upp sig reste i hast fotbrynjate Achaier
Med förskräckeligt sorl, och de tveskiljs gillade rådet. 150
Natten lågo vi, tänkande ut olyckor i själen,
Mot hvarandra, ty Zeus tillställde oss hårda förderfvet.

Men vid morgonens stund vi i sjön galejorna drogo,
Förde vårt gods om bord, och de skönmörgörlade qvinnor.
Hälften utaf krigsfolket likväl qvarstannande dröjde 155
Der hos Atreus' son, Agamemnon, herden för folket;
Hälften vi stego om bord, och reste; galejorna skyndsamt
Seglade; lugnat hade en gud omätliga hafvet.
Till ön Tenedos komne, vi redde åt gudarna offer,
Hastande hem; men ännu Zeus icke beslutit vår hemkomst. 160
Hård, han väckta nu återigen den skadliga tvisten.
Somlige, vändande om tverodda galejorna, reste,
Alle Odysseus' män, den vise och fyndige drottens,
Åter att ställa sig in hos Atreus' son, Agamemnon.
Jag deremot med samtliga skepp, som hade mig åtföljt, 165
Flydde, ty nog jag visste, att ondt tillställde oss guden.
Flydde så Tydeus' krigiske son, och kamraterna pådref.
Kom ock efter oss sent blondlockig drott, Menelaos,
Hvilken på Lesbos oss hann, påtänkande långa seglatsen,
Antingen ofvanom Chios, det klippiga, resa vi borde, 170
Rakt på Psyrias ö, behållande henne till venster,
Eller nedanom Chios, förbi det blåsiga Mimas.
Bådo så guden låta oss se järtecken; han äfven
Viste, och bjöd oss midtöfver sjön gerad på Euboa
Segla, på det vi snarligast så undginge förderfvet. 175
Blåste nu upp en susande vind, och galejorna skyndsamt
Lupo på fiskiga vägarna fram, och sen vid Geraistos
Togo de hamn om natten, och vi der bragte Poseidon
Offer af tjurars lår, då vi mätt det villande hafvet.
Fjerde dagen det var, då i Argos de jemna galejor 180
Tydeus' sons, hästtuktarens, män, Diomedes', i hamnen
Bragte; men jag höll kosan på Pylos, och aldrig oss medvind
Stannade af, såsnart som en gång gud sändt den att blåsa.
Så okunnig, mitt älskade barn, jag kom, och ej känner,
Hvilka ibland de Achaier förgåtts, och hvilka som räddats. 185
Men allt det jag, sittande här i salarna våra,
Hört, och som billigt är, skall du veta; dig döljer jag intet.
Väl Myrmidonerne, sägs det, de spjutinöfvade kommo,
Förde utaf storsinnade Achilles' lysande ättlägg;
Väl Philoktetes också, den herrlige sonen till Poias. 190
Förde så Idomeneus kamraterna alla till Kreta,

Hvilka ur kriget sluppit, och sjön bortröfvade ingen.
Sjelfve, i fjerran land, J hafven väl hört om Atreides,
Hur han kom, hur Aigisthos beredde bedröfvelig ofärd.
Men han sannerlig ock förskräckligen detta har umgällt. 195
O, hur väl, att en son den mördade mannen sig efter
Lemnar! Ty han jemväl sin faders mördare näpste,
Den falsksinnte Aigisthos, som drap namnkunniga fadren.
Älskade, du också, (ty jag ser dig så stor och så vacker,)
Tapper var, att hos sednaste släkt man godt om dig säge. 200

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
O Nestor, Neleiades, du Achaiernes ära,
Visst han hämnades skarpt, och Achaierne skola åt honom
Bära ett vidsträckt låf, en sång för kommande släkten.
Måtte en likdan kraft mig gudarne hafva förlänat, 205
Att jag de giljare näpste för jämmerfulla förfånget,
Hvilka, af öfvermod, anstämpla mig skändliga saker!
Men mig gudarne ej en sådan lycka beslutit,
Hvarken mig, eller far min, och nu allt måste man tåla.

Honom svarade sen den Gereniske riddaren Nestor. 210
Älskade, efter du mig påminnt om detta, och ordat:
Folket pratar, att giljare många till tal, för din moders
Skull, anstämpla i salarna ondt, som dig ej behagar.
Säg mig, kufvas du nu frivillig, eller dig folken
Hata i landet så, hörsammande gudens orakel. 215
Ho kan veta, om dem våldsverket han, kommande, hämnas,
Anten allena han är, eller ock samfälte Achaier.
Ty om hon ville älska dig så, klarögda Athene,
Såsom hon vårdade sig om den ärerika Odysseus,
Uti de Troers land, der vi smärtor ledo, Achaier; — 220
Ty ej nånsin jag sett så klarligen gudarne älska,
Såsom klarligen honom beskärmade Pallas Athene;
Om hon ville nu älska dig så, och vårda af hjertat,
Sannerlig äfven mången af dem bort bröllopet glömde.

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade: 225
Gamle man, jag tror att ditt tal fullbordas ej nånsin,
Ty för mycket du sagt; mig häpnad betager, och, icke

Denna förhoppning mig fylls, änskönt så gudarne ville.

Honom talte då till klarögda gudinnan Athene:
Hvad för ord dig, Telemachos, flög ur tändernas stängsel! 230
Lätt en gud, om han vill, från fjerran en dödelig räddar.
Ville jag visst minsann, fast efter många strapaser,
Lända till eget hus, och hemkomstdagen beskåda,
Hellre än dö vid min härd, på sätt som nu Agamemnon,
Genom Aigisthos' list är mördad, och genom sin makas. 235
Men ej gudarne sjelfve engång den gemensama döden,
Ens från älskad man, förmå afvärja, enär den
Långutsträckade döds förderfliga öde en fattar.

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Mentor, talom ej mer om dethär, fast sorgsne vi äre; 240
Ty ej mera för honom är sann hemkomsten, men redan
De odödlige död anstiftat, och lotten, den svarta.
Nu om en annan sak jag vill utforska och fråga
Nestor, ty mera än andra han lagar känner och klokskap.
Ty tre gånger han sägs ha männernes släkten beherrskat, 245
Derföre ock odödelig han mig synes att påse.

O Nestor, Neleiaades, du säge mig sanning:

Hur dog Atreus' son, vidtherrskande kong Agamemnon?
Hvar var då Menelaos? och hur anstämplade ofärd
Nu svekråde Aigisthos, som drap långt tapprare mannen? 250
Var i Achaiska Argos han ej, men kanske hos andra
Menniskor irrade kring, och denne djerfdes att mörda?

Honom svarade sen den Gereniske riddaren Nestor:
Nog skall jag detta, min son, sannfärdligen allt dig förtälja.
Visserlig sjelf ock gissar du lätt, hur saken sig tilldrog. 255
Om han Aigisthos vid lif än hade i salarna träffat,
Atreus' son, då från Troia han kom, blondlock Menelaos;
Skulle man ej på den dödades stoft uppkastat en grafhög,
Utan hundarne honom förtärt och korparne säkert,
Liggande långt från Argos på fältet, och honom ej någon 260
Af Achainnorna gråtit; så stor illgerning han uttänkt.

Ty derborta ju vi, utförande många bedrifter,
Dvaldes, och lugn i en vrå utaf hästnärande Argos,
Han Agamemnons gemål enträget smekte med orden.
Länge i början likväl afslog hon den skamliga gerning, 265
Ädla Klytaimnestra; Hon egde ett redeligt hjertlag.
Var hos henne en sångare ock, som högligen ombad
Atreus' son, då till Troia han for, att bevaka gemålen.
Men när gudars beslut nu insnärjt henne, att kufvas,
Se, då förde han sångaren bort till ödslig en holme, 270
Lemnande der, att varda ett rof och byte för korpar;
Henne, den viljande, viljande sen hem till sig han förde.
Många lår han brände på gudarnes heliga altar,
Många smycken af gull förärade, äfvensom väfvar,
Sen storverket han lyktat, som aldrig i själen han hoppats. 275
Så vi reste från Troia, och seglade båda tillsammans,
Sonen af Atreus och jag, välsinnade mot hvarandra.
Men då vi heliga Sunion nått, Athenarnes udde,
Phoibos Apollon der styrmannen för Menelaos
Med de lindriga pilarnas skott påkommande, dräpte, 280
Medan rodret i händren han höll å snabba galejan,
Phrontis, Onetors son, mer skicklig än människors släkten,
Väl att styra galejan, enär som stormarne trängde.
Så qvarhölls han nu der, änskönt påskyndande resan,
För att jorda sin vän, och derhos begå hans begrafning. 285
Men när denne också, påfarande hafvet, det dunkla,
Uppå de hålkade skepp, klippudden vid branta Maleiai,
Ilande nått, förskräcklig dess färd vidtdundraren Zeus då
Stämplade an, och den hvinande vinds stormande han nedgjöt,
Samt ofantliga, gräsliga svall, så höga som bergen, 290
Der, åtskiljande skeppen, till Kreta han jagade några.
Der de Kydoner bodde, omkring Iardanos' flöden.
Finns så en viss glatt klippa och brant, som skjuter i saltsjön
Ytterst vid Gortyns fäste uti dimmdunstiga hafvet.
Sunnan der störtlågen mot vestliga udden, till Phaistos, 295
Jagar, och liten en håll äfvärjer den väldiga vågen.
Någre de kommo nu dit, och knapt undgingo förderfvet
Männen, men mot klipporna slogos af böljorna skeppen
Sönder; men fem likväl af svartframstamiga skeppen,
Vinden och vågen förande bort, händref till Aigyptos. 300

Så nu han der, hopsamlade gull och rikelig lifskost,
Till villfremmande menniskor kom med galejorna sina.
Nidingsverk mellertid Aigisthos beredde der hemma,
Dräpande Atreus' son; af honom kufvades folket.
Sju år var han då konung uti månggyllne Mykene; 305
Men på det åttonde kom, till hans ofärd, ädle Orestes
Från Athenai tillbaka, och nu farsmördaren dräpte,
Den svekråde Aigisthos, som dräpt hans ståtliga fader.
Visst, när denna han dräpt, han redde Argeierna grafmål,
För olidliga modren, och för modlöse Aigisthos. 310
Kom så på samma dag Menelaos, väldig i härscri,
Förande gods ombord, så mycket galejorna buro.
Ock du, älskade, fjerran ej skild kringirra från hemmet,
Lemnande godset ditt, och männer i egna palatset,
Öfvermodige så, att de dig alltsamman ej mände, 315
Delande, fräta, och du ha gjort din resa förgäfves.
Men jag till Menelaos dig nu befaller och bjuder
Fara; ty denne har nyss hemkommit från fjerran landen,
Från de menniskor, dän ej hoppades nånsin i sinnet
Komma tillbaka, eho en gång stormvindarne kastat 320
Uppå så vidsträckt haf; dän sjelfvaste fåglarne icke
Lända på samme år; ty det är båd stort och förskräckligt.
Utan begif dig åstad med ditt skepp och kamraterna dina;
Om du vill färdas till lands, dig hästar och vagn i beredskap
Äro, och sönerne mine, som dig ledsagare blifva 325
Till Lakedaimons borg, der han bor, blondlock Menelaos.
Honom sjelf ombedje du sen, att han sanning förkunnar;
Osant skall han ej säga, förty han är ganska förståndig.

Ordade så, men sol gick ned, och skymningen påkom.
Talade ock bland dem klarögda gudinnan Athene: 330

Gamle, i sanning med skäl allt detta du har oss bebådat;
Dock, välan; afskären nu tungorna, vinet bemängen,
Att vi Poseidaon och de öfriga gudar till ära
Offergjutande, vandre till sängs; ty tiden är inne.
Ty ren solen i dunkel har gått; ej heller det passar, 335
Länge att sitta vid gudarnes fest, men vända till hemmet.

Så nu dottren af Zeus, hvars röst ock samtliga lydde.
Men härolderne dem utgjöto på händerna vatten,
Gossar derjemte också vinbålarne rikligen fyllde
Delte åt alla, och gingo till hvar med bägrarna sedan; 340
Tungorna lade i eld, uppstego och gjöto uppå dem.
Men då de offergjutit och druckit så mycket dem lyste,
Då gudsköne Telemachos strax och Pallas Athene,
Begge två begåfvo sig bort till hålkade skeppet.
Nestor likväl qvarhöll dem ännu, tilltalte och sade: 345

Zeus afvärje det väl, samt öfrige evige gudar,
Att ni skulle från mig hänvandra till snabba galejan,
Liksom ifrån en rocklös man eller alldeles uslig,
Hvilken ej mantlar har eller många fällar i huset,
Hvarken att sjelf mjukt sofva uppå, och ej gästerna heller. 350
Men jag eger hos mig båd mantlar och ståtliga fällar.
Nej, allsicke det sker, att en son till drotten Odysseus
Sofver uppå skeppsdäck, så länge åtminstone Nestor
Lefver, och söner sen väl torde i salarna qvarbli,
Att undfägna hvar gäst, eho min boning besöker. 355

Honom talte då till klarögda gudinnan Athene:
Väl har detta du sagt, kärälsklige gubbe; att lyda
Höfves Telemachos äfven, förty det vida är bättre.
Derföre skall han också åtfölja dig nu, för att sofva
Hemma i salarna dina, men jag till svarta galejan 360
Går, för att muntra kamraterna opp, och orda om allting;
Ty allena bland dem jag berömmar mig vara den älste.
Men de öfrige män medfölja, de yngre, af vänskap,
Till sin ålder en hvar storsinnte Telemachos like.
Der jag ärnar mig lägga på hålkade svarta galejan 365
Nu; men i morgon bittid' jag till storsinnta Kaukoner
Reser, egande der en fordran, som icke är nylig,
Liten ej heller. Du honom, emedan till dig han är kommen,
Skicka med vagn och med son, samt gif åt honom de hästar,
Som dig snabbaste äro i lopp och bäste i styrka. 370

Talade så, och dän sig begaf klarögda Athene,
Lika ert örn, och häpnad betog de seende alla.

Häpnade äfven den gamle, enär han med ögonen såg det,
Tog Telemachos' hand, och talade ordet, och sade:

Älskade, ej jag det tror, att du feg skall varda och kraftlös, 375
Om dig, ännu så ung, ledsaga gudarne sjelfve.
Ty det en annan ej var af dem som bo i Olympen,
Utan dottren af Zeus, rofgiriga Tritogeneia,
Som bland Argeierna aktade högt din modige fader.
Men, o drottning, var mild, och förläna osa ståtelig ära, 380
Först mig sjelf, och sönerna sen, och den värda gemålen!
Dig skall jag offra en qviga, som är bredpannad och ett års,
Otämd, aldrig ännu förd under oket af någon.
Henne jag offrar åt dig, sen gull kring hornen jag gjutit.

Talade, bedjande, så, samt hördes af Pallas Athene. 385
Tågade sedan förut den Gereniske riddaren Nestor
Framför söner och för svärsöner, till ståtliga huset.
Men då till kongens sköna palats ankommit de hade,
Satte sig samtliga ned i en rad på bänkar och stolar.
Dem, ankomna, i skåln utblandade sedan den gamle 390
Drickesljufveligt vin, som nu på det elffte året
Skafferskan öppnade upp; och sprundet löste från krukan.
Deraf mängde den gamle pokalen, och högt till Athene,
Offergjutande, bad, Zeus', aigisbärarens, dotter,

Men då de gjutit, och druckit, så mycket som sinnet dem lyste, 395
Gingo de öfrige hem hvar och en; ty de längtade hvila, —
Låt så bädda hos sig den Gereniske riddaren Nestor
Åt Telemachos, älskad son till ädle Odysseus
Uti en pyntad säng, i skygd af den dånande förgård;
Åt lansgode Peisistratos ock, krigskämparnes höfding, 400
Hvilken i salarna än af hans söner allena var ungsven.
Sjelf deremot han sof i det inre af höga palatset.
Honom redde den balda gemåln nattläger och sofbädd.

När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Hastade upp från sin bädd den Gereniske riddaren Nestor. 405
Och utgången, han satte sig ned på de slipade stenar,
Hvilka han hade åt sig, framför de resliga portar,

Hvita, och glänsande hän, som af olja. På dessa tillförne
Neleus hade sin plats, uppväggande gudar i vishet.
Denne, af döden kufvad, nu ren gått bort till Aïdes. 410
Nu Gereniern Nestor der satt, Achaiernes vårdman,
Spiran i hand; och omkring församlades sönerne mangrannt,
Komne utur sofrummen, Echephron, och Stratios, och
Perseus, och Aretos, och gudjemlik Thrasymedes.
Kom så derefter sjette till dem Peisistratos, hjelten. 415
Der bredevid gud like Telemachos sitta de bödo.
Och den Gereniske riddaren Nestor började orda:

Älskade barn, skyndsamligen nu fullborden min önskan,
Att bland gudarna först jag huld må göra Athene,
Som mig kom synbarlig till gudens herrliga festmål. 420
En till fältet må gå, att dän med det snaraste qvigan
Kommer, drifven utaf koherden, som korna bevakar.
Till storsinnte Telemachos' skepp; det svarta, en annan
Gånge, att bringa kamraterna hit, blott två må han lemna;
En desslikes också gullgjutarn Laerkes befalle 425
Komma, på det qvighornen omkring han gullet må gjuta,
Öfrige stannen J samtliga qvar, och sägen derinne
Tärnorna till, i de ståtliga rum, att de reda en måltid,
Bänkar, och ved jemväl, samt bringa oss klaraste vatten.

Talade så, och de alle nu äflades; kom då från fältet 430
Qvigan, kommo också från snabba och jemna galejan
Den storsinnte Telemachos' män; kom smeden derjemte,
Jernverktygen i hand, fulländningens medel för konsten,
Städet, och hammeren med, och den välarbetade eldtång,
Hvilka han till gullsmidet begagnade; kom så Athene, 435
Att närvara vid offret; den åldrige riddaren Nestor
Gullet gaf, och derefter han kringgjöt hornen på qvigan,
Äflande, så att gudinnan skull' glädas åt skådade smycket.
Qvigan Stratios ledde vid hornen, och ädle Echephron;
Och tvättvatten åt dem, i blommiga fatet, Aretos 440
Hämtande, kom ur kammarn, och kornmjöl hade i andra
Handen i korg; Thrasymedes bredvid, stridståndande hjelten,
Stod med en hvass slagtyxa, beredd, att qvigan ihjelslå.
Perseus höll blodkärlet; den åldrige riddaren Nestor

Började offret med vatten och mjöl, samt bad till Athene 445
Träget, och kastade så pannhåret, som förstling i elden.

Men då de lyktat sin bön, samt offermjölet omkringstrött,
Genast Nestors son, stormodig man, Thrasymedes,
Stående när, högg till; nacksenorna samtliga afskar
Yxan, och qvigans kraft upplöste; då skriade alla 450
Båd svärdöttrar, och döttrar, och Nestors vördiga maka,
Eurydike, den älsta ibland kong Klymenos' döttrar.
Desse lyftande sedan ifrån bredvägiga jorden
Höllo; och qvigan drap Peisistratos, männernes höfding.
Rann så dess svarta blod, och lifvet lemnade benen, 455
Men de styckade henne, och strax utskuro de låren,
Allt i ordenteligt skick, samt dessa med fettet betäckte,
Görande trehvarfs det, och derpå köttstycken de lade;
Brände på spjelkved sedan den gamle, och glödande vinet
Pågjöt; svennerna höllo bredvid femuddar i händren. 460
Men när låren mu brännts, och de offerinelfvorna smakat,
Skuro de resten i bitar, och kring stekspetten dem fäste,
Stekte, och höllo i händren en hvar hvassuddiga spetten.
Och Polykaste, den fagra, som var bland Neleiern Nestors
Döttrar yngst, mellertid gudlike Telemachos tvagde. 465
Sedan hon tvagit honom, och smort frikostigt med olja,
Kastade han sig kappan omkring, den sköna, och tröjan,
Steg så utur badkaret, till skick odödliga, jemnlik.
Gick, och satte sig ned vid Nestor, männernes herde.
Sedan de stekt det fetaste kött, och dragit från spetten, 470
Sittande spisade de; upp stego då ståtliga männer,
Och ifyllde åt dessa i gyllene bägrarna vinet.
Men till dryck och till mat när de samtigen mättat sin lystnad,
Strax begynte att orda Gereniske riddaren Nestor:

Söner, välan, åt Telemachos nu skönhåriga hästar 475
Leden för vagnen, och spannen uti, att han lyktar sin resa!

Så han sade, och de hörsammade honom, och lydde,
Och skyndsamligen spännde för vagnen de ilande hästar.
Hushållsqvinnan deri nu brödet, soflet och vinet
Packade in, som plä zeusfostrade kongar förtära. 480

Steg så Telemachos upp i den öfverpräktiga vagnsstoln,
Nestors son bredevid, Peisistratos, männernes höfding,
Äfven i vagnsstoln steg, och, fattade tömmen med händren,
Och på hästarna slog; och ej ovillige flögo
Desse, och lemnade Pyliers stad, den höga, bakom sig. 485
De heldagligen skakte sitt ok, det bärande tvesids.
Ned gick solen, och vägarna ren omdunklades alla.
Och då till Pherai lände de an; der bodde Diokles,
Son till Orsilochos, hvilken var sjelf en son till Alpheios.
Natten sofvo de der; gästskänker för dem han ställde. 490

När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Spännde de hästarne för, och stego i pyntade vagnen,
Genom porten de körde, och genom den dånande förgård.
Han på hästarna slog, och de ej ovillige flögo,
Kommo till hvetebärande fältet, och derstädes sedan 495
Lyktade färden; så fort dem förde de ilande hästar.
Ned gick solen, och vägarne ren omdunklades alla.

Fjerde Sången.

Till Lakedaimon desse, det däldiga lände, och djupa,
Och inkörde nu hos Menelaos, den ärebekrönte.
Honom de funno ett bröllopsgelag med vännerna många
Firande hemma hos sig, åt sonen och ståtlige dottren.
Henne han sände åt sonen utaf härskingrarn Achilles; 5
(Ty i Troia han ren tillförene lofvat och samtyckt
Gifva, och gudarne nu fullbordade deras förmälning;
Henne så sände han nu med hästar och vagnar, att fara
Till Myrmidonernes prisade stad, der denne var konung.)
Men åt sin son från Sparta Alektors dotter han förde, 10
Hvilken åt honom var född kärälskelig, bård Megapenthes,
Af slafvinnan; åt Helena mer ej gudarne lifsfrukt
Gåfvo, sedan hon födt tillförne den tjusande dottren
Hermione, med tycke utaf Aphrodite, den gyllne.

Så spiste i det högtakiga, stora palatset 15
Grannar, och vänner hos Menelaos, den ärebekrönte,
Fägnande sig; der qvädde för dem gudomlige sångarn,
Spelande cittra; och två luftspringare äfven i laget,
Stämmande an en sång, omkring sig svängde i midten.

Men i palatsets portar de sjelfve, och hästarne båda, 20
Hjelten Telemachos nu, samt Nestors lysande ättling,
Stodo, och först framträdande såg dem kong Eteoneus,
Hurtig tjenare hos Menelaos, den ärebekrönte;
Sprang att berätta i rummen derom för männernas herde,
Och sig ställande nära, han talade vingade orden: 25
Fremlingar nu der stå, zeusfostrade drott, Menelaos,
Männer två, som likna till börd den store Kronion;
Säg då, skole vi dem urspanna de ilande hästar.
Eller färda dem af till en ann, som gerna dem mottar.

Honom svarade, högligen vred, blondlock Menelaos: 30
Ej enfaldig du var, Boetos' son, Eteoneus,
Förr, men åtminstone nu, som ett barn, enfaldigt du jollrar.
Sannerlig ha vi sjelfve förtärt gästskänkerna många
Bland villfremmande män, hit kommande; måtte ändock Zeus
Framdeles göra på jemren ett slut! de fremlingars hästar 35
Urspann, bringa dem sjelfva också hit in för att spisa.

Sade; och denne ur saln uthastade, bjöd ock de andra
Hurtiga tjenarne strax att följa tillika med honom.
Hästarna de urspannde, som svettades oket inunder,
Men derefter de bundo dem fast vid hästliga krubbor, 40
Kastade för dem spelt, som de mängde med gulaste kornet,
Samt mot insidsväggen, den strålande, lutade vagnen;
Förde så in dem sjelfva i herrliga huset; förvånte
Sågo de om sig uti zeusfostrade konungens boning.
Förty likasom solens glans det var, eller månens 45
I högtakigt palats hos ärebekrönt Menelaos.
Men då de skådande kring med ögonen, nog sig förlustat,
Stego de in, att bada, uti välglattade karen.
När nu alltså dem tärnorna tvättat, och smort med essensen,
Kastat omkring en hvar en yllene mantel och lifrock, 50

De sig satte på stolar invid Menelaos, Atreiden.
Men tvättvatten i skåln ihällde en tärna, och frambar
I den sköna och gyllne, uppå tvättfatet af silfver,
Vattnet, och dukade derbrevid det fejade bordet.
Ärbara skafferskan hämtade bröd, och satte för dessa, 55
Samt mång rätter dertill, af allt hvad huset förmådde.
Föreskärarn på fat upplade, och hämtade allt slags
Kött, och ställde åt dem bredevid de gyllene bägrar.
Helsande båda, talte dem till blondlock Menelaos:

Smaken på maten, och plägen er väl, J båda; men sedan, 60
När ni er måltid gjort, vi skola er fråga, bland män
Hvilka J ären; ty icke försvann er föräldrarnes stämma,
Utan J ättlingar ären utaf zeusfostrade kongar,
Skepterbärande män; de fege ej sådana aflat.

Talade så; och lade för dem af oxen, den feta, 65
Ryggstek, fattad med händren, som honom till ära de framlaggt.
Desse nu händerna räckte till redda och färdiga rätter.
Men till dryck och till mat, när de samtliga mättat sin lystnad,
Ställde Telemachos talet på stund till sonen af Nestor,
Hållande hufvudet när', att de andre ej skulle det höra: 70

Märk nu, o Nestors son, kärälsklige du för mitt hjerta,
Kopparns blixtrande glans öfverallt i de dånande rummen,
Gullets jemväl, bernstenens, och elfenbenets och silfrets!
Zeus', den Olympiskes, borg, måhända är innantill sådan.
Hur osageligt allt! mig skådande häpnaden fångslar. 75

Honom, talande så, förnam blondlock Menelaos,
Och tilltalade dem, och sade bevingade orden:

Älskade söner, med Zeus bland dödliga täfle ej någon;
Ty odödlige ju hans boningar äro, och skatter;
Men bland dödliga någon med mig, eller icke, må täfla 80
I besittningars mängd; visst är, sen mycket jag lidit,
Mycket irrat, jag förde dem hem på åttonde året.
Kypros, Phoinike, de Aigypitier, under min irrfärd,
Såg jag, Sidonier ock, och Erember, och Aithiopeer,

Libyen äfven, der lammena strax behornade födas. 85
Ty tre gånger hvart endaste år der tackorna lamma.
Der ej egaren sjelf, ej heller hans herde är nånsin
Stadd i behof af ost och af kött, eller ljufliga mjölken,
Utan de städs, år ut, år in, der låta sig mjölka.
Medan jag härvid nu, hopsamlade mycken besittning, 90
Irrade kring, mellertid mig brodren en annan ihjelslog
Lönligt och oförtänt, i beråd med förderfliga makan.
Derför i sanning ej glad jag dessa besittningar eger.
Äfven af fädren J bordt det höra, ehvad de er mände
Heta; ty särdeles mycket jag led; och huset förstördes, 95
Ganska beqvämt att bebo, inrymmande mycket och dyrbart.
Hade med tredjedelen deraf jag fått i palatset
Bo, och vore vid lif de män, som i rymliga Troia
Stupade då, långt borta ifrån hästnärande Argos!
Dock jag samtliga dessa i sanning beklagar och gråter, 100
Sittande mången gång här hemma i salarna våra,
Fägnande stundom med sorg mitt sinne, och stundom jag åter
Hvilar; ty snarlig mättnaden är af förstelande sorgen.
Bland dem alla jag ingen ändock så gråter, fast ängslad,
Såsom en enda; han mig förbittrar sömnen och maten, 105
När jag det minns: af Achaierna har ej någon så äflats,
Såsom Odysseus stred och äflades; detta nu honom
Sjelf till qual skull' lända, och mig till evärdelig smärta,
För hans skull, att så länge han dröjer; allsicke vi vete,
Om han är död eller lefvande. Nu begråter väl honom 110
Både förståndiga Penelope, och gamle Laertes,
Jemte Telemachos, hvilken ett barn han lemnade hemma.

Talte; och längtan att sörja sin far uppväckte hos honom.
Tårar ur ögat på marken han gjöt, då om fadren han hörde,
Och han för anletet höll den purpurne mantalen lyftad, 115
Med två händer; och det snart varsnade nu Menelaos,
Och besinnade sedan uti sin själ och sitt hjerta,
Anten han honom skull' tillstädja att minnas sin fader,
Eller förut åtsörja, och tala om ett och om annat.

Medan detta han välfde uti sin själ och sitt hjerta, 120
Ut nu Helena från högtakiga, doftiga kammarn

Kom; gullsländade Artemis lik hon var till att påse.
Genast en konstgjord stol framställde åt henne Adraste,
Och Alkippe af lenasta ull medförde en matta;
Phylo en silfverkorg medförde, som gifvit åt henne 125
Konung Polybos' maka, Alkandre, som bodde i Thebai,
Det Aigypiska, der mång skatter i rummen förvaras.
Åt Menelaos sjelf han gaf två silfverne badkar,
Tio talenter i gull, och två trefötter derjemte.
Utomdess hans gemål gaf Helena skönaste skänker, 130
Gyllene sländan hon gaf, och derhos långrundade korgen,
Silfverne; ytterst med gull utsirade voro dess kanter.
Tärnan Phylo den nu medförande, satte för henne,
Fylld med finaste garn till bräddarna, ofvanpå denna
Sländan låg, försedd med dunkelfärgade ullen. 135
Hon sig satte på stoln, och en pall var inunder dess fötter.
Strax hon sporde med orden gemåln om ett och om annat:

Vete vi väl, zeusfostrade drott, Menelaos, om dessa,
Hvilke bland män de berömma sig ha ankommit till vårt hus?
Ljuger jag nu, eller talar jag sannt? men mig hjertat befaller. 140
Ty jag tror mig ej nånsin ha sett än någon så lika,
Hvarken man eller qvinna (mig skådande häpnad betager),
Såsom denne är lik stormodige konung Odysseus'
Son, Telemachos, hvilken, ett spädt barn, lemnade hemma
Denne man, då för mig, föraktliga kvinna, Achaier, 145
J anländen till Troia, att väcka det vågsama kriget.

Svarande, henne talade till blondlock Menelaos:
Maka, äfvenså jag nu tänker, såsom du likar;
Ty hans fötter de voro ja sådana, sådana händren,
Ögonens blickar, och hufvudet med, och håret derofvan. 150
Och då jag nu derjemte, erinrande mig om Odysseus
Talte, hur många bekymmer, för min skull äflande, denne
Utstod, gjöt han ur ögonens lock den brännande tåren,
Och för anletet höll den purpurne mantelen lyftad.

Honom igen genmålte Peisistratos, sonen af Nestor: 155
O, zeusfostrade kong, Menelaos, kämparnes höfding,
Dennes son i sanning är han, som sjelf du förmäler;

Men grannlaga han är, och tungt det lägger på hjertat,
Att, hit nyligen länd, framlägga ett sladdrande mångprat,
Dig inför, af hvars röst, som af guds, vi alle förtjusas. 160
Men mig skickade hit den Gereniske riddaren Nestor,
Att hans följeslagare bli; ty han ville dig skåda,
Att du skulle med råd eller dåd gå honom tillhanda.
Ty mångfaldiga qval har en son, hvars fader är borta,
Hemma i huset, enär ej andre beskyddare finnas: 165
Så Telemachos nu; ty borta är denne, och ingen
Finns bland folket, som skull' afvärja från honom förderfvet.

Svarande, honom talade till blondlock Menelaos:
Gudar, en särdeles kär mans son i sanning till mitt hus
Kommit, hvilken för mig mångfaldiga strider har utstått. 170
Ock jag trodde mig få undfägn, för alla Argeier,
Honom, i fall hemkomsten åt oss på de snabba galejor
Utöfver sjön förunnte Olympiske dunderarn Kronion.
Äfven i Argos en stad jag byggt, och boningar inredt,
Bringande honom från Ithaka hit med skatter; och son sin, 175
Samt det samtliga folk, sen en af de städer jag utrymmt,
Hvilka bo häromkring, och sjelf jag som konung beherrskar.
Ofta vi då hvarandra besökt; ej hade oss något
Åtskilt, fägnande vänligt hvarann, och förlustande städse,
Förrän då dödens moln, det svarta, beskuggade båda. 180
Men så var det beskärddt; gud sjelf afundades detta,
Hvilken honom, den arma, betog hemkomsten allena.

Talade så; och hos alla han väckte till sorgen begäret.
Gret nu Helena, hon den Argeiska, född af Kronion,
Gret så Telemachos ock, samt Atreus' son, Menelaos; 185
Äfven ej Nestors son otårade ögonen hade,
Ty han i hjertat sitt vankfri Antilochos mindes,
Honom, som herrlig son till strålande Eos ihjelslog,
Honom han mindes, och talade så bevingade orden:

Atreus' son, att mer än dödlige du är förståndig. 190
Åldrige Nestor mig sade, enär vi tänkte uppå dig,
Hemma i salarna hans, och vexplade ord med hvarandra.
Hör mig fördenskull, om du det kan! Ty icke jag finner

Nöje, vid aftongelag att gråta; i morgon ju äfven
Tidiga Eos vi få; likväl misstycker jag icke, 195
Att man gråter den menska, som dött, och lyktat sin bane.
Detta ju ock är endaste skänk åt eländiga menskor,
Att man klipper sitt hår, och torrkar från kinderna tåren.
Äfven för mig en broder har dött, allsicke den sämste
Bland Argeiernes män; du torde det veta; jag icke 200
Mött, eller sett; det sägs, att Antilochos mera än andra
Varit, mera i löpande snabb, och väldig en kämpe,

Svarande, honom talade till blondlock Menelaos:
Älskade, sådant du sagt, som det höfs förståndige mannen
Säga och göra, och den som äldre till årena vore; 205
(Son af en sådan far, du fördenskull ordar förståndigt.
Sonen är väl lättkänd till en man, åt hvilken Kronion
Lycka beslöt, då han äktade sig, då till verlden han föddes.
Så han åt Nestor nu har alla dess dagar förunnat,
Att i egna salarna sjelf storståtligen åldras, 210
Men att i lanskunst främst, och i vishet sönerne äro.)
Låtom oss derföre lykta den gråt, som nyligen uppstått.
Och qvällsvarden igen påtänka; man gjute på händren
Vatten; i morgon bittida ock för Telemachos finnas
Ord, och för mig, att säga hvarann vår gemensamma mening. 215

Sade; och Asphalion tvättvatten på händerna hällde,
Hurtig tjenare hos Menelaos, den ärebekrönte.
Desse nu händerna räckte till redda och färdiga rätter.
Men helt annat betänkte då Helena, född af Kronion
Strax en krydda hon kastade in i vinet, de drucko, 220
Bot mot vrede och sorg, utplånande samtliga qvalen.
Ho som smakar deraf, sen hon är mängd i pokalen,
Ej den dagen gjuter en tår för kinderna neder,
Ej, om för honom dött hans egen mor eller fader,
Ej, om hans bror, eller älskade son de inför hans anlet 225
Dräpte med svärdet, och han med ögonen skulle det skåda.
Sådana krydder dottren af Zeus, illfundiga, hade,
Starka, dem Thons gemål, Polydamna, Egyptiskan, gifvit
Henne; ty rikligen alstrer ju der fruktgifvande jorden
Krydder, somliga goda till blandning, och somliga slema. 230

Läkare är der enhvar, mer skicklig än öfriga alla
Menskor, förty de leda ifrån Paieon sin härkomst.
Men då nu kryddan hon bragt, och befallt vin hälla i kärlen,
Åter med orden hon började på, och talte, och sade;

Atreides, zeusfostrade drott, Menelaos, och desse 235
Söner till modige män, (så ömsom åt en och åt annan
Zeus ger ondt, eller ock ger godt; ty allt ju han gitter.)
Nu välplägen er här och, medan i salen J sitten,
Fägnen er åt mitt tal; uppbyggeligt vill jag berätta.
Allt jag visserlig ej skall nämna, och icke formäla, 240
Alla de bragders tal, tålsinnte Odysseus har utfört;
Men hur den väldige mannen bedref och vågade detta
Uti de Troers land, der J skador leden, Achaier.
Sen han tuktat sig sjelf med skändliga slag af ett gissel,
Liksom en slaf, han kring axlarna drog de lumpnaste trasor, 245
Och i fiendtlige mäns bredgatade fäste sig insmög.
Döljande egen gestalt, antog han en tiggares skepnad,
Han, som ändock vid Achaiernes skepp allsicke var sådan.
Liknande denne, i Troernes stad insmög han; och ingen
Anade det. Fast sådan han var, jag kände allena 250
Honom igen, och besporde; med list min fråga han undvek.
Men när honom jag tvättat och smort med essens af oliven,
Samt klädt kläderna på, och med kraftiga eden bedyrat,
Att ej Odysseus förr jag skulle hos Troerna röja,
Innan till tälten sin kos och de snabba galejor han hunnit: 255
Då förtäljde han mig ock alla Achaiernes planer.
Sen med det spetsiga svärd han dräpt bland Troerna mången,
Han till Argeierna kom, och många tidender medtog.
Andra Troinnorna då högt klagade alla, men mitt bröst
Gladdes; ty hjertat hos mig var redan benäget att vända 260
Hem tillbaka; jag gret den olycksstund Aphrodite
Gaf, då hon bragte mig dit från älskade fädernejorden,
Lemnande dottren min, sofkmammaren med, och gemåln med,
Hvilken ej brast det minsta i vett, ej heller i fägring.

Svarande, talade henne då till blondlock Menelaos: 265
Visserlig allt hvad du sagt, o qvinna, är sanningen enligt.
Redan finne och råd jag lärt mig känna hos många

Hjeltemän, jag äfven besökt åtskilliga länder;
Dock ej nånsin ännu jag maken med ögonen skådat,
Sådan Odysseus var, tålsinnige mannen, i tanksätt. 270
Så den väldige ock utförde, och vågade detta,
Medan i bonad häst vi sutto, Argeiernes alle
Tappraste män, medbringande död åt de Troer, och ofärd.
Sedan lände du dit; dig mante förmodligen någon
Gudmakt, hvilken önskade ge åt Troerna ära, 275
Och gudlike Deiphobos dig medföljde på vägen.
Vandrande kring tre gånger, du fingrade hålkade hästen,
Och uppnämnde vid namn de Danaers yppersta drottar,
Härmande rösten utaf Argeiernes samtliga makar.
Man Tydeides, och jag, och derhos den ädle Odysseus, 280
Sittande midt bland de andra, vi hörde huru du ropte.
Nu vi båda, med hastadt beslut, ren hade i sinnet,
Anten att stiga utur, eller ock genmäla derinnan;
Men oss Odysseus höll, och förhindrade, fastän vi ville.
Voro Achaiernes söner nu alle de öfrige tyste, 285
Utom Antiklos allena, som dig med orden besvara
Ville, men munnen hans fasttryckte Odysseus med starka
Händerna, utan att släppa, och räddade alla Achaier;
Höll så länge, tills dig aflägsnade Pallas Athene.

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte och sade: 290
O, zeusfostrade kong, Menelaos, kämparnes höfding,
Ve! och detta ej alls afvärjde det bittra förderfvet,
Ej, om han ock ett hjerta af jern inom sig besutit.
Men nu, välan, oss reden en bädd, att alle på stunden
Vi må vandra till sängs, och fågnas af ljufliga sömnen! 295

Talte; och Helena bjöd, den Argeiska, slafvinnorna genast
Reda i pelaregången en bädd, och ståtliga purpur
Täcken kasta derpå, utbreda tapeter på dessa,
Äfvensom yllene mantlar, att ofvanifrån sig betäcka.
Dessa gingo ur saln, och höllo i händerna facklan, 300
Redde så bäddar; och ut härolden de fremmande följde.
Desse lade sig der att hvila i förstun af huset,
Både Telemachos, hjelten, och Nestors lysande ättling.
Men Atreides han sof i det inre af höga palatset,
Helena låg bredevid, långmantlad, den bästa af qvinnor. 305

När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Hastade upp från sin bädd Menelaos, väldig i härscri,
Sedan han klädt sig; och hängde det eggiga svärdet på axeln,
Bandt ock sköna sandaler inunder de fylliga föttren,
Och ur sitt sofrum gick, jämlik med en gud till att påse, 310
Tog vid Telemachos plats, och talade ordet, och sade:

Hvad är för värf, som förde dig hit, o Telemachos, hjelte,
Till Lakedaimon, det helga, på hafvets rymliga ryggar?
Statens, säg, eller ditt? mig det sannfärdigt berätta!

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte och sade: 315
O, zeusfostrade kong, Menelaos, kämparnes höfding,
Hit jag är kommen, ifall om min far du tidender säger.
Huset mig fräts, och i grund de feta besittningar ödas,
Och af fiendtliga män uppfylls min boning; och städse
Slaktar mig får, och jemväl fotsläpande, hornade korna, 320
Giljareskaran med skändeligt trots, som mor min belägrar.
Derföre nu dig knäna jag nalkas, om nånsin du ville,
Anten med egna ögon du sett hans bedröfliga ofärd,

Säga åt mig, eller om du derom försport af en annan,
Vankande; ty så beklagelig son framfödde hans moder. 325
Hvarken af aktning för mig du mildra ditt ord, eller ömkan,
Utan berätta mig allt, på hvad sätt det mötte din åsyn.
Gör det, jag ber, om nånsin min far, den käcke Odysseus,
Antingen ord eller verk fullbordade, hvilket han lofte,
Uti de Troers land, der J skador leden, Achaier i 330
Mig nu detta förtälj, och säg mig idelig sanning!

Honom svarade, högligen vred blondlock Menelaos:
Gudar, sannerlig desse uti stormodige mannens
Hvilbädd önskade hvila, ehur feghjertade sjelfve.
Liksom då hinden uti det modiga lejonets skogslund, 335
Sedan hon insöft der nyfödda och diende valpar,
Letar dungarna genom och gräsiga klyftorna alla
Bete, och lejonet sjelft mellertid sin kula beträder,
Och tillsänder båd yngel och mor en snöpelig ända:
Så skall Odysseus dem tillsända en snöpelig ända. 340
Ja, må vid Zeus, vår far, och Athenaie, och Apollon,
Sådan ännu, som fordom uppå vältrefliga Lesbos,
Der han i split stod upp att brottas med Philomeleides,
Och slog modigt omkull, och alle Achaierne gladdes:
Måtte nu slik uppträda bland friareskaran Odysseus, 345
Alle då visst snardöde och olycksfriare vore.
Det som du mig omspörjer och ber, visst icke jag ärnar
Säga med arga funder och list, ej heller bedraga,
Utan hvad mig förtäljt sannfärdige gubben i hafvet,
Icke af det ett endaste ord jag gömmer och döljer. 350

Mig, som längtade hem, än gudarne qvar i Aigyptos
Höllo, emedan åt dem jag ej bragt tacknämliga offer:
Vilja ju gudarne städs, att man deras befallningar minnes.
Vidare finnes en holme uti mångsqualpiga hafvet,
Framför Aigyptos' ström, och honom de Pharos benämna, 355
Så långt skild derifrån, som hålkade skeppet på dagen
Lägger till rygga, då hvinande vind påblåser från aktern;
Der finns ock väl lempelig hamn, dän de jemna galejor
Styra åt öppen sjö, sen friskt dricksvatten de hämtat.
Tjugu dagar mig gudarne der qvarhöllo, och aldrig 360

Blåste på sjön vindfläktarne opp, som städse åt skeppen
Vägledsagare äro på hafvets ryggar, de breda.
Hade så all vägkosten förtärts, och männernes krafter,
Skulle ej någon af gudarna mig, medlidande, räddat,
Dottren till gubben i sjön, den väldige konungen Proteus, 365
Eidothea, ty hos henne jag mest nu hjertat bevekste;
Hon mig mötte, som ensam och skild från kamraterna, kringsmög.
Ty städs vankande holmen omkring, de plägade fiska
Med metkrokar, då hungren för dem anfäktade magen.
Hon stod nära till mig, samt talade ordet, och sade: 370

Barnslig, o fremling, du är, eller korttänkt särdeles mycket,
Eller med flit försumlig, och gläds att täras af smärtan,
Ty ren länge på holmen du här qvarstannar, och ingen
Utväg finna förmår, och kamraternes hjerta förtvinar.

Så hon talte; men jag genmälte, och svarade henne: 375
Jag skall säga dig rent, ho du bland gudinnor må vara,
Att jag ej stannar med flit här qvar; kanhända jag brutit
Mot odödliga, hvilka bebo den rymliga himlen.
Men du, välan, mig säg, — ty gudarne veta ju allting, —
Ho mig ibland odödliga binder och hindrar på resan; 380
Säg mig också, på det fiskiga haf hur jag länder till hemmet!

Så jag talte; då svarade strax gudinnors gudinna:
Sannerlig, fremling, åt dig noggrannligen skall jag berätta.
Hit inträffar ur sjön odödlig en gubbe, Aigyptiern
Proteus, som sannfärdelig är, samt djupen i hafvet 385
Alla samtliga vet, och är underdånig Poseidon.
Honom säga de vara min far, och hafva mig aflat.
Honom i fall om du kunde försåtligen fånga, i snaran,
Han förtäljde dig vägen minsann, och resans begränsning,
Samt hur på fiskiga sjön du lände tillbaka till hemmet. 390
Ja, han förtäljde dig ock, zeusfostrade, om du det ville,
Allt hvad i salarna godt eller ondt tilldragit sig hafver,
Medan borta du var på den långa, besvärliga färden.

Så hon talte; men jag genmälte, och svarade henne:
Sjelf berätta mig nu den åldrige gudomens tillhåll, 395

Att han ej anande mig, eller vetande, smyger sig undan;
Ty svår är ju en gud, att kufvas af dödliga mannen.

Så jag talte; då svarade strax gudinnors gudinna:
Sannerlig, fremling, åt dig noggrannligen skall jag berätta.
När som solen till himmelens midt uppstiga har hunnit, 400
Då beger sig åstad sannfärdige gubben ur hafvet,
Under Zephyros' fläkt, omtäckt af dunklande dyning,
Och, utgången, han hvilar sig sen i hålkade grottan.
Och sjöhundarne kring, Halosydnas, den dejligas, söner
Mangrannt sofva, ur grumlade sjön sen upp de ha dykat, 405
Flåsande vidrig en ånga utur mångdjupiga hafvet.
Dit ledsagande dig, såsnart som morgonen randas,
Jag inbäddar så varligt, men välj bland dina kamrater
Trenne, som äro de bäste uppå vältoftade skeppen.
Samtliga gubbens funder jag vill dig äfven förtälja. 410
Nu sjöhundarna först han samtliga räknar, och mönstrar;
Men då dem alla han har uppå fem fingrar, och skådat,
Lägger i midten han sig, liksom fårherden bland fåren.
Och såsnart som J bara förmärkt, att gubben har somnat,
Läggen er grannliga vinn derefter om styrka och hjeltmod, 415
Honom att der qvarhålla, fast fiken och bråd till att rymma.
Allting skall han fresta att bli, som finnes på jorden,
Krälände kräk, och vatten, och eld med flammande låga;
Hållen uti enträget, och klämman mera och mera!
Men såsnart som han sjelf omsider dig spørjer med orden, 420
Vorden sådan han var, då J sågen honom sig lägga,
Då må du ock upphöra med våld, och lossa den gamle
Hjälten, och spørja, af gudarna hvem dig svåra förföljer,
Samt om din återkomst, hur på flikiga hafvet du länder.

Så hon talte, och dykade ned i det svallande hafvet. 425
Men till galejorna jag, der de stodo på sandiga stranden,
Gick, och vid vandringen hjertat i mig mångfaldigt sig rörde.
Men såsnart som jag nu ankommit till sjön och galejan,
Redde vi qvällsvard till, och gudomliga natten oss påkom,
Och vi lade oss sedan vid hafvets bränning att hvila. 430
När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Då jag äfven till stranden utaf bredvägiga hafvet

Gick, sen jag gudarna bedt enträget, och trenne kamrater
Tog, på hvilka jag litade mest i hvarje förrättning.
Hon mellertid neddykat i hafvets rymliga sköte, 435
Och medbringat ur sjön skälskinnena, fyra till antal,
Alla ännu nyflådda; och stämplade svek mot sin fader.
Lägerställen gräfdde hon upp på stranden af hafvet,
Och satt bidande der; vi nalkades henne helt nära,
Och hon oss lade i rad, och täckte en hvar med ett skälskinn. 440
Der bakhållet oss var förskräckligt; oss pinade svåra
En olidelig stank från de sjöuppammade skälar;
Ty ho skulle bredvid sjöhunden väl vilja sig lägga?
Dock hon frälste oss sjelf, och en ståtelig lindring oss påfann:
Hämtande, under näsan på hvar hon ambrosia lade, 445
Doftande särdeles ljuft, och, förstörde så stanken af skälen.
Hela morgonstunden vi der tålmodigt förbidde,
Och sjöhundarne kommo ur sjön talrika, och sedan
Lade sig alle i rad vid hafvets bränning att hvila.
Middagstiden ur sjön kom gubben, och fann nu de feta 450
Skälarna, gick sen fram till en hvar, och räknade alla,
Först han räknade oss bland skälarna, utan att ana
Alls i själen försåt; derefter sjelf han sig lade.
Strax högt skriande sprungo vi fram, och händerna rundtom
Slogo, och gubben glömde ej bort de listiga funder; 455
Utan nu till en början han vardt tjockskäggigt ett lejon,
Sedan en drake, och panther, och sedan ett gräseligt vildsvin;
Vardt höglöfvadt ett träd; vardt ock klarrinnande vatten;
Men vi med oskrämdt sinne ändock fasthöllo den gamla.
När nu han ledsen vardt, erfaren i listiga funder, 460
Då han spörjande talte mig till i följande ordlag:

Ho har, o Atreus' son, bland gudar dig gifvit det rådet,
Att, i försåt, ovillig mig ta? hvad görs dig behof af?

Så han talte; men jag genmälte, och svarade honom:
Gamle, du vet; hvad gör du mig så försåtelig fråga? 465
Hur jag länge på ön qvarhålles, och icke en utväg
Alls utfinna förmår, ooh hjertat mig täres i bröstet.
Men du, välan, mig säg, — ty gudarne veta ju allting —
Ho mig ibland odödliga binder och hindrar på resan,

Säg mig också, hur på fiskiga sjön jag länder till hemmet! 470

Så jag talte; men han genmälte mig åter, och svarte:
Sannerlig hade du bordt åt Zeus och de öfriga gudar
Offra en festhekatomb, och sen afsegla, att fortast
Uppå det dunklande haf anlända till fädernelandet.
Ty ej är dig beskärddt, att vännerna skåda, och komma 475
Hem till din fädernejord, eller till vältrefliga huset,
Förrn du återigen till himmelborna Aigyptos
Flodens vatten har rest, och heliga festhekatomber
Åt odödliga offrat, som bo i himmelen, vida.
Då först gudarne unna den väg, som du välfver i sinnet. 480

Så han talte; men mig vardt sönderkrossadt mitt hjerta,
Derför att åter han bjöd mig uppå dimmdunkliga hafvet
Hän till Aigyptos resa, den långa, besvärliga vägen.
Men jag honom ändock genmälte med orden, och svarte:

Gamle, detta jag skall verkställa, såsom du bjuder; 485
Men du, välan, derjemte förtälj, och noga berätta,
Om oskadde med skeppen Achaierne samtligen hemländt,
Hvilka vi lemnade, Nestor och jag, då vi foro från Troia,
Eller om någon förgåtts i bitter död på galejan,
Eller i vännernas händer, enär han kriget beslutit. 490

Så jag talte; men han genmälte mig åter, och svarte:
Atreus' son, hvi fråga mig det? allsicke det höfs dig,
Att utforska min tanke, och veta; ej heller jag menar,
Att orårig du länge förblir, när allt du förnummit,
Mången af dessa är död, och mången af dessa vid lifvet. 495
Två härförare blott bland de kopparbeklädda Achaier
Svunno uppå hemfärden; du sjelf i kriget ju deltog:
En tör lefvande änn qvarhållas i rymliga hafvet.
Aias dukade under uppå långårade skeppen;
Honom först Poseidaon till höga Gyraiska bergen 500
Bragte i säkert förvar, samt frälsade undan ur hafvet;
Och han döden väl flytt, så hatad han var af Athene,
Derest ett trotsande ord han ej yttrat och mäktä bestraffats:
Sade, mot gudars vilja, sig flytt hafssvalget, det djupa.

Honom Poseidaon sjelf hörde, då trotsigt han talte 505
Och nu fattande strax treudden i väldiga händern,
Slog han Gyraiska klippan dermed, och styckade henne:
En bit stannade der, och den andra störde i hafvet;
Aias, som redan satt sig på den, vardt mäktat bestraffad,
Och kringfördes på svallande sjöns omätliga vågor. 510
Så nu han omkom der, sen saltiga vattnet han druckit.
Dödsgudinnorna slapp mellertid din broder, och undgick
Uppå de hålkade skeppen, och frälstes af vördade Here,
Men som han just var nära att komma till höga Maleiai
Berget, påstunden då stormvinden röfvande förde 515
Honom ut på den fiskiga sjön, och han suckade högljudt, —
Ändatill landets gräns, der i husen bodde Thyestes
Fordom, men då der bodde Thyestiades Aigisthos.
Och då nu dän sig tedde jemväl en lyckosam hemfärd,
Och då gudar för dem vändt vinden, och hemma de voro: 520
Sannerlig glad han besteg det älskade fädernelandet,
Rörde vid fädrens jord, ooh kysste, och ymniga heta
Tårar gjöt, emedan förtjust han skådade hemmet.
Men nu ifrån vårdtorner en väktare varsnade honom,
Som svekråde Aigisthos beställt, ooh loft till betalning 525
Tvenne talenter i gull; ett år ren hade han vaktat, —
Att han ej smöge förbi, och rörde sin brusande styrka.
Denne med tidender skyndade hem till männernes herde,
Och Aigisthos påstund uttänkte bedrägliga ränker:
Tjugu de raskaste karlar utur folkhopen han valde, 530
Ställande dem i försåt, och derhos bad reda en måltid.
Sjelf han reste, och bjöd Agamemnon, männernes herde,
Både med hästar och vagn, ovärdiga tankar i sinnet.
Honom, ej anande alls ofärden, han förde, och sedan
Dräpte uppå måltiden, som oxen man dräper vid krubban. 535
Icke blef någon kvar af Atreides' bussar, som medföljt,
Ej af Aigisthos' heller; i salarna dödades alla.

Så han talte; men mig vardt sönderkrossadt mitt hjerta,
Och jag satt der på sanden och gret, ej längre mig sinnet
Önskade lefva numer, och himmelens dager beskåda. 540
Men då jag gråtit mig mätt, och lemnat åt högsta förtviflan,
Se, då talte mig till sannfärdige gubben i hafvet:

Mera, o Atreus' son, gråt icke så faselig lång tid
Oupphörligt; dermed uträtta vi intet; du skyndsamt
Äfle, att åter en gång hemkomma till fädernejorden. 545
Antingen träffar du honom vid lif, eller ock har Orestes
Dräpit redan, och du inträffar kanske till begrafning.

Så han talte; men mig blef hjertat och modiga sinnet
Återigen, så ängslad jag var, uppfriskadt i bröstet,
Och jag höjde min röst, samt talte bevingade orden: 550

Nog om dessa jag vet; om den tredje mig äfven berätta,
Hvilken lefvande än qvarhålles på villande hafvet,
Eller död. Så ängslad jag är, vill om honom jag höra.

Så jag talte; men han genmälte mig åter, och svarte:
Son till Laertes han är, som på Ithaka eger sin boning. 555
Honom jag skådat på ön, utgjutande ymniga tåren,
Uti Kalypsos salar, gudinnans, som honom med nödtvång
Håller; och ej han kan hemkomma till fädernejorden;
Ty ej har han beårade skepp, ej heller kamrater,
Som ledsagade honom på hafvets ryggar, de breda. 560
Dig är ej gudabeskärdt, zeusfostrade drott, Menelaos,
I hästnärande Argos att dö, och lykta din bane;
Men till Elysiska fältet, och jordens yttersta gränser
Gudarne sända dig hän, bort till blondlock Rhadamanthys.
Lifvet är icke så lätt för menskorne någorstädes: 565
Ej sträng vinter der finns, ej snö nånsin en regnskur,
Men friskandande fläktar af Zephyrosvinden beständigt
Sänder Okeanos upp, att menskorna vederqvicka,
Efter du Helena äktat, och är svärson till Kronion.

Så han talte, och dykade ned i det svallande hafvet. 570
Jag deremot till galejorna nu med de väldiga bussar
Gick, och på vandrigen hjertat i mig mångfaldigt sig rörde.
Men såsnart som jag var ankommen till sjön och galejan,
Redde vi qvällsvard till, och gudomliga natten oss påkom,
Och vi lade oss sedan vid hafvets bränning att hvila. 575
När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Först vi galejorna halade ut i gudomliga hafvet,

Reste så seglen och masterna upp på de jemna galejor;
Stego derjemte de sjelfve om bord, och sig satte på brädden.
Sittande der i en rad, grå hafvet med åren de slog. 580
Återigen till Aigyptos, den himmelborna, jag skeppen
Bragte, och offrade der utkorade festhekatomber.
Men då jag nu städs varande gudarnes vrede försonat,
Reste jag kong Agamemnon en vård, till evärdelig ära.
Detta gjordt, tillbaka jag for; mig unnade medvind 585
Gudarne, hvilka mig snart hembragte till fädernelandet.
Men du, välan, nu stanna här qvar i salarna mina,
Tills att den elfte dag, eller också den tolfte är inne.
Då jag sänder dig ståtligt, och ger dig herrliga skänker,
Hästar, trenne till tal, välglattad en vagn, och derjemte 590
Ger jag en vacker pokal, att derur du åt gudarna offer
Gjuter, och dagarna alla jemväl mig hyser i minnet.

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Mig ej, o Atreus' son, qvarhåll lång tid här numera,
Ty jag väl året ut hos dig högst gerna fördröjde, 595
Sittande; mig ej längtan betoge till hem och föräldrar,
Ty jag högligen gläds, då ditt tal jag hör, och dina
Ord, men redan mig nu misslynnade kamraterna äro
I förträffliga Pylos; du mig qvarhåller för länge.
Skänken som du mellertid mig gifver, han vare en skåpskatt. 600
Hästarna för jag likväl ej till Ithaka, utan jag lemnar
Här dem åt dig till parad; ty du är kong i ett rymligt
Slättland, hvilket är rikligt försedd med lotos och galgant,
Samt med hvete, och spelt, och sig vidt kring-spridande hvitkorn.
Men på Ithaka äng ej finns, eller rymliga ridfält: 605
Dock getnärande, mer är hon kär mig än nånsin en hästort.
Ty ej någon af öarna är hästlemplig och änggod,
Som angränsa till sjön; och Ithaka mindre än alla.

Talte; och smålog då Menelaos, väldig i härsfri,
Smekte med handen honom, och talade ordet, och sade: 610

Du är af ädel blod, mitt barn, då sådant du talar;
Derföre byter jag ut dig detta; ty sådant jag gitter.
Och af de skänker, som ligga i mitt hus, gömda till skåpskatt,

Gifver jag den som af alla är aldravackrast och dyrast,
Gifver dig konstgjord blandningspokal; men silfverne är den 615
Hel och hållen, med gull dess bräddar äro beslagna,
Sjelve Hephaistos' verk, mig gaf den Phaidimos, hjelten,
Rike Sidoniers konung, enär mig hyste hans boning,
Återvändande hit; dig vill jag denna förära.

Så nu desse med sådane ord tilltalte hvarandra. 620
[Kockarne trädde då in i gudomlige konungens salar.
Hämtade fåren, och bringade med manstärkande vinet;
Brödet åt dem derhos skönbindlade hustrurna buro.
Så nu med frukost desse i salarna hade bestyret.]

Friarne nu mellertid der framför Odysseus' palatset 625
Med kastskifvor förnöttte sin tid, med slungade jagtspjut,
På den fejade gård, der förr de hade sitt sjelfsvåld.
Men gudsköne Eurymachos satt, och Antinoos, båda
Ypperst bland friarnes tal, och förnämligast äfven i hjeltmod.
Trädde så nära intill Noemon, Phronios' ättling, 630
Sporde Antinoos sedan med orden och talte, och sade:

O Antinoos, vete vi väl i vår själ, eller icke
När Telemachos vänder igen från sandiga Pylos?
Mig galejan han tog, som mig sjelf nu göres af nöden,
Till vidrymliga Elis att fara, der jag har hästar, 635
Ston, ett dussin till tal, och derhos ihärdiga mulor,
Än otamda; jag ville mig en hitbringa, och tämja.

Talte; och desse i själn förvåntes; ty icke de trodde,
Att till Neleiska Pylos han rest, men vore der hemma
Antingen hos svinherden ännu, eller också hos fåren. 640

Honom Eupeithes' son, Antinoos, svarade sedan:
Sannerlig mig förtälj, när for han, och hvilka med honom,
Valda på Ithaka, ynglingar, följt, eller också hans egna
Drängar och slafvar? Monn tro slikt äfven han kunde bedrifva?
Och mig detta formäl uppriktigt, att väl jag känner. 645
Tog han af dig, ovillig, med våld den svarta galejan,
Eller gaf du väl villig, då han ombad dig med orden?

Honom Phronios' son, Noemon, svarte, och sade:
Sjelf frivillig jag gaf; hur skulle väl handlat en annan,
När som en sådan man, med sådana sorger i hjertat, 650
Anhöll? Svårt det vore minsann, att gåfvan förvägra.
Ynglingar, hvilka näst oss fornämligast äro i landet
Följde; och jag, som befäl, om bord såg stiga med dessa
Mentor, eller en gud, och i allt han liknade honom.
Dock förvånar mig det: här såg jag gudomliga Mentor 655
Hemma på morgonstunden i går; då for han till Pylos.

Sedan detta var taldt, han till fadrens boningar bortgick,
Men hos båda det modiga sinnet harmades mäktat.
Friarne satte sig ned mangrannt, och slöto med spelen.
Bland dem talade då Antinoos, son af Eupeithes, 660
Vredgad, med galla hans bröst, det kringomdunklade, häftigt
Fylldes, och ögonen två de liknade flammande eldbloss:

Gudar, en vigtig bedrift har i sanning Telemachos utfört,
Den förmätne, sin färd; fullbordas vi trodde den aldrig.
Mot så mångas beslut en skägglös pojke nu bortrest, 665
Halande skeppet, och väljande sig de bästa i landet;
Skall väl framdeles bli oss ofärd; måtte dock honom
Zeus all kraften beta, förrn han ofärden oss stämplat!
Men mig gifven ett ilande skepp och tjugu kamrater,
Att jag mot honom ställa försåt, och bevaka hans hemkomst 670
Mellan Ithaka må, och det klippiga Samos, i sundet,
Att för sin faders skull sig sjelf han segle till ofärd.

Så han talte; och alla berömde och manade honom.
Sen till Odysseus' hus, uppstigande, gingo de genast.
Länge ej heller var okunnig Penelopeia 675
Om de ord, som friarne nu dolskt välfde i sinnet;
Medon, härolden, berättade allt, som planerna åhört
Utanför gården, och de hopväfde der innan sitt anslag;
Gick så i rummen, att slikt berätta för Penelopeia.
Honom på tröskeln så tilltalade Penelopeia: 680

Härold, hvarföre ha dig trotsige friarne hitsändt?
Monne att säga åt tärnorna till hos gudomlig Odysseus,

Att de sitt arbete sluta, och dem tillreda en måltid?
Måtte de, aldrig giljande här och kalasande nånsin,
Äta sin måltid nu för sista och yttersta gången! 685
J, hopsamlade ofta, förtären den rikliga lifskost,
Allt den vise Telemachos' gods; ej heller af edra
Väder J hörden tillförne, enär än piltar J voren,
Huru Odysseus skickade sig mot edra föräldrar,
Hvarken han ondt tillfogade någon, ej heller han talte 690
Ondt bland folket; som är gudomlige konungars plägsed:
Annan hatar han ju bland dödliga, annan han älskar.
Denne ett nidingsverk tillfogade aldrig en menska.
Men ert sinne uti full dag, och edra idrotter
Synas, och ingen tack välgärningar skörda hos eder. 695

Henne återigen tilltalte förståndige Medon:
Vore detta, o drottning, så visst, det svåraste onda;
Men en annan större ännu och svårare ofärd
Stämpla de giljare an; fullborde den aldrig Kronion!
Med det eggade svärd de ämna Telemachos dräpa, 700
Återvändande hem; men han for, att höra om fadren,
Till gudomliga Pylos, och till Lakedaimon, det stolta.

Talte; och der sig löste för henne båd knäna och hjertat,
Och hon af mållöshet var länge betagen; dess ögon
Fylldes med tårar då, och sig stockade klingande stämman. 705
Sent omsider med ord genmälte hon honom, och sade:

Härold, hvarföre reser min son? Han icke behöfde
På snabbfarande skepp uppstiga, som menskorna äro
Hästar i sjön, och fara de rymliga vattnen igenom:
Monne, att icke hans namn engång bland menskor må qvarbli? 710

Henne svarade sen förståndige Medon, och sade;
Icke jag vet, om en gud uppmanade, eller hans egen
Själ påyrkade färd till Pylos, att höra om fadrens
Återkomst till sitt hem, eller ock hvad öde han funnit.

Sedan detta han talt, till Odysseus boning han bortgick. 715
Strax hjertfrätande sorg kringvälfde sig henne, hon tordes

Mer ej sitta på stoln, då många i salarna voro;
Utan på trösklen utaf mångfejade kammarn hon nedsatt,
Ömkligt jemrande sig; men tärnorna qvidde kring henne
Alla, som voro i rummen tillstäds, båd unga och gamla. 720
Suckande högt, bland dem så talade Penelopeia:

Hören, väninnor, åt mig de Olympiske sorger ha gifvit,
Mer än åt andra, som blifvit med mig uppfödda och födda:
Först min tappra gemål, den lejonsinnta, jag miste,
Bland de Danaer prydd med allt slags hjeltebedrifter, 725
Tapper, hvars ära sig vida i Hellas spred och i Argos.
Nu stormvindarne ha borttryckt mig den älskade sonen,
Rykteslös ur salarna hän; jag ej hört om hans resa.
Grymma, och ni ej heller en hvar det lade på hjertat,
Att mig väcka ur sängen, ehuru det säkert J vissten, 730
När han begaf sig om bord på hålkade, svarta galejan.
Ty om jag vetat utaf, att han tänkte på sådan resa,
Sannerlig skulle han dröjt, fast aldrig för resan så ifrig,
Eller också mig hade han död i salarna lemnat.
Men en tjenare hit den åldrige Dolios kalle, 735
Slafven, hvilken åt mig, hit kommande, skänkte min fader,
Och mig vårdar ännu trädymniga parken; att snarligt
Detta allt för Laertes han, sittande, måtte förtälja,
Derest denne uti sitt sinne väfde en utväg,
Att, utgående klaga för folken, hvilka nu äflas, 740
Att utöda hans ätt, och derhos gudmaken Odysseus'.

Eurykleia derå genmälte, den älskade amman:
Älskade fru, mig döda med obarmhertiga kopparn,
Eller i salen behåll; ej skall jag dig saken fördölja.
Detta visste jag allt, och jag gaf allt hvad han befallte, 745
Bröd och ljufveligt vin, han af mig tog viktiga eden,
Att ej säga dig förr, förrn tolfte dagen vor' kommen,
Eller du sjelf ock längtat att se, och hört att han bortrest,
Att du ej gråtande skulle förderfva ditt anlet', det fagra.
Nu begif dig i bad, rentvättade kläderna påtag, 750
Och när i högan loft du sedan med tärnorna stigit,
Bed till Athenaie, Zeus', aigisbärandens, dotter;
Hon från sjelfvaste döden jemväl visst honom skall rädda.

Plåga ej heller den gamle, som är nog plågad; jag tror ej,
Att Arkeisios' ätt af saliga gudar alldeles 755
Hatas; men än, tör hända, en man skall komma, som vårdar
Det högtakige hus, och i fjerran de bördiga fälten.

Talte; och lindrade sorgen, och tog från ögonen sorgen.
Hon begaf sig i bad, rentvättade kläderna påtog,
Och så i högan loft uppsteg hon med tärnorna sina, 760
Och kornmjölet lade i korg, och bad till Athene:

Hör mig, du eviga mö, Zeus', aigisbärarens, dotter,
Derest i salarna nånsin åt dig mångråde Odysseus
Antingen oxens lår, eller lammets, de feta, har uppbrännt,
Nu erinra dig det, och mig älskade sonen bevara, 765
Och drif friarne hän, högmodiga utöfver höfvan!

Talte; och klagade högt, men bönen hörde gudinnan.
Friarne stojade nu i de dunklande salarna hurtigt;
Bland högmodiga svennerna så sig yttrade mången:

Sannerlig bröllop åt oss mångfriade drottningen redan 770
Reder, och vet ej alls, att död tillställes för sonen,

Så man talte; de kände ej dock, hur saken förhöll sig.
Men Antinoos tog bland samtliga ordet, och sade:

Älsklige, akten er grannt för öfverdådiga uttryck,
Alla i allmänhet, att dem ingen der inne berättar! 775
Men nu välan, helt tyst uppstigande, låtom oss lykta
Saken, som ren oss alla jemväl i sinnet behagat!

Talte; och valde sig ut sen tjugu de raskaste bussar,
Och de hastade ned till snabba galejan och stranden;
Men de halade först galejan till djupet af hafvet, 780
Bragte så mast och segel om bord på svarta galejan,
Och inpassade årorna sen i läderne öglor,
Allt i behörigt skick; hvitglänsande seglen de spännde,
Vapen buro åt dem stormodige tjenare äfven,
Lade på öppen sjö sig för ankar, och stego om skeppsbord, 785
Togo sig qvällsvard der, och bidade Hesperos' ankomst.

Steg så i högan loft den förståndiga Penelopeia,
Låg der hungrig och törstig, förutan att äta och dricka,
Grubblande, om dess son, den ståtliga döden skull' undfly,
Eller han kufvad blefve af trottsiga friareskaran. 790
Likasom lejonet ses sig ängsla i människans skara,
Fruktande, när de ränna det kring med svekiga kretsen:
Grubblande henne liksom påkom den sötaste sömnen,
Och baklutad hon sof, och lemman löste sig alla.

Annat besinnade då klarögda gudinnan Athene, 795
Gjorde en bild, som var till gestalten lika en qvinna,
Liknande Iphtime, storsinnte Ikarios' dotter;
Hon Eumelos hade till man, som bodde i Pherai.
Henne hon sände åstad på besök till Odysseus' palatset,
Om hon Penelopeia, den suckande, sörjande, kunde 800
Hejda ifrån stormgråten, och från den tåriga sorgen.
In hon i kammaren gick bredevid dörrigeln dragremm,
Ställde sig ofvan dess hufvud, och talade orden, och sade:

Sofver du Penelopeia, bedröfvad i innersta hjerta?
Icke dig alls tillstädja de sorglöst lefvande gudar 805
Gråta, och ängsla dig så; ty ännu han vänder tillbaka,
Sonen din; alls icke är han för gudarna brottslig.

Henne svarade sen den förståndiga Penelopeia,
Der hon ljufligt och sött inslumrat i drömmarnas portar:

Hvi har du, syster min, hit ankommit? du aldrig tillförne 810
Lände, ty mycket långt härifrån din boning du eger.
Och mig bjuder du nu upphöra med jemren och smärtor
Många, som sätta mig an i sinnet och äfven i själen.
Först min tappra gemål, den lejonsinnta, jag miste,
Bland de Danaer prydd med allt slags hjeltebedrifter, 815
Tapper, hvars ära sig vida i Hellas spred och i Argos.
Nu min älskade son bortfor på de hålkade skeppen,
Barnslig, hvarken ännu väl kunnig i ord eller handling.
Derföre sörjer jag mera också för honom, än denna;
Honom darrar jag för, och rädes, att något han lider, 820
Anten i deras land, dit han far, eller också på hafvet;

Ty fiendtlige män, mångtalige, stämpla mot honom,
Önskande dräpa, förrän han kommit till fädernejorden.

Henne svarade då skuggbilden, och talte, och sade:
Fatta du mod, och frukta ej så förskräckligt i sinnet! 825
Följer med honom ju slik väglederska, hvilken ock andre
Dödlige önskade sig vid sidan; ty allt ju förmår hon,
Pallas Athenaie; hon ömkar sig öfver din jemmer;
Nu hon sände mig hit, att dig allt detta förmäla.

Henne derpå genmälte förståndiga Penelopeia: 830
Om gudinna du är, och gudinnas röst du förnummit,
Nu, så välan, förtälj mig också om beklagliga mannen,
Om han lefver ännu, och skådar himmelens dager,
Eller redan har dött, och bor i Aidiska borgen.

Henne svarade då skuggbilden, och talte och sade: 835
Icke jag vill från början till slut om honom berätta,
Lefver han, eller är död: slemt vore, att sladdra i vädret.

Talande så, hon invid dörrpostens rigel försvunnit
Hän bland vindarnes flägt; nu genast Ikarios' dotter
For ur sin sömn, och af glädje försmalt dess innersta hjerta, 840
Derför att klarlig dröm påkommit i djupaste natten.

Friarne gingo om bord, och på vattniga vägarna foro,
Stämplande hiskelig död åt Telemachos uti sitt sinne.
Finns nu stenig en ö midt ute i villande hafvet,
Mellan Ithakas kust, och mellan det klippiga Samos, 845
Asteris nämnd, ej stor; skeppshamnar äro vid henne
Tvehålls; liggande der i försåt de Achaier nu bidde.

Femte Sången.

Morgonrodnaden upp från sin bädd, vid sköna Tithonos,
Steg, för att dagens ljus åt gudar och menniskor bringa.

Gudarne satte sig ned då till råds, och i kretsen af dessa
Den högtdundrande Zeus, hvars kraft är den största bland allas.
Dem nu Athenaie erinrande, talte om många 5
Qval, som, hos nymfen, Odysseus led; och som smärtade henne:

Fader Zeus, och J öfrige, sälle, everdlige gudar.
Huld, välsinnad, och vänlig numer ej vare en ende
Skepterbärande kong, i sin själ han ej vete hvad rätt är,
Men städs vare han hård, och orättrådighet öfve! 10
Ty ej minnes ju någon numera den ädle Odysseus
Bland det folk, som han styrde, och var så huld som en fader.
Men han ligger på ön, uthärdande häftiga smärtor,
Uti salarna hos Kalypso, som honom med nödtvång
Håller, och han ej kan hemlända till fädernejorden; 15
Ty ej har han beårade skepp, ej heller kamrater,
Som ledsagade honom på hafvets ryggar, de breda.
Nu de jäkta jemväl att mörda hans älskade ättling,
Återvändande hem; han for, att höra om fadren,
Till gudomliga Pylos, och till Lakedaimon, det stolta. 20

Henne till svar genmälte den molnhopskockande gud, Zeus:
Dotter min, hvad för ett ord dig flydde ur tändernas stängsel!
Eller har du ej sjelf uppgjort just detta beslutet,
Att hemkommande, dessa skall vedergälla Odysseus?
Telemachos affärde du hem försigtig; du kan det —, 25
Att helbregda och väl han kommer till fädernejorden,
Och att friarne må på galejan vända tillbaka.

Sade; och Hermeias tilltalte, den älskade sonen:
Hermeias! — ty i annat också mig är du ett sändbud —,
Mitt oryggliga råd skönlockiga nymfen förkunna: 30
Hemkomst åt tålsinnta Odysseus, att hem han må lända,
Hvarken med gudar i följe, ej heller med dödliga menskor;
Utan på mångfäst flotte, enär bekymmer han lidit,
Skall han den tjugonde dagen till kokiga Scheria komma,
Till Phaiekernes land, som gudabefryndade äro. 35
Honom, liksom en gud, der skola de ära af hjertat,
Och på ett skepp affärda till älskade fädernejorden,
Gifvande koppar med, gull med, och kläder så rundligt,

Att ej nånsin i Troia så mycket kräktat Odysseus,
Om oskadad han kommit, och fått af bytet sin andel. 40
Ty så är det hans lott, att vännerna skåda, och lända
Till högtakiga huset, och hem till fädernejorden.

Talte; och lydde jemväl budbäraren Argosdräparn,
Bandt så derefter påstund vid föttren de kostliga, gyllne,
Himmelska skor, som honom båd utöfver hafvet, och äfven 45
Den omätliga jord hänburo, i kapp med en vindflägt.
Tog så den staf, med hvilken han söfver de dödliges ögon,
Hvilkas han vill, och återigen de somnade väcker.
Denna i händerna, flög den väldige Argosdräparn,
Steg på Pieria opp, och sig sänkte i hafvet ur ethern. 50
Svängde sig kring derefter på böljan, lik med en fiskmås,
Som i de stormiga vikar utaf fruktödsliga hafvet,
Jagande fiskar, stänker med skum tättfjädrade vingar:
På otaliga böljorna så framsväfvade Hermes;
Men då till ön omsider han lände, den fjerran belägna, 55
Steg han ur dunkelfärgade sjön, och trädde på fasta
Landet, och kom mellertid till rymliga grottan, der nymfen,
Den skönlockiga, bodde; och henne han råkte derinne.
Väldig en brasa på härden nu brann, och doften i fjerran
Af lättspjelkiga cedern kring ön förspriddes, och thyon, 60
Hvilka brunno; hon sjöng derinne med tjusande stämman,
Äflande vid väfstocken, och kastade gyllene spolen.
Vexte så ock en grönskande lund kring rymliga grottan,
Af svartpoppel, och al, och utaf väldoftigt cypressträd.
Derstäds hade sig byggt bredvingade fåglarne nästen, 65
Ugglor, och falkar med, och derhos bredtungiga kråkor,
Sjöinbyggare, hvilka ha vård om hafvets idrotter.
Der sig sträckte jemväl omkring ihåliga grottan
Rankan i friskaste fägring, och var fullsirad med drufvor.
Fyra källor i rad ock flöto med klaraste vatten, 70
Nära hvarandra, och vände sig sen båd hitåt och ditåt.
Gräsiga ängar omkring med selinonört och violer
Prunkade. Der jemväl odödlige, hade de ditländt,
Skådande, undran röjt, och i hjertat högligen fägnats.
Undrande stannade nu budbäraren, Argosdräparn. 75
Men såsnart i sin själ alltsamman han hade beundrat,

Trädde han genast in i den rymliga grottan, och honom,
Skådad, kände Kalypso igen, den höga gudinnan;
Ty okända ju ej för hvarann odödlige gudar
Äro, ehuru också de hafva sin boning i fjerran. 80
Men han derinne ej fann stormodige drotten Odysseus,
Utan på stranden satt han och gret, der äfven tillförne,
Slitande sönder sin själ med tårar, och suckar, och sorger,
Det fruktödsliga haf han betraktade, gjutande tårar.
Hermeias åtsporde Kalypso, den höga gudinnan, 85
Sedan hon bjudit plats på den blanka och strålande stolen:

Hvarföre, Hermeias, gullstafvige, är du mig kommen,
Vördnadsvärdig och kär? Tillförne du icke besökte.
Säg, hvad du tänker, ty mig fullborda mitt sinne befaller,
Om fullborda jag kan, och det är fullbordeligt äfven; 90
Men träd närmare hit, att jag dig framlägger en gästskänk.

Talade så, och derjemte ett bord framlyfte gudinnan,
Med Ambrosia fylldt, och mängde den rödaste nektar.
Men han drack nu, och åt, budbäraren, Argosdräparn.
Men då han spiset hade, och själn välplägat med maten, 95
Då först svarande henne med ord, han talte, och sade:

Spörjer du mig, som kom, gudinna, en gud? Men jag därför
Skall sannfärdligen allt dig säga, efter du bjuder.
Zeus befallte mig hit afresa, fast icke jag ville.
Skull' väl af eget skön man löpa så fasligt och gränslöst 100
Vatten igenom; ej människors stad finns nära, ej offer
Bringa åt gudarne de, ej korade festhekatomber.
Men mellertid det ej höfs, Zeus', aigisbärarens, vilja
Hvarken att kränka en annan gud, ej heller förinta,
Säges nu vara hos dig den jemmerfullaste mannen 105
Bland dem alla, som stridde omkring kong Priamos' fäste,
Nio år, och, då staden de ödt, på det tionde reste
Hemåt; men på sin färd de försyndade sig mot Athene,
Hvilken väckte mot dem oväder och väldiga vågor.
Då förgingos nu alle de öfrige modige bussar; 110
Honom vinden likväl utförande bragte, och vågen.
Honom befaller han nu affärda det fortaste hädan;

Ty hans öde ej vardt, att dö här, fjerran från vänner,
Utan ännu är hans lott, att vännerna skåda, och lända
Till högtakiga huset, och hem till fädernejorden. 115

Talte; nu ryste dervid Kalypso, den höga gudinnan,
Och hon svarade strax, och sade bevingade orden:

Grymme, o gudar, J ären, ock afundsame, förskräckligt,
Som missunnen gudinnorna det, att de sofva hos männer
Uppenbarligt, om någon sig valt kärälskelig sängvän. 120
Så, när Orion valde den rosenfingrade Eos,
J missunnaden henne, J sorglöst lefvande gudar,
Tills på Ortygias o gullthronade Artemis, jungfrun,
Grep med de ljufliga pilarna an, och dödade honom.
Så, när också skönlockig Demeter sig med Iason, 125
Vikande för sitt hjerta, i kärlek mängde och sambädd,
Uti en treplöjd linda; derom okunnig ej länge
Zeus var, hvilken med flammande blix sköt honom, och dräpte.
Så missunnen J mig nu, gudar, en dödligs bekantskap,
Som jag frälste, enär skeppsköln han hade bestigit 130
Ensam, när med sin flammande blix den snabba galejan
Zeus, omsvängande, klöf i midten af hafvet, det dunkla.
[Då förgingos nu alle de öfrige, modige bussar;
Honom vinden likväl hitförande bragte, och vågen.]
Honom hyllade jag, och vårdade, honom jag lofte 135
Att odödelig göra, och oföråldrad för evigt.
Men då det allsej höfs, Zeus', aigisbärarens, vilja
Hvarken att kränka en annan gud, ej heller förinta,
Drage han hän, om Zeus pådrifver honom och bjuder,
Till fruktödsliga hafvet; men jag afsänder ej honom, 140
Ty jag ej har beårade skepp, ej heller kamrater,
Som ledsagade honom på hafvets rygger, de breda.
Men jag bevågen likväl vill råda, och intet fördölja,
Att väl vårdad han må hemkomma till fädernejorden.

Henne talte då till budbäaren, Argosdräparn: 145
Så affärda nu honom, och sök Zeus' vrede att undgå,
Att han ej, ond på dig, må framdeles falla besvärlig.

Talte, och bort sig begaf den väldige Argosdräparn;
Men till Odysseus nu, stormodiga konungen, nymfen
Vandrade, sedan hon hade från Zeus förnummit ett budskap. 150
Honom på stranden hon fann, der han satt, och ögonen aldrig
Voro från tårar torra, och lefnadens glädje förtvinte,
Medan han längtade hem, ty ej nymfen behagade mera.
Väl han om nätterna dock än plägade sofva af nödtvång
Hos den viljande, sjelf ovillig, i håliga grottan; 155
Men om dagarna satt han uppå hafskusten och bergen;
Slitande sönder sin själ med tårar, och suckar, och sorger,
Och fruktödsliga hafvet betraktade, gjutande tårar.
Honom stående när tilltalte den höga gudinnan:

Olycksalige, mer mig ej har dig jemra, ej heller 160
Lifvet föröd, ty redan jag dig högst gerna vill släppa.
Men nu välan, långt virke dig skär, och foga med kopparn
Bred stockflotte, och bygg så uppå densamma ett fördäck,
Högt, att han före dig fram uppå dimmdunkliga hafvet.
Men jag bröd tillräckligt, och rödt vin, äfvensom vatten 165
Bringar om bord, som ifrån dig må all hunger förjaga;
Kläder klär jag dig på, och skickar bakefter en medvind,
Att helbregda och väl du komme till fädernejorden,
Om slikt gudarne vilja, som bo i rymliga himlen,
Hvilka bättre än jag uttänka en sak, och besluta. 170

Talte; nu ryste dervid mångpröfvade, ädle Odysseus,
Och han svarade strax, och sade bevingade orden:

Annat, gudinna, det är, som du ärnar men icke min bortfärd,
Du som bjuder mig resa på flotte utöfver hafvets
Svåra, förfärliga svalg, som icke de jemna galejor, 175
De snabbgående, mäta, ehur Zeus hugnar med medvind.
Jag ej vågar, emot din vilja, bestiga en flotte,
Om dig, gudinna, ej täcks med viktiga eden besvärja,
Att du åt mig ej stämplar en ann förskräckelig ofärd.

Talte; och smålog då Kalypso, den höga gudinnan, 180
Smekte med handen honom, och talade ordet, och sade;

Sannerlig är du en skalk, och förstår dig på annat än narrprat;
Hurdana ord uttänkte du nu, och yttrade äfven!
Vete då jorden detta, och rymlige himmelen ofvan,
Och nedstörtande vattnet i Styx: en ed som den största 185
Är, och förskräckligast med för saliga gudarna sjelfva, —
Att jag mot dig ej stämplrar en annan skadelig ofärd,
Utan jag vill det tänka och öfver lägga, som sjelf mig
Jag utgrundade då, när en likdan nöd på mig komme.
Ty mitt sinne det är rättvisligt, och hos mig ej heller 190
Finnes i bröstet ett hjerta af jern, miskundelig är jag.

Sedan detta hon talat, förut gick höga gudinnan
Skyndesamast, och han sen följde gudinnan i spåren,
Kom så till hålkade grottan gudinnan, och dödlige mannen;
Och han satte sig der på den stol, dän nyligen stigit 195
Hermeias; bredevid allt slags anrättningar nymfen
Ställde, att äta och dricka, som dödlige männer förtära.
Sjelf hon satte sig ned midtemot den ädle Odysseus,
Och Ambrosia tärnorna ställde för henne, och nektar.
Desse nu händerna räckte till redda och färdiga rätter. 200
Men när båda sig väl undfägnat med mat och med dricka,
Började orda bland dem Kalypso, den höga gudinnan:

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Således vill du nu hem till den älskade fädernejorden
Genast resa från mig? Farväl mellertid du då äfven! 205
Men om du visste ändock i din själ hvad smärtor dig ödet
Att uthärda beskärt, förrn fädernejorden du nalkas,
Skulle du, stannande qvar hos mig, förbli i min boning,
Till odödelig gjord, fast längtande äfven att skåda
Egen gemål, som städse du saknar dagarna alla. 210
Ty ej sämre än hon jag skryter förvisso mig vara,
Hvarken till kropp eller vext, emedan allsicke sig skickar,
Att de dödlige täfla med gudar, i kropp och i skepnad.
Svarande talade henne då till mångråde Odysseus:

Höga gudinna, ej vredgas på mig; sjelf äfven jag inser 215
Väl alltsamman, hur dig förståndiga Penelopeia
Ringare är i gestalt, och i vext, när henne man skådar;

Ty hon är dödlig, och du odödlig och oföråldrad.
Men mellertid jag vill, och hoppas, dagarna alla,
Lända till Ithaka än, samt hemkomstdagen beskåda. 220
Skulle mig någon af gudarna dränka på hafvet, det dunkla,
Står jag mitt kast, ty i bröstet jag har smärtdärande hjerta;
Faselig mycket jag ren uthärdad, och mycket jag lidit
Både i krig och på våg; må komma, hvad vidare kommer!

Ordade så; men sol gick ned, och skymningen påkom. 225
Och framkomne de två i det inre af hålkade grottan
Delade vänskaps fröjd, och stannade en hos den andra.
Men då sig viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Genast uppå sig mantel och lifrock klädde Odysseus.
Nymfen klädde sig sjelf i en stor, hvitglänsande kappa, 230
Fin och förtjusande; sen kring lifvet hon slingade gördeln,
Vacker och gullutsirad, och docket lade på hufvut,
Samt om Odysseus' färd, stormodige kongens, bestyrde.
Först en väldig yxa hon gaf, för händerna lempad,
Kopparne, tvesids eggad, uti densamma ett kostligt 235
Skaft af olivträd satt, inpassadt väl i sitt öga.
Sedan äfven hon gaf välslipade bilan, och viste
Vägen till yttersta ön, der de resliga stammarna vexte,
Talln, den himmelshöga, invid svartpoppeln, och alen,
Länge vissna och torra, att lättare segla för honom. 240
Men såsnart som hon vist, hvar de resliga stammarna vexte,
Åter hem sig begaf Kalypso, den höga gudinnan.
Men han virke sig fällde, och snart var arbetet färdigt.
Tjugu stammar han högg, och yxade, till dem med kopparn,
Slätade noggrannt alla, och bilade efter ett snöre. 245
Nu med nafvare kom Kalypso, den höga gudinnan,
Och han borrade alla, och fogade tätt till hvarandra,
Sammanpassande så sin flotte med pluggar och krampor.
Liksom en man, välkunnig i byggnadskonsten, en botten
Plär urvälfva uppå lastdragare skutan, den breda, 250
Likaså bred nu gjorde också sin flotte Odysseus.
Ställande ribborna upp, med tvärträd tätt han sen dessa
Fäste, och slutligt spikade på sidplankorna, långa.
Gjorde en mast jemväl, och en råstång, passlig för honom.
Vidare gjorde han ock ett roder, att styra sin flotte, 255

Och omskansade den med mattor af flätade viden,
Värn mot vågen att bli, och rikligt skottade barlast.
Dukar emellertid Kalypso, den höga gudinnan,
Bragte till seglens görning, och han tillverkade dessa;
Brassar sedan, och linor och skot på flotten han fastbandt; 260
Och i gudomliga sjön med stängerna honom han utskjöt.
Var nu den fjerde dagen, och allt fullbordat han hade.
Och på den femte från ön affärdade honom Kalypso,
Efter att ha först tvättat, och doftande kläderna påklädt.
Bar så gudinnan åt honom om bord en säck med det dunkla 265
Vinet, och annan en stor med vatten, och dessutom vägkost
Uti en rensel, och lade dertill tillräckeligt sofvel,
Sände åt honom jemväl en kostlig och gynnande kultje.
Seglena glad utbredde för kultjen den ädle Odysseus;
Men konstmessigt gerad han styrde sin flotte med rodret, 270
Sittande; ögonlocken en blund för honom ej påföll,
Medan han gaf på Pleiadera akt, och den sena Bootes,
Samt Björninna, som folket också plär Vagnen benämna,
Som der välfver sig kring, och stundligt bespejar Orion,
Hon den enda, som aldrig ännu i Okeanos badat. 275
Henne nu honom befallte Kalypso, den höga gudinnan,
Medan han gjorde sin resa på sjön, städs hafva till venster.
Sjutton dagar han seglade fram, och gjorde sin sjöfärd,
Och på den adertonde sig riste de skuggiga bergen
Å Phaiekernes jord, der närmst till honom de voro; 280
Och som en sköld de syntes uti dimdunkliga hafvet.

Från Aithioperna lände nu jordomskakarn, och honom
Skådade fjerran ifrån de Solymers berg, ty han sågs der
Segla på sjön, och guden dessmer vardt vred i sitt hjerta;
Skakande hufvudet, så till eget sinne han talte: 285

Ve, ve! gudarne hafva nu annorledes beslutit
Om Odysseus, medan jag var hos de Aithiopeer.
Redan han nalkas Phaiekernes land, der ödet bestämde,
Att undkomma det yttersta mål af jemren, som stundar;
Men jag tror mig ännu nog drifva honom i ofärd. 290

Så han talte; och moln hopförde och skakade hafvet,

Med treudden i händerna tagen, och samtliga vindars
Stormar alla han jagade upp, och höljde med skyar
Jord och haf på en gång; från himmelen bredde sig natten:
Östan och Sunnan drabbade hop, och stormande Vestan, 295
Samt klar blåsande Nord, och vältrade väldiga vågen.
Och nu löste sig upp för Odysseus knäna och hjertat,
Ängslad talte han till stormodiga sinnet, och sade:

O mig, eländige, hvad skall af mig då ändtligen blifva?
Ty jag rädes, att allt sannfärdligen talte gudinnan, 300
Att jag skulle på sjön, förn fädernejorden jag hunnit,
Tömma qvalens mått; allt detta varder ju uppfyllt.
Se, med hvad moln nu himmelen vidt kringkransar Kronion,
Huru han upprört sjön, och huru samtliga vädrens
Byar tränga uppå; mig djupa förderfvet är säkert! 305
Sälle de Danaer, tre-, fyrfaldigt, hvilka då dogo
Borta vid rymliga Troia, Atreiderna skänkande vänskap!
Så mig måtte beskärts att dö, och lykta min bane
Der den dagen, då mig de samtliga Troerne koppar
Lansar slungade på, och jag stred kring fallne Peleion! 310
Då jag begrafning fått, och Achaierne prisat min ära;
Men nu var mig beskärtdt, att tagas af ömkelig ändlykt.

Talte; och honom slog den väldiga vågen från ofvan,
Rusande an förskräckligt, och svängde hans flotte i hvirfveln,
Och sjelf fjerran han damp från flotten derjemte, och rodret 315
Slungade bort ur händern, och masten för honom itubröt
Den påkommande hiskliga storm af blandade vindar;
Seglet fjerran i sjön, och derhos råstången nu neddamp;
Sjelf han en lång stund hölls neddykad, och icke förmådde
Snarligen streta sig upp ur svallet af väldiga vågen, 320
Ty så kläderne tyngde, som gett den höga Kalypso.
Ändtligen dykte han upp, och ur munnen spydde det bittra
Vattnet, som rikligen droppade ned från hufvut för honom.
Men han ej glömde likväl sin flotte, ehuru beängslad,
Utan gjorde i vattnet ett språng, och fattade honom, 325
Och sig satte derpå, undvikande döden omsider.
Honom hit nu och dit svallvågen, den väldige, förde.
Likasom då, när den höstliga nordanvinden kring fälten

Tistelfjunena för, och de hålla sig tätt vid hvarandra;
Honom hit nu och dit ock vindarne förde på hafvet. 330
Stundom Sunnanvinden åt Nordan kastade drotten,
Stundom att honom förfölja åt Vestan lemnade Östan.
Kadmos' dotter det såg, den skönfotknöliga Ino,
Leukothea, som var tillförne en ljudelig dödlig,
Men i böljornas djup gudomelig ära nu åtnjöt: 335
Hade så miskund med Odysseus, den irrande, qvalde,
Och som en årtä hon dykade upp ur hafvet, och uppflög,
Och sig satte uppå mångfästade flotten, och talte?

Olycksalige, hvi är på dig jordskakarn Poseidon
Så förskräckligen vredgad, att han mång faror bereder? 340
Icke förgör han dig dock, änskönt han särdeles äflas.
Utan gör du såhär, — tafatt du ej synes mig vara:
Kläd af kläderna dina, och flotten åt vädren att föras
Lemna, och simma med händren, och sök upphinna de kuster,
Der Phaiekerne bo, der dig är ödet att räddas. 345
Här ovanskliga bindelen tag, och knyt den inunder
Bröstat; då finns ej fruktan att plågas, ej heller att drunkna.
Men såsnart som du ock östranden med händerna vidrört,
Lös den ifrån dig igen, och slunga i hafvet, det dunkla,
Fjerran ifrån östranden, och sjelf vänd anletet bortåt! 350

Så nu gudinnan talte; och gaf hårbindeln åt honom,
Och sjelf återigen neddykte i svallande hafvet,
Lik med en årtä, och henne den dunkla vågen betäckte.
Men der grubblande nu mångpröfvade, ädle Odysseus,
Ängslad talade till stormodiga sinnet, och sade; 355

Ve mig, måtte ej någon ibland odödliga stämpla
Annat svek, då nu hon mig flotten att lemna befaller!
Men jag för ingen del hörsammar; ty fjerran med ögat
Ren jag skådat det land, der hon sade sig finna en fristad.
Dock vill jag göra såhär, som syns mig vara det bästa: 360
Medan i kramporna än mig bjelkarna sitta tillsamman,
Härstäds må jag förbli, och smärtorna tåligt fördraga;
Men såsnart som flotten för mig störtvågen förskingrat,
Samma jag skall; ty ej finnes till hands en säkrare utväg.

Medan detta han välfde uti sin själ och sitt hjerta, 365
Vräkte på honom en hiskelig våg jordskakarn Poseidon,
Gruflig, och olycksfull, brådstörtig, och kastade honom.
Liksom en stormande vind kringskingrar af torrkade agnar
Högen, och somliga hit försprider och somliga ditåt;
Så förspridde han ock de väldiga bjelkar; men hjelten 370
Fattade tag i en stamm, framdrifvande den som en ridhäst.
Kläderna af sig han klädde, som gett den höga Kalypso,
Och på stunden bindelen knöt sig bröstet inunder
Och sig störde i sjön brådstupa, och händerna bredde,
Äflande simma; det varnade ock jordskakaren genast, 375
Och han rörde på hufvut, och så tilltalte sitt sinne:

Efter många strapaser du der kringirre på hafvet,
Tills du många dig får med zeusuppfostrade menskor;
Men jag ändock ej tror, att du någonsin prisar din ofärd!

Guden talte, och slog skönhåriga hästarnes anspann, 380
Och så till Aigai kom, der hans herrliga boningar äro.

Men nu Athenaie, Zeus' dotter, begrundade annat:
Sannerlig fjettrade hon de öfriga vindarnes vägar,
Och upphöra dem bjöd, och samtliga vandra till hvila;
Häftig Nordan hon väcktes, och krossade vägen för honom, 385
Tills han många sig finge med roningkära Phaieker,
Den zeusborne Odysseus, och död undvikit och Kerer.

Nätterna två, och dagarna två på den svällande vågen
Drefs han, och mången gång hans hjerta anade ofärd.
Men då nu tredje dag skönflätiga Eos beredde, 390
Äfven då upphörde jemväl blåsvädret, och stormlös
Stiltje nu vardt, men han helt nära varnade landet,
Blickande för sig skarpt, upplyftad af väldiga vågen.
Likasom önskvärdt syns för sönera älskade fadrens
Lif, som i sjukdom ligger, och qväljs af häftiga plågor 395
Tynande länge, och honom har ansatt skräcklig en gedom,
Men önskvärdigt ha honom från ofärd gudarne räddat:
Så önskvärdigt sig visade land och skog för Odysseus,
Hvilken nu samm enträgen, att träda med föttren på stranden,

Men då så långt han var, som man hör en ropandes stämma, 400
Då ock hörde han gnyet emot hafsklipporna redan.
Och den väldiga böljan hon röt torrlandet till möte,
Med förskräckelig bränning, och allt insveptes i hafsskum,
Ty der fanns ej en hamn, för skeppen värn, eller skyddsort,
Men utskjutande hållar der funnos, och klippor ock bankar. 405
Och då löste sig upp för Odysseus knäna, och hjertat,
Ängslad talte han till stormodiga sinnet och sade:

Ve mig, efter nu land oväntadt mig unnade skåda
Zeus, och jag svalget ren har genomsimmande lemnat,
Syns mig emellertid ur grumlade hafvet ej utgång. 410
Utom spetsiga banker jag har, och böljan omkring mig
Döner, den plaskande, brandt sig reser i höjden en klippa,
Hafvet ett bråddjup är, och med fötterna båda jag icke
Gitter på botten hålla mig fast, och räddas ur ofärd;
Ty, om jag frestar att gå, kanhända mot klippiga kusten 415
Rycker mig väldiga vågen, och går ansträngningen fruktlös.
Men om jag simmar ännu allt vidare, dit der jag funne
Nedåtsluttande stränder kanske, och hamnar i hafvet,
Räds jag, att mig då återigen bortröfvande stormen,
Fjerran ut på den fiskiga sjön, tungt suckande, förer, 420
Eller en gud mot mig påhetsar ur hafvet den stora
Hajen, ty sådana många hon när, dårik Amphitrite.
Vet ju, att uppbraggt är mot mig dårik Poseidaon.

Medan detta han välfde uti sin själ och sitt hjerta,
Honom väldig en våg bortförde till klippiga stranden. 425
Der nu hans hud afslitits och ben derjemte förkrossats,
Hade ej laggt i hans själ klarögda gudinnan Athene,
Att han med händerna två, anrusande, fattade klippan,
Och sig suckande höll, tills väldiga vågen förbigått.
Så nu han undvek den; men vid återstudsningen honom 430
Slog anrusande vågen, och långt bortstötte i hafvet.
Liksom uppå en polyp, enär han drages ur gömslet,
Vid sugrörena hålla sig fast småstenarna talrikt;
Så af klippan också från kraftiga händerna honom
Huden i stycken slets, och han höljdes af väldiga vågen. 435
Och der skulle nu dött olycklig Odysseus i förtid.

Hade åt honom besinning ej gett klarögda Athene.
Dykande opp ur böljan, der hon framsprutar mot stranden,
Simmade han förbi, anblickande landet, om möjligt
Nedåtsluttande stränder han funne, och hamnar i hafvet. 440
Men då han simmande kom till den skönframrinnande flodens
Mynning, tyckte han der just vara den yppersta platsen,
Fri för klippor och skär, och undan vinden en tillflygt;
Kände, hur floden böljade fram, och bad i sitt sinne:

Hör mig, o konung, eho du än är; dig nalkas jag, mångbedd, 445
Flyende bort ur sjön, Poseidaons hotelser undan
Af odödliga gudarna ock plär vinna försköning
Hvarje irrande man, som nalkas, likasom jag nu
Nalkas din bädd, ditt knä, sen många strapaser jag utstått.
Ja, miskunda dig, kong; bönfallande vet jag mig vara! 450

Sade; och strax han dämmde sin fart, och hejdade vågen,
Gjorde stiltje framför, och räddade drotten till flodens
Mynning; Odysseus' knän af matthet dignade båda,
Äfvensom kraftiga händern; hans mod var kufvadt af vattnet.
Hela hans hud var svullen, och hafvet frusade ymnigt 455
Ur hans näsa och mun; men han andlös vorden och ljudlös
Låg vanmäktig; på honom var kommen en faselig trötthet.
Men då han andades åter, och lif sig samlat till hjertat,
Då ifrån sig också gudinnans bindel han löste,
Och den kastade hän i den hafåtrinnande floden. 460
Väldiga vågen den bar med strömmen tillbaka, och Ino
Tog den i händerna strax, men nu, aflägsnad ur floden,
Den fruktgifvande jord han kysste, och hvilte i vassen;
Ängslig talte han till stormodiga sinnet, och sade:

O, hur jag lider! af mig hvad skall dock ändtligen blifva? 465
Om jag i floden här tillbringar den ängsliga natten,
Räds jag, att skadliga frosten i mängd och alstriga daggen
Kufva min själ, som af matthet ren är nära att digna;
Blåser derjemte på morgonen ock ur floden en kall pust.
Men om jag stege dit upp på kullen i skuggiga dungen, 470
Och i de buskiga snar insomnade, om mig förskonte
Trötthet och frossa, och mig påkomme den ljufliga sömnen,

Rädes jag för vilddjuren ett rof och byte att varda.

Honom, begrundande så, mellertid mer gagnet syntes
Att sig i skogen bege, som han fann helt nära till vattnet, 475
Uppå en kringsedd plats; och han smög två buskar inunder,
Vexta tillsamman, en vild oliv, och den andra en fruktbar.
Dessa igenom ej nånsin de fuktige vindarne blåste,
Icke den brännande soln med strålarna träffade dessa,
Regnet trängde ej fram; så tätt oliverne vuxit 480
Vexelvis vid hvarandra, och dem nu smög sig Odysseus
Under, och strax sig redde med egna händer en rymlig
Bädd; ty af löf der fanns tillräckeligt ymniga hopar,
Hvad till läger behöfts åt tvenne män eller trenne,
Under den vintriga tid, om aldrig så bister han vore. 485
Skådande dem, vardt glad mångpröfvade, ädle Odysseus,
Och sig i midten lade, och pågjöt hopar af löfven.
Likasom då man gömmer en brand i den dunkliga askan,
Fjermast på fältet, enär ej grannar finnas i nejden;
Räddande eldens frö, att han annorstädes ej tändes: 490
Så sig Odysseus gömde i löfven, och honom Athene
Sömn på ögonen gjöt, att göra, det fortaste, ände
Uppå dess plågsama tröttnad, och ögonlocken betäckte.

Sjette Sången.

Sålunda sof han nu der, mångpröfvade, ädle Odysseus,
Utaf trötthet betagen och sömn; men gudinnan Athene
Hän till Phaiekiska männernes folk begaf sig och förste,
Hvilka tillförene bodde uti Hypereia, det vida,
Nära Kyklopiska män, högmodiga utöfver höfvan, 5
Som dem plundrade stundligt, och voro större i krafter.
Flyttande, förde dem an gudsköne Nausithoos dädan,
Fjerran ifrån påhittiga män, och till Scheria bragte,
Och kring staden en mur uppreste och boningar byggde,
Gjorde åt gudarna tempel jemväl, och åkrarna delte. 10
Men han, af Keren kufvad, då ren bortgått till Aïdes;

Nu var Alkinoos kong, som lärt sig af gudarna vishet.
Och till hans boning gick klarögda gudinnan Athene,
Redande hemkomst åt stormodige drotten Odysseus.
Gick så uti mångpyntade kammaren, hvarest en jungfru 15
Låg i sin bädd, odödliga lik till vext och till skepnad,
Nausikaa, stormodige drotten Alkinoos dotter;
Och bredevid två tärnor, som fått af Chariterna fägring,
Hvar vid sin post; tillslutna de blänkande dörrarne voro.
Men nu till jungfruns bädd hon hastade, liksom en vindfläkt, 20
Stod vid dess hufvudgård, samt talade ordet, och sade,
Liknande dottren utaf den skeppsnamnkunnige Dymas,
Som, jemnårig med henne, jemväl var älskad af hjertat;
Hennes skepelse tog klarögda Athene, och talte:

Nausikaa, hvi födde dig så försummelig modren? 25
Ligga minsann ovårdade än de prydliga kläder,
Och dig är bröllopet när, då du måste dig kläda i granna
Sjelf, och gifva åt dessa jemväl, som föra dig hädan.
Ty af kläderna plär till menskorna spridas ett vackert
Rykte, och fadren glädes dervid, och den vördade modren. 30
Men låt oss gå för att tvätta, då morgonrodnaden randas,
Och jag vill följa dig åt, medhjelperska, att du må snarligt
Färdig bli; ty ej länge du mer en jungfru skall vara.
Redan fria dig till de ypperste alla i landet,
Bland Phaiekernes män, der sjelf du eger din hembygd. 35
Men nu, välan, din herrliga far, ombed, att i morgon
Bittida dig mulåsnor och vagn utrusta, som bringar
Gördlarna alla i tvätt, och slöjor, och prydliga mantlar.
Detta är äfven för dig långt vackrare, än om du skulle
Vandra till fots; ty fjerran från stan tvättgroparne äro. 40

Talade så, och bort sig begaf klarögda Athene
Hän till Olympen, der gudarnes städs orubbliga boning
Vara sägs; han af vädren ej skakas, ej heller af regnet
Vätes, och snön ej heller sig närmar, men ständigt ett molnlöst
Solsken breder sig ut, hvit strålgans sväfvar deröfver. 45
Salige gudarne der förlusta sig dagarna alla.
Dit klarögda gudinnan nu gick, sen hon ordat med jungfrun.

Genast sig infann ock skönthronande Eos, och väckte
Upp skönslöjade jungfrun, som strax förvåntes åt drömmen.
Och hon begaf sig i rummen, att allt för föräldrarna säga, 50
För sin älskade fader och mor. Dem fann hon derinne.
Satt så vid spiseln hon, med tjenande tärnor i sällskap,
Tvinnande purpurne tråd, men fadren i dörren hon mötte,
Hvilken då just ock ämnade gå till de frejdade kongars
Råd, ty de bolde Phaiekerne dit inkallade honom. 55
Och helt nära hon stod, och talte till älskade fadren:

Pappa, skulle du vilja åt mig utrusta en mulvagn,
Hög, välhjulig, att jag må föra de ståtliga kläder
Ned till floden att tvättas, som mig otvättade ligga?

Både dig sjelf det höfs, som vistas bland yppersta männer, 60
Att rådpläga i råd, med snyggade kläder på kroppen;
Utomdessa dig också fem söner i salarna finnas,
Tvenne af dem förmälde, och trenne blomstrande svenner.
Med nytvättade kläder hvar dag åstunda de alle
Träda i dansen, och mig allt sådant ligger på sinnet. 65

Sade; förty hon ej tacktes för fadren det ljufliga bröllop
Nu omnämna, men väl han förstod, och svarte med orden:

Icke jag mulorna dig afundas, barn, eller annat;
Res! och tjenarne skola iordningställa en mulvagn,
Hög, välhjulig, som är med en korg erforderligt utstyrd. 70

Så han talte, och tjenarna gaf befallning; de lydde,
Och nu derute jemväl välhjuliga vagnen i ordning
Ställde, och hämtade mulorna fram, och spännde i redet.
Men en tärna ur saln utbar de prunkande kläder,
Och nedlade dem alla uti välglattade vagnen. 75
Modren också inlade i korg tillräckelig vägkost,
Allslags, lade båd sofvel deri, och hällde i getsäck
Vin derjemte; — och ren var flickan stigen i mulvagn. —
Och sen gaf hon uti gullflaskan en flytande olja,
Att hon skulle sig smörja, med tjenande tärnor i sällskap. 80
Konungadottren i hand tog piske och prydliga tömmar,
Och slog på, att de lupor; ett dån af mulorna hördes.
De i galopp sig sträckte, och tvätten förde och jungfrun,
icke allena; med henne nu följde tärnorna äfven.
Men då de hunnit fram till flodens herrliga flöde, 85
Der sig år från år tvättgropar befunno, och kostligt
Vatten i mängd upprann, att smutsiga kläderna rena,
Derstäds desse ifrån mulvagnen mulorna spännde,
Och dem jagade bort, att invid den hvirflande floden
Äta det håningsljufliga gräs; men de sjelfve ur vagnen 90
Tvätten med händerna togo, och förde i klaraste vatten,
Trampande den i groparna fort, i kapp med hvarandra.
Men då de tvättat nu, och smutsiga kläderna renat,
Bredde de ut dem i ordning invid sjöstranden, der hafvet
Mot torrlandet plägade mest småstenarna skölja. 95

Sedan de badat sig sjelfva, och smort frikostigt med oljan,
Togo de samtigen åt sig ett mål vid stranden af floden,
Bidande tills att i solens sken sig torrkade klädren.
Men då med mat sig fägnat hon sjelf, och tärnorna äfven,
Samtliga kastade bindlarna bort, och lekte med bollen. 100
Och hvitarmiga Nausikaa begynte att sjunga
Likasom pilglad Artemis går på berget, och vandrar
Nu omkring skyhöga Teygetos, nu Erymanthos,
Åt fargaltarna fägnande sig och de ilande hindar,
Och med henne i lag Zeus', Aigisförarens, döttrar, 105
Landtliga nymferna, leka, och Leto glädes i sinnet;
Och bland alla hon högst båd hufvudet håller och pannan,
Och hon är lättligen känd, men samtigen äro de sköna:
Så sig i tärnornas hop utmärkte den brudliga jungfrun.

Men då hon var i beråd, att återvända till hemmet, 110
Och ren mulorna spännt, hopvikande ståtliga klädren,
Annat besinnade då klarögda gudinnan Athene,
Huru Odysseus skull' vakna, och se skönögiga jungfrun,
Som till Phaiekiske männernas stad vägvisade honom.
Och nu prinsessan kastade bollen efter en tärna; 115
Tärnan han träffade ej, men föll i den djupaste hvirfveln,
Och högt ropte de alla; då vaknade ädle Odysseus,
Satte sig upp, och välfde uti sin själ och sitt hjerta:

Ve mig! till hvilka dödligas land är nu åter jag kommen?
Monne de trottsige, vilde, och ej rättrådige äro? 120
Monn' gästvänliche hellre, och ha ett gudeligt sinne?
Så mig sväfvade kring jungfruliga stämman af unga
Nymfer, hvilka bebo de öfversta toppar af bergen,
Eller flodernas källor också, eller gräsiga ängar.
Kanske befinner jag mig i ljudliga människors grannskap? 125
Men nu välan, sjelf vill jag försöka, och skåda omkring mig.

Talade så; och ur snaret sig smög den ädle Odysseus,
Bröt sig ur täta skogen med väldiga handen en löfrik
Qvist, att skylä dermed den nakne mannens lekamen;
Gick bergfostrade lejonet lik, som litar på styrkan, 130
Och framvandrar i regn och i storm, och ögonen båda

Brinna; men det till oxarna går, eller också till fåren,
Eller i vilda hjortarnas hjord; ty magen befaller,
Frestande småkräk med, att smyga i gärdade fållan:
Så nu Odysseus ock skönlockiga flickorna ville 135
Nalkas, så naken han var; ty nöd var kommen på mannen.
Men förskräckelig syntes han dem, nedsmutsad af äfjan,
Och på den rymliga stranden de flyktade hitåt och ditåt;
Ensam Alkinoos' dotter blef qvar; ty henne Athene
Mod inlade i själn, och tog ur lemmarna rädslan. 140
Hon sig dristade stå; då öfverlade Odysseus,
Anten han fatta dess knän, och be skönögiga jungfrun
Skulle, eller också med ljufliga orden på afstånd
Bedja, om vägen hon viste till sta'n, och kläder förlänte.
Honom, begrundande så, mer gagnetligt syntes det vara, 145
Henne med ljufliga ord, att blott ombedja på afstånd,
Att, om han fattade knäna, ej måtte förarga sig jungfrun.
Genast sade han då de ljufliga orden, och sluga:

Drottning, jag fattar ditt knä, om gudinna du är, eller dödlig!
Om en gudinna du är, och bor i den rymliga himlen, 150
Dig jag med Artemis sjelf, en dotter af store Kronion,
Både till skepnad, och storlek, och vext i det närmaste jemför;
Men om du är bland dödliga en, som bygga på jorden,
Trefaldt salige äro din far och vördade moder,
Trefaldt salige brödren jemväl, dem högligen sinnet 155
Städse för din skull värmer sig upp af glädjeförtjusning,
Då när de skåda så fager en ros inträda i dansen.
Men i sitt hjerta ändock bland alla är saligast vida
Han som dig för till sitt hem, och kommit med rikaste brudskänk.
Ty jag i sanning med ögonen sett ej sådan en dödlig, 160
Hvarken man, eller qvinna (mig, skådande, häpnad betager).
Fordom på Delos en gång, vid Apollons altar, en likdan
Ung palmtelning betraktade jag, som vexte åt höjden; —
Ty dit kom jag också, och mig följde en rikelig krigshär
Uppå den färd, som skulle åt mig mång sorger bereda; — 165
Liksom enär jag telningen såg, jag i själen förvåntes
Länge; ty sådant träd ej någonsin vuxit ur jorden:
Så dig, qvinna, jag vördar, beundrar, och högligen rädes,
Röra vid knäna; och mig påkommer en tryckande ängslan.

Tjugunde dagen i går, undslapp jag det dunkliga hafvet; 170
Vågen förde mig städs mellertid och de häftiga stormar
Från Ogygia ön; nu hit mig kastat en gudom,
Att här äfven ännu ondt lida; ty ej jag förmodar
Slut; men gudarne än mig mycket skola bereda.
Men varkunna dig, drottning; ty dig, sen mycket jag lidit, 175
Först jag nalkas; af alla de öfriga menskorna ingen
Endaste känner jag alls, som staden besitta och landet.
Visa mig vägen till sta'n, och omkring mig kasta en trasa,
Om du, gående hit, medtagit för byken en bindduk.
Gifve dig därför gudarne allt, som i sinnet du välfver, 180
Egen make, och eget palats må de unna, och herrlig
Samdrägt! Ädlare finnes ju ej, och bättre än detta,
Än då i huset bo samdräktiga hop med hvarandra
Make och maka; förty ovännerna äro de hjertqval;
Vännerna äro de fröjd, men mest de sjelfve det märka. 185

Nu skönarmade Nausikaa genmälte, och sade:
Fremling, du liknar mig ej en dålig man, eller oklok;
Zeus, den Olympiske, sjelf utdelar åt menskorna lycka,
Både åt goda och onda, på sätt som han tycker, åt hvarje.
Detta jemväl han gifvit åt dig, och du måste det tåla. 190
Nu då, emedan du hit till staden är kommen och landet,
Skall du ej lida på kläder en brist, ej heller på annat,
Sådant som höfves att får den mångbepröfvade fremling.
Staden jag visa dig vill, och säga dig namnet på folken:
Och Phaiekerne denna vår stad besitta och landet. 195
Till stormodige drotten Alkinoos är jag en dotter,
Honom, af hvilken beror Phaiekernes styrka och mankraft.

Sade; och gaf skönlockiga tärnorna denna befallning:
Stannen, J tärnor, påstund! Hvart springen J, skådande mannen?
Eller menen J väl, att han är af fiender någon? 200
Icke det finns lifslevvande man, och aldrig skall finnas,
Som till Phaiekiske männernes land skull' våga att komma,
Förande med sig fejd; odödliga äro de käre.
Också vi bo afsides, uti mångsvalpiga hafvet,
Ytterst, af öfriga dödliga oss ej någon besöker. 205
Men nu en osäll vandrare är den mannen, som kommit,

Hvilken vårda man bör; ty i Zeus' skydd äro de alle,
Arme och fremlingar ju, och en liten skänk är en kär skänk.
Derföre gifven åt fremlingen mat, J tärnor, och dricka,
Tvätten i floden också, der J finnen för vinden en tillflygt! 210

Sade; de stannade nu, och mante den ena den andra,
Och medförde Odysseus i lugnet, allt som dem manat
Nausikaa, stormodige drotten Alkinoos' dotter,
Och framlade åt honom till klädnad en kappa och lifrock,
Gåfvo derjemte uti gullflaskan en flytande olja, 215
Och uppmanade honom att bada i rinnande floden;
Men då talade så bland tärnorna ädle Odysseus:

Tärnor, stannen nu der afsides, att sjelf jag må salta
Äfjan tvätta från skuldrorna bort, och sedan med olja
Smörja, ty länge min kropp fått vara essenser förutan. 220
Inför eder jag ej vill bada mig; ty jag mig naken
Blygs afkläda, uti skönlockiga flickornas åsyn.

Talte; och de afsides nu gingo, och sade åt jungfrun.
Men han i floden tvättade bort, den ädle Odysseus,
Äfjan, som fastnat qvar på hans rygg, och de väldiga skuldror, 225
Strök så från hufvudet skummet utaf fruktödsliga hafvet.
Men då han tvättat sig ren fullkomligt, och rikligen smörjat,
Samt klädt kläderna på, som gifvit brudliga jungfrun,
Honom Athenaie då gjorde, Olympierns dotter,
Ej blott större att se och stoltare; äfven från hufvut 230
Sände hon krusigt hår, som liknade sjelft hyacinthen.
Likasom då konstskickelig man kringgjuter om silfret
Gull, som sjelfve Hephaistos har lärt och Pallas Athene
All upptänkelig konst, och han gör förtjusande arbet',
Så nedgjöt hon behag åt honom på hufvud och skuldror. 235
Sen nedsatte han sig afsides på stranden af hafvet,
Strålände vidt af tusen behag; men jungfrun förvåntes.
Till skönlockiga flickorna då hon talte, och sade:

Hören mig, J hvitarmiga flickor, att någon jag ordar!
Icke mot samtliga gudars beslut, som bo i Olympen, 240
Denne mannen sig mängt med gudalika Phaieker.

Oansenlig han mig tillförene syntes i sanning;
Nu är han gudarna lik, som bo i den rymliga himlen.
O, att åt mig en sådan gemål utkorad ju vore,
Hade sitt hus härstädes, och här behagade stanna! 245
Men, J flickor, åt fremlingen mat dock gifven och dricka!

Sade; och henne de nu hörsammade gerna och lydde,
Och för Odysseus mat framsatte på stunden och dricka.
Sannerlig drack nu och åt mångpröfvade, ädle Odysseus
Ganska hurtigt; ty länge han ej påsmakat en matbit. 250

Men hvitarmiga Nausikaa helt annat betänkte,
Vicklade klädren ihop, och lade i prydelig mulvagn,
Spännde i redet sjelf starkhofviga mulorna, uppsteg,
Och uppmante Odysseus, och talade ordet, och sade:

Gif dig på väg, o fremling, att vandra till staden; dig sedan 255
Vill i min faders hus, den vises, jag föra, och menar
Att du blifver bekant med alla de bästa Phaieker.
Dock gör så framförallt: — tafatt ej syns du mig vara, —
Medan vi genom åkrarna gå och menskornas gården,
Jemte tärnorna du mellertid, bak mulor och mulvagn 260
Skyndesamligen gå; jag sjelf skall visa dig vägen.
Men såsnart som vi komme till sta'n, kring hvilken en reslig
Ringmur står, och en prydelig hamn tvesides om staden,
Dit ingången är smal; tverodde galejorna vägen
Stänga; ty alla de äro försedde hvarenda med skärmtak. 265
Derstäds ha de ett torg med Poseidons tempel i midten,
Med ditsläpade stenar belaggt, uppgräfna ur jorden;
Derstäds taga de vård om svarta galejornas redskap,
Segel och kabbeltåg, der ock tillyxa de åror.
Ty Phaiekerne vårda sig ej om både och koger, 270
Utan om åror och mast på galejor, och jemna galejor;
Stolte de fara med dessa det dunkliga hafvet utöfver.
Dessas bitande prat jag vill slippa, att framdeles ingen
Gyckle; ty särdeles finnas i hopen trotsige bjessar.
Och nu kunde väl så, oss mötande, säga en pyssling: 275
Ho är väl han, som Nausikaa åtföljer, den sköne,
Ståtliga man? Hvar fann hon en sådan; säkert sin make?

Eller kanhända hon förer en irrande hän från galejan
Bland långboende män; ej finnas några i nejden;
Eller också mångönskelig gud till den bedjande kommit, 280
Stigen från himmelen ned, som hon dagarna alla behåller?
Bättre det är, om hon sjelf har friat, och fått sig en make
Annorstädes ifrån, ty hon alla Phaieker föraktar
Här i vårt land, som gilja likväl, båd många och raska.
Sådant skola de säga, och slikt mig vore beskyymfning; 285
Ja, ond blefve jag ock på en annan, som detta beginge,
Hvilken, i trots af fader och mor, då än båda de lefva,
Ger sig med karlar i lag, förrn fästliga bröllopet hållits.
Fremling, akta du så på mitt tal, att du måtte med första
Vinna utaf min fader båd hänledsagning och hemkomst. 290
Nära till vägen vi hafve Athenes herrliga dunge
Af svartpoppel, der finnes en äng, der väller en källa.
Der har jemväl min fader ett gods, och en blomstrande åker,
Jemt från staden så långt, som man hör en ropandes stämman.
Der må du sätta dig ned, och bida så länge tilldess vi 295
Hunnit komma till stan, och min faders boningar uppnått.
Men då du kan förmoda, att vi dess boningar uppnått,
Då begif dig åstad till Phaiekarnes fäste, och fråga
Efter min fars, Alkinoos', hus, stormodige kongens.
Lätt det kännes igen, om ock dig viste ett dibarn 300
Vägen, ty alldeles ej uppbyggdes, liknande detta,
Andre Phaiekernes hus, ej lika Alkinoos boning,
Hjeltens; enär dig nu insluta palatset och gården,
Hasta ur saln skyndsamligen då, på det du må komma
Till min moder, som sitter vid spiseln, i skenet af elden, 305
Tvinnande der sin purpurne tråd, ett under att påse,
Mot en pelare stödd, bak henne tärnorna sitta.
Nära till henne också min faders stol är placerad,
Der han sitter och dricker sitt vin, odödlig att påse.
Honom går du förbi, och fattar vår moder om knäna 310
Sedan med händren dina, att hemkomstdagen du skåde
Skyndesamligast, glad, fast bodde du aldrig så fjerran.
Om hon emot dig är i sin själ vänskapligen sinnad,
Då har du hopp minsann, att vännerna skåda, och nalkas
Ditt vältrefliga hus, och älskade fädernejorden. 315

Sedan nu detta hon talt, med blänkande piskan hon pådref
Mulornas spann, som lemnade snart den strömmande floden;
Dessa dugtigt sprungo, och sträckte på benena dugtigt.
Men hon kuskade varligt, att med fotgångarne följde,
Tärnorna jemte Odysseus, och nyttjade piskan med klokhet. 320
Ned gick solen, och de inkommo i herrliga lunden,
Vigd åt Athenaie; der satte sig ädle Odysseus,
Strax derefter han bad till dottren af store Kronion:

Hör mig, du eviga mö, Zeus', aigisbärarens dotter,
Nu åtminstone hjälp mig, då aldrig tillförne du hjälpte 325
Den skeppsbrutne, då mig kringdref dånrik Poseidaon!
Unna mig kär och förbarmad nå Phaiekernes bygder!

Så han bedjande talte; nu hörde det Pallas Athene,
Dock hon ej visade sig för hans blick, ty hon hyste försynthet
För farbrodren Poseidaon, som vredgades häftigt 330
På gudmaken Odysseus, tilldess han hunne sitt hemland.

Sjunde Sången.

Så nu han derstäds bud mångpröfvade, ädle Odysseus;
Men mulåsnornas kraft, till staden förde vår jungfru.
Och när kommen hon var till sin fars storståtliga salar,
Ute på gården stilla hon höll, och bröderne rundtom
Sällade sig, odödliga like, och sedan ur redet 5
Mulorna de urspände, och byken buro i huset.
Sjelf hon i egen kammare gick, och elden åt henne
Tände en kammarfru, Apeiraiskan Eurymedusa,
Som från Apeira fört tverodde galejorne fordom.
Henne till hedersskänk åt Alkinoos hade de utvalt, 10
Ty han var alles kong, och som gud åtlyddes af folket.
Men hvitarmiga Nausikaa hon i salarna ammat;
Hon upptände nu eld, och bestyrde derinne om qvällsvard.
Upp då Odysseus steg, för att vandra till sta'n, och Athene
Omgjöt tjockaste dunkel, ty väl hon mente Odysseus, 15

Att ej, mötande, någon ibland storsinnta Phaieker
Måtte med orden skymfa, och, ho han vore, befråga.
Men då han just var nära, att träda i herrliga staden,
Honom till möte kom klarögda gudinnan Athene,
Lik en blomstrande mö, med sin vattenkruka i handen, 20
Och der stod hon för honom; då frågade ädle Odysseus:

Barn, säg, ville du visa mig väg till Alkinoos', drottens,
Boningar, hans, som här bland dessa menskor regerar?
Förty, mångbepröfvad en fremling, hit jag är kommen
Långt från ett fjerran land; derföre jag känner ej någon 25
Endaste menska af dem, som staden besitta och landet.

Honom svarade då klarögda gudinnan Athene:
Gerna jag vill dig, fremmande far, det hus, du mig omber,
Visa, ty konungen sjelf bor vankfri fader min nära.
Men gå tyst, som du går, och jag skall vandra framför dig, 30
Icke på någon menniska se, ej någon befråga.
Förty desse ej stort fördraga fremmande menskor,
Och den som är långväga de ej, välkomnande, hylla,
Utan, förlitande sig på de snabba galejor och flinka,
Fara de öfver det väldiga svalg; jordskakarn det unnat: 35
Flinka galejorne äro, som fågelvingen, som tanken.

Talade så, och förut nu vandrade Pallas Athene
Skyndesamast, och han sen följde gudinnan i spåren.
Honom Phaiekerne icke, de skeppsnamnkunnige, märkte,
Kommande staden igenom bland dem; ty icke Athene 40
Tillät det, skönlockiga, höga gudinnan, som kolsvart
Dunkel om honom gjöt, med vänliga tankar i sinnet.
Hamnar beundrade nu och jemna galejor Odysseus,
Äfvensom sjelfve hjeltarnes torg och murarna långa,
Höga, och välförsedda med pålverk; under att påse! 45
Men då de anländt båda till konungens herrliga boning,
Började så sitt tal klarögda gudinnan Athene:

Detta nu är, du fremmande far, det hus, du mig omber
Visa; du skall derstäds zeusfostrade konungar finna,
Sittande nu till bords; gå in du, och intet i själen 50

Frukta, ty dristig en man är vida bättre i alla
Saker än mesen, ehuru också han kommit från fjerran.
Aldraförst du drottningen sjelf i salarna träffar,
Och hon är nämnd vid namn Arete, af samma föräldrar
Född, som födde Alkinoos ock, Phaiekernes konung. 55
Var ju Poseidaon, jordskakarn, Nausithoos' fader
Först, och dess mor Periboia, af qvinnor i skönhet den bästa,
Yngsta dotter utaf stormodige kong Eurymedon,
Hvilken beherrskade fordom de öfverbåla Giganter.
Men han störde sig sjelf, och störde det trotsiga släktet. 60
Henne Poseidaon sen älskade, hvilken en fader
Åt storsinnte Nausithoos vardt, Phaiekernes konung,
Och Nausithoos blef Alkinoos' far och Rhexenors.
Honom Apollon sköt, den silfverbågige, sonlös,
Nyförmäld i palatset; en endaste dotter han aflat, 65
Arete, som Alkinoos sig utvalde till maka,
Och högaktade henne, som ej högaktas på jorden
Någon bland qvinnor, som nu, med männer, en boning besitta.
Så högaktad drottningen är af hjertat, och ärad
Både af drotten Alkinoos sjelf, och de älskade barnen, 70
Äfvensom folken; de henne, beskådande, likt en gudinna
Städs välkomna med ord, enär i staden hon vandrar.
Ty på ett ljust förstånd hon sjelf allsicke har mangel,
Ja, dem hon menar väl, för de männer tvister hon sliter.
Om hon emot dig är i sin själ vänskapligen sinnad, 75
Då har du hopp helt visst, att vännerna skåda, och nalkas
Ditt högtakiga hus, och älskade fädernejorden,

Sedan detta hon talt, bortgick klarögda Athene
Till fruktödsliga sjön, och lemnade Scherias ängder,
Och till Athenai kom, bredgatiga sta'n, och Marathon, 80
Trädde så in hos Erechtheus i fasta palatset. Odysseus
Kom till Alkinoos' herrliga slott; och mycket hans hjerta
Välfde, medan han stod, förrn kopparne trösklen han nådde.
Förty likasom solens glans det var, eller månens
I högtakigt palats hos Alkinoos, modige drotten. 85
Väggarne hitåt och ditåt af koppar hamrade voro,
Alltfrån trösklen till fönstret, omkring gick liten af blåstål.
Insids dörrar af gull tillstängde det fasta palatset,

Silfverne poster stodo uppå den kopparne trösklen,
Silfverne var dörrkransen der ofvan, och gyllene ringen. 90
Gyllne å hvardera sidan och silfverne hundar der voro,
Hvilka Hephaistos sjelf med skickeligt sinne arbetat,
Att bevaka Alkinoos' hus, stormodige drottens,
Städs odödlige, städs oåldrade dagarna alla.
Stolar sig stödde mot väggen också härstädes och derstäds, 95
Alltfrån trösklen till fönstret, och kastade voro derofvan
Mattor af finaste slag, skönväfda qvinnornas arbet.
Sittande derstäds plägade städs Phaiekernes förstar
Dricka och äta, förty Guds gåfvor för året de hade.
Gyllene gossar också på de vältillformade pallar 100
Stodo, och brinnande facklor en hvar i händerna hade,
Lysande nätterna ut för samtliga gäster i huset.
Funnos derjemte jemväl i palatset femtio tärnor.
Någre af dessa mala på qvarn den äppliga skörden,
Somlige väfva vid stoln, och somlige tvinna sitt väfgarn, 105
Sittande, lika med löfven uti högspensliga poppeln;
Flytande oljan sin kos från de täta väfvarna rinner.
Liksom af samtliga män Phaiekerne skickligast äro
Att framjaga på sjön den snabba galejan, så äfven
Qvinnorna sköta sin väf; för andra dem unnat Athene 110
Att storståtliga slöjder förstå, och hittiga tankar.

Utanför gården en park, helt nära till portarna finnes,
Stor, fyrhörnig, och rundt deromkring inrättadt ett stängsel.
Resliga träd derstädes och grönskande vexte i parken,
Päron och äppelträd, skönfruktiga, jemte granater, 115
Grönskande friska olivträd med, och kostliga fikon.
Frukten af dem, år ut år in, ej nånsin förvissnar,
Tryter ej sommartid eller vinter, men Zephyros ständigt
Blåser, och somliga alstrar, och somliga bringar till mognad.
Päron på päron der fullmognar och äpple på äpple, 120
Samt vindrufva uppå vindrufva, och fikon på fikon.
Der mångfruktig en åker också var åt kongen planterad;
Finns så för drufvorna der inrättad på slätten en torkplats,
Hvilken stekes af soln, och somliga drufvor de skörda,
Somliga trampa de ren, och framför vinkarterna äro, 125
Fällande bort blombladen, och somlige börja att mogna.

Ordnade sängar invid det nedersta gärdet, af alla
Slag, planterade äro, och frodas från år till ett annat.
Källor välla der två, och den ena parken igenom
Rinner, i annan led gårdströsklen inunder den andra 130
Går till palatset, och der stadsboerna taga sig vatten.
Så hos Alkinoos funnos de gudars herrliga håfvor.

Der stod, undrande än mångpröfvade, ädle Odysseus
Men såsnart i sin själ alltsamman han hade beundrat,
Öfver trösklen han steg skyndsamligen in i palatset. 135
Och der träffade han Phaiekernes förstar och drottar,
Hyllande alla med vin välspejande Argosdödarn;
Honom de hyllade sist, enär de tänkte på sängen.
Huset genom då gick mångpröfvade, ädle Odysseus,
Svept i dunkel, som sjelf kringjutit honom Athene, 140
Tills Arete träffa han fått, och Alkinoos, kongen.
Men om Aretes knän nu händerna lade Odysseus.
Och då skingrades bort gudskickade dimman från honom,
Och de förstummades alle, när mannen i huset de sågo,
Häpnande vid dess blick, och Odysseus ordande bönföll; 145

Arete, du dotter utaf gudmaken Rhexenor,
Efter många strapaser, ditt knä och din make jag nalkas,
Äfvensom gästerna här, åt hvilka en lyckosam lefnad
Gudarne unne, och måtte en hvar antvarda åt barnen
Ära, som folket gifva förmår, och i salarna skatter! 150
Men påskynden åt mig ledsagning, att komma till hemmet
Snart; ty länge, från vännerna skild, olyckor jag lidit!

Så han sade, och satte sig ned i askan på spiseln,
Bredvid elden, och alle förstummade blefvo och tego.
Kong Echeneos då, den åldrige, talte omsider, 155
Han som ibland Phaiekiska män var äldre än andra,
Utmärkt genom sitt tal, och kände båd gammalt och mycket;
Han välvillig och klok påbörjade orda, och sade:

O Alkinoos, dig ej vackert det är, eller passar,
Att der borta i askan den fremmande sitter på spiseln! 160
Desse, ett ord af dig afbidande, sitta och vänta.

Men du, välan, din gäst på den silfvernaglade stolen
Bjud uppsitta, och taga sig plats, och herolderna mana
Strax utblanda oss vinet, att åt blyxtglade Kronion
Ock vi må gjuta, som städs de vördiga fremlingar följer; 165
Skafferskan gifve utaf sitt förråd åt den fremmande qvällsvard!

Men då Alkinoos' heliga kraft det talet försporde,
Tog han Odysseus' hand, den vise och fyndige drottens,
Lyfte från spiseln upp, och satte på blänkande stolen,
Sedan plats han begärt af Laodamas, manlige sonen, 170
Som satt nära intill, och hvilken han älskade varmast.
Men tvättvatten i skåln ihöllde en tärna, och frambar
I den sköna och gyllne, uppå tvättfatet af silfver
Vattnet, och dukade der, bredevid det fejade bordet.
Ärbara skafferskan hämtade bröd, och satte för gästen, 175
Samt mång rätter dertill, af allt hvad huset förmådde.
Men han drack nu och åt mångpröfvade, ädle Odysseus,
Och Alkinoos då tilltalte herolden, och sade:

Pontonoos, utblanda du vin i pokalen, och kringbjud
Åt enhvar i vår sal, att för blyxtglade Kronion 180
Ock vi må gjuta, som städs de vördiga fremlingar följer!

Sade; och Pontonoos utmängde det ljufliga vinet,
Delte åt alla, och gick till enhvar med hägrarna sedan.
Men då de offergjutit och druckit så mycket dem lyste,
Då begynte bland dem Alkinoos orda, och sade: 185

Hören mig samtliga nu, Phaiekernes förstar och drottar,
Att jag må säga hvad hågen uti mitt hjerta befaller!
Sedan alle sig mättat, begifven er hem för att sofva;
Men i morgon vi hit inbjude af drottarna flera.
Gästen i salarna skole vi då gästpläga, och offra 190
Gudarna herrliga offer, och sen jemväl på hans affärd
Tänka, att gästen måtte förutan möda och ängslan,
Under vår ledsagning, till älskade fädernejorden
Snarligen glad anlända, ehur långväga han än är,
Att han emellertid olycka ej lider och skada, 195
Förrn han beträder sin egen jord; och der må han sedan

Lida hvad ödet beskärt, och de stränga gudinnor på sländan
Spunnit, då honom födde hans mor, och han lände till världen.
Men om, ibland odödliga en, han från himlen är kommen,
Förehafva nu visst här gudarne något helt annat. 200
Ty städs gudarne förr sig ögonskenligen viste,
När storståtelig festhekatomb vi offrade åt dem.
Och de gästa hos oss, och, der vi, der sitta de äfven.
Ja, om en vandringsman dem, ensam, kommer till möte,
Alldeles ej de sig dölja, förty vi äre dem nära, 205
Liksom Kykloperne äro, och vilde Giganternes släkten.

Honom svarade då mångråde Odysseus, och sade:
Alkinoos, tänk annat i själn; ty icke jag liknar
De odödliga gudar, som bo i rymliga himlen,
Hvarken till kropp eller vext, men endast dödlige menskor. 210
Hvilka J veten mest bland samtliga menskor bekymmer
Bära, med dem jag ville mig ock jemföra i hjertqval.
Lidanden flera ännu jag kunde för eder berätta,
Hvilka jag utstått alla, igenom gudarnes sändning;
Men mig låten nu äta, ehuru mycket beängslad. 215
Ty ej finns skamlösare ting, än den elaka buken
Varit och är, som bjuder, att honom minnas, med nödtvång,
Äfven den högligen kränkta, som har stor sorg i sitt hjerta,
Likasom jag också har sorg i mitt hjerta, men alltid
Mig han befaller likväl att äta och dricka, och bjuder 220
Glömma alla de qval, jag lidit, och skaffa sig mättnad.
Men er lagen tillreds, att när dagsgryningen synen,
Hän ledsaga mig, arme, till älskade fädernejorden,
Änskönt mycket jag led; mig lifvet må lemna, när godsen
Skåda, och mitt högtakiga hus, med dess folk, mig förunnats. 225

Talade så; och de alle hans tal berömde, och bådo
Hemledsaga den fremmande man, ty riktigt han ordat.
Men då de offer gjutit och druckit så mycket dem lyste,
Gingo de öfrige hem hvar och en; ty de längtade hvila, —
Men han i salen stannade, qvar, den ädle Odysseus, 230
Och bredevid gudsköne Alkinoos jemte Arete
Sutto, och tärnorna dukade af anrättningens redskap.
Och bland dessa till ordet då tog hvitarmig Arete,

Ty lifrocken hon kände och mantelen, skådande granna
Kläderna, hvilka hon sjelf tillverkat med tärnorna sina. 235
Och tilltalande honom hon sade bevingade orden:

Fremmande man, dig detta jag sjelf till en början må fråga:
Ho är du, och från hvem? Hvem har dig kläderna gifvit?
Sade du ej, att, på sjön kringirrande, hit du var anländ?

Svarande talade henne då till mångråde Odysseus: 240
Svårt, o drottning, det är, att vidt och bredt dig berätta
Qvalen, förty mig många ha sändt de himmelske gudar;
Dock det säga jag skall, som du mig omspörjer och frågar.
Långt härifrån en ö, Ogygia, ligger i hafvet;
Dottren af Atlas sjelf derstäds, svekfulla Kalypso, 245
Den skönlockiga, bor, och båla gudinnan; hos henne
Hvarken af gudar besök, eller dödliga menniskor göres.
Men mig, olycksaliga, dit bortförde en gudmakt
Ensam, enär med flammande blix mig snabba galejan
Zeus, omsvängande, klöf i midten af dunkliga hafvet. 250
Der förgingos nu alle de öfrige modige bussar,
Men jag, fattande kölen utaf tverodda galejan,
Kringdrefs dagarna nio, i tionde mörkaste natten
Gudarne förde mig hän till Ogygias ö, der Kalypso,
Den skönlockiga, bor, och båla gudinnan, som mottog 255
Kärvänskapligen mig, och älskade, närde, och lofte,
Att odödelig göra och oföråldrad för evigt:
Men hon uti mitt bröst ej någonsin hjertat bevekte.
Der jag med ens sju år qvardröjde, och kläderna städse,
Som Kalypso mig gett, odödliga, vätte med tårar. 260
Men då nu mig annalkande kom det åttonde året,
Då hon jemväl anmante, och bjöd mig resa till hemmet,
Antingen Zeus sändt bud, eller hennes sinne förändrats,
Och hon sände mig af på en mångfast flotte, och gaf mig
Mat och ljufveligt vin, och mig klädde i ståtliga kläder, 265
Skickade mig jemväl en kostlig och gynnande kultje.
Sjutton dagar jag seglade fram, och gjorde min sjöfärd,
Och på den adertonde sig viste de skuggiga bergen
Från Phaiekernes land, och, för mig då gladde sig hjertat,
Mig, osälla, ty än sambo jag skulle med mycken 270

Jemmer, som väckte mot mig jordskakaren Poseidaon,
Som mig vindarna störde uppå, och vägarna stängde,
Och omätelig sjö i rörelse bragte; men böljan
Mig, den idkeligt suckande, ej tillstodde att färdas.
Flotten söndersplittrade sen stormvinden, men detta 275
Svalg jag simmande for igenom, sålänge till edert
Land mig förde och bringade när båd blåsten och vattnet.
Här uppstigande dref mig med kraft mot landet en bölja,
Kastande till förskräcklig en ort och väldiga hållar.
Men då vek jag tillbaka, och samm tills ändtlig jag upphann 280
Flodens bädd, der jag tyckte mig finna den yppersta platsen,
Fri från klippor och skär, och undan vinden en tillflygt.
Upp jag, flämtande, kröp derutur, och gudomliga natten
Påkom. Jag från floden, den himmelborne, ett stycke
Uppsteg, slumrade in bland buskarna, sedan omkring mig 285
Löf jag hopat; en gud oändelig sömn på mig nedgjöt.
Der bland löfvena nu, bedröfvad i innersta hjerta,
Jag helnattligen sof, och morgonstunden, och middan;
Ned gick solen, och mig förlät den ljufliga sömnen.
Och då varnade jag din dotters tärnor på stranden, 290
Lekande sjelf bland dessa, hon var en gudarnas like.
Henne jag bad, och hon ej tog felt på en dråpelig tanke;
Såsom du knapt skull' tro, att en yngre, som möter en annan,
Nånsin gjort; ty de yngre ju städs småfjollige äro.
Hon tillräckeligt mat och glödande vin mig förärte, 295
Lät mig bada i floden, och skänkte mig kläderna äfven.
Detta jag nu, så ängslad jag är, sannfärdigt berättat.

Honom Alkinoos återigen genmälte, och sade:
Fremling, detta likväl tillbörligen icke betänkte
Dottren min, att hon dig med de tjenande tärnorna icke 300
Sjelf ledsagade hit, då du först anropade henne.

Honom svarade då mångråde Odysseus, och talte:
Drott, mig derföre ej på din dotter trät, som är vankfri;
Ty i sanning hon mig tillsade, att tärnorna följa,
Men jag ville det ej, af fruktan, och äfven försynthet. 305
Att dig, skådande slikt, ej hjertat måtte förgrymmas;
Ty vi, människors släkt, här i verlden hetsige äre.

Honom Alkinoos återigen genmälte, och sade:
Fremling, icke har jag ett sådant hjerta i bröstet,
Att det för intet sig harmar; i allt är lagom det bästa. 310
Måtte, vid fadren Zeus, och Athenaie, och Apollon,
Sådan man, som du är, med likdana tankar, som jag har,
Taga min dotter åt sig till gemål, och heta min svärson,
Dröjande här; jag gåfve dig hus, jag gåfve dig egor,
Om sjelf dröja dig lyste; men dig, ovillig skall ingen 315
Bland Phaiekerna hålla, ty det ej täcktes vår far Zeus.
Hemledsagning åt dig, tills morgon, att väl du det vete,
Sätter jag ut; men du mellertid, af sömnen besegrad,
Ligg; de i lugnet föra dig fram, tilldess du har uppnått
Fosterjord din, och hem, och hvad eljes kärt dig må vara, 320
Vore det ock långt fjermare hän än ön Euboia;
Ty de säga, att hon är mest aflägsen, som henne
Sågo ibland vårt folk, enär blondlock Rhadamanthys
Hädan till Gaias son, på besök, de till Tityos förde.
Desse foro då dit, och lyktade, trötthet förutan, 325
Färden på samma dag, och hem ankommo på samma.
Sjelf erfara du skall i din själ, hur mina galejor
Ståtliga äro, hur bussarne sjön uppkasta med åren.

Talte; nu gladdes deråt mångpröfvade, ädle Odysseus;
Bedjande sen han sade, och yttrade ordet, och talte: 330

Måtte, o fader Zeus, dock allt Alkinoos hålla,
Hvad han lofvat! åt honom uppå fruktgifvande jorden
Ändlös ära det vore, och jag ankomme till hemmet.

Så nu talade slikt mellertid de två med hvarandra,
Men hvitarmiga drottningen gaf åt tärnorna uppdrag, 335
Bäddar att reda uti förgården, och purpurne granna
Mantlar lägga på dem, och mattor breda deröfver,
Samt ulltäcken derjemte också, för att svepa omkring sig.
Tärnorna gingo ur saln, och höllo en fackla i händren.
Men då den mjukaste säng skyndsamligen bäddat de hade, 340
Trädde de fram till Odysseus, och manade honom med orden:

Laga dig nu, o fremling, till sängs! ditt läger är färdigt.

Sade; och honom var högönskligt att vandra till hvila.
Så nu han sof derstäds mångpröfvade, ädle Odysseus
Uti en pyntad säng, i skygd af den dånande förgård 345
Men Alkinoos sof i det inre af höga palatset,
Och hans bålda gemål nattläger beredde och sofbädd.

Åttonde Sången.

När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos
Hastade upp från sin bädd Alkinoos' heliga hjeltkraft,
Stadsförstöraren ock, zeusfostrade drotten Odysseus.
Förde så an dem alla Alkinoos' heliga hjeltkraft
Till Phaiekernes råd, som desse sig ordnat vid skeppen. 5
Och ditkomna de satte sig ned på slipade stenar
Nära hvarandra; kring sta'n då vandrade Pallas Athene,
Tagande på sig gestalt af den vise Alkinoos' herold,
Redande hemfärd åt stormodiga drotten Odysseus.
Och vid hvarendaste man hon stannande talte, och sade; 10

Skynden er alle, välan, Phaiekernes förstar och drottar,
Bort till rådsförsamlingen nu, för att höra om gästen,
Hvilken nyligen ländt till vise Alkinoos' boning,
Irrande hafvet omkring, odödliga lik till gestalten.

Talande så, hon väckte hos hvar dess hjerta och sinne. 15
Och af samlade män uppfyllde sig snarligen rådets
Bänkar, och många beundrande der anskådade drotten,
Vise Laertes' son; ty öfver honom Athene
Sjelf nedgjutit gudomligt bebag på hufvud och skuldror.
Honom större att skåda hon gjort, och stoltare äfven, 20
Att kärkommen han så hos alla Phaiekerna blefve,
Ståtlig, och aktningsvärd, att han lyktade lyckligt de lekar
Alla, i hvilka Phaiekernes män skull' försöka Odysseus.

Men då de samlats alle, och hopförsamlade voro,
Då begynte bland dem Alkinoos orda, och sade: 25

Hören nu, samtliga J Phaiekernes förstar och drottar,
Att jag säger er det, som hjertat i bröstet mig bjuder.
Fremlingen, — icke jag vet, ho han är — har kommit till mitt hus,
Irrande kring hos de östliga män, eller vestliga äfven;
Och på sin hemfärd manar, och ber, att säker den blefve. 30
Låtom oss då, som vi gjort tillförne, bestyra om hemfärd.
Förty ingen ännu, eho som kom till min boning,
Härstäds jemrande länge har dröjt, i väntan på hemfärd.
Utan välan, nedhalom till hafs den svarta galejan,
En förstseglerska; två och femtio ynglingar måga 35
Väljas i landet ut, som äro sen gammalt de bäste.
Sedan J årorna väl vid tofterna samtliga bundit,
Stigen i land, och derefter ett mål knapphändigt bereden,
Kommande till vårt hus; jag väl undfägnar er alla.
Detta mitt uppdrag är till svennerna; alle J andre 40
Skepterbärande drottar derhos till min ståtliga boning
Kommen, på det vi i salarna må den fremmande pläga.
Säge mig ingen nej! ock kallen gudomliga sångarn
Demodokos; ty åt honom en gud gaf rikligen ljufva
Sången, ehvad hans sinne också uppmanar att sjunga. 45

Talande så, han vandrade främst; tillika med honom
Drottarne följde; herolden han gick till gudomliga sångarn.
Valde svennerne, två och femtio, hastade sedan,
Som han befallt, till stranden utaf fruktödsliga hafvet.
Men såsnart till galejan de väl framkommit och hafvet, 50
Alle åt hafvets djup uthalade svarta galejan,
Och på den svarta galejan en mast uppreste och segel,
Samt anpassade årorna fast i läderne remmar,
Allt i ordenteligt skick, utspännande seglena hvita.
Henne ute på sjön för ankar de lade, och sedan 55
Skyndade gå till vise Alkinoos' rymliga boning.
Pelaregångarne, gårdar och salarne fylldes med männer.
[Hopförsamlade, många der voro båd' unge och gamle.]
Får, ett dussin, åt dessa nu lät Alkinoos slakta,
Två släpfitiga kor, hvittandiga galtarna åtta; 60
Dessa de flådde, och skötte och redde en kostelig måltid
Nalkades äfven herolden, och bragte den kärliga sångarn,
Älskad af sångmön högt, som gett det goda och onda:

Ögonen hade hon tagit, och gett den ljufliga sången.
Honom Pontonoos bar den silfvernaglade stolen 65
Uti gästernas midt, och stödde mot höga kolonnen.
Och på en spik upphängde herolden den ljudiga cittran
Ofvanom sångarens hufvud, och lärde med händren att henne
Fatta, och ställde bredvid brödkorgen och prydliga bordet,
Bägarn med vin bredevid, att dricka då sinnet befallte. 70
Desse nu händerna räckte till redda och färdiga rätter.
Men till dryck och till mat när samtliga mättat sin lystnad,
Sångmön lifvade sångarn att qväda om människans bragder,
Ur det qväde, hvars pris uppsteg då till himmelen vida,
Splitet emellan Laertiades och Peleides Achilleus; 75
Huru de trätte en gång vid gudarnes rikliga festmål
Med förskräckliga ord; men människans drott Agamemnon
Gladdes uti sin själ, att Achaierne ädlingar trätte;
Ty det svaret han fått uttryckligt af Phoibos Apollon
Uti gudomliga Pytho, då han stentrösklen beträdde, 80
Spörjande; ty då välfde sig ren olyckornas början,
Genom store Kronions råd, på Achaier och Troer.

Detta nu just högröstige sångaren qvad; men Odysseus,
Fattande purpurne manteln, den stora, med väldiga händer,
Öfver hufvudet drog, och betäckte sitt dejliga anlet; 85
Han för Phaiekerna blygdes att gjuta ur ögonen tårar.
Men såsnart den gudomlige sångaren slutade sjunga,
Strök han tårarna bort, och drog från hufvudet manteln,
Fattade dubbelpokalen i hand, och åt gudarna vingjöt.
Men då åter begynte, och honom Phaiekernes förstar 90
Mante att sjunga, — förty åt orden de gladde sig alla, —
Täckande hufvudet åter, Odysseus började sucka.
Gjutande tårar, då undföll han dem samtliga alla,
Men Alkinoos ensam bemärkte och varsnade drottin,
Sittande nära bredvid; tungt suckande honom han hörde, 95
Och sen ordade strax bland roningkära Phaieker:

Hören nu, samtliga J Phaiekernes förstar och drottar,
Redan mättat vi ha med gemensama målet vårt sinne,
Samt med cittran, som är en väninna åt rikliga målet;
Nu må vi derföre gå, ock fresta på kämpaspelen 100

Alla, att fremlingen här förtälje för vännerna äfven,
Kommen till hemmet igen, hur mycket vi andra besegre
Både i knytnäfsstrid, och i brottning, i hoppning och kapplopp.

Talande så, främst gick han; de öfrige följde tillika,
Och på en spik upphängde herolden den ljudiga cittran, 105
Tog Demodokos sedan i handen, och honom ur salen
Förde, och gick för sångarn den väg, på hvilken Phaiekers
Förstar vandrade hän, att kämpaspelen beundra.
Alle till torget de gingo, och gräselig skara dem följde,
Tusende; stodo så ynglingar upp båd många och raska. 110
Steg så Acroneos, och Okyales, jemte Elatreus,
Nauteus och, Prymneus, Anchialos, jemte Eretmeus,
Ponteus ock, Proeus, Thoon, Anabesineos ock,
Och Amphialos med, Polyneos' son, Tektonidens,
Samt Euryalos med, lik Ares, menskoförödarn, 115
Samt Naubolides med, till gestalt den bäste och kroppsskick
Bland Phaiekernes män, näst vankfri drott Laodamas.
Trenne söner utaf Alkinoos stego der äfven,
Halios, och Laodamas och gudlik drott Klytonéos.
Desse voro de första, som gjorde med föttren försöket 120
Samt från skranket sitt lopp utsträckte, och alle tillika
Skyndsamt flögo på fältet åstad, att dammet sig välfde.
Bäst att springa bland dem var vankfri drott Klytonéos;
Likaså stort för mulorna är försprånget på lindan,
Likaså lopp han de andra förbi, som lemnades efter. 125
Vidare gjordes försök med den kroppbetungande brottning;
Deri besegrade åter Euryalos alla de bästa;
Men i hoppande var Amphialos ypperst bland alla;
Med kastskifvan den ypperste var bland alla Elatreus,
Men Alkinoos' modige son, Laodamas, i näfstrid. 130
Sen nu med kämpaspelen enhvar undfägnat sitt sinne,
Talade så Alkinoos' son, Laodamas, och sade:

Vänner, välan, åtsprjöm den fremmande, om han af kämpspel
Något känner och lärt; till gestalten han icke är ringa,
Hvarken till lår eller ben, eller båda händerna ofvan, 135
Eller den seniga nacken, det breda bröstet; och ungdom
Saknar han ej; men af mång ofärd han blifvit förkrossad.

Ty jag yrkar, att slemare ting ej gifves, än hafvet,
Att förbrylla en man, fast vore han aldrig så tapper.

Honom Euryalos återigen genmälte, och sade: 140
O Laodamas, med rätt och med fog du ordade ordet.
Gå nu derföre sjelf, utmana och egga med tilltal.

Men då Alkinoos' modige son nu detta förnummit,
Steg han, och trädde i midten, och talade så till Odysseus:

Fremmande fader, välan, upp fresta du äfven på kämpspel, 145
Om du eljes dig lärt; men du borde förstå dig på kämpspel.
Ty ej större beröm åt menniskan blef här i lifvet,
Än hvad med föttren hon gjort och med händerna, någonsin gifvet.
Derför välan nu, försök, och skingra ditt hjertas bekymmer!
Mer ej längre för dig hemfärden är fjerran, ty redan 150
Är uthalad galejan, och redo kamraterne alle.

Honom talte då till mångråde Odysseus, och svarte:
O Laodamas, hvarför, mig skymfande, bjuden J detta?
Sorger jag bär i min själ fastmera än någonsin kämpspel,
Jag som tillförene har strapaserat så mycket och lidit. 155
Nu jag i eder krets här, efterlängttande hemfärd,
Sitter, och ropar konungen an, och samtliga folket.

Honom svarte Euryalos då, och smädde i synen:
Nej, nej, dig jag ej liknar, o fremling, vid någon i kämpspel
Kunnig, sådana många ibland de dödliga finnas, 160
Utan vid slik en man, som uppå mångtoftade skeppet
Dväljs, sjömännernas herre, dede köpslagare äro,
Om skeppsladdningen mon, och på handelsvarorna aktsam,
Samt den roffade vinst. Allsicke du liknar en kämpe.

Bistert blickande svarte derpå mångråde Odysseus: 165
Fremling, du talte ej bra; ohändiga mannen du liknar.
Aldrig gifver en gud det herrliga jemt åt oss alla
Menniskor; hvarken gestalt, eller vett, eller taleförmåga.
Till utseendet är den ene ringare vorden;
Men gud kröner gestalten med ord, och på honom de andre 170

Glade fästa sin blick, och oförfärad han talar,
Med tacknämlig försyn, bland samlade männerna utmärkt;
Och då i staden han går, som en gud anskåda de honom.
Är dock åter en ann i gestalt odödliga jemlik,
Men för honom behag ej kringomslingar sig orden. 175
Så fick du storståtlig gestalt; en gud dig ej gittat
Dana på annat sätt; vanvettig är du till sinnet.
Men mig hjertat du retade upp i djupet af bröstet,
Ordande mot allt skick. Jag ej är okunnig i kämpspel,
Som du säger; fastmer jag tror mig ibland de förnämsta 180
Vara, så länge jag litade än på ungdom och handkraft.
Nu jag är fängslad af sorger och nöd, ty mycket jag lidit,
Pröfvande öden i männernes strid, och på skräckliga vågor.
Men mellertid, skönt mycket jag led, vill jag fresta på kämpspel:
Var ju ditt tal hjertbett, och du har mig, ordande, uppbragt. 185

Sade; och rusade fram med manteln, och fattade skifvan,
Större och tjockare mycket, och starkare icke så ringa,
Än den skifva, hvarmed Phaiekerne plägade kasta.
Svingande henne omkring, han sände ur väldige handen;
Stenen han hven, och dervid sig hukade neder mot jorden 190
De långrodde Phaieker ock skeppnamnkunnige männer,
Vid stenkastet, men den flög öfver de öfriges märken,
Löpande lätt ur hans hand, och målet satte Athene,
Lik en man till gestalt, samt talade ordet, och sade:

Fremling, den blinde jemväl urskiljde det märket isanning, 195
Trefvande kring; allsicke är det hopblandadt i mängden,
Utan af samtliga främst; var derföre modig för striden:
Ingen Phaieker hinner dig upp, eller kastar förbi dig.

Talte; nu fröjdade sig mångpröfvade, ädle Odysseus,
Glad, att en så välvillig kamrat i kampen han sporde. 200
Och med lättare sinne han strax bland Phaiekerna talte:

Gossar, hinnen nu denna; förty helt snarligt en annan
Tror jag mig slunga likaså långt, eller längre måhända!
Bland er andra enhvar, som hjertat befaller och modet,
Komme, och freste uppå, ty J han mig högligen retat, 205

Anten i näfstrid, lopp eller brottande — icke jag vägrar —
Bland Phaiekerna alla, förutom Laodamas ensam.
Förty *han* är min värd; ho ville med vännen väl strida?
Dårlig sannerlig är den mannen och äfven föraktlig,
Som till kämpaspelenas strid utmanar en gästvän, 210
Stadd i fremmande land; han all sin lycka förintar.
Men bland de öfriga ingen jag vägrar, ej heller föraktar,
Utan i öppen fejd jag vill dem försöka och pröfva.
Ty så många som täflingar ges, är jag icke den sämste.
Sannerlig väl jag förstår skönglattade bågen handtera, 215
Först jag träffade äfven min man, om jag sköte i hopen
Af fiendtliga män, fast aldrig så många kamrater
Stodo mig nära bredvid, och sköto på männen med båge.
Philoktetes allena uti bågskjutningen vann mig,
Borta i Troers land, då Achaierne skjöto med båge. 220
Men bland andra jag tror mig vara den aldraförnämste,
Som nu dödlige äro, och äta sitt bröd här på jorden.
Dock med en forntids män jag önskade icke att täfla,
Ej med Herakles, och ej med Eurytos, Oichaliensern,
Hvilka med bågen stridde emot odödliga sjelfva. 225
Derför den väldige Eurytos dog så plötsligt, och nådde
Ej hög ålder i huset; men honom Apollon förtörnad
Dräpte, ty guden han manade ut att täfla med båge.
Men med spjutet jag kastar så långt som ingen med pilen.
Endast om fötterna räds jag, att någon löper förbi mig 230
Bland Phaiekernes män; ty förskräckligen illa jag medfors
Bland mång böljornas svall; lifsmedel ej heller på skeppet
Fanns tillräckeligt; derför ock mig lemmarne löstes.

Så han talte; och strax de vordo förstummade alle,
Men Alkinoos svarade ensam, och talte till drotten: 235

Fremling, emedan hos oss tacknämneligt detta du ordar,
Och du i dagen vill lägga det hjeltmod, som dig följer.
Vredgad att dender mannen i striden dig vågade öppet
Håna: fördenskull skymfe bland dödliga ingen ditt hjeltmod,
Ho som uti sitt sinne förstår, att skickligen tala. 240
Men nu välan, hör på hvad jag säger, att äfven för andra
Drottat du må det berätta, enär du i salarna dina

Spisar jemte den hulda gemåln och de älskliga barnen,
Dig erinrande då vår mandom, och hurdana dater
Zeus förunnar åt oss från fädernas tider beständigt. 245
Ej utmärkte vi äro i näfstrid, eller i brottnig,
Men med fötterna löpe vi kringt, storkaxar på skeppen.
Städs kärälskligt oss är festlaget, och cittran och dansen,
Ombytskläder derjemte, och varma bastur och bäddar.
Men nu välan, J Phaiekernes dansare, ypperste alle, 250
Skutten, att fremlingen måtte för vännerna sina berätta,
Sedan han anländt hem, hur mycket J andra besegren
Både i dans och i sång, och, i sjöfart äfvensom kapplopp.
Men till Demodokos man haste, och ljudiga cittran
Bringe påstunden, som finnes uti vår boning förvarad! 255

Så gudlike Alkinoos nu; men herolden han uppsteg,
För att ur kongens palats medbringa den ljudiga cittran.
Och folkdomrarne, nio till tal utkorade, alle
Reste sig; de omsörjde att allt tillbörligen tillgick;
Jemnade nu dansplatsen, och vidgade prydliga kretsen. 260
Kom så herolden jemväl, och hämtade ljudiga cittran
Åt Demodokos; strax han trädde i midten; de raske
Ynglingar ställde sig kring, välkunnige alle i danskonst;
Slogo den herrliga platsen med föttren; men drotten Odysseus
Skådade föttrens skiftande språng, och förvåntes i sinnet. 265

Men han knäppte på cittran, och började herrligen sjunga
Om Aphrodites, den skönkringgördlades älskog och Ares'
Hur i Hephaistos' rum tillförne de träffade möte
Hemligen; mycket han gaf, och skändade kongen Hephaistos'
Lägerställe och bädd; strax lände till honom som sändbud 270
Helios, hvilken dem sett med hvarannan mängda i älskog.
Men Hephaistos såsnart hjertfrätande ordet han hörde
Gick han till smedjan gerad, omvälfvande ondt i sitt sinne;
Ställde så väldiga städet i stocken, och hamrade fjettrar
Oupplösliga, starka, att fast der måtte de stanna. 275
Men såsnart nu försåtet han gjort, uppretad mot Ares;
Gick han uti sofkammaren in, der sängen var bäddad,
Och öfverallt omkring sängstolparna fästade fjettrar;
Många uti takbjelken också anbragtes från ofvan,

Fina som spindeltråd, dem ej någon kunde bemärka 280
Bland lycksaliga gudarna ens; ty han gjort dem så listigt.
Men såsnart han sitt samtliga svek anbringat kring bädden,
Låtsade han sig till Lemnos bege, vältrefliga staden,
Hvilken för honom är på hela jorden den kärsta.
Stod så ej heller förgäfves på vakt gullhetslige Ares, 285
När Hephaistos han såg, stormästaren, hemifrån vandra.
Men till Hephaistos palats, konstgudens, han genast begaf sig,
Tänd af kärleksbegär för den skönkringgördlade Kypris.
Hon från sin far helt nyss, stormäktige drotten Kronion,
Kommen, satte sig ned, men Ares trädde i rummet, 290
Fattade hennes hand, och talade ordet, och sade:

Kom, kärälskliga, kom; låt oss vandra i säng med hvarannan,
Ty Hephaistos ej mera är hemstadd, utan som bäst nu
Till vildröstige Sintiers ö, till Lemnos, han bortgår.

Så han sade; men henne behageligt syntes att hvila, 295
Och de stego i säng, och somnade; fjettrarne kringom,
De konstgjorde, sig slöto, som smidt mångvise Hephaistos:
Ej dem möjligt var att röra en lem, eller lyfta.
Och då funno de nog, att de mer undslippa ej kunde.
Ryktbare tvesidshaltarn påstund sig närmade dessa, 300
Återvändande hem, förrn Lemnos' jord han beträdde.
Förty Helios stått ju på vakt, och saken förkunnat.
Men han kom till sin boning, betagen i innersta hjertat,
Stannade i förmaket, och greps af skräcklig vrede,
Och röt hiskeligt till, att han hörden af gudarna alla: 305

Fader Zeus, och J andre, evärdlige, salige gudar,
Hit, för att löjlige saker, och ej fördragliga skåda:
Huru till mig, som är halt, städs dottren af Zeus, Aphrodite,
Hyser i hjertat förakt, och älskar förödaren Ares,
Derför att han är fager och fotnätt; jag deremot är 310
Född ofärdig; men skuld dertill mig icke är någon
Ann, än föräldrarne två; o måtte de barn ej aflat!
Men här skolen J se, hur de båda nu sofva i älskog,
Stigne uti mitt läger, och jag, slikt skådande, harmsnas.
Ej jag menar, att framdeles så de skola sig lägga. 315

Änskönt aldrig så kära; de skola ej önska tillsamman
Sofva; ty listen och fjettrarna här qvarhålla dem begge,
Tills att fadren åt mig brudgåfvan tillfullo har godtgjort,
Som åt honom jag gaf för hans dotter, den äreförgättna,
Derför att skön hon visserlig är; men ej är hon fastsinnt. 320

Sade; och gudarne samlades alle till kopparpalatset.
Kom så Poseidaon, jordfamne, och kom så Hermeias,
Den mångnyttige, kom långskjutande drotten Apollon;
Men gudinnorna blefvo enhvar derhemma, af blygsel.
Allt godts gifvare, gudarne, nu qvarstodo på trösklen, 325
Och osläckeligt skratt uppväcktes hos saliga gudar,
När de snarorna sågo, som ställt mångvise Hephaistos.
Och man talade så, anblickande närmaste grannen:

Slem ting lyckas ej bra; den långsame hinner den snabba;
Så Hephaistos, så långsam han är, dock fångade Ares, 330
Honom den snabbaste gud bland alla som bo i Olympen,
Änskönt halt, med försåt; och böter skall Ares betala.

Så till hvarandra de ordade nu om detta och annat.
Drotten Apollon då, Zeus' son, tilltalade Hermes:

Hermeias, Zeus' son, allt godts förlänare, sändbud, 335
Ville du väl också, i väldiga fjättrarna fångslad,
Sofva i sängen bredvid den gyllene Aphrodite?

Honom svarade sen budbäraren, Argosdräparn:
O, att det måtte så ske, långskjutande konung Apollon;
Skönt mig fångslade ock tre gånger så väldiga fjettrar, 340
Och J gudar sågen derpå, och gudinnorna alla,
Skulle ändock jag sofva hos gyllene Aphrodite.

Sade, och skratt uppväcktes ibland odödliga gudar.
Dock Poseidaon ej skratten betog, men Hephaistos han ombad,
Den konstkunnige idkligt, att lösa fjettrade Ares; 345
Och tilltalande honom, han sade de vingade orden:

Lösgif! Lofva jag vill, att denne, på sätt du befaller,
Bland odödliga gudar betalar dig allt som är billigt.

Ryktbare tvesidshaltaren då tilltalade honom:
Ej, o Poseidaon, jordfamne, du detta mig ombed! 350
Usel är borgen minsann, då för uslingar borgen är gifven.
Huru skulle jag någonsin dig bland gudarna binda,
Ginge nu Ares fri, undslippande skulden och fängslet?

Honom Poseidaon, jordskakaren, svarte och sade:
I det fall, o Hephaistos, att Ares, vägrande skulden, 355
Rymmer, och går sin kos, sjelf vill jag dig skulden betala.

Ryktbare tvesidshaltarn igen så svarade honom;
Ej går en, eller höfs, att säga ett nej till din talan.

Sagdt; och Hephaistos' kraft från fjettrarna gjorde dem fria.
Knappt ur sitt fängsel ännu, det väldiga, löste de voro, 360
Förre de rusade opp, och han till Thrake begaf sig.
Men skrattekär Aphrodite till staden Paphos på Kypros
Lände, ty der hon hade en lund och ett doftande altar.
Der nu Chariterne tvådde, och smorde med heliga oljan
Henne, en sådan, som häftar uppå städs varande gudar; 365
Klädde i tjusande kläderna sen, ett under att skåda.

Sådant allt högröstige sångaren qvad; men Odysseus
Gladdes uti sin själ, åhörande, äfvensom andre
De långrodde Phaieker, och skeppnamnkunnige männer.

Men Alkinoos bjöd Laodamas och Halios sedan, 370
Att helt ensame dansa, ty ingen med dessa sig mätte,
När de i händren alltså den granna och purpurne bollen
Tagit, hvilken åt dem konstskicklige Polybos virkat,
Honom den ene slungade upp mot skuggiga molnen,
Böjd baklänges; från marken åt höjden svingad, den andre 375
Lätt tog lyra, förrän han nalkades jorden med föttren.
Men då de pröfvat hvaran, att rakt upp kasta med bollen,
Sedan begynte de dansa uppå mångnärande jorden,
Vexlande ofta; de öfrige ynglingar klappade takten,
Stående kring i en krets, och ett skräckeligt väsende uppstod, 380
Men till Alkinoos talade då den ädle Odysseus:

Kong Alkinoos, du, utmärktast bland samtliga folken,
Visserlig skröt du derom, att dansarne vore de bäste.
Visserlig allt är sannt; mig skådande häpnad betager,

Talade så; och sig gladde Alkinoos' heliga hjeltkraft, 385
Och han ordade strax bland roningkära Phaieker:

Hören mig, samtliga J Phaiekernes förstar och drottar;
Denne fremmande man mig synes ganska förståndig;
Derföre gifvom åt honom också gästkänk, som sig höfves!
Ty tolf äro uti vårt land storståtliga kongar, 390
Hvilka som förstår regera, och sjelf jag den trettonde räknas.
Honom bringen enhvar rentvättad mantel och lifrock,
Samt derhos en talent utaf högskattade gullet.
Låtom oss mangrannt strax allt hämta, att, detta ihandom,
Glad i själen, vårt fremmande sig infinne till måltid! 395
Men Euryalos bör med ord försona och skänker
Honom, emedan han ord, som icke sig egnade, talat.

Så han sade; och alle der till biföllo och mante,
Och enhvar afsände, att skänkerna bringa, sin herold.
Men Euryalos nu genmälte, och svarade honom; 400

Kong Alkinoos, du utmärktast bland samtliga folken,
Ja, jag den fremmande skall försona, såsom du bjuder.
Detta svärd jag vill ge, allkopparne, hvarvid ett silfver
Fäste befinns, och hvars balja sig kringomslingar af nyskärdt
Elfenben; för honom utaf stort värde det blifver. 405

Sagdt; och han lade i händren det silfvernaglade svärdet,
Samt tilltalade honom, och sade de vingade orden:

Hell dig, fremmande fader, ifall ett sårande uttryck
Fallit hafver, så måtte det strax bortföras af stormen!
Men dig gudarne unne, att skåda gemålen, och nalkas 410
Hemmet, emedan, från vännerna skild, så länge du ängslas.

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Hell dig, älskade, ock! dig gudarne sällhet förünne!
Och må framdeles du ej någonsin komma att sakna
Detta svärd, som du gaf, sen mig du försonat med orden! 415

Sade; och hängde på axeln det silfvernaglade svärdet.
Ned gick solen, och nu anlände de herrliga skänker,
Som till Alkinoos' hus de bålde herolderne buro.
Sedan togo emot vankfrie Alkinoos' söner,
Och hos vördade modren de herrliga skänkerna lade. 420
Främst bland samtliga gick Alkinoos' heliga hjeltkraft;
Men de kommo, och satte sig ned på stolarna höga,
Och till Arete talade då Alkinoos' hjeltkraft:

Bär hit, maka, ett ståteligt skrin, det bästa af alla,
Och lägg äfven deri rentvättad mantel och lifrock. 425
Värmen derjemte kopparn på eld, och kokan så vatten,
Att, då han badat, och sett de välförvarade skänker
Alla, som hit vankfrie Phaiekerne burit åt honom,
Drotten vid målet förnöjs, åhörande ljudet af sången.
Jag skall gifta också den här konstgjorda pokalen, 430
Gyllne, att han, vid minnet af mig, må dagarna alla
Offergjuta i salen åt Zeus, och de öfriga gudar.

Sade; och Arete bland samtliga tärnorna talte,
Att med det snaraste ställa på eld den väldiga kitteln.
Men på flammande eld badkittelen äfven de ställde, 435
Hällde vatten deri, och hämtade voden, och tände.
Elden om kittelns buk kringsmög sig, och vattnet blef uppvärmdt.

Nu mellertid Arete åt fremlingen prunkande skrinet
Bar ur gemaket, och lade deri storstätliga skänker,
Klädebonad och gull, som honom Phaiekerne gifvit. 440
Sjelf hon lade dertill en mantel och kostelig lifrock,
Och tilltalade drotten, och sade de vingade orden:

Se nu om locket sjelf, och sno skyndsamligen remmen,
Att man på vägen dig icke bestjäl, enär du måhända

Sofver i ljuflig sömn vid färden på svarta galejan. 445

Men när detta nu hört mångpröfvade, ädle Odysseus,
Genast han passade locket, och fort den virkade remmen
Snodde, som honom lärt tillförene mäktiga Kirke.
Hushållstärnan jemväl strax manade honom att bada,
Och nedstiga i karet; han skådade glad i sitt sinne 450
Varmt badvatten; ty ej han plägade sköte sig ofta,
Sedan Kalypsos hus, skönlockiga nymfens, han lemnat:
Derstäds, liksom en gud, fortfarande skötsel han hade.
Honom då tärnorna först rentvättat, och smörjat med oljor
Sedan, och mantelen skön kringkastat, och rocken derefter, 455
Steg han utur badkaret, och till vindrickande männen
Gick. Men Nausikaa, som egde af gudarna fägring,
Stannade vid dörrposten uti starkbyggda palatset,
Och med ögonen skådade an, förvånad, Odysseus,
Samt tilltalade honom, och sade de vingade orden: 460

Hell dig, fremling; en gång då du vistas i fädernelandet,
Glöm ej mig; ty du mig har främst för lifvet att tacka.

Henne svarande talte då till mångråde Odysseus:
Nausikaa, stormodige kong Alkinoos' dotter,
Unne nu det mig Zeus, högtdundrande maken åt Here, 465
Att jag hem anländer, och hemkomstdagen beskådar!
Der ock skulle jag dig, som en gud, anropa med böner
Dagarna alla, förty mitt lif, o jungfru, du frelste.

Sade; och satte sig ned på en stol vid Alkinoos, kongen.
Ren anrättningen delade desse, och blandade vinet. 470
Närmre herolden då kom, medbringande älsklige sångarn,
Demodokos, högt ärad af folken, och honom han satte
Midt i gästernas krets, och ställde vid höga kolonnen.
Men till herolden talade nu mångråde Odysseus,
Sedan han skurit ur ryggen en bit — och lemnat det mesta — 475
På hvittandiga galten, och rikliga istret var kringom:

Tag nu köttet, herold, och gif, att han måtte det äta,
Åt Demodokos der! fast ängslad, jag honom vill fägna;

Ty hos jordiska människors släkt ja sångarne äro
Både af vördnad och tack delaktige städse, emedan 480
Sångmön toner dem lärt, och sångarnes släkte hon älskar.

Sade; herolden han bar och lade i händren på hjelten
Demodokos, som tog det emot, och i själen förnöjdes.
Desse nu händerne räckte till redda och färdiga rätter.
Men till dryck och till mat när samtliga mättat sin lystnad, 485
Till Demodokos talade så mångråde Odysseus:

Demodokos, dig prisar jag mest bland dödliga alla;
Sångmön lärde dig visst, Zeus' dotter, eller Apollon;
Ty oändelig sannt du sjunger Achaiernes öde,
Allt hvad Achaierne gjorde och äflades, allt hvad de led, 490
Liksom du sjelf närvarit minsann, eller hört af en annan.
Men byt ämne likväl, och besjung den prydliga hästen,
Hvilken Epeios af trä hopfogade, jemte Athene,
Och så till borgen bragte försåteligt ädle Odysseus,
Fyllande upp med män, som Ilions fäste förstörde. 495
Om mig detta du ock med sanningen enligt berättar,
Skall bland samtliga människor jag förtälja påstunden,
Huru bevågen en gud gudomliga sången dig gifvit.

Sade; och manad af gud han begynte och öppnade sången,
Tagande vid derstäds, der uppå vältoftade skeppen 500
Stigne, seglade bort, sen eld de i tältena kastat,
Alle Argeier; de andra då reden med bålde Odysseus
Sutto i samlade Troernes krets, omhöljde af hästen;
Förty Troerne den uppsläpat sjelfve på borgen.
Der stod hästen, och mångt de språkade hitåt och ditåt, 505
Sittande rundtomkring; tre meningar voro i omlopp,
Anten att klyfva det hålkade trä med bitande kopparn,
Eller på bergets spets uppsläpa, och störta från stalpet,
Eller till gudars försoning det väldiga belätet lemna:
Såsom också var bestämdt, att sedan bringas i verket. 510
Ty, att förgås, var ödet, såsnart som Ilion hyste
Väldiga hästen af trä, der alle de bäste Argeier
Sutto, beredande död och förderf åt Troiska männer.
Äfven sjöng han, hur staden Achaiernes söner förstörde,

Lemnande hålkade sveket, och hoptals krupne ur hästen; 515
Sjöng, hur den höga staden föröddes af en och af annan,
Men att Odysseus till Deïphobos' hus sig begifvit,
Väldig som Ares sjelf, med gudlik drott Menelaos.
Sade, att, sedan han der uthärdat den hetaste striden,
Hade han segrat omsider, med hjälp af stolta Athene. 520

Detta nu sjöng högröstige sångaren, medan Odysseus
Smäktade; kinderna vättes af tårar, ur ögonen runna.
Liksom en qvinna begråter den älskade maken, hon famntar,
Hvilken framför sin stad och sitt folk har stupat i striden,
Värjande obarmhertiga dan från barn och hembygd; 525
Och då sin man hon döende nu och sprattlande skådar,
Störtad på honom hon jemrar sig högt, men desse bakefter
Huggande på med spjuten såväl i rygg som i axlar,
Med sig släpa slafvinnan, att mödor lida och jemmer,
Och af den ömkansvärdaste sorg dess kinder förvissna: 530
Likså Odysseus ock gjöt ömkliga tårar ur ögat.
Gråtande nu derstäds undföll han väl alla de andra,
Men Alkinoos ensam iakttog honom och märkte,
Sittande nära intill, samt hörde den suckande mannen,
Och då talte han strax bland roningkära Phaieker: 535

Hören mig samtliga J, Phaiekernes förstar och drottar,
Och Demodokos tyste jemväl sin klingande cittra;
Ty helt säkert alla till lags ej qväder han detta.
Från den stunden, vi spise, och herrlige sångarn begynte,
Från densamma hörde ej upp med jemmerlig klagan 540
Fremlingen här; hans sinne har visst stor smärta betagit.
Derför han tystne, välan, att lika vi alle må fröjdas
Värdar ej mindre än gäst; ty så är det vackrare.
För vår aktade gäst allt detta ju äfven bestyrdes,
Hemledsagning och skänker, dem vi vänskapligen gifve. 545
Är ju i broders ställe en gäst, en bedjande fremling
För hvar dödlig som har den ringaste känsla i hjertat.
Derföre må du ej nu omhölja med listiga tankar
Hvad jag dig än tillspörjer; det höfs dig bättre att tala.
Säg mig det namn, hvarvid dig kallade moder och fader, 550
Samt de andre, som bo i er stad, som bo i dess grannskap.

Ty ej finnes bland menniskor en, som är alldeles namnlös,
Vare han slem eller god, såsnart han allenast är boren;
Utan föräldrarne ge åt enhvar, enär som de framfödt.
Säg mig tillika ditt fäderneland, din stad, och din folkstam, 555
Att dig, på eget beråd, dit måtte galejorne bringa.
Förty hos Phaiekernes folk styrmänner ej äro,
Roder ej heller, och slikt, som finnes på andra galejor.
Utan männernes tanker och båg af sig sjelfve de känna,
Känna de samtliga menniskors städer derjemte och feta 560
Åkrar, och hafvets svalg de öfverfara i blinken,
Kringomhöljde af töcken och moln; och aldrig den minsta
Frukten de ha, att lida förlust, ej heller förlisa.
Men tillförne en gång min far det hörde jag säga,
Nausithoos, som förmälte, att mot oss vore Poseidon 565
Vredgad, emedan åt alla vi äre behjelpsame följsmän.
Sade att guden en gång Phaiekernes bästa galeja,
När från en följfärd hon hem vänder på dunkliga hafvet.
Krossa skulle, och stan omhölja med väldig en klippa.
Ordade så den gamle, och det fullborde nu guden, 570
Eller vare det ock ogjordt, om hans sinne så täckes.
Men du, välan, mig detta förtälj och noga berätta,
Hvar du irrat omkring, och till hvilka länder du kommit,
Säg om menskorna sjelfva, och välbefolkade städren,
Anten de hårde och vilde, och orättrådige varit, 575
Eller också gästkäre, och haft ett gudeligt sinne.
Säg ock, hvarför du gråter, och jemrar dig innerst i själen,
När om Argeiers du hör, om Troers och Danaers öde.
Gudarne slikt förderf åt menniskorna gjort och beslutit,
Att för efterkommande ock må finnas en visa. 580
Föll då kanhända för dig vid Ilion äfven en släkting,
Anten en tapper måg eller svärfar, hvilka bland alla,
Efter vår egen stämman och blod dock äro oss dyrast?
Eller kanske en tapper kamrat, välvilligt emot dig
Sinnad? Förty allsicke är sämre än sjelfvaste brodren
En kamrat att värdera, enär han visliga tänker.

Honom svarande talte då till mångråde Odysseus:
Kong Alkinoos, du, utmärktast bland samtliga folken,
Vackert isanning det är, att få åhöra en sådan
Sångare, likasom denne, till rösten gudarna jemlik.
Ty jag yrkar, att ljufvare sak i verlden ej finnes, 5
Än när glädje och fröjd sig samtliga landet bemästrar,
Medan gästerne lyssna i rummen till sångarens stämma,
Sittande man vid man, och bredvid stå bordena fulla
Både med bröd och kött, och ur blandningsskålen en munsänk
Vinet öser, och bjuder omkring och i bägrarna håller: 10
Detta i sinnet mig synes det aldrayppersta vara.
Men nu lyster din håg, att om suckiga smärtorna mina
Fråga, på det jag, jemrande, må än sucka dessmera.
Hvad vill jag först, hvad sen, hvad vill jag ytterst berätta?
Ty de himmelske gudarne gett mig många bekymmer. 15
Nu vill jag först er säga mitt namn, att detta J äfven
Veten, och jag framdels, undsluppen den grufliga dagen,
Vare åt er gästvän, skönt fjerran beboende husen.
Jag Laertiades är, Odysseus, bland menniskor ryktbar
För all tåliga fonder; till himmelen stigit min ära. 20
Och jag på Ithaka bor, det välbeskådliga, hvarest
Neriton-berget finns, löfruskande, resligt, och många.
Öar i trakten bebos, helt nära den ena den andra,
Dulichion, och Same, och det skogbevexta Zakynthos.
Aldraöfverst hon sjelf, lågländt, är i hafvet belägen, 25
Vesterut (särskilt de andre mot morgonrodnan och solen),
Klippig, likväl en god gossaflerska är hon, och icke
Vet jag en ljufvare ort, än hennes bygder att skåda.
Visst qvarhöll mig derborta Kalypso, den ädla gudinnan,
Giljande sig till gemål, i de hålkade grottorna länge; 30
Liksom på samma sätt Kirke mig i salarna qvarhöll,
Giljande sig till gemål, den listiga, hemma på Aia,
Men dock alldeles ej mitt hjerta i bröstet de rörde:
Derföre ljufvare intet än fäderneland och föräldrar
Finns, änskönt en kostelig gård långt borta man äfven 35
Egde uti ett fremmande land, från föräldrarna fjerran.
Dock mångsorgliga färden jag vill dig nu äfven berätta,

Hvilken mig Zeus påsände, då hän från Troia jag reste.

Förde så vinden mig från Ilion till de Kikoners
Fäste, Ismaros, först, som jag ödde och dräpte dem sjelfva. 40
Jagande hustrurna med ur staden och skatterna många,
Delte vi allt, så att ingen mig gick förlustig sin andel.
Då isanning att fly med ilande fötter oss alla
Manade jag, men de dårarna mig hörsammade icke.
Utan de drucko der vin, och slaktade bredevid stranden 45
Många får, och derhos släpfotiga, hornade oxar.
De bortlupne Kikonerne nu mellertid de Kikoner
Ropte, som voro dem grannar, och tapprare äfven och flere,
Boende på fastlandet, och kunnige att från en hästvagn
Strida med minner, också fotkämpar, om så behöfdes. 50
Många de kommo, som blommor och blad utspricka om våren,
Tidige; då från Zeus ett bistert öde förbidde
Olycksaliga oss, mångfaldiga smärtor att utstå.
Stannande, striden de stridde invid de snabba galejor,
Och påskjöto hvaran med kopparspetsade lansar. 55
Medan morgonen grydde, och heliga dagen sig ökte,
Höllo vi stånd, och försvarade oss, skönt flere de voro;
Men när Solen sig vände mot oxafspänningens timme,
Då Kikonerne drefvo på flygt oss, slagna Achaier.
Sex fotbrynjte kamrater ifrån hvarenda galeja 60
Föllo; vi andre likväl vår död undgingo och ofärd.

Dän vi seglade vidare fram med bedröfvade hjertan,
Glade ur hotande död, med förlust af kära kamrater.
Ej mig vidare dock tverodde galejorne foro,
Förrn tre gånger enhvar af de arma kamrater vi ropat, 65
Hvilke på fältet stupat, utaf Kikonerna dräpte.
Men molnskockaren Zeus påsände galejorna nordvind,
Jemte en hisklig orkan, och med moln tillika betäckte
Både vatten och land; ned störde från himmelen natten.
Fram galejorne nu, brådstödade, drefvos, och seglen 70
Piskade vindens kraft i trenne bitar och fyra.
Seglen lade vi ned på galejorna, fruktande ofärd,
Och dem sjelfva emot fastlandet rodde i brådska.
Nätterna två och dagarna två der idkeligt ständigt

Lago vi, tärande själn med tröttnad och sorger tillika. 75
Men då den tredje dan skönlockiga Eos beslutat,
Reste vi masterna upp, samt satte oss, hissande hvita
Seglen; och vinden styrde och rormän våra galejor.
Nu helbregda jemväl till fädernejorden jag kommit,
Men mig bölja och ström, då omkring Maleia jag vände, 80
Gynnad af Boreas jagade hän, och dref från Kythere.
Sedan i dagarna nio mig förde förderfliga vindar
Öfver den fiskiga sjön; på den tionde dock vi bestego
Lotophagernes jord, som spisa den blommiga spisen.
Derstäds stego vi alla i land, och öste oss vatten. 85
Strax kamraterne togo ett mål vid de snabba galejor.
Men såsnart vi oss mättat med mat och derjemte med dricka,
Jag kamraterna ock afsände, att gå och besörja, —
Väljande ut två man, och herolden jag gaf som den tredje —
Hvilka de männer voro, som bröd förtärde i landet. 90
Och bortgångne de strax anträffade de Lotophager,
Och Lotophagerne ej anstämplade våra kamrater
Ofärd, utan gåfvo dem alla att smaka på Lotos.
Ho som utaf den ljufliga Lotos mände förtära,
Ville ej återberätta, ej heller vända tillbaka, 95
Utan de önskade der med Lotophagernes männer,
Spisande Lotos, städse förbli, och glömma sin hemfärd.
Dessa med våld jag förde till skeppen, ehuru de greto,
Och dem, släpande, bandt vid hålkade skeppenas tofter,
Men de tillförlitliga andra kamrater jag mante, 100
Skyndesamast att stiga om bord på de snabba galejor,
Att ej någon skull äta af Lotos och glömma sin hemfärd.
Strax de stego om bord, och på tofterna satte sig neder,
Alle i rad, och den grumliga sjön med årorna slog.

Dän vi seglade vidare fram med bedröfvade hjertan, 105
Och till Kyklopernes land, de öfvermodige, fräckes
Kommo, som, sig förlitande på odödliga gudar,
Hvarken plantera med händren en planta, och plöja ej heller,
Utan det allt osåddt, oplöjdt uppvexer hos dessa,
Hvete och korn också, tillika med rankor, som alstra 110
Det stordrufviga vinet, utaf Zeus' skurar förökadt.
Ej rådplägende torg hos dem man finner, ej lagar,

Utan alla bebo högresliga bergens toppar,
Och der halkade kulor; enhvar är domare öfver
Egen hustru och barn, och de vårda sig ej om hvarandra. 115
Obetydlig en ö der sträcker sig utanför hamnen,
I hvarken nära Kyklopernes land, och fjerran ej heller;
Skogig är hon; och derstäds otålige getterne födas
Vilde; förty, dem människospår bortskrämma ej nånsin,
Ej der heller omkring gå jägare, hvilka i skogen 120
Lida strapaser många, besökande bergenas toppar;
Ej upptas hon utaf fårhjordar, och icke af plogland,
Utan hon är osådd, oplöjd i dagarna alla,
Öde på män, och närer de bråkande getter allenast.
Ty rödkindiga skepp dem ega Kykloperne inga; 125
Ej skeppbyggande män der finnas, hvilka dem gjorde
De vältoftade skeppen, som skulle bestyra om allting,
Farande kring till människors städer, som männen pläga,
Öfver sjön på galejorna, en besöka den andra,
Hvilka dem ock tillskapte af ön vältreflig en bostad. 130
Ty hon ej är oländig, och gäfve väl frukter hvar årstid.
Ty der ängar man ser vid stranden af grumliga hafvet,
Fuktiga, mjuka, och rankorna der everdlige vore.
Lucker är der hvar vret, och i sinom tid man beständigt
Skure en rikelig gröda, förty högst fet är dess jordmon; 135
Ock vällemlig dess hamn, så att kabel man icke behöfver,
Ej utkasta ett ankar, ej akterlinorna binda,
Men, anlöpande blott, qvarstanna sålänge de sjömans
Sinne manar dertill, och vindarne börja att blåsa.
Och i hufvut af hamnen det klaraste vatten sig gjuter, 140
Källan inunder en håll; och omkring svartpopplarne vexa.
Der inseglade vi, och en gud oss visade vägen,
Under den mörkaste natt, och ej lyste det minsta för ögat;
Ty kring galejorna låg djupt dunkel, och månen ej heller
Lyste från himmelen ned; ty han var omslöjad af skyar. 145
Då fanns ingen som gittade ön med ögonen varsna;
Icke de väldiga vågor, som välte mot kusten vi heller
Skådade, innan vid land sköntoftade skeppen sig lade.
Sen de nu laggt sig vid land, nedtogo vi samtliga seglen,
Och vid hafvets bränning jemväl utstego vi sjelfve. 150
Sedan vi der utsofvit, vi bidde gudomliga Eos.

När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Ströko vi ön omkring öfverallt, och beundrade henne.
Drefvo så nymferne upp, Zeus', aigisbärarens, döttrer,
De bergboende gettren, att kost kamraterne finge. 155
Krokiga bågarna strax och derhos långskaftiga spjuten
Togo vi oss från skeppen, och sen, trefaldigt fördelte,
Sköto; och genast en gud oss gaf tillräckeligt vildbråd.
Mig åtföljde galejorna tolf, och på hvarje af dessa
Nio getter i lott utföllo; sjelf tog jag mig tio. 160

Så vi dagen igenom, intill nedgående solen,
Sittande njöto det rikliga kött och det ljufliga vinet.
Ty galejornas vin, det röda, var ej uppdrucket,
Utan der fanns ännu; ty enhvar vi på ankrarna rikligt
Tappade, då Kikonernas heliga fäste vi togo. 165
Nu vi märkte Kyklopernas land helt nära intill oss,
Märkte röken, och rösten af dem och af fåren och gettren.
Men då sol gick ned och tillika mörkret oss påkom,
Samtliga lade vi oss, vid hafvets bränning, att hvila.
Men då sig viste den tidiga, rosenfingrade Eos, 170
Då ock ställde jag till folksamling, och talte bland alla:

Biden J öfrige här, mig tillförlitlige följsmän;
Men jag sjelf med mitt skepp och kamraterna mina vill hädan
Resa, och väl utforska demder, hvad menskor de äro:
Öfvermodige, vilde och orätrådige, eller 175
Ock gästvänliga män, som ha ett gudeligt sinne.

Sade; och steg så ombord, och befallte kamraterna äfven
Sjelfve stiga om bord, samt akterlinorna lösa.
Desse stego då strax, och på tofterna satte sig genast
Alle i rad, och grumliga sjön med årorna slogo. 180
Men då till stället fram, det närabelägna, vi kommit,
På landtungan vi varsnade snart en kula, vid hafvet,
Hög och af lagrar beskuggad; och derstäds plägade många
Drifter, getter och får sig hvila; omkring var en fägård
Byggd, högreslig, af sten, nedgräfvnen i jorden, som grundval, 185
Samt af väldiga furar, och högbelöfvade ekar.
Derstäds dvaldes en man, vidunderlig, hvilken helt ensam

Plägade valla sin hjord afsides, och icke till andra
Kom, men vistades fjerran, i laglösheter bevandrad.
Ty vidunderlig bjösse han var, och liknade icke 190
En brödätande man, fastmera den skogiga toppen
Af ett reseligt fjell, när den synes allena bland andra.
Då jag de tillförlitliga andra kamrater befallte
Qvar vid galejan förbli, och derjemte galejan försvara.
Men utväljande tolf de bästa bland mina kamrater, 195
Gick jag åstad, och förde en lägel med ljufliga, svarta
Vinet, som åt mig Maron, Euanthes' ättling, förärat, —
Prest åt Apollon sjelf, som Ismaros värnande kringgår, —
Derför att honom vi frelste tillika med barn och maka,
Vördande; presten bodde i skogiga lunden, som helgad 200
Phoibos Apollon var. Han gaf mig herrliga skänker,
Sju talenter utaf det välarbetade gullet,
Gaf mig en bägare ock, helsilfverne; sedan han äfven
Fyllde i samtliga tolf tvehandtagskrukor det ljufva,
Outblandade vin, gudomlig en dryck; och ej någon 205
Tjenare visste deraf, tjenarinna ej heller i huset,
Utan han sjelf, hans hulda gemål, och skafferskan ensam.
När man dricka skulle det håningljufliga, röda,
För hvar rågad bägare vin, af vatten han tjugu
Mått påfyllde; sig spred ur pokalen en ljufvelig ånga, 210
Ja, gudomlig; att hålla sig dän, var sannerlig okärt.
Väldiga lägeln med slikt jag fyllde, och förde, och vägkost
Äfven i renseln; ty strax mig anade modiga sinnet,
Att anträffa en man, kringskansad med gräselig styrka,
Vildsinnt, hvarken om rätt väl kunnig, ej heller om lagar. 215
Snart vi kommo till kulan, men ej derinne vi mannen
Funno, ty han nu bette som bäst sin hulliga boskap.
Komne i kulan, begapade vi det ena och andra:
Kölnorne tyngdes af ost, och fållorne ändatill trängsel
Fylldes af lam och af kid; instängde de samtliga voro, 220
Skilde för sig; förstfödingar här, och de mellersta derstäds,
Och nyfödingar der; och af vassla stäfvorne flödde,
Bunkar och embar och kärl, i hvilka han plägade mjölka.
Då mig alla kamraterna först ombådo med orden,
Att af ostarna ta, och vända tillbaka; men sedan 225
Att skyndsamligen kiden och lammen till snabba galejan

Drifva ur fållorna ut, och segla på saltiga vågen.
Men jag hörde dem icke, — ehur visst bättre det varit —
Fiken att skåda min man, om han mig gåfve en gästskänk: —
Sedd af kamraterna, skulle han dem välkommen ej vara. — 230
Der nu tände vi eld, samt offrade; togo oss äfven
Ostar sjelfve, och åto, och bidade honom, derinne
Sittande, tills från vallen han kom, och en gräselig börda
Torrved bar, i beråd, att dervid äta sin qvällsvard.
Utanom kulan han slängde den in med hiskeligt buller, 235
Och uppskrämde vi lupo ihast till skrymslet af kulan.
Men i rymliga grottan han dref de bulliga hjordar
Alla, han plägade mjölka; och lemnade hannarna ute,
Gumsar och bockar med, utanom den rymliga fållan.
Derpå lyftande högt dörrstenen, den väldiga, stora, 240
Ställde han; vagnarne två och tjugu de hade ej honom,
Skönt fyrhjuliga, starka, förmått från marken röra.
Så ofantelig håll Kyklopen lade för dörren.
Sittande mjölkade sen han tackor och bräkande getter,
Allt i behörigt skick, och släppte till hvarje dess yngel. 245
Hälften han genast lät af den hvita mjölken sig ysta,
Och uppsamlade denna i flätade korgar förvarte.
Men den andra hälften i stäfvor han gjöt, för att hafva
Dricka till maten, och kunna dervid förtära sin qvällsvard.
Och såsnart han i hast fulländat sitt mödsama arbet, 250
Tände han strax upp eld, och varsnade oss, och besporde:

Fremlingar, hvilka, halloh? hvarifrån på de vattniga vägar
Seglen J? monne i lagliga värf, eller drifven J bofsinnt,
Liksom röfware, hafvet omkring, som pläga att drifva,
Sättande lifvet på spel, medbringande skador åt andra? 255

Så han sade; för oss deremot strax krossades hjertat,
Fruktande sjelft vidundret, men ock hans dundrande stämman.
Jag mellertid genmälte med orden, och svarade honom:
Vet, Achaier vi äre, och män som irra från Troia,
Med allfaldiga vindar uppå det gräsliga svalget, 260
Längtande hem, men på fremmande väg och på fremmande stråter
Komne; ty Zeus förmodligen så det velat besluta.
Och Agamemnons folk vi berömme oss vara, Atreidens,

Hvilkens ära är visst nu, himlen inunder, den största;
Ty han en sådan stad förstörde, och ödde så många 265
Harar; men nu deremot vi dig till knäna oss närme,
Bedjande, att du beskär en gästskänk, eller om eljes
Du en gåfva oss ger, som gästerne fordra med rätta.
Gudarna vörda, du starke; vi dig bönfallande nalkas.
Zeus bönfallandes hämnare är och fremlingars äfven, 270
Gästbeskyddaren; han ledsagar den aktade fremling.

Så jag sade; men han med förgrymmadt sinne mig svarte:
Fremling, en dåre är du, eller ock hitkommen från fjerran,
Du som bjuder mig gudarnas hämd undfly eller rädas.
Förty aigisbäraren Zeus ej Kykloperne akta, 275
Eller de saliga gudar, ty vi långt starkare äre.
Ej af fruktan för Zeus' ovilja jag således skonar
Dig, eller dina kamrater, derest mig sinnet ej bjuder.
Men mig säg, hvar du lemnade qvar välgjorda, galejan,
Monn längst borta kanske, eller nära, på det jag må veta. 280

Frestande sade han så; men mig, mångkloka, bedrog ej;
Utan honom jag svarte igen med listiga orden:

Skeppet krossade sönder för mig jordskakarn Poseidon,
Slungande mot hållbergen, till yttersta udden af edert
Land händrifvande; dit det vindarne jagat från hafvet; 285
Men med dessa allena jag slapp ur svåra förderfvet.

Så jag sade; han svarte mig ej, med förgrymmade sinnet.
Utan, rusande upp, på kamraterna lade han händer.
Och, annammande två, liksom hundvalpar, mot jorden
Slog, så att hjernan ur hufvudet rann, och fuktade jorden. 290
Styckande dessa lem för lem, han redde sig qvällsward,
Åt, bergfostrade lejonet lik, och lemnade icke
Kött, eller inkråm qvar, ej heller de mergiga benen.
Händren till Zeus mellertid vi öfrige gråtande höjde,
Skådande kiskliga verk, och förtviflan fängslade sinnet. 295
Men då Kyklopern äntligen fyllt ofantliga våmben,
Ätande menniskokött, och drickande mjölk, som var ospädd,
Lade han sig, så lång som han var, bland fåren i kulan.

Honom tänkte jag då, uti stormodiga sinnet,
Trädande nära, och dragande ut det eggiga svärdet, 300
Gifva i bröstet ett styng, der hinnan om lefren sig sluter,
Tryckande till med handen; men annan tanke mig afhöll.
Ty der skulle ock vi omkommit i svåra förderfvet;
Ty vi hade ej kunnat ifrån högresliga dörren
Vältra med händerna bort den väldiga stenen, han ditlaggt. 305
Suckande, så derstäds afbidde vi morgongudinnan.
När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Då upptände han eld, och mjölkade stojande hjorden,
Allt i behörigt skick, och släppte till hvarje dess yngel.
Och såsnart han i hast fulländat sitt mödsama arbet, 310
Tvenne han återigen annammande, redde sig frukost.
Och då han ätit, ur kulan han dref de hulliga hjordar,
Först borttagande lätt dörrstenen, den stora; men sedan
Lade han åter den före, som lade han locket på koger.
Så med mycket allarm Kyklopen de hulliga hjordar 315
Dref till berget, och jag qvarlemnades, stämplande ofärd,
Om umgälla jag kunde, och ära mig gåfve Athene.
Detta beslut i min själ jag likade vara det bästa:
Bredevid fällan låg Kyklopes väldiga klubba,
Grön, af oliveträd, som han huggit åt sig, för att bäras 320
Torrkad; och vi, åskådande den, jemförelse gjorde:
Sådan som masten är på det tjuguårade, svarta
Lastskepp, hvilket så bredt far öfver det villande svalget,
Sådan var den i längd, och sådan i tjocklek, att påse.
Nu en famn derutaf vidpass påstunden jag afhögg, 325
Och åt kamraterna stycket jag gaf, och befallte att släta.
Desse gjorde det slätt; mellertid sjelf spetsen jag hväste,
Tog den påstund, och härdade den i brännande elden.
Sedan allt var beställt, jag i spillningen gömde den undan,
Som der i kulan låg öfverallt, rätt rundligen samlad. 330
Men de öfriga bjöd jag, igenom lottning bestämma,
Ho sig skulle för drista, att, med mig lyftande pålen,
Vrida i ögat omkring, när ljuf kom sömnen på honom.
Föll så lotten på dem, jag sjelf helst önskade välja,
Fyra kamrater, men jag vardt räknad bland dessa som femte. 335
Med skönhåriga driften från valln om qvällen han hemkom,
Och dref genast i rymliga kulan den hulliga boskap

Samtlig, ej lemnande qvar en utanom rymliga fållan,
Antingen anande ondt, eller gud så honom befallte.
Derpå lyftande upp dörrstenen, den stora, han ställde; 340
Sittande mjölkade sen han tackor och bråkande getter,
Allt i behörigt skick, och släppte till hvarje dess yngel.
Och såsnart han i hast fulländat sitt mödsama arbet,
Tvenne han återigen annammande, redde sig qvällsvard.
Och då trädde jag fram, och vände mitt tal till Kyklopen, 345
Hållande stånkan i hand, som med svarta vinet jag rågat:

Här, du Kyklop, drick vin, sen människokött du har spiset,
Att du må veta, hur kostelig dryck ombord vår galeja
Gömde! Till offer åt dig jag bragte det, om du mig sände
Hem, medlidsam; men du odrägeligt alldeles rasar. 350
Gryme, hur skulle väl dig ock framdels någon besöka
Ibland människor mång? ty orättrådigt du handlat.

Sade; och han tog mot, drack ut, och var särdeles fryntlig,
Drickande ljufliga drycken, och bad mig om mera och mera:

Gif mig ännu, kärvänlig, och säg mig namnet påstunden, 355
Att jag dig gästskänk ger, åt hvilken du måtte förnöjas.
Ty åt Kykloperna alstrar också fruktgifvande jorden
Det rikdrufviga vin, som åt dem Zeus' skurar föröka;
Men dethär af ambrosia är och af nektar en smakbit.

Sade; men återigen jag räckte det glödande vinet. 360
Trenne gånger jag gaf, tre gånger, i dårskap, han utdrack.
Men såsnart nu vinet sig laggt Kyklopen om hjertat,
Då tilltalte jag honom med håningljufliga orden:

Du mig frågar, Kyklop, det Frejdade namnet, och jag skall
Säga; men gif du åt mig gästskänken, såsom du lofte. 365
Ingen; — det är mitt namn; mig *Ingen* plägade kalla
Både moder och fader, och andre kamraterne alle.

Så jag sade; och han med förgrymmadt sinne mig svarte:
Ingen jag sist vill sluka bland alla dess resekamrater,
Men de andra förut; och det skall vara din gästskänk. 370

Ordade så; Och lutande sig, damp baklängs, och sedan
Låg med den tjocka nacken påsned. Allkufvande sömnen
Honom genast betog, och vin utstörte ur strupen,
Jemte bitar af menniskokött, och han rapade vintung.
Och då stötte jag pålen inunder den ymniga askan, 375
Tills glödhet han blefve, och alla kamrater med ord jag
Muntrade upp, att ej någon, förskräckt, skull' smyga sig undan.
Men då nästan nuredan olivträds-pålen i elden
Började tändas, så grön han än var — och glödde förskräckligt,
Då jag förde den närmre ur elden; kamraterne rundtom 380
Stodo; men mycket mod ingaf oss alla en gudom.
Desse vid ändan nu togo den hvassa olivträds-pålen,
Och instucko i ögat, och jag, mig resande, kringvred
Ofvanifrån; liksom då en man skeppsvirket med båren
Bårar, och nedfrån andre med remmen drifva omkring den, 385
Fattande tag tvesids, men båren han löper beständigt.
Så tillgripande ock eldspetsade pålen, i ögat
Vredo vi; kring den glödgade nu utströmmade bloden.
Flamman svedde då allt, båd ögonlocket och brynet,
Medan stenen förbrann; ögrötterne fräste af elden. 390
Liksom då mannen i smedjan den väldiga yxan och bilan,
Gräsligt fräsande, doppar uti det kyliga vattnet;
Härdande så; ty deraf undfår just jernet sin styrka:
Så kring olivträds-pålen jemväl nu fräste hans öga,
Och förskräckligt han röt, och klippan dönade rundtom. 395
Fruktande lupu vi alle vår väg, men pålen Kyklopen
Ryckte ur ögat ut, nedsölad af ymniga bloden,
Hvilken han sen ursinnig från sig bortslängde med händren.
Men han ropade högt på Kykloperna alla, som bodde
Honom omkring i kulor uppå de vindiga höjder. 400
Desse hörde hans skri, och kommo båd hädan och dädan,
Stannande kulan omkring, och sporde hvad honom betryckte:

Hvad går åt dig, och hvi, Polyphemos, skrek du så fasligt,
Och sömnlösa oss gjorde, uti gudomliga natten?
Monne, emot din skön, en dödelig boskapen jagar? 405
Monne dig sjelf man dräper med våld, eller också med arglist?

Dem genmälte igen Polyphemos, den starke, ur grottan:

Vänner, *Ingen* mig dräper, med våld ej, utan med arglist.

Desse svarade då, och talade vingade orden:

Om dig ingen förnärmar med våld, som är ensam derinne, 410

Är ju ej möjligt att fly från store Kronion en krämpa,

Utan gör du en bön till far din, kong Poseidaon!

Så, bortgående ordade de; mig skrattade hjertat,

Att mitt namn dem bedrog, och det otillvitliga påhitt.

Suckande sedan Kyklopen, och plågad af häftiga smärtor, 415

Trefvande kring med händren, från dörrn bortskaffade stenen,

Och sig sjelf nedsatte i dörrn, med händerna sträckta,

Om han någon af oss, utgående, grepe bland fåren;

Så enfaldig han mig i sin själ förmenade vara.

Nu besinnade jag, på hvad sätt bäst göra sig läte, 420

Och för kamraterna, och för mig sjelf en räddning ur döden

Finna jag kunde, och allt slags svek hopspann jag och anslag;

Ty det gällde mitt lif, och en stor olycka var nära.

Detta beslut likväl jag likade vara det bästa:

Vädurar funnos der, tätulliga, frodiga, feta, 425

Vackra och stora, som buro den dunkelfärgade ullen.

Tyst jag fasade dem med böjliga vidjor tillsamman,

Uppå hvilka han sof, obäket, vrånge Kyklopen,

Tagande tre och tre; en man den mellerste förde,

De två öfriga gingo, kamraterna skyddande, tvesids. 430

Trenne får utforslade hvarje man; hvaremot jag. —

Ty en bagge der fanns, den bästa i samtliga hjorden, —

Fattade tag i dess rygg, och inunder den ulliga buken

Utsträckt låg och med händren mig fast vid den dråpliga ullen

Snoende, oaflåteligt höll, tålmodig till sinnes. 435

Så vi suckande der, afbidade morgongudinnan.

När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,

Då till betet också uthastade gumsar och bockar,

Men omjölkade tackor och getter i fållorna bräkte,

Ty dem jufren svällde af mjölk; och af hiskliga plågor 440

Egaren qvald vidrörde nu samtliga gumsarnes ryggar

Hvilka der upprätt stodo; den narren anade icke,

Att vid ullige gumsarnes bröst fastbundne de voro
Sist bland boskapen vandrade nu min vädur åt dörren.
Tyngd af sin egen ull och af mig, som tänkte förståndigt. 445
Trefvande honom talade till Polyphemos, den starke:

Käraste vädur, hvarför mig ur kulan vandrar du efterst
Nu bland alla? ej fordom du gick den siste i hjorden,
Utan, den förste, du bette af gräsets spädaste blommor,
Stolt framvandrande; först ock kom du till strömmarnes flöden, 450
Och först aflades du i att återvända till fållan,
Hvarje afton; men nu är du sist; helt säkert din herres
Öga du sörjer, som han, den nedrige mannen, mig utstack,
Jemte de slema kamrater, sen sinnet med vin han betvingat,
INGEN, om hvilken allsicke jag tror, att förderfvet han undgått. 455
Tänkte du lika med mig, och hade du talförmåga,
För att säga, ehvart min kraft han smyger sig undan;
Sannerlig skulle den dödades hjerna båd hitåt och ditåt
Spritta i kulan omkring mot golfvet; tillika mitt hjerta
Lättadt blefve från qval, som mig gjort den pysslingen INGEN. 460

Talte; och gumsen ifrån sig han lät utvandra ur dörren.
Men då vi kommit ett stycke ifrån fägården och kulan,
Först från baggen jag löste mig sjelf, och kamraterna sedan.
Skyndsamt nu högbenta och hulliga fåren i hjorden,
På omvägarna många, vi jagade, tills vi galejan 465
Hunno, och glade oss skådade an de käre kamrater,
Oss, som slupit med lif; men de andra de suckande sörjde.
Dock jag ej tillät det, och vinkande alla förbjöd jag
Gråta, och bjöd derhos, att snart skönhåriga hjorden
Bringa i mängd på galejan, och plöja den saltiga vågen. 470
Strax de stego ombord, och på tofterna satte sig neder,
Alle i rad, och den grumliga sjön med årorna slogo.
Men då så långt jag var, som man hör en ropandes stämma,
Då tilitalte jag ock Kyklopen med följande stickord:

Ej du skulle, Kyklop, vanmäktig en kämpes kamrater 475
Äta i håliga grottan, med väldiga krafterna dina;
Utan de brottslige gerningar ock upphinna dig skulle,
Gryme, som utan försyn uppslukade gäster i eget

Hus; derföre dig straffade Zeus samt gudarne andre.
Så jag sade; än mera i själn han vredgades sedan, 480
Och lösryckte en topp från väldiga berget, och slängde,
Och nedkastade den framför svartstäfviga skeppet,
Och helt litet det brast, att den träffade ändan af rodret.
Sjön uppbrusade nu mot den nederstörtande hällen,
Skeppet vräktes mot stranden påstund af den studsande vågen, 485
Och störtswallet från sjön, och tvangs att drifva åt landet.
Men jag, fattande tag med händren i väldiga stången,
Stötte från land oss ut, och bjöd kamraterna träget,
Ligga på årorna väl, att vi måtte oss rädda ur ofärd,
Vindande åt dem med hufvut, och de framlutade rodde. 490
Men då vi ren två gånger så långt borthunnit på hafvet.
Då tilltalte jag ock Kyklopen; kamraterne rundtom
Hölle mig åter med smeksama ord, en efter den andra;

Dårlige, hvarföre vill du väl reta den hiskliga mannen,
Hvilken i hafvet en sten nyss klungande, bragte galejan 495
Åter till lands, och vi trodde oss der förlorade alla?
Finge han höra dig ordande än, eller höjande stämman,
Hufvut för oss han krossade visst och skeppet derjemte,
Kastande med mångkantig en sten; ty fjerran han slungar.

Så de sade; men mitt stormodiga sinne rörde; 500
Men med förgrymmadt sinne igen tilltalte jag honom:

Skulle till dig, o Kyklop, bland dödliga menskor måhända
Någon ställa en fråga om ögats nesliga mistning,
Säg då, att dig blindgjort sjelf stadsförstörarn Odysseus,
Drotten Laertes' son, som på Ithaka boningar eger! 505

Så jag sade; och han mig, qvidande, svarte med orden:
Sannerlig, ack, inträffa på mig de spådomar gamla,
Här tillförene lefde en siare, tapper och väldig,
Telemos, Eurymos' son, som i siarekonsten var utmärkt,
Och i Kyklopernes land hög ålder, spående, nådde; 510
Han allt detta mig sad' fullbordadt bli i en framtid,
Att af Odysseus' händer min syn jag skulle beröfvas.
Men städs väntade jag, att en man, storståtlig; och vacker

Skulle till mig anlända, beprydd med väldig förmåga;
Dock nu har mig en liten, en obetydlig, en kraftlös 515
Endaste ögat beröfvat, sen först med vin han betvang mig.
Men kom hit, o Odysseus, att dig gästskänker jag gifver,
Samt påskyndar, att sjelf Jordskakaren unnar dig hemfärd.
Ty jag till honom är son, och min far han rosar sig vara;
Sjelf också, om han vill, mig botar han, icke en annan, 520
Hvarken bland saliga gudar, ej heller bland dödliga menskor.

Så han sade; men jag genmälte och svarade honom:
Måtte så visst jag anda och lif dig kunna beröfva,
Och affärda dig hän till Aïdes' boningar, mörka, —
Som ej ens Jordskakaren sjelf skall bota ditt öga! 525

Så jag sade; och han derefter till kong Poseidaon
Bönen höjde, och sträckte mot stjerniga himmelen händren:

Hör mig, Poseidaon, mörklockige, o jordfamne,
Om jag är verkligen din, och min far du rosar dig vara,
Må du ej hemkomst gifva åt stadsförstörarn Odysseus, 530
[Drotten Laertes' son, som på Ithaka boningar eger]!
Men om hans öde det är, att vännerna skåda, och komma
Till vältrefliga huset, och älskade fädernejorden,
Sent han komme och slemt, sen alla kamrater han mistat,
På ett fremmande skepp, och ofärd finne i huset! 535

Så han bedjande sade, och honom hörde Poseidon.
Men upplyftande återigen långt tjockare klipphäll
Slängde han dän, och lade dertill oändelig handkraft.
Och nedkastade honom bakom svartstäfviga skeppet,
Och helt litet det brast, att han träffade ändan af rodret. 540
Hafvet brusade högt för den nederstörtande hällen.
Framåt drefs nu galejan af vågen, och vräktes mot landet.

Men då vi kommo till ön, der äfven de andre galejor,
De vältoftade, bidde, tillsamman, och alle kamrater
Sörjande sutto omkring, afbidande stundligt vår ankomst: 545
Dit ankomne, vi halade upp vår galeja på sanden,
Ock vi stego utur på hafvets bränningar sjelfve.

Sedan Kyklopens får ur hålkade skeppet vi tagit.
Delte vi dem, att ingen mig gick beröfvad sin andel.
Men en vädur åt mig fotbrynjde kamraterne, ensam, 550
Särskilt gåfvo, då fårena deltes; och honom på stranden
Åt svartmolniga Zeus Kronides, som alla beherrschar,
Offrande, brände jag låren; men han föraktade offret,
Samt utgrundade blott, på hvad sätt vältoftade alla
Skeppen skulle förödas, och mig tillgifne kamrater. 555
Så vi dagen igenom, intill nedgående solen,
Sutto och njöto af rikliga köttet och ljufliga vinet.
Men då nu sol gick ned, och derhos oss skymningen påkom,
Då vi på hafvets strand oss samtliga lade att hvila.

När sig viste den tidiga, rosenfingrade Eos, 560
Då påmanande ock kamraterna gaf jag befallning,
Sjelfve att stiga ombord, samt akterlinorna lösa.
Strax de stego ombord, och på tofterna satte sig neder,
Alle i rad, och den grumliga sjön med årorna slogo
Dän vi seglade vidare fram, med bedröfvade hjertan, 565
Glade ur hotande död, med förlust af kära kamrater.

Tionde Sången

Till den Aioliska ön ankommo vi nu; och der bodde
Aiolos, Hippiotes' son, odödlige gudarnes älskling,
Uppå sin simmande ö; och kopparne muren kring henne
Okullstötelig stod; glatt reste sig berget mot höjden.
Voro åt honom också tolf barn i salarna borna, 5
Döttrar, till antal, sex, och derhos sex blomstrande söner.
Der han döttrarna gifvit, att vara åt sönerna makar.
Desse hos älskad far, och hos vördsam moder beständigt
Spisa, och framför dem otaliga rätter man frambär.
Och det offerdoftande hus kringdönar af flöjten, 10
Dagarna alla; om nättren enhvar hos blygsama makan
Sofver, på mattor sträckt och uti välpyntade sängen.
Så nu till deras stad vi och kostliga boningar kommo.

En hel månad han höll mig väl, och sporde om allting,
Både om Troia, Argeiernes skepp, och Achaiernes hemfärd; 15
Och jag åt honom berättade allt, förhållandet enligt.
Men då af honom också jag resa begärte, och ombad
Mig affärda, han vägrade ej, och beredde mig hemfärd;
Gaf mig en lädersäck af nioårig en oxes
Hud, samt knöt deruti uppbrusande vindarnas vägar. 20
Ty till vindarnes herre förordnat honom Kronion,
Både att stilla och väcka, ehvem som honom behagar.
Knöt på det hålkade skepp ock säcken med glänsande silfver
Snöre, att icke derur utblåste den ringaste fläkt ens;
Men medsände åt mig den gynnande Zephyros' vinden, 25
Att hemföra galejor och folk; dock skulle han icke
Det fullborda; ty vi förgingos, i egen vår dårskap.

Dygnet nio likväl vi seglade nätter och dagar,
Och på det tionde redan sig visade fädernejorden,
Vakteldständerne ock vi skådade nära på stranden. 30
Men mig, tröttade, då påkom en ljufvelig slummer;
Ty skeppsrodret jag sjelf städs förde, och icke åt någon
Bland kamraterna gaf, att vi snarare hunne vårt hemland.
Nu mellertid med hvarandra kamraterna började språka,
Och förmente, att gull jag hem medförde och silfver, 35
Skänker af Aiolos sjelf, stormodige Hippotes' ättling.
Och man ordade så, anblickande närmaste grannen:
Ack, hur denne ändock är älskad och ärad af alla
Menskor, till hvilkas stad eller land han nånsin må komma!
Så från Troia af bytet han bringar båd många och sköna 40
Dyrbarheter; men vi, som samma vägar ha vandrat,
Återlände till hemmet enhvar med händerna toma.
Och nu detta åt honom har gett, af vänskap behagen,
Aiolos; låtom oss snarligen se, hvad vara det månde,
Samt hur mycket silfver och gull der finnes i säcken. 45
Sagdt; och nu seger vann kamraternes skadliga rådslag;
Säcken de öppnade, ut sig störtade vindarne alle,
Och borttryckande förde då strax dem stormen åt hafvet,
Gråtande, fjerran ifrån vår fädernejord; hvaremot jag,
Vaknande, öfverlade i mitt otadliga sinne, 50
Anten jag, störtad ur skeppet, mig skulle i hafvet förgöra,

Eller också tyst lida, och än bland lefvande dväljas.
Men jag dröjde, och led; omsvepande mig, på galejan
Låg jag, och skeppen fördes af vindens skadliga stormkraft
Till den Aioliska ön, och kamraterne suckade alle. 55

Der vi stego i land, och hämtade vatten; och genast
Togo kamraterne nu sig mat vid de snabba galejor.
Men såsnart vi med spis oss samtliga mättat och dricka,
Väljande ut en kamrat, att följa mig, jemte en herold,
Gick jag till Aiolos' ståtliga boning, och träffade honom, 60
Sittande med sin maka tillbords och samtliga barnen.
Och inkomne i rummet, bredvid dörrposten på trösklen
Satte vi oss; i sin själ förvånades desse, och sporde:

Hvi är du kommen, Odysseus? hvad elak gud har dig ansatt?
Vi åtminstone dig affärdade kärt, att du måtte 65
Lända till hem och till hus, och om annorstädes dig lyster.

Så de sade; men jag genmälte dem, sorgsen i hjertat:
Sleme kamrater gjort mitt förderf, och tillika en skadlig
Sömn; men hjälpen mig, vänner, förty hos eder är makten.
Så jag sade, och sökte dem röra med smekande orden. 70
Men de förstummades alle, och fadren svarade endast:

Drag skyndsamligast hän från vår ö, bland varelser slemast!
Ty ej är det min sed, att hemledsaga och följa
Någon dödelig man, som af saliga gudarna hatas.
Drag härifrån nu, emedan af gudarna hatad du hitkom! 75
Så han talte, och mig, djupt suckande, sände ur huset.

Dän vi seglade vidare fram, med bedröfvade hjertan.
Qvaldes så männernas sinnen utaf den mödsama rodden,
Följd af vårt dårliga dåd; ty ej mer ledsagning oss syntes.
Dock sex dygn mellertid vi färdades nätter och dagar, 80
Och på det sjunde vi kommo till Lamos' resliga fäste,
Det Laistrygoniska Telepylos, der hjordarna herden,
Hemåtförande, manar, och hörs af den, som dem utför.
Derstäds kunde sig väl två löner förtjena en sömnlös:
Ena, med korna i vall; den andra med glänsande fåren; 85

Ty helt nära hvaran gå nattens banor och dagens.
Der, då till prisade hamnen vi kommit, kring hvilken en tvärbrant
Klippa sig reser uti en sträckning från hvardera sidan,
Och framskjutande stränder, den ena den andra till möte,
Sticka vid mynningen ut, och trång ingången sig bildar: — 90
Der instyrde de nu tverodda galejorna alle.
Sedan bundos de fast i den skyddade hamnen, hvarannan
Nära; förty ej någonsin der uppsvallade vågen
Hvarken högt eller lågt, öfverallt var idelig stillhet.
Men jag ensam behöll utanom min svarta galeja, 95
Der vid yttersta ändan, och fästade kabeln vid klippan.
Och sen, klättrande upp, jag på brantaste toppen mig ställde;
Dock der syntes ej spår af oxar, ej heller af menskor;
Köken vi sågo allenast, som hvirflade upp från marken.
Då affärdade jag kamrater, att gå och besörja, 100
Hvilka de männer vore, som äta sitt bröd der i landet,
Väljande ut två man, och derhos herolden, som tredje.
Och utstigne de gingo den glättade vägen, på hvilken
Kärrorne släpade bränsle till stan från de bergiga höjder.
Nära till staden de mötte en tärna, som hämtade vatten, 105
Laistrygoniern Antiphates' manhaftiga dotter.
Hon nedsteg med detsamma uti skönrinnande källan
Artakia; derifrån man hämtade vatten till staden.
Men de trädde intill, tilltalade henne och sporde,
Hvem som var landets kong, och öfver hvilka han styrde. 110
Hon anviste dem genast sin fars högtakiga boning.
Och då de kommit hade i ståtliga rummen, hans maka,
Liksom en bergstopp hög, de funno, och hisnade alle.
Men hon kallade strax från torget den stolta gemålen,
Antiphates, som stämplade dem bedröfvelig ofärd. 115
Genast annammande en af kamraterna, redde han måltid;
De två öfrige flydde i hast, och kommo till skeppen.
Och då hof han i staden ett skri; och, hörande detta,
Kommo de starke Laistrygoner an båd hädan och dädan,
Tusendetals, ej liknande menniskor, utan giganter. 120
Med ofantliga stenar från klipporna slungade desse
Neder; och strax ohyggeligt dån på galejorna uppstod,
Under männernas dråp, och medan galejerne bräcktes.
Spettande dessa som fisk, de buro till jemmerlig måltid.

Medan i hamnen nu dem, den bottenlösa, de dräpte, 125
Jag mellertid mitt eggiga svärd uttryckte ur baljan,
Och afkapade tågen uppå svartstäfvida skeppet,
Och strax drifvande på kamraterna mina, jag mante,
Ligga på årorna väl, att vi så undsluppe förderfvet.
Samtlige nu de rodde med kraft, af fruktan för ofärd. 130
Gladligt flydde, åt sjöss, de öfverhängande klippor
Min galeja; de öfrige der dock alla förgingos.

Dän vi seglade vidare fram, med bedröfvade hjertan,
Glade ur hotande död, med förlust, af käre kamrater,
Och till Aiaias ö anlände; der bodde på henne 135
Den skönlockiga Kirke, en stolt och ljudlig gudinna,
Som åt Aietes var, allkunnige kungen, en syster.
De härstammade båda från menniskorlysande Solen,
Båda de hade Perse till mor, Okeanos' dotter.
Der med galejan vid stranden vi landade sedan i tysthet, 140
I skepprymmande hamn, och en gud oss visade vägen.
Der utstigande då, två dagar och nätterna tvenne
Lågo vi, tärande hjertat med trötthet och sorger tillika.
Men då den tredje dan skönlockiga Eos beredde,
Då jag fattade ock kastspjutet och eggiga svärdet, 145
Och skyndsamligon klättrade upp från skeppet, på utkik,
Om jag skådade menniskors verk, och stämma förnumme.
Sen jag kommit ditupp, jag mig ställde på stupiga toppen,
Och sig viste nu röken ifrån bredvägiga jorden,
Genom de täta buskar och träd, i palatset hos Kirke. 150
Och jag begrundade sedan uti min själ och mitt sinne,
Att dit vandra och spörja, då svarta röken jag skådat.
Men besinnande mig mellertid mer gagneligt syntes,
Att först återvända till snabba galejan och stranden,
För att gifva kamraterna mat, och spejare sända. 155
Men då nuren helt nära jag var tverodda galejan,
Öfver den ensame mannen sig ömkade någon bland gudar,
Som mig väldig en hjort, höghornad, på vägen tillmötes
Sände; till floden han gick från betesplatsen i skogen,
Ärnande dricka; ty honom betvang den brännande solen. 160
Honom, då nedför berget han kom, jag i midten af ryggen
Stack, och mitt kopparne spjut ryggraden igenom sig trängde,

Och han i stoftet qvidande damp, och lifvet sin kos flög.
Sedan steg jag på hjorten, och kopparne spjutet ur såret
Utdrog, hvilket jag lät derstäds qvarligga, mot marken 165
Lutadt, och mig hopsamlade sedan qvistar och vidjor;
Och då ett famnslångt rep, välsmidigt, derefter jag tvesids
Flätat, fötterna bandt jag för väldiga djuret tillsamman,
Bar det på nacken, och vandrade dän till svarta galejan,
Stödd mot lansen, förty omöjeligt var att på axeln 170
Bära med ena handen; så stort var det väldiga vildbråd.
Och vid galejan jag slängde det ned, och mante med goda
Ord kamraterna alla, enhvar mig närmande särskilt:

Vänner, vi skole ej förr, skönt ängslade, stiga ditneder
Till osynlige guden, än dagen och stunden är kommen! 175
Medan vi derföre ha båd mat och dryck på galejan,
Låtom oss hålla tillgodo, och icke förtvina i hunger!

Så jag sade; och strax mitt tal hörsammade alla,
Och utsmögo på stranden utaf fruktödsliga hafvet,
Samt begapade hjorten; så stort var det väldiga vildbråd. 180
Men då de sett sig mätta, att skåda med ögonen hjorten,
Händerna tvättade de, och redde en kostelig måltid.
Så vi dagen igenom, intill nedgående solen,
Sittande njöto det rikliga kött och ljufliga vinet.
Men då nu sol gick ned; och derhos oss skymningen påkom, 185
Då vi lade oss alla vid hafvets bränning att hvila.
Men då sig viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Då ock, ställande till folksamling, jag talte, bland alla:

Hören, kamrater, mitt ord, änskönt olyckor J lidit!
Älskade, mer vi ej vete, hvar vester är eller öster, 190
Ej, hvar menniskorlysande soln går jorden inunder,
Ej hvar hon uppgår; snart derföre oss låtom betänka,
Om det ännu gifs råd; jag menar att icke det gifves.
Ty jag såg, sen jag klättrat ditupp på stupiga toppen,
Ön, som i runden bekransas utaf omätliga hafvet. 195
Lågländt än hon belägen, och rök från midten af henne,
Genom de täta buskar och träd, jag med ögonen märkte.

Så jag talte; för dem strax sönderkrossades hjertat:
Laistrygeniern Antiphates' illgerning de mindes,
Och den starke Kyklop, fräcksinnade menniskoätarn. 200
Alle snyftade högt, utgjutande ymniga tärer,
Men de hade likväl ej minsta båtnad af gråten.
Och fotbrynjde kamraterna nu jag samtliga tveskiljs
Täljde, och gaf dem hvardera sin anförare äfven;
Dessa förde jag an, gudsköne Eurylochos dessa. 205
Lotterna skakte vi genast i kopparfogade hjelmen;
För storsinnte Eurylochos då uthoppade lotten;
Gick så åstad, och derhos de två och tjugu kamrater,
Gråtande, men oss andra de lemnade sörjande efter.
Kirkes boning de nu, den ståtliga, funno i skogen, 210
Byggd af slipade stenar, uppå kringeskådeligt ställe.
Henne der rundtomkring bergsvargar befunnos och lejon,
Dem sjelf spaka hon gjort, då hon in trollkrydder dem gifvit.
Icke på männerna nu de rusade heller, men alle
Reste sig upp, och viftade gladt med svansarna långa. 215
Liksom hundarne kring sin herre, som kommer från middan,
Vifta, — ty läckerheter åt dem medbringar han alltid:
Så kring dessa också starkkloige vargar och lejon
Viftade. Männen skrämdes, såsnart odjuren de sågo.
Hos lockfagra gudinnan i dörrn qvarstannande alle, 220
Hörde de der Kirke, som sjöng med tjusande stämma,
Väfvande väfven stor, ovanskelig, såsom gudinnors
Arbete plär förträffeligt, fint och dejligt vara.
Då tog ordet bland dem Polites, kämparnes höfding,
Som bland kamraterna var mig mest värderad och älskad: 225

Vänner, der inne är en, som väfvande väfven, den stora,
Sjunger så vacker en visa, att genljud gifver palatset,
Dödelig, eller gudinna kanske; thy snarliga ropom!

Så han sade; då ropade de, utkallande henne.
Och framträdande strax, de glänsande dörrar hon upplät, 230
Och inkallade; alle, i dårskap, följde hvarannan;
Blott Eurylochos blef, förmodande svek derinunder.
Och införande dem hon satte på stolar och säten;
Korngryn, ost åt alla, och gullgul håning hon sedan

Mängde med Pramniskt vin, och i maten blandade slema 235
Kryddar, att fädernejorden de alldeles skulle förgäta.
Men då hon gifvit hade, och de utdruckit, påstunden
Slående med sitt spö, hon uti svinstian dem stängde.
Och nu hade af svinen de kropp, och stämman och hufvud,
Äfvensom hår; men vettet var kvar än, liksom tillförne. 240
Så nu, gråtande, in de samtliga stängdes; och Kirke
Kastade åt dem ollon, kastanier och frukter af hagtorn,
Spis, som af svinen städse, de markpåliggande, frätes.

Nu Eurylochos skyndade strax till svarta galejan,
Bringande tidender fram om kamraternas ömkliga öde. 245
Dock han gitte ej säga ett ord, skönt gerna han ville;
Så hans hjerta var såradt af gräsliga sorgen, hans ögon
Voro med tårar fyllde, och själen anade jemmer.
Men då vi samtliga honom förvånade hade befrågat;
Då förtäljde han oss de andre kamraternas ofärd: 250

Såsom du bjöd, vi vandrade dungen igenom, Odysseus;
Och vi funno i skogen ett slott, välsiradt och vackert,
Byggt af slipade stenar, uppå kringskådeligt ställe.
Någon sjöng nu der gällt, och väfde på väfven, den stora,
Dödlig eller gudinna; de kallade henne och ropte. 255
Och utträdande strax, hon glänsande dörrarna upplät,
Och inbjöd dem; och alle på en gång dårligen följde,
Blott jag stannade kvar, förmodande svek derinunder.
Samtliga desse försvunno tillika, och icke en ende
Visade sig, skönt länge jag satt der liksom på utkik. 260

Så han sade; men jag mitt silfvernaglade stridssvärd
Hängde på axeln, det stora och kopparne, äfvensom bågen.
Honom befallte jag strax att föra mig samma vägen,
Men han om båda knäna mig tog, och begynte att bedja,
Och, veklagande, talte mig till med vingade orden. 265

För mig ej dit, motvillig, o drott; men lemna mig härstäds,
Ty jag vet, att du själf ej kommer, ej heller du bringar
Af kamraterna en, men låtom oss genast med dessa
Flykta; kanhända ännu dock olycksdagen vi undfly.

Så han sade; men jag genmälte, och svarade honom; 270
Eurylochos, minsann, qvarstanna du bara på stället,
Ätande, drickande här vid hålkade svarta galejan,
Men jag vandrar åstad; mig är det ett tryckande nödtvång.

Så jag talte, och vandrade hän från haf och galeja.
Men då nu, vandrande genom de heliga lunder, jag skulle 275
Till Kirkes, mångtrollerskans, hus, det ståtliga, komma,
Der gullstafvige Hermes mig mötte, då redan jag nära
Mig till palatset befann; en yngling liknade guden,
Som fått nyligen skägg, hvars ålder af alla är skönast.
Och han tog mig i hand, samt talade ordet, och sade: 280

Hvart, olycklige, så på kullarna vandrar du ensam,
Ej med orten bekant? Kamraterne dine hos Kirke
Stängde äro, och bo nu som svin i reglade stior.
Kommer du hit, att dem rädda? Nåväl Jag icke förmodar,
Att du ens sjelf hemvänder, men stannar qvar med de andra. 285
Dock ur förderfvet, välan, jag vill dig befria och rädda:
Här har du ståtelig krydda! Till Kirkes boningar dermed
Gå, och hon olycksdagen ifrån ditt hufvud skall värja!
Kirkes samtliga funder jag vill förtälja dig äfven:
Blandvin reder hon till, och kastar dig kryddor i drycken; 290
Men hon ej så ens hexa dig kan, ty sådant förbjuder
Dråpliga kryddan, jag dig vill ge, och säga dig saken.
När nu dig Kirke slår med sitt ofantliga trollspö,
Ryck du emellertid det eggiga svärdet ur baljan,
Och anrusa emot Kirke, som ville du dräpa. 295
Fruktande, skall hon dig då ombedja, att dela sitt läger.
Då bör du alldeles icke gudinnans läger förvägra,
Att hon kamraterna löse, och dig mottage bevågen,
Utan af henne begär, att hon svärjer de saliges stored:
Att hon ej dig anstämplrar en annan skadelig ofärd, 300
Att hon ej röfvar dig mandom och kraft, enär du dig afklädt.

Sade; och kryddan åt mig antvardade Argosdräparn,
Hvilken från marken han tog, samt lärde mig känna dess lynne.
Svart till roten hon var, med mjölk jemförlig dess blomma:
Moly af gudar hon kallas, derhos uppgräfs hon ur jorden 305

Svårt af dödliga män; dock gudarne gitta ju allting.
Hermeias derpå sig begaf till höga Olympen
Genom den skogiga ön; till Kirkes boningar sen jag
Gick, och vid gåendet hjertat i mig mångfaldigt sig rörde.
Hos lockfagra gudinnan i dörrn jag stannade sedan. 310
Stående der, jag ropte; gudinnan hörde min stämman.
Och utträdande strax, de glänsande dörrar hon upplät,
Kallade på mig, och jag medföljde, bedröfvad i hjertat.
Nu hon förde mig in, och i silfvernaglade, granna,
Prydliga länstoln satte; en pall fanns föttren inunder. 315
Blandvin redde hon sen, till att dricka, i gyllene bägarn,
Samt inkastade kryddan, med argt uppsåt i sitt sinne.
Sedan hon gifvit, och jag utdruckit, och hon mig ej hexat,
Hon med spöet mig slog, och talade ordet, och sade:
Gack nu uti svinstian, och sof med de andra kamrater! 320

Sade; och ryckande ut det eggiga svärdet ur baljan,
Störte jag mot Kirke, som ämnade henne jag dräpa.
Men, högt skriande, undan hon sprang, och mig fattade knäna,
Och högtömkelig talade så de vingade orden:
Ho? Hvarifrån är du? Hvar har du stad och föräldrar? 325
Mig förvåning betager, att ej du af drycken förhexats,
Ty ej någon dödlig ännu uthärdat den drycken,
Ho den tärde, och släppte igenom tändernas stängsel;
Men du har i ditt bröst ett obetvingeligt sinne.
Säkert Odysseus du är, mångvandrarn, om hvilken mig alltid 330
Sagt, att komma han skull, gullstafvige Argosdräparn,
Vändande hem från Troia, på snabba galejan, den svarta.
Men nu välan, stick svärdet i skidan, och låtom oss sedan
Stiga upp i min bädd, att så med hvarandra förenta
Genom älskog och bädd, inbördes vi varda förtrogne! 335

Så hon talte; men jag genmälte, och svarade henne:
O Kirke, hur kan du mig be, att vara dig vänsinnt?
Du, som förvandlat till svin, i salarna, mina kamrater,
Och mig sjelf när du har, nu listanstämplande, bjuder
I sängkammaren gå, och med dig sofbädden bestiga, 340
Att du må röfva mig mandom och kraft, enär jag mig afklädt.
Nej, jag alldeles icke med dig vill stiga i bädden,

Om du ej värdes, gudinna, mig svälja de saliges stored,
Att du mig sjelf ej stämplar en annan skadelig ofärd.

Så jag sade; och hon gaf eden strax, som jag fordrat. 345
Men när svurit hon hade, och eden behörigen lyktat,
Då uppsteg jag uti Kirkes storståtliga sofbädd.
Vårdsama tärnorna här på bestyr i salarna voro,
Fyra till tal, som äro bestyrarinnor i huset,
Samtliga döttrar försann af källor och äfven af lundar, 350
Samt af de heliga floder också, som rinna till hafvet.
En af dessa på stolarna lade de prydliga mantlar,
Purpurne, ofvanuppå, och inunder dukar hon lade;
Och den andra framför länstolarna silfverne borden
Uppslog, ställande der åt dessa gyllene korgar. 355
Men den tredje i silfverpokaln hjertfägnande vinet
Mängde, det ljufva, och sen de gyllene bägrar fördelte.
Och den fjerde hon hämtade vattnet, och rikliga elden
Tände den väldiga kitteln inunder och vattnet det värmdes.
Men då nu vattnet kokte uti den blänkande kopparn, 360
Hon mig i karet satte, och tvådde ur väldiga kitteln,
Blandande efter behag, båd hufvud och skuldror tillika,
Tills hon ur lemmarna hän kraftödande tröttheten borttog.
Men då hon mig rentvagit, och smort med essens af oliven,
Kastade hon mig kappan omkring, den granna, och tröjan, 365
Och införde mig sen, och på silfvernaglade, vackra,
Prydliga länstoln satte, en pall fanns föttren inunder.
Och tvättvatten i skåln ihällde mig tärnan, och frambar
I den sköna och gyllne, uppå tvättfatet af silfver,
Vattnet, och dukade der bredevid det fejade bordet. 370
Ärbara skafferskan hämtade bröd, och satte för gästen,
Samt mång rätter dertill, af allt hvad huset förmådde,
Och uppmante mig äta; men det ej lyste mitt sinne,
Utan i andra tankar jag satt; ondt anade sinnet.
När nu mig Kirke såg der sittande, utan att räcka 375
Händren till maten, utaf förskräckelig smärta betagen,
Ställde hon sig helt nära, och talade vingade orden:

Hvarför, Odysseus, sitter du så, som vore du mållös,
Frätande hjertat ditt, men mat eller dryck du ej vidrör?
Säkert ett nytt forsåt misstänker du; dock du ej alls bör 380
Frukta; ty redan åt dig jag svurit de saliges stored.

Så hon talte; men jag genmälte, och svarade henne:
Hvilken dödelig man, som rättvis kallas, o Kirke,
Skulle väl någonsin mat eller dryck förr gitta att smaka,
Förrn kamraterna frias, och han dem med ögonen skådar? 385
Men om du verkligen gerna mig manar att dricka och äta,
Lös dem, att jag må med ögonen se högtkära kamrater

Så jag sade; och nu Kirke ur salen begaf sig,
Hållande stafven i hand, och öppnade dörren till stian,
Och utjagade dem, som nioåriga gödsvin. 390
Vände mot henne de stodo der nu, och hon dem emellan
Gående, smorde dem samtliga sen med annan en trollsaft.
Flöto så dem från lemmarna bort de håren, som nyligt
Alstrade skadliga saften, dem gifven af mäktiga Kirke,
Och strax voro de män, än yngre än fördömde varit, 395
Såväl vackrare vida, och större jemväl till att påse.
Och de kände igen mig, och hängde mig alle vid händren.
Ljuflig smärta hos hvar uppvexste, och hela palatset
Dönade skräckligt, och sjelf sig ömkade äfven gudinnan.
Trädande nära till mig så talte gudinnors gudinna: 400

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Gå nu åstad till snabba galejan och stranden af hafvet,
Och till en början först upphalen på landet galejan,
Bringen i grottorna sedan ert gods och samtliga redskap,
Kom sjelf genast igen, och medtag kära kamrater. 405

Så hon sade men mig hörsammade modiga sinnet,
Och jag gick nu åstad till snabba galejan och hafvet.
Sedan fann jag på snabba galejan de kära kamrater,
Ömkeligt jemrande sig, utgjutande ymniga tårar.
Likasom då när kalvvar i by de vallade korna, 410
Hvilka till fägåln gå, såsnart de med gräs sig förplägat,
Samtliga hoppa tillmöte, och dem ej kättorne mera
Hålla tillbaka, men ramande högt de kring mödrarna sina
Hoppa: så desse också, när mig de med ögonen sågo,
Störte sig gråtande fram; så sinnet för samtliga syntes 415
Vara, som hade de kommit till fädernelandet och egen
Stad på den klippiga ön, der de samtligen föddes och fostrats,

Och de talte till mig, veklagande, vingade orden:

Vi vid din återkomst, zeusfostrade, äre så glade,
Liksom vi ländt till Ithaka, hem till fädernelandet; 420
Men låt höra, förtälj de andre kamraternes ofärd!

Så de talte; men jag genmälte i vänliga ordlag:
Nu till en början först upphalom på landet galejan,
Bringom i grottorna sedan vårt gods och samtliga redskap!
Skynden er sjelfve derjemte, att följa mig alle tillika, 425
Samt kamraterna se i Kirkes heliga boning,
Huru de dricka och äta; förty fullt opp de nu hafva.

Så jag sade; mitt tal hörsammade desse påstunden;
Eurylochos var den ende, som alla kamraterna qvarhöll.
Och tilltalande dem han sade de vingade orden: 430

Usle, hvart gå vi? hvarför slik ofärd fiken J efter,
Att till Kirkes boning begifva er? Säkert oss alla
Hon förvandlar till svin eller vargar, eller till lejon,
Att dess stora palats, med våld ock, vakta vi måtte.
Likså gjorde kyklopen, enär hans kula besökte 435
Våre kamrater, och dem åtföljde den djerfve Odysseus;
Ty för hans öfverdåd ock de förlorade lifvet.

Så han sade; men jag nu öfverlade i sinnet,
Att vid mitt nerfviga lår dra ut långspetsiga svärdet,
Och afhugga hans hufvud, och kasta det neder på marken, 440
Skönt han mig ock var nära förvandt; men kamraterne alle
Hejdade mig med vänliga ord så hädan som dädan:

O zeusborne, ifall du befaller, så låtom då honom
Här vid galejan förbli, och åt oss bevaka galejan;
Men ledsaga oss du till Kirkes heliga boning! 445

Ordande så, de vandrade upp från galejan och hafvet;
Men vid det hålkade skepp ej heller Eurylochos qvarblef,
Utan följde; förty han af häftiga hotelsen skrämdes.
Och mellertid nu de andra kamrater i salarna Kirke
Kärvänskapligen tvått, och smort med essens af oliven, 450

Samt dem samtliga klädt i yllene mantel och lifrock,
Och de i salarna dessa, sig plägende, träffade alla.
När nu hvarandra de sett, och allt derjemte berättat,
Greto de, jemrande sig, och palatset dönade vida.
Då till mig framträdde gudinnors gudinna, och sade: 455

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Väcken ej längre numera den eviga sorgen! Jag känner
Både de smärtor alla, J lidit på fiskiga hafvet,
Och hur fiendtlige män er oförrättat på landet.
Utan, välan nu spisen min mat, och dricken af vinet, 460
Tills J återigen nytt mod erhållen i barmen,
Likasom när er fädernejord ni lemnade fordom,
Klippiga Ithaka; nu kraftlöse J blifvit och rädde,
Tänkande städse uppå kringirrandet, svåra; och aldrig
Sinnet i glädtighet är, emedan J lidit så mycket. 465

Så hon sade; men oss stormanliga sinnet bevektes,
Och der dagarna alla, till årets slut från dess början,
Sutto vi, njutande rundeligt kött, och kosteligt mustvin.
Men när året var fullt, och stunderna hade sig kringvändt,
Under de slocknande månar, och dagarne länge sig lyktat, 470
Då, utkallande mig, högtkäre kamraterne sade:

Underbare, engång åtminstone tänk på ditt hemland,
Om det är gudars beslut, att du räddas omsider, och nalkas
Ditt högtakiga hus, och den älskade fädernejorden.

Så de sade; men mig manhaftige sinnet bevektes. 475
Så der dagen igenom, intill nedgående solen,
Sutto vi, njutande rundeligt kött, och kosteligt mustvin.
Men då sol gick ned och tillika mörkret oss påkom,
Desse i dunklande salarna sig till hvila begåfvo.
Men jag lagade mig i den tjusande bädden till Kirke, 480
Fattade knäna och bad, och gudinnan hörde min stämma;
Och tilltalande henne jag sade de vingade orden:

O Kirke, fullborda du mig det löfte du gifvit,
Att affärda mig hem härifrån; ren trängtar mitt sinne,

Samt de andre kamraters, som städs mig hjertat bestorma, 485
Och sig jemra omkring, enär du nånsin är afskiljs!

Så jag sade; och strax genmälte gudinnors gudinna:
O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Längre ej mer i mitt hus ovillige skolen J dröja,
Men J måsten dock först en ann färd lykta, och resa 490
Till Aïdes' palats och den skräckliga Persephoneias,
Att i derstädes befråga Thebanske Teiresias' vålnad,
Denne blinde profets, hvars vett orubbeligt varar.
Honom, äfven som död, gaf tankkraft Persephoneia,
Att han är ensam vis; likt vålnader vanka de andre. 495

Så hon talte; men mig vardt sönderkrossadt mitt hjerta,
Och der satt jag i sängen och gret, och icke mig sinnet
Önskade lefva numer, samt ljuset af solen beskåda.
Men då jag gråtit mig mätt, och kastat i bädden och vältrat,
Då jag henne också genmälände svarte med orden: 500

O, Kirke, ho förer oss an den väg som du nämner?
Kom ju ej någon ännu på svarta galejan till Aïs.

Så jag sade; men strax mig svarte gudinnors gudinna:
O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Om vägvisare ej dig vare det minsta bekymmer! 505
Res du masten allenast och spänn ut seglen, de hvita,
Och sitt stilla, och Boreas' vind skall föra galejan.
Men då Okeanos redan med henne du öfver har farit, —
Der som stranden är låg, och Persephoneia har lunder,
Med svartpopplarna höga, och fruktförödande viden, — 510
Sök der hamn med ditt skepp, på Okeanos' hvirfliga floddjup,
Och förfoga dig sjelf till Aïdes' ruskiga boning,
Der sig i Acheron kasta Pyriphlegethon, och den andre
Floden Kokytos, som sjelf är en gren af Stygiska vattnet:
Klippa, och sammanlopp af de två högtbrusande floder. 515
Der du sedan, o drott, dig närmande, såsom jag bjuder,
Gräf dig en grop, så lång som en aln båd hitåt och ditåt,
Och utgjut kring gropen ett offer åt samtliga döda,

Först af håning med mjölk och sedan af ljufliga vinet,
Samt för det tredje af vatten, och påströ hvitaste korngryn, 520
Ropande an enträget de dödas skröpliga hufvun,
Lofva, till Ithaka länd, en gallko, hvilken är ypperst,
Offra i salen, och fylla ditt bål med dyrbara håfvor.
Och åt Teiresias ensam du särskildt offre en helsvart
Vädur, hvilken är bäst bland eder samtliga boskap. 525
När du med bön anropat de dödas prisade släkten,
Offra då gumsen derefter och tackan, den svarta, tillika,
Vändande dem mot Erebos, sjelf dig vändande frånskiljs,
Fikande flodens böljor att se; då skola sig många
Vålnader snart infinna utaf hänsomnade döda. 530
Sedermå du må kamraterna mana och bjuda,
Fåren, som ligga der dräpte med obarmhertiga kopparn,
Att af flående bränna, och höja till gudarna bönen,
Till den starke Aïdes och skräckliga Persephoneia.
Men sjelf, ryckande ut det eggiga svärdet ur baljan, 535
Sitt du, och tillåt icke de dödas skröpliga hufvun
Bloden närmare komma, förrän du Teiresias frågat.
Då, o männernes förste, påstund skall nalkas profeten,
Som förtäljer dig grannt båd vägen och resans begränsning,
Huru på fiskiga sjön du återländer till hemmet. 540

Så hon talte; och strax gullthronade Eos sig infann.
Hon då klädde mig kläderna på, båd mantel och lifrock;
Nymfen klädde sig sjelf i en vid, hvitglänsande kappa,
Fin, förtjusande; sen kring lifvet hon slingade gördeln,
Skön och af ideligt gull; och lade så docket på hufvut 545
Men jag vandrade rummen igenom, och mante med ljufva
Ord kamraterna alla, enhvar mig närmande särskildt:

Sofvande, njuten ej längre numera den ljufliga sömnen,
Utan låtom oss gå! mig intalt mäktiga Kirke.

Så jag sade; hos dem stormanliga sinnet bevektes. 550
Det oakadt jag dän oskadda ej vännerna förde:
Fanns ju en viss Elpenor, en pojke, ej särdeles hvarken
Modig i krig, ej heller uti sitt sinne bepröfvad.
Från kamraterna skiljd, I Kirkes heliga boning,

Vintung, denne sig laggt, af lystnad att hämta sig svalka. 555
Men då buller och stoj af de väckta kamrater han hörde,
Plötsligen upp han sprang, och förgät i sinnet alldeles,
Att nedstiga igen på höga stegen, han uppgått;
Utan han damp hufvudstupa från taket, och nacken för honom
Knäcktes vid knotorna af, och själ'n nedsteg till Aïdes. 560
Och när de öfrige kommo, jag talade ordet, och sade:

Visst J trodden er nu till älskade fädernejorden
Fara; men annan färd åt oss förordnade Kirke,
Till Aïdes' palats och den skräckliga Persephoneias,
Att om ett gudsvar spörja Thebanske Teiresias' vålnad. 565

Så jag sade; för dem nu sönderkrossades hjertat,
Och der sutto de, jemrande sig, lösryckande håret.
Ingen fromma de hade likväl, skönt äfven de greto.
Men då till stranden af sjön, och till snabba galejan vi andre
Ängslade gingo vår väg, utgjutande ymniga tårar, 570
Kirke, vandrande bort mellertid, vid svarta galejan
Bundit en gumse, och bundit derhos ock tackan, den svarta,
Smygande lätt sig dän; ho skulle en gud, mot dess vilja,
Skåda med ögonen nånsin, om hitåt gången, om ditåt?

Elfte Sången

Men såsnart som vi hade till sjön ankommit och skeppet,
Ut i gudomliga hafvet tillförst vi drogo galejan,
Reste så mast, och hissade segel på svarta galejan,
Togo fåren och förde dem med, samt stego derjemte
Ängslade sjelfve ombord, utgjutande ymniga tårar. 5
Ilande tillika åt oss, bakom svartstäfvinga skeppet
Gynnande, segelfyllande vind, en mäktig förbundsvän
Sjelf skönlockiga Kirke, en stolt och ljudlig gudinna.
Men såsnart på galejan vi bragt alltsamman i ordning,
Satte vi oss; hon fördes utaf styrmannen och vinden. 10
Och på den öppna sjön heldagligen svällde dess segel.

Ned gick solen, och ren omdunklades vägarna alle,
Och till Okeanos' gräns, djuprinnande flodens, vi lände,
Der de Kimmeriske männernes stad är belägen, och hembygd,
Öfverhöljde af dunkel och moln; ty icke på dessa 15
Nederskådar den skinande soln med strålarna nånsin,
Icke då när hon upp på den stjerniga himmelen tågar,
Icke då när från himlen hon ned mot jorden sig vänder,
Utan förderfvelig natt sig breder kring ömkliga menskor.
Dit framkomne, i land vi styrde galejan, och fåren 20
Med oss togo, men sjelfve invid Okeanos' flöden
Gingo vi, tills vi funno den plats, som visat oss Kirke.
Offerdjuren der Perimedes och Eurylochos nu
Höllo, och jag uttryckte det eggiga svärdet ur skidan,
Gräfdde så groppen, lång som en aln båd hitåt och ditåt. 25
Och kring honom vi gjöto ett offer åt samtliga döda,
Först af håning med mjölk, och sedan af ljufliga vinet,
Samt för det tredje af vatten, och strödde de hvitaste korngryn.
Ropande an enträget de dödas skröpliga hufvun,
Lofte jag, hem anländ, en gallko, hvilken är ypperst, 30
Offra i salen och fylla mitt bål med dyrbara håfvor,
Och åt Teiresias ensam jag lofvade särskildt en helsvart
Vädur, hvilken är bäst bland all vår samtliga boskap.
Men då med bön omsider och löften de skaror af döda
Jag anropat, i fåren jag grep, och halsarna afskar 35
Öfver groppen, och svart rann bloden; då nalkades genast
Vålnader upp ur Erebos' djup af somnade döda;
Brudar kommo och gossar, och mångbepröfvade gubbar,
Och små flickor derjemte, som ha ungsmärtesamt hjerta;
Många också, som sårats af kopparne lansar der kommo, 40
Kämpar, dräpte i fält, med blodbesudlade vapen.
Många de vankade groppen omkring båd hädan och dädan,
Med förskräckeligt skri; men mig blek fruktan då påkom.
Jag kamraterna dock anmanande sedan befallte,
Fåren, som lågo der dräpte med obarmhertiga kopparn, 45
Att aflående bränna, och höja till gudarna bönen,
Till den starke Aïdes och skräckliga Persephoneia.
Men sjelf ryckande ut det eggiga svärdet ur baljan,
Satt jag, och tillät icke de dödas skröpliga hufvun,
Bloden närmare komma, förrän jag Teiresias frågat. 50

Först sig vålnaden närmade nu af kamraten Elpenor,
Ty han begrafven ej var, bredvägiga jorden inunder,
Ty vi i Kirkes slott hans kropp qvarlemnade graflös,
Obegråten, emedan ett annat bekymmer oss trängde.
Skådande mannen, jag gret och ömkade uti mitt sinne, 55
Och tilltalande honom, jag sade de vingade orden:

Elpenor, hur kom du hitned till det nattliga dunkel?
Hann du väl förr till fots, än jag med svarta galejan?

Så jag sade; men han, sig jemrande, svalte med orden:
O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus, 60
Ödets slema beslut mig skadat och ymniga vinet.
Ty jag i Kirkes slott mig lade, och hugsade icke
Att nedstiga igen på höga stegen, jag uppgått
Utan jag damp hufvudstupa från taket, och nacken derjemte
Knäcktes vid knotorna af, och själ'n nedsteg till Aïdes 65
Nu anropar jag dig vid dessa som stannat der ofvan,
Vid din maka, och far, som dig fostrade då du var liten,
Vid Telemachos ock, som du lemnade ensam i rummen;
Ty jag vet ju, att du från Aïdes boningar faren,
Till Aiaia igen välbyggda galejan skall styra: — 70
Derstäds, beder jag då, o drott, att du måtte mig minnas,
Samt när du res derifrån ej mig ogråten och graflös
Lemna, att icke jag blir anledning till gudarnes vrede.
Utan bränn mig å bål med vapnen, hvilka jag eger,
Och uppkasta ett kummel vid stranden af grumliga hafvet, 75
Öfver en stackars man, att kommande släkten det vete.
Detta åt mig fullborda, och fäst den åran i kumlet,
Som jag, lefvande, brukte, i lag med mina kamrater.

Så han sade; men jag genmälte, och svarade honom:
Olycksalige, detta åt dig jag vill lykta och göra. 80

Vi med sorgliga ord omvexlande, båda så derstäds
Sutto; och ensids jag höll svärdet utöfver bloden,
Ensids ordade mångt skuggbilden af fordne kamraten.

Vålnaden nalkades ock af min afsomnade moder,

Antikleia, som är storsinnig Autolykos' dotter 85
Hvilken lefde ännu, då jag reste till heliga Troia.
Skådande henne, jag gret, och ömkade uti mitt sinne;
Men likväl, skönt mycket jag ängslades, icke jag tillät
Henne sig närma till bloden, förrän jag Teiresias frågat.
Kom så ändtligen an den Thebanske Teiresias vålnad, 90
Med den gyllene spiran, och kände igen mig, och sade:

Olycksalige, hvi, förlåtande ljuset af solen,
Kom du, att skåda de döda, och glädjeberöfvade trakten?
Vik dock undan från gropan, och borttag eggiga svärdet,
Att jag må dricka af bloden, och dig sen sanningen säga. 95

Så han talte; jag vek, och det silfvernaglade svärdet
Gömde i skidan; såsnart af svarta bloden han druckit,
Talte mig till påstunden med ord otadelig spåman:

Store Odysseus, du mig tillspörjer om gladelig hemkomst,
Men den skall dig en gud svår göra, ty ej jag menar 100
För jordskakaren döljas, som groll har laggt i sitt sinne,
Vredgad, emedan hans älskade son du beröfvade ögat.
Än hemkomma ni torde likväl, skönt ondt J ock liden,
Om ditt sinne du vill, och kamraternas hålla i tygel,
När du ankrar en gång med den välbeställda galejan 105
Vid Thrinakiska ön, undsluppen ur dunkliga hafvet, —
Betande finnen J Eelios' hornboskap och feta
Får, den gudens, som allt åhör och allting beskådar; —
Oantastade dem om du lemnar, och tänker på hemkomst,
Torde ni lända till Ithaka än, skönt ondt J ock liden. 110
Men om du dem antastar, jag då bebådar dig ofärd
För kamrater och skepp, och om sjelf undkomma du skulle,
Länder du ömkligt och sent, och har alla kamrater förlorat,
Hem på fremmande skepp, samt träffar skador i huset,
Öfvermodiga män, som egendomen förtära, 115
Giljande efter din sköna gemål, och bjudande skänker;
Men ditkommen likväl du hämnas de samtliges våldsverk.
Och när du friareskaran i salarna dina omsider
Dräpit med svek, eller ock olönligen, med eggiga kopparn,
Sedan begif dig åstad, medtagande prydelig åra, 120

Tills du kommer till sådana män, som icke af hafvet
Veta, och ej förtära sin mat med saltet beblandad.
Icke de heller veta utaf rödkindta galejor,
Icke af prydliga åror, som äro galejornas vingar.
Tydeligt tecken jag säger också, som icke dig undgår: 125
Då när med dig hopträffad en ann vägfarande månne
Säga, att en kastskaufvel du bär på din väldiga axel,
Der må du ock nedsticka den prydliga åran i jorden,
Offrande herrliga offer derhos åt kong Poseidaon,
Vädur och tjur, och tillika jemväl en beskällare fargalt, 130
Dän begifva dig hem, och heliga festhekatomber
Åt odödliga gudar, som bo i den rymliga himmeln,
Samtliga, offra i ordning; då skall dig ur hafvet en stilla
Död annalkas, en sådan, som lyktar dig lifvet omsider,
Mätt af behagelig ålder; och rundtkring skola dig folken 135
Lycklige vara; nu säger jag dig sannfärdligen detta.

Så han sade; men jag genmälte, och svarade honom:
O Teiresias, slikt väl gudarne sjelfve beslutit,
Men du, välan, mig detta förtälj och noga berätta:
Vålnaden skådar jag der af min hänafsomnade moder, 140
Hvilken tigande sitter vid bloden, och icke sin egen
Son i anletet värdigas se, samt ej tilltala,
Säg mig, o drott, hur hon måtte likväl mig känna som sådan!

Så jag sade; och han genmälte mig genast och svarte:
Lätt den saken säga jag vill dig och lägga i sinnet. 145
Hvilken som helst du ibland afsomnades vålnader låter
Bloden närmare nalkas, han skall dig sanning förkunna;
Hvilken du det förvägrar, igen han vandrar tillbaka.

Talande så, till Aïdes' palats Teiresias' vålnad,
Drottens, vandrade bort, enär gudorden han utsagt. 150
Men jag stannade qvar enträget, tilldess att min moder
Kom, och drack af den dunkliga blod. Hon kände påstunden,
Och, veklagande, mig tilltalte med vingade orden:

Älskade son, hur kom du hitned till det nattliga dunkel,
Lefvande? Svårt för de lefvande är, att detta beskåda. 155

Finnas ju väldiga strömmar och hiskliga floder i midten,
Och Okeanos först, som ingen till fots än har farit
Öfver, om icke han egt en välarbetad galeja.
Kommer du nu väl hit, kringirrande vida från Troia
Med kamrater och skepp, lång tid? och har du ej varit 160
Alls på Ithaka? har du ej sett din maka i rummen?

Så hon talte; men jag genmälte, och svarade henne:
O min mor, mig nöden har fört hitned till Aïdes,
För att om gudsvar spörja Thebanske Teiresias' vålnad.
Ty jag icke har nalkats Achaia, och icke mitt eget 165
Rike beträdt, men städs med bekymmer i hjertat jag irrat,
Från den stunden jag först Agamemnon följde, den ädle,
Till skonfåliga Ilions stad, att med Troerna strida.
Men du, välan, mig detta förtälj, och noga berätta:
Hvilket den långutsträckande döds missöde dig kufvat, 170
Eller en långsam krämpa? Har pilglad Artemis kanske,
Sjelf angripande dig med de ljufliga pilarna dödat?
Säg mig också, om fader och son, dem jag lemnade hemma;
Finnes min värdighet än hos dem, eller har väl nuredan
Någon annan den tagit, och tro de ej mer att jag kommer? 175
Säg mig derjemte min laga gemåls båd vilja och tanksätt,
Om hos sonen hon dröjer, och allt orubbligt bevarar,
Eller med henne sig redan förmält bland Achaier den bäste.

Så jag sade; och strax genmälte den vördade modren:
Med ett fördragsamt sinne ännu i salarna dina 180
Dröjer hon visserlig qvar, men jemmerfulle beständigt
Gå för den gråtande nättren sin kos, och dagarne äfven.
Ingen besitter ännu din värdighets ära; men ostörd
Eger Telemachos stamgodsens, gemensama festmål
Gästar han vid, som det egnar en lagförvaltare sköta; 185
Ty af alla han bjuds; och din fader vistas på landet
Derstäds, kommer ej nånsin till stan, och hos honom ej bäddar
Finnas, ej prydliga fällar, ej heller sängar och mantlar,
Utan hon sofver om vintren, der tjenarne pläga, i huset,
I spisaskan, nära till elden, med trasor på kroppen. 190
Men när sommaren kommer, och höstningens frodiga årstid,
Allestädes uppå det välomansade vinberg,

Utaf de löf som fallit, på marken redes hans sofbädd.
Ängslad ligger han der, med mycken sorg i sitt sinne,
Suckande öfver ditt öde, och tung är åldren för honom. 195
Så afsomnade jag också, och lyktade lifvet;
Icke i salarna Artemis har, skottskicklig och pilglad,
Sjelf angripande mig med de ljufliga pilarna dräpit;
Icke är mig påkommen en krämpe, som vanligast plägar
Med förskräckeligt tvinande ta ur lemmarna lifvet; 200
Utan saknan af dig, och bekymren för dig, min Odysseus,
Jemte din älskvärdhet mig ljufliga lifvet beröfvat

Så hon sade; men jag, i min själ rådplägende, ville
Vålnaden famna utaf min hänafsomnade moder.
Jag tre gånger försökte, ty sinnet befallte mig famna, 205
Och tre gånger ur händren, en skugga lik eller drömbild,
For hon, och mig djup smärta dessmer uppväcktes i hjertat,
Och tilltalande henne, jag sade de vingade orden:

Mor, hvi stannar du icke, då dig omfamna jag önskar,
Att hos Aïdes jemväl, i älskade armarna, slutne, 210
Begge vi vårt lystmäte må ha af förstelande sorgen?
Är du en skuggbild blott, som den väldiga Persephoneia
Skickat, att jag dessmera ännu må klaga och sucka?

Så jag sade; påstund genmälte den vördade modren:
O du min son, olyckelig mer än öfrige männer, 215
Persephoneia, dottren af Zeus, dig icke bedårar,
Utan sådan är människors sed, när döde de blifvit;
Ty ej af senorna kött och ben mer hållas tillsamman,
Utan den brännande eld med väldiga kraften betvingar
Detta, när själen en gång de hvita benen har lemnat, 220
Och som en dröm bortflygande, själen sedan forsvinner.
Men skyndsamligen nu sök ljuset, och detta bemärk dig
Allt, att framdeles ock du må orda derom för din maka.

Så vi vexlade ord med hvaran; mellertid nu matronor
Kommo, — ty dem ditskickade väldiga Persephoneia, — 225
Hvilka de tappraste mäns gemåler voro och döttrar,
Och kring svarta bloden de sig församlade talrikt.

Men jag tänkte på råd, hur jag skulle hvarenda befråga.
Detta beslut i min själ jag likade vara det bästa:
Dragande ut långspetsiga svärdet, vid fylliga låret, 230
Lät jag af svarta blodet ej samtliga dricka på en gång.
Utan efter hvaran framträdde de till mig, och hvarje
Sina sorger förtäljde; och jag utforskade alla.

Tyro, den ädelborna, jag såg tillförst nu bland dessa,
Hvilken sade sig vara en till bålde Salmonesus, 235
Sade sig vara gemål åt Kretheus, Aiolos' ättling.
Hon förälskade sig i gudomliga floden Enipeus,
Hvilken, den skönsta af floder, sin bölja välfver på jorden,
Och vid Enipeus' tjusande brädd hon vandrade ofta.
Under skepnad af denne en gång jordskakarn Poseidon 240
Låg hos henne vid mynningen af den hvirfliga floden,
Och den purpurne vågen omkring dem, liksom en klippa,
Uppvälfdd stod, samt dolde en gud och en dödlig qvinna.
Och jungfruliga gördeln han löste, och henne han söfde.
Men när kärliga värf fulländat hade Poseidon, 245
Tog han Tyro i hand, och talade ordet, och sade:

Fröjda dig, qvinna åt mötet! ty under det välfvande året
Ståtliga piltar du föder, ej är odödliges läger
Barnlöst; vårda nu dessa, och gif en rikelig näring.
Nu gack hem till din boning, var tyst, och knysta ej ordet; 250
Men jag sjelf, må du veta, dig är jordskakarn Poseidon.

Så han sade, och dykade ned i det svallande hafvet.
Vorden hafvande, Pelias hon framfödde och Neleus,
Hvilke åt mäktige Zeus två väldige tjenare blefvo
Båda, och Pelias i vidrymliga stan Iolkos, 255
Fårrik, hade sitt hem; den andre i sandiga Pylos.
Sönerna andra hon födde åt Kretheus, qvinnornas drottning,
Aison jemte Pheres, och derhos hästglad Amythaon.

Efter henne jag såg Antiope, född af Asopos,
Som berömde sig ock, att uti Zeus' armar ha sofvit; 260
Söner tvenne också hon födde, Amphion och Zethos,
Som uppbyggde tillförst sjuportiga Thebes befästning,

Och omtornade den; ty de ej otornadt förmådde
Det vidrymliga Thebe bebo, skönt väldige kämpar.

Efter henne Alkmene jag såg, Amphitryons maka, 265
Som blef Herakles' moder, den lejonsinnte och djerfves,
Sedan hon sofvit hade i Zeus', den mäktiges, armar;
Såg Megare, en dotter utaf storsinnade Kreion,
Som Amphitryons son, den i kraft okuflige, äktat.

Äfven Oidipus' mor jag skådade, skön Epikaste, 270
Hvilken, af oförstånd, föröfvade gräslig en gerning,
Äktande egen son; men denne, som mördat sin fader,
Henne tog; och gudarne strax verldskunnigt det gjorde.
Men han, lidande qval, i det mångbehagliga Thebe,
Efter gudarnes hårda beslut, var Kadmeiernes konung; 275
Sjelf hon vandrade af till portfast, mäktig Aïdes,
Sedan en snara hon fäst at omkring tvärbalken i taket,
Fattad af smärtan sin, samt lemnade qvalen åt honom,
Många till tal, som en mors Erinnyer bringa i verket.

Och skön Chloris jag såg, som Neleus fordom till maka 280
Tog för dess fågrings skull, sen tusende skänker han gifvit,
Yngsta dottren utaf kong Iasos' ättling, Amphion,
Hvilken uti Minyeiska Orchomenos kraftigt regerte
Förr, och i Pylos var kong; hon födde de herrliga söner,
Nestor och Chromios med, och bålde Periklymenos med. 285
Födde så efter dem manhaftiga Pero, ett under,
Hvilken af grannarna alla till maka begärtes, men Neleus
Gaf allenast åt den, som Iphikles' hornade hjordar,
Och bredpannade, plundrande, dref från Phylake: vågsamt
Arbete! Dock på sig tog otadlige siaren ensam, 290
Att dem drifva; en guds fiendtlige skickelse, gryma
Fjettrar förhindrade honom, och landtlige boskapsherdar.
Men då nu månader redan och dar fulländade voro,
Under det åter välfvande år, och stunderne kommo,
Då upplöste hans fjettrar också den starke Iphikles, 295
Sen gudsvaren han gifvit; och så Zeus' vilja var verkställd.

Äfven Leda jag skådade sen, Tyndareos' maka,

Som åt Tyndareos två stormodiga ättlingar födde,
Hästupptuktande Kastor, i näfstrid god Polydeukes.
Lefvande gömmas de både uti fruktgifvande jorden, 300
Och dernedre ännu af Zeus åtnjutande ära,
Lefva de vixelvis hvarannan dag, och hvarannan
Äro de döde, och ha en ära, med gudarnes jemlik.

Iphimedeia derefter, gemål åt drotten Aloeus,
Såg jag, som sade sig haft med Poseidon möte i älskog. 305
Ock två söner hon födde, men de kortlifvade voro,
Otos, gudarna lik, och fjerranberömd Ephialtes,
Dem högresligast fostrade upp fruktgifvande jorden,
Samt mest sköna bland alla också i näst herrlig Orion.
Nioårige höllo i bredd de alnarna nio 310
Redan, och nio famnar i längd uppvuxit de hade.
Mot odödliga gudarna ock de hotade väcka
Drabbningen af mångstormande krig på sjelfva Olympos;
Ossa de ämnade först på Olympos ställa, och derpå
Det löfruskande Pelion sen, för att himlen bestiga. 315
Och det hade de gjort, om de kommit till manbarhets ålder,
Men dem sonen af Zeus och utaf skönlockiga Leto
Dödade begge, förrän dem tinningarna inunder
Skäggbrådd vexte, och kinden var täckt med blomsterligt mjölkhår.

Phaidre äfven jag såg, samt Prokris, och skön Ariadne, 320
Dottren till Minos, den vise, som fordom fördes af Theseus
Hän från Kreta till ängden utaf det helga Athenai.
Men han sin vilja ej fick; ty förut drap Artemis henne,
På Dionysos' ord, på det kringomböjlade Dia.

Maira och Klymene äfven jag såg, och dolsk Eriphyle, 325
Som, för det aktade gull, förspillde sin älskade make.

Samtliga gitter jag dock ej nämna, ej heller förmäla,
Alla de makar jag såg och döttrar till fordne heroer;
Ty förr svunne gudomlige natten, men tid till att sofva
Ren är, antingen här, eller ock jag till snabba galejan 330
Går; men åt gudarna jag och åt er antvardar min hemfärd.

Så han talte; och samtligen de förstummade tego,
Samt af förtjusning betogos uti de dunklande salar.
Men nu begynte bland dem hvitarmig Arete, och sade:

O Phaieker, hur syns här mannen väl eder att vara, 335
Både till storlek och vext, och det dugliga vettet derinnan?
Han är derjemte min gäst; men enhvar åtnjuter den hedern.
Thy affärden ej så påskyndande, skänkerna icke
Så för den fattiga minsken; ty eder i salarna många
Skatter, igenom gudarnas nåd, förvarade ligga. 340

Talte så äfven bland dem den åldrige drott Echeneos,
Hvilken utaf Phaiekiska män månd vara den älste:

Vänner, icke mot edert beråd, ej heller er mening
Ordar drottningen vis; därför hörsammen J alle!
Dock af Alkinoos, kongen, beror båd gerning och ord nu. 345

Honom Alkinoos återigen genmälte, och sade:
Detta ordet må vara på sätt som du yttrar, såframt jag
Lefver och herrskar ibland de roningkära Phaieker.
Men gästvännen ännu, skönt högligen längtande hemfärd,
Tills imorgon likväl qvardröje, sålänge åt honom 350
Skänkerna alla jag bragt; ledsagningen männerne alle
Vårda, förnämligast jag, hvars makt här gäller i landet.

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Kong Alkinoos, du, utmärktast bland samtliga folken,
Om ett år till och med J bjöden mig härstädes dröja, 355
Om ledsagning bestyrden, och gåfven mig herrliga skänker,
Sannerlig ville jag det, och mycket bättre det vore,
Att med fullare hand hemkomma till fädernejorden:
Så mer vördad jag vore och kär derjemte hos alla
Männer, hvilka mig såge till Ithaka återkommen. 360

Honom Alkinoos återigen genmälte, och sade:
När vi dig skådade an, o Odysseus, icke vi trodde
Dig en bedragare vara och smyger, hvilka så många
Närer den svarta jorden ibland mångskingrade menskor,

Stämplande lögner ihop, dän icke man skulle förmoda. 365
Men hos dig finns prydnad i ord, finns redeligt hjertlag,
Och, en sångare lik, konstmessigt du har oss berättat
Alle Argeiernes öde, och ditt, och svåra bekymmer.
Men du, välan, mig detta förtälj och noga berätta,
Om ej några du såg af de ståtliga männer, som följde 370
Dig till Ilion åt, och som der erhöillo sin bane.
Denna natt är så lång, osägligt, och ännu ej inne
Tid, att sofva i saln; förtälj mig märklige saker!
Ja, jag skulle förbida till herrlige morgonen, blott du
Ville åt mig berätta i saln om dina bekymmer. 375

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Kong Alkinoos, du, utmärktast bland samtliga folken,
Finns ju för samtal tid, finns tid derjemte för sömnen.
Men om du önskar att höra, så vill jag sannerlig icke
Dig förvägra, att än mer ömkansvärdige saker 380
Om kamraterna mina berätta, som sedan förgingos,
Som väl sluppo med lif ur Troernas suckige härnad,
Men, för en skändelig qvinnas dåd, vid sin hemkomst dräptes.

Ja, såsnart nu förskingrat den vördade Persephoneia
Samtliga vålnader hit och dit af de aflige qvinnor, 385
Vålnaden nalkades mig af Atreus' son, Agamemnon,
Ängslad, och honom omkring de öfrige alle sig samlat,
Som i Aigisthos' hus nedjordes, och lyktade banen.
Kände så denne mig strax, när svarta blodet han druckit,
Högt derjemte han gret, utgjutande ymnige tårar, 390
Sträckande mot mig händerna fram, mig önskande räcka,
Men han ej egde numer orubblige kraften och styrkan,
Sådan hon fanns tillförne uti hans smidige lemmar.
Skådande drotten jag gret, och ömkade uti mitt sinne,
Samt tilltalade honom, och sade de vingade orden: 395

Ärefulle Atreides, o härarnes kong, Agamemnon,
Hvilket den långutsträckande döds misöde dig kufvat?
Monne Poseidaon dig kufvat har på galejan,
Väckande skadlige vindarnes olycksalige blåster?
Eller fiendtlige män dig oförrättat på landet, 400

Snappande oxarna bort, eller ock fårhjordarna vackra,
Eller kämpande ock om fästen, eller om qvinnor?

Så jag sade; men han tilltalte mig genast, och svarte:
O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Icke Poseidaon mig har på galejorna kufvat, 405
Väckande skadlige vindarnes olycksaliga blåster,
Icke fiendtlige män mig oförrättat på landet,
Utan Aigisthos mig, anstämplande döden och banen,
Drap, och min skändliga maka, sen in han kallat i huset,
Och undfägnat: så plär man slakta vid krubban en oxe. 410
Så nu jag dogen jemmerlig död, och de andre kamrater
Slaktades immerfort, liksom hvittandige galtar
Slaktas plä vid den rike och stolt högmögenda mannens
Bröllop, eller också bunklag, eller rikliga festmål.
Redan du sjelf närvarit vid nederlaget af många 415
Ensamt dödade män, eller ock i den kraftiga örlog;
Skådande detta, likväl du mest medömkat i sinnet,
Hur vi omkring vinbålen och matbelastade borden
Lågo i saln, på hvars golf öfverallt flöt bloden i strömmar.
Men mest jemmerlig hörde jag rösten af Priamos' dotter, 420
Af Kassandra, som dräptes utaf Klytaimnestra, den lömska,
Bredevid mig; men jag, från marken, lyftande händren,
Döende grep i mitt svärd, och hon, den äreförgätna,
Sig aflägsnade, utan att mig, som gick till Aïdes,
Trycka med händren ögonen hop, och sluta mig munnen. 425
Så ej grymare något och fräckare ges än en qvinna,
Som sig sådana dåd kan föreställa i sinnet,
Liksom denna jemväl uttänkte en skändelig gerning,
Stämplande mord åt sin laga gemål; isanning jag tänkte
Mig kärälskelig både för barnen och tjenarne alla 430
Komma till hemmet; men hon, som var särdeles kunnig i nidverk,
Både sig sjelf behöljde med skam, och framdeles alla
Afliga qvinnor, jemväl den dygdesama ibland dem.

Så han sade; men jag genmälte, och svarade honom:
Ve, vidtdundraren Zeus isanning stämman af Atreus 435
Rätt förskräckligen hatar, förmedelst qvinliga funder
Längesedan; för Helenas skull vi stupade många

Och dig, i fjerran stadd, svek stämplade an Klytaimnestra.

Så jag sade; men han tilltalte mig genast och svarte:
Var derföre ej någonsin du blödsinnt mot din maka, 440
Och upptäck ej för henne hvarenda sak, som du känner,
Utan somt må du säga, och somt må vara förborgadt.
Dock du mördas väl aldrig utaf din maka, Odysseus,
Ty förmycket vis och dertill vältänkt i sitt hjerta
Är Ikarios' dotter, förståndig Penelopeia. 445
Henne vi lemnade ju som nygift maka derhemma,
När vi till härnaden foro; en son låg henne vid bröstet,
Späd, som sitter måhända nuredan i männernes räkning,
Lyckelig; honom skall se den återvändande fadren,
Han skall också omfamna sin far, som det höfves dem båda. 450
Men min maka ej ens, att ögonen mätta med sonens
Anblick mig tillstadde; förut mig sjelf hon ihjelslog.
Dock jag vill säga dig annat, och göm det du i ditt sinne:
Hemligt, ej uppenbarligt till älskade fädernejorden
Styr din galeja; ty mera ej är att på qvinnorna lita. 455
Men du, välan, mig detta förtälj och noga berätta:
Han J väl hört kanske om min son, att ännu han lefver,
Anten uti Orchomenos' stad, eller sandiga Pylos,
Eller hos Menelaos kanske, i rymliga Sparta?
Ty han väl icke på jorden är död, den ädle Orestes. 460

Så han sade; men jag genmälte, och svarade honom:
Atreus' son, hvi spørjer du mig om detta? ej vet jag
Om han är död, eller lefver, och dumt är prata i vädret.

Så med slika bedröfliga ord omvexlande, begge
Stodo vi ängslade der, utgjutande ymniga tårar. 465
Kom så vålnaden an af Peleus' ättling Achilleus,
Samt af Patrokleus ock, och Antilochos, ståtlige hjälten,
Samt af Aias, som var den bäste till skick och till skepnad
I Danaernes hop näst tadelfria Peleion.
Kände så strax mig igen snabbfotad Achilleus' vålnad, 470
Och veklagande talte mig till med vingade orden:

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,

Dristige, välfver du än långt svårare bragd i ditt sinne?
Hur har du vågat att komma till Aïs, hvarest de döde
Bo sanslöse, och hänafsomnade menniskors skuggor? 475

Så han sade; men jag genmälte, och svarade honom:
Peleus' ättling, Achilleus, den tappraste bland de Achaier,
För Teiresias' skull är jag kommen, ifall han en utväg
Sade, huru jag måtte till klippiga Ithaka lända.
Ty den Achaiiska jord jag ej nalkats, ej heller min egen 480
Ännu beträddt, städs sorger jag haft; men du, o Achilleus,
Är mig den sällaste man bland alla, båd fordom och framdels;
Ty, som lefvande, förr dig ärade, lika med gudar,
Vi Argeier, men nu du mäktigt beherrschar de döda,
Vistande här; bekymra dig ej, att du föll, o Achilleus! 485

Så jag sade; men han tilltalte mig genast, och svarte:
Trösta mig icke för döden, du herrlige konung Odysseus!
Ty långt hellre jag ville, som landtman, tjena en annan,
Skönt vanlottad han vor, och stora gods ej besute,
Än afsomnade här och skaror af döda beherrska. 490
Men du, välan, om min herrliga son, mig saken berätta,
Om, förkämpe, han följde till strids, eller också, om icke.
Säg mig, ifall du något har hört om Peleus, min fader,
Om han ibland Myrmidonernes folk än njuter sin ära,
Eller om honom de både i Hellas och Phthia förakta, 495
Derför att ålderdom hans händer och fötter betager.
Ty jag ej mer hans hjälpare är, der solen månd stråla,
Sådan, som fordomtid, då uti det rymliga Troia,
Kämpande för Argeier, jag slog de tappraste männer.
Komme, ett ögonblick, jag sådan till fädernehuset, 500
Skrämde min kraft helt visst, och de ovidrörlige händren
Många, som kränka min far, och utestänga från äran.

Så han sade; men jag genmälte, och svarade honom:
Sannerlig intet jag hört om den ståtliga konungen Peleus;
Men om din älskade son deremot, Neoptolemos, sanning 505
Vill jag i allo berätta, emedan du detta mig bjuder.
Förty honom jag sjelf på den hålkade, jemna galejan,
Bragte från Skyros' ö till välfotbrynjta Achaier.

Sannerlig då när vid Troias stad vi plägade rådslag,
Talte han alltid först, och tog ej miste om orden; 510
Nestor, den gudalike, och jag medtäflade ensamt;
Men då vid Troias stad vi kämpade, alle Achaier,
Aldrig han bidde i männernas hop, ej heller i hvimlet,
Utan han störde förut, och hans mod gaf vika för ingen;
Och mång kämpe han dräpte uti det vilda tumultet. 515
Alla jag visst ej kan omnämna, ej heller förmäla,
Dem han, stridande för Argeierna, dräpte i hären;
Men dock, huru han Telephos' son nedgjorde med kopparn,
Drotten Eurypylos, hur dess många Keteiske kamrater
Blefvo, för qvinliga skänkernas skull, nedgjorde kring honom. 520
Han var den skönste jag sett nästefter gudomlige Memnon.
Men då vi nederstego i hästen, som byggt oss Epeios,
Vi Argeiernes förstar, och jag fått ensam det uppdrag,
Både att öppna det fasta försåt, och att sluta igen det;
Då de Danaers andre beherrskare alle och kongar 525
Torrkade tårar bort, och enhvar i lemmarna skälfde;
Endast honom jag såg med ögonen alldeles icke,
Hvarken blekna på fagraste hy, ej heller från kindren
Torrka tårarna bort; men han högst enträget mig ombad,
Att få stiga ur hästen, och fattade fästet af svärdet, 530
Och sin kopparne lans, och völfde åt Troerna ofärd.
Men då vi hade förstört kong Priamos' väldiga fäste,
Han med byte ombord på galejan och kostelig prunkskänk
Steg helbregda, och var ej träffad af eggiga kopparn,
Ej i en närstrid sårad, ehuru sådant så ofta 535
Händer i krig; ty hullerombuller huserar ju Ares.

Så jag sade; och dän snabbfotad Achilleus vålnad
Vandrade af, med väldiga steg, till Asphodelos-ängen,
Glad, att jag sagt hans son utmärkt bland männerna vara.

Öfrige vålnader alla utaf hänsomnade döda 540
Stodo beängslade der, och talte om sina bekymmer;
Men dock vålnaden ensam utaf Telamoniern Aias,
Ett godt stycke från mig, blef stående, vredgad för segern,
Hvilken på honom jag vann, då med mig han stridde vid skeppen
Om Achilleiska vapnen; hans vördade moder dem utsatt: 545

Troernes söner dömde i tvisten, och Pallas Athene.
Måtte i denna strid jag aldrig vunnit mig seger!
Ty, för de vapnens skull, jord sådant hufvud betäcker,
Aias'; som var förmer i gestalt, förmer i bedrifter,
Än de Danaers män, näst tadelfrie Peleion. 550
Honom talte jag till med håningsljufliga orden:

Aias, Telamoni son, den tadelfries, vill aldrig,
Icke som död engång, du mig vreden glömma, för dessa
Olycksvapen, som gudar bestämt till Argeiernes skada?
Desse vållde din död, skyddstorn; och för dig vi Achaier, 555
Liksom för Peleus' son, snabbfotade hjälten Achilleus,
Högligen ängslas, att du är död; och ingen är dertill
Säker, men Zeus lanskunnige Danaers samtliga krigshär
Hatade så förskräckligt, och dig pålade ditt öde.
Dock, kom närmre, o kong, att ett ord af mig och ett annat 560
Höra, och hejda ditt mod, och styr manhaftiga sinnet!

Sade; och han mig svarade ej; men till Erebos bortgick,
Till de öfriga skuggor utaf hänsomnade döda.
Likväl skulle han vred tilltalt mig, eller jag honom;
Men nu önskade sinnet uti mitt hjerta, att skåda 565
Äfven de öfriga skuggor utaf hänsomnade döda.

Då först Minos jag såg, Zeus' lysande ättling, som hade
Gyllene spira i hand, och skipade rätt åt de döda,
Sittande; de deremot om lagarna kongen besporde
Sittande, stående dels, vid Aïs' rymliga portar. 570

Efter honom jag såg Orion, den väldige, sedan,
Jagande vildbråd nära intill på Asphodelos-ängen,
Dem han samtliga sjelf nedgjort på de ödsliga bergen,
Med helkopparne klubban i hand, obrytelig alltid.

Tityos äfven jag såg, en son till beprisade Gaia, 575
Sträckt på marken; uppå tunnlandena nio han låg der,
Sutto också hvarsids två gamar, och frätte hans lefver,
Trängande nätet inunder; han ej afvärjde med händren.
Ty han Leto betvang, Zeus' prisade medsofvarinna,

När till Pytho hon gick igenom det vackra Panopeus. 580

Tantalos äfven; jag såg, uthärdande skräckliga plågor,
Stående midt i en göl, som nalkades honom till hakan.
Törstande stod han der, och kunde ej få sig att dricka.
Ty så ofta sig krökte den gamle, och önskade dricka,
Likaså ofta försvann insugade vattnet; och svarta 585
Mullen vid fötterna syntes; en gudom vållade torrkan.
Ofvanifrån höglöfvade trän ock slöste med frukter,
Päron och äppelträn, skönfruktige, jemte granater,
Grönskande, friske olivträd med, och kostlige fikon;
Men då den gamle sig sträckte, att dem vidröra med händren, 590
Vinden slungade dem allt upp till de skuggiga skyar.

Sisyphos äfven jag såg, uthärdande väldiga plågor,
Lyftande en ofantelig sten med händerna begge.
Sannerlig, spjernande han med händer och fötter tillika
Stenen vältrade upp mot klinten; men just när han skulle 595
Öfver toppen den kasta, då rullade blocket tillbaka;
Och den skändlige sten nedrullade åter till fältet.
Men, ansträngande sig, han välte den åter; och svetten
Dröp från alla hans lemmar, och damm kring hufvudet uppsteg.

Efter honom jag skådade ock Herakles, den starke, 600
Endast en skuggbild; sjelf han ibland odödliga gudar
Gläds vid gelagen, och eger den skönfotknöliga Hebe,
Dottren af mäktige Zeus och utaf gullskoiga Here.
Men kring honom var skrän af de döda, liksom af fåglar,
Skrämda upp öfverallt; sjelf liknande mörkaste natten, 605
Höll han den blottade bågen i hand, och pilen vid strängen,
Skådande hiskligt omkring, och lik en skjutande städse.
Öfver bröstet på honom förskräckeligt hängde gehänget;
Gyllene var det, och der mångt underverk var arbetadt,
Björnar, och vildaste galtar och grymt anblickande lejon, 610
Drabbningar, äfvensom strider, och mord derjemte, och mandrår.
Konstarbetande mer ej freste på annat ett konstverk,
Han som detta gehäng med konst fullbordade en gång.
Och han kände mig genast, såsnart han med ögonen skådat,
Och veklagande talte mig till de vingade orden: 615

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Usle, isanning du lider jemväl så skräckeligt öde,
Som jag i solens sken uthärdade sjelf der på jorden.
Visserlig var jag en son till Zeus Kronion, men jemmer
Hade jag dock otalig; en vida ringare herre 620
Tvangs jag lyda, och han pålade mig svåra bedrifter.
Ock han mig sände hitned, för att hunden hämta; han trodde
Icke för mig en annan bedrift, än svårare, finnas.
Hunden likväl jag förde, och hämtade upp fria Aïdes;
Ty klarögda Athene mig följde och sjelfve Hermeias. 625

Så han sade; och gick till Aïdes' boningar åter.
Men jag stannade qvar på min plats, i händelse någon
Skulle komma ännu af de drottar, som förr aflidit.
Och nu hade jag sett de forntidskämpar, jag ville,
Theseus, Peirithoos, beprisade gudarnes söner. 630
Men mellertid otålige skaror af döda församlats
Med förskräckelig låt; och den bleka skrämseln betog mig,
Att det hiskliga hufvud utaf vidunderlig Gorgo
Skulle ur Aïs sändas af väldiga Persephoneia.
Strax derpå till galejan jag gick, och kamraterna mante 635
Sjelfve stiga ombord, samt akterlinorna lösa.
Genast de stego ombord, och på tofterna satte sig neder.
Men på Okeanos-floden af vågen fördes galejan,
Först med rodd, och derefter utaf den grannaste medvind.

Tolfte Sången.

Men såsnart som galejan nu lemnat Okeanos-flodens
Vatten, och kommit till böljan utaf bredvägiga hafvet,
Samt till Aiaias ö, der den tidiga morgongudinnans
Boningar finnas och danser, och Solen hafver sin uppgång;
Dit ankomne vi halade upp vår galeja på sanden, 5
Och vid hafvets bränning jemväl utstego vi sjelfve.
Sedan vi der utsofvit, vi bidde gudomliga Eos.
När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,

Då affärdade jag till Kirkes boning kamrater,
Att afhämta derfrån Elpenors döda lekamen. 10
Sedan vi huggit oss ved, der stranden sträckte sig ytterst,
Sorgsne vi skötte vårt lik, utgjutande ymniga tårar.
Men då den döde var bränd, och den dödes vapen tillika,
Redde vi honom ett kummel, och ställde derofvan en grafvård,
Fästade prydelig åra på öfversta toppen af kumlet. 15

Vi bestyrde nu så om ett och om annat; men Kirke
Undgick ej, att vi kommit ifrån Aïdes, och skyndsamt
Styrande ut sig hon kom; och tärnor buro med henne
Bröd, och rikeligt kött, och derhos det glödande rödvin.
Der i midten hon stod, nu talte gudinnors gudinna: 20

Djerfve, som lefvande hafven i Aïs boningar inträdt,
I tvedöde, då en gång blott dö öfrige menskor!
Men nu välan, förtären af maten och dricken af vinet
Här heldagligen; sen när morgonrodnaden tändes,
Seglen hädan; men jag vill visa er vägen, och allting 25
Gifva vid handen, på det ni, af jemmerlig villa ej måtten
Hvarken till sjös eller lands vid lidna förluster beängslas.

Så hon sade; men mig manhaftige sinnet bevektes.
Så vi då dagen igenom, intill nedgående solen,
Sutto, och njöto det rikliga kött, och det ljufliga vinet. 30
Men när soln gått ned, och tillika mörker oss påkom,
Lade de andre sig sofva vid akterlinorna alle;
Men hon tog mig vid hand, och från reskamraterna afskiljs
Bragte, och satte sig hos mig, och utkunskapade allting.
Jag för henne berättade då alltsamman i ordning. 35
Och sen talte mig till med orden mäktiga Kirke:

Så är detta då allt fullbordadt; hör nu derjemte,
Hvad jag säger, en gud skall sjelf erinra dig äfven.
Till Seirenerna först du kommande varder, som alla
Menskor förtrolla, eho till deras boningar nalkas. 40
Ho som af oförstånd dem nalkas, och hör de Seireners
Stämma, ej honom omkring små barnen, ej heller hans maka,
Skola sig ställa, enär han hemmet hunnit, och glädjas.

Men med ljufvelig röst Seirenerne honom förtrolla,
Sittande uti sin äng, och en stor benhög är omkring dem 45
Af förmultnande män, för hvilka huden förtorrkar.
Utan res du förbi, och tryck i kamraternes öron
Håningsljufveligt vax, att ej någon måtte dem höra
Bland de öfriga; sjelf kan du höra, ifall dig så lyster.
Och dig till händer och fötter man binde på snabba galejan, 50
Upprätt vid mastfoten, och derifrån fäste man tågen,
Att du till lust och fröjd Seirenernas stämma må höra.
Och om du skulle kamraterna be, samt mana att lösa,
Då må de binda dig fast med flere linor och flera.
Sedan kamraterne nu förbi Seirenerna farit, 55
Sedermå jag kan ej bestämdt dig vidare säga,
Hvilken väg du må taga; derom dock sjelf i ditt sinne
Öfverväga; jag ordar för dig om vägarna båda.

Ty här öfverhängande klippor du möter, mot hvilka
Ryter en väldig bölja ifrån blåögd Amphitrite. 60
Och Irrklippor de pläga af saliga gudar benämnas.
Der ej fåglarne slippa förbi, ja, icke de rädda
Dufvor engång, som åt Zeus, allfadren, ambrosia föra,
Utan af dessa jemväl bortröfvar den glatta klippan;
Fadren sänder då alltid en ann, att talet må fyllas. 65
Nalkades dit ett männernes skepp, undkom det ej nånsin,
Utan bad skeppens bräder och menskornas kroppar derjemte
Föras af hafvets vågor och skräcklige eldens orkaner.
Blott ett endaste skepp, hafseglande, kom derigenom,
Allomtalade Argo, då det hemfor från Aietes. 70
Och nu hade det snart mot väldiga klipporna kastats,
Skulle ej Here hjälpt det förbi, ty kär var Iason.

Der två klippor du har; till rymliga himlen den ena
Når med sin spetsiga topp; och hon är omgifven af dunkelt
Moln, som aldrig förskingras, och aldrig visar sig klarhet 75
Kring klipptoppen, om sommaren ej, ej heller om hösten;
Ock ej stege ditupp en dödelig man, eller neder,
Egde han händer tjugu och fötter likaså många;
Ty så glatt är den klippan, som vore den rundtkringhuggen.
Och i midten af berget befinns dimmdunklig en grotta, 80

Vänd mot vester, åt Erebos till, der J torde kanhända
Styra förbi med det hålkade skepp, du ädla Odysseus.
Och från det hålkade skepp ej skulle den raskaste man ens,
Om han med bågen sköte en pil, nå hålkade grottan.
Och derinne hon bor, den skräckeligt skällande Skylla; 85
Sannerlig hennes röst likt den af en diende hundvalp
Låter; och sjelf är hon ledaste troll, ej skulle sig någon
Glädja vid hennes blick, skönt ock hon af gudarna möttes.
Fötterne hennes tolf, oformlige, äro till antal,
Och långsträckige halsarne sex; på hvarenda af dessa 90
Sitter ett hiskeligt hufvud; deri treradige tänder,
Tjocke och täte, och fulle utaf fördystrande döden.
Ändatill midjan hon in har krupit i håliga grottan,
Och hon sträcker hufvuna fram ur sin rysliga afgrund,
Och der fiskar hon, städs kringsnokande klippan med glupskhet, 95
Skälar, delfiner, och eljes om hon kan fånga ett större
Sjödjur, slika som när högdönande Amphitrite.
Der sjömännen ej med sitt skepp oskadade nånsin
Kunna säga sig rest; med hvartenda hufvud hon tager,
Röfvande, bort en karl ifrån svartstäfviga skeppet. 100

Äfven en annan klippa du ser, som är lägre, Odysseus,
Nära den förra belägen; ja, väl dit nådde ditt bågskott.
Derstäds vexer ett fikonetrad, som är väldigt och bladrikt;
Der uppsuger den stolta Charybdis det dunkliga vattnet;
Ty tre gånger hon sprutar det ut, tre gånger hon suger 105
Skräckligt; måtte du ej der vara, enär som hon suger;
Ty Jordskakaren sjelf ej kunde dig rädda från ofärd.
Utan håll dig helt nära till Skyllas klippa, och skyndsamt
Res med galejan förbi; långt mer det månne dig båta,
Att bland kamraterna sex, än att allesamman du saknar. 110

Så hon talte; men jag genmälte, och svarade henne:
Säg mig, välan, o gudinna, nu ock sannfärdligen detta,
Om jag ej kunde kanske undvika Charybdis, och äfven
Värja ifrån mig Skylla, enär hon vill dräpa de mina.

Så jag talte; och strax mig svarte gudinnors gudinna: 115
Djerfve, du nogsamt har dig om krigiska dater och mödor

Vårdat; skulle du för odödliga gudar ej vika?
Skylla ej dödelig är, odödelig är hon dig ofärd,
Omotståndelig är hon och vild, förskräcklig och hisklig;
Kraft här ej eger bestånd; bäst är för henne att bortfly. 120
Ty om du der qvardröjer, och dig vid klippan beväpnar,
Räds jag, att återigen, hon dig, anrusande, uppnår
Med sex hufvuden alla, och dig sex karlar beröfvar.
Utan skynda förbi, och med bön anropa Krataiis,
Skyllas moder, som födt åt dödliga henne till ofärd; 125
Sedan hejdar hon dottren, att framdeles ej pårusa.

Till Thrinakias ö anländer du äfven, och Solens,
Många drifter gå der i bete, och fåren de feta;
Sju oxhjordar, och lika till tal af vackraste fåren,
Femtio i hvar hjord; men ej någonsin gifva de yngel, 130
Och ej nånsin de dö; gudinnor äro herdinnor,
De skönflätiga nymferne två, Phaethusa, Lampetia,
Hvilka Neaira har födt åt Solens gud, Hyperion.
Sedan hon dem uppfostrat och födt, den vördade modren,
Till Thrinakias ö hon dem sände, att vistas i fjerran, 135
Samt att vakta sin fars småboskap och hornade oxar.
Oantastade dem om du lemnar, och tänker på hemkomst,
Torde ni lända till Ithaka än, skönt ondt J ock liden;
Men om du dem antastar, jag då bebådar dig ofärd
För kamrater och skepp; och om sjelf undkomma du skulle, 140
Länder du ömkligt och sent, och har alla kamrater förlorat.

Så hon sade; och strax gullthronade Eos sig infann;
Och derefter till ön bortgick gudinnors gudinna;
Jag till galejan begaf mig, och mante kamraterna alla,
Sjelfve att stiga ombord, och akterlinorna lösa. 145
Strax de stego ombord, och på tofterna satte sig neder,
Alle i rad, och den grumliga sjön med årorna slogo.
Sände tillika åt oss, bakom svartstäfviga skeppet,
Gynnande, segelfyllande vind, en mäktig förbundsvän,
Sjelf skönlockiga Kirke, en stolt och ljudlig gudinna. 150
Strax, såsnart på galejan vi bragt alltsamman i ordning,
Satte vi oss; hon fördes utaf styrmannen och vinden;
Bland kamraterna talte jag då, beängslad i hjertat:

Vänner, ej höfves, att en eller två allena förnimma
Gudspråk, hvilke mig sagt Kirke, gudinnors gudinna. 155
Men jag vill nämna dem nu, att, vetande, anten vi måtte
Dö, eller ock undvika båd döden och ödesgudinnan.
Först hon manar alltså de undransvärda Seireners
Stämma att akta sig för, der hon ljuder på blommiga ängen;
Mig allena hon mante att höra på sången, men binden 160
Mig med fjettrande band, att jag der qvarstannar på stället,
Upprätt vid mastfoten, och derfrån fäste man tågen;
Och ifall jag skulle er be, samt mana att lösa,
Då må ni binda mig fast med flera linor och flera.

Detta förmälände, allt jag lät kamraterna veta; 165
Lände då fort mellertid den välbeställda galejan
Till Seirenernes ö; ty hon fördes af gynnande medvind.
Strax upphörde derefter också blåsvädet, och stormlös
Stiltje nu vardt; och en gud insöfde böljorna alla.
Stigande upp, kamraterne refvade seglen på skeppet, 170
Och nedkastade dem i det halkade skeppet, och satte
Sig vid årorna sedan, och rodde att vattnet det fräste.
Men jag ett duktigt stycke af vax med eggiga kopparn
Delte uti små bitar, och kramde med väldiga händern;
Och strax värmden sig vaxet, förty stor kraft så befallte, 175
Äfvensom Solens stråle, den Hyperioniske drottens;
Sedan i ordning jag smorde i alle kamraternes öron.
Och de till händer och fötter mig bundo på snabba galejan,
Upprätt vid mastfoten, och derfrån fäste de tågen;
Satte sig sjelfve, och grumliga sjön med årorna slog. 180
Men då vi voro så långt, som man hör en ropandes stämma,
Hurtigt roende, dem sjösnabba galejan ej undgick,
Der hon i nejden sig rörde, och gäll anstämde de sången:
Hit, mångprisade drott, Achaiernes ära, Odysseus,
Närma dig hit med galejan, att du må höra vår stämma! 185
Ty här ej for än någon förbi med svarta galejan,
Innan ur våra munnar han hört sötjudiga stämman.
Men då han lemnar oss nöjd, ock vet han mera än fordom.
Ty vi vete ju allt, hvad invid det rymliga Troia,
Genom gudars beråd, uthärdat Argeier och Troer, 190
Allt vi vete, som timat uppå mångnärande jorden.

Så de sade; och höjde den vackraste stämman; mitt hjerta
Lyste höra derpå, och kamraterna bad jag mig lösa,
Vinkande åt dem med ögat, men de allvarligen rodde.
Strax uppreste sig då Perimedes och Eurylochos med, 195
Och mig bundo i starkare band, och mera beträngde.
Men då vi farit dessa förbi, och ej vidare sedan
Hörde det minsta utaf Seirenernas sång eller stämman,
Då borttogo nu vaxet de mig tillgifne kamrater,
Hvilket jag dem i öronen smort, och mig löste ur banden. 200
Men då Seirenernas ö vi lemnat, genast derefter
Såg jag en dunst, en hiskelig våg, och hörde ett buller;
Åorne foro sin kos ur de skrämde roddarnes händer,
Ock vardt dön öfverallt på strömmen, och icke ur stället
Rördes galejan, förty de med händren ej åorna förde. 205
Själff jag på skeppet vandrade kring, och mante med goda
Ord kamraterna alla, en hvar mig närmande särskilt:

Vänner, vi äre ju icke minsann ovane vid faror;
Denna fara ej är alls större, än då när Kyklopen
Oss med sin väldiga kraft instängde i hålkade grottan. 210
Men ock dän, förmedelst mitt mod, mitt råd, och min klokhet,
Vi undkommo; jag menar vi än påminne oss detta.
Nu då, välan, som jag säger, vi måtte befoga oss alle.
Öfrige J hafsbränningen slån, den djupa, med edra
Åror, der J nu sitten på tofterna, kanske att Zeus oss 215
Unnar att än undkomma, och räddas ur detta förderfvet;
Men dig, o styrman, så jag befaller, och detta i minnet
Haf, emedan om rodret på hålkade skeppet du, vårdar:
Utanom dunsten derborta och vågen måste du hålla
Skeppet, och styra mot klippan gerad, att utan din vetskap 220
Det ej rusar emot, och du kastar oss alla i ofärd.

Så jag sade; och strax hörsammade desse min talan.
Skylla likväl jag ej nämde, vår oundvikliga ofärd,
Att kamraterne icke, af skrämsel, skulle med rodden
Sluta, och samtliga sig i kajutan tränga tillsamman. 225
Dock förglömde jag nu Kirkes bedröfliga uppdrag
Alldeles bort, som befallte mig ej påkläda beväpning;
Men jag uppå mig tog min kostbara rustning, och tvenne
Väldiga lansar i händren, och trädde på däck af skeppets
Förstäf; väntande, först att derfrån skulle sig visa 230
Skylla i berget, som bringade mig åt kamraterna ofärd.
Ingenstäds dock henne jag såg; men ögonen trötte
Blefvo, medan jag skådade an dimmdunkliga klippan.
Nu mellertid trångsundet vi, ängslade, foro igenom;
Ty härstädes var Skylla, och der vidundret Charybdis 235
Skräckligt sugade in ur hafvet saltiga vattnet.
Men då hon spydde det ut, som en kittel i hetaste elden
Sjudande fräste hon öfver alldeles, och skummet i höjden
For, samt störtade ned på de båda klippornas spetsar.
Och då hon åter sugade in sjöns saltiga vatten, 240
Syntes hon innantill oppsjudande; klippan omkring, det
Röt förskräckligt, och nedanifrån sig visade jorden,
Viste den svarta sanden; och dem grep bleka förfäran.
Henne vi blickade an mellertid, och fruktade ofärd.

Men då utur mitt hålkade skepp bortröfvade Skylla 245
Sex kamrater, som voro de bästa till händer och krafter.
Skådande om kamraterna nu och snabba galejan,
Såg jag ofvanifrån de högt upplyftades fötter
Redan och händer, och mig påkallande ropade alle
Sista gången, vid namn ännu, med bekymrade hjertan. 250
Liksom då fiskarn uppå bergudden med väldiga metspöt,
Kastande lockmat ut för att så småfiskarna narra,
Långt framslänger i hafvet ett horn af betande oxen,
Och sen drager den sprattlande fisken, och kastar på landet:
Så nu sprattlande desse jemväl upplyftes på klippan, 255
Och hon vid mynningen slukte dem opp, allt medan de skreko,
Samtlige sträckande händren mot mig i den hiskliga striden.
Jemmerfullast var detta af allt, som med ögonen mina
Nånsin jag sett, skönt mycket jag qualts, utspejande hafven.

Men då vi klipporna sluppit och fasansvärda Charybdis, 260
Äfvensom Skylla, derefter vi strax anlände till gudens
Herrliga ö; der gingo nu Eelios', Hyperions,
Många och feta får, och derhos bredpannade oxar.
Och långt ute på sjön, i svarta galejan jag redan
Bölandet hörde utaf de i fållor bevakade oxar, 265
Hörde de bråkande får; och då rann mig genast i sinnet
Blinde siarens ord, Thebanske Teiresias', liksom
Kirkes uppå Aiaia, som mig erinrade träget,
Att ej den menskofröjdande Solns område mig närma.
Och då talte jag så till kamraterna, ängslad i hjertat: 270

Hören, kamrater, mitt tal, J som han olyckor bepröfvat,
Att jag må säga åt er Thebanske Teiresias' gudsvar,
Samt Kirkes på Aiaia, som mig erinrade träget,
Att ej den menskofröjdande Solns område mig närma.
Ty der sade hon oss förbida den skräckligste ofärd. 275
Derföre ön förbi må ni styra den svarta galejan.

Så jag talte; för dem då sönderkrossades hjertat,
Och Eurylochos svarade strax med kränkande orden:

Grym, o Odysseus, du är, och din kraft stor; aldrig dig tröttna

Lemmarne; allt isanning åt dig af jern är tillsmiddt, 280
Du som kamraterna dina, betagna af sömn och af trötthet,
Ej tillstädjer att stiga i land, der vi skulle oss åter
Uppå den kringomböljade ön tillreda ett festmål.
Utan du bjuder oss irra omkring i den flyktiga natten,
Fjerran drifna från ön, uppå dimmdunkliga hafvet. 285
Dock de farliga vindar, galejornas skador, om nättren
Födas; och hur väl skulle man undfly svåra förderfvet,
Om helt plötsligen komme uppå ett hiskeligt väder,
Sunnan, eller också den stormande vestan, som pläga
Krossa galejorna mest, trots herrskande gudarnas vilja? 290
Derföre mörka nattens befäl nu låtom oss lyda,
Och tillreda vårt mål på stranden, vid snabba galejan;
Men imorgon lägge vi ut på det rymliga hafvet.

Så Eurylochos nu; det gillade alle kamrater.
Och då märkte jag väl, att en gud oss stämplade ofärd, 295
Samt tilltalade honom, och sade de vingade orden:

O Eurylochos, visst J tvingen mig nu, som är ensam;
Men välan, mig alle en dyr ed måtten J svärja,
Att, om vi anten en skara af får, eller äfven en oxhjörd
Der anträffe, ej någon, med skadelig dristighet dräper 300
Hvarken en endaste ox, ej heller ett får; men beskedligt
Äten utaf den mat, odödliga Kirke oss skänkte.

Så jag sade; och strax aflade de eden, jag fordrat.
Men såsnart som de svurit, och allt tillbörligen verkställt,
Bragte i hålkade hamnen vi in välgjorda galejan, 305
Nära intill sött vatten, och alle kamrater ur skeppet
Stego, och sen de beredde åt sig välskickligt ett qvällsmål.
Men till dryck och till mat när de samtliga mättat sin lystnad,
Sig erinrande sedan de greto kamraterna kära,
Hvilka ur hålkade skeppet dem tog, och slukade Skylla; 310
Och allt medan de greto, dem påkom ljufliga sömnen.
Men när en trepart var af natten, och stjernorne sjönko,
Då molnskockaren Zeus uppväckte ett stormande väder,
Jemte hiskelig orkan; och med moln tillika betäckte
Både vatten och land; ned störte från himmelen natten. 315

När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Halande räddade vi vår galeja i hålkade grottan.
Derstäds nymfernas säten befunnos och herrliga dansplats.
Och då höll jag ett råd, samt talade ordet och sade:

Vänner, besinnen, att mat på vår snabba galeja och dricka 320
Finnes, och oxarna skonom, att ej oss händer en ofärd!
Ty en skräckelig guds båd oxarne äro och fåren,
Eelios', som allt åhörer och allting beskådar.

Så jag sade; hos dem stormanliga sinnet bevektes.
Blåste så månaden all ohejdelig sunnan, och annan 325
Vind ej viste sig alls, än idkelig östan och sunnan.
Desse, sålänge af maten de egde ännu och af vinet,
Sig från hjordarna höllo, bekymmersame om bergning;
Men då nu allt vårt reseförråd på galejan var uttömdt,
Ströfvande kring i sin nöd, begynte de fånga sig vildbråd, 330
Fiskar och fåglar och allt, hvadhelst dem råkade i händren,
Med metkrokar, ty hungren för dem anfäktade magen.
Jag kring ön utvandrade då, att till gudarna höja
Böner, om någon ville mig väg anvisa till hemfärd.
Men då jag vandrande så, aflägsnat mig från de andra, 335
Tvådde jag händren, och der som undan vinden var tillflygt,
Jag till samtliga gudarna bad, som bo i Olympen.
Desse mig gjöto uppå öglocken en ljufvelig slummer;
Och Eurylochos började nu ett skadeligt rådslag:

Hören, kamrater, mitt tal, J som han olyckor bepröfvat! 340
Skräcklig är sannerlig allt slags död för de menniskor, arma,
Fasligast är dock af hunger att dö, och lykta sin bane.
Drifvande derföre hit Solgudens yppersta boskap,
Offrom åt gudarna, hvilka bebo den rymliga himlen:
Och om vi komme till Ithaka sen, till fädernejorden, 345
Strax åt Eelios, Hyperion, ett kosteligt tempel
Bygge vi, skänkande dit båd många och präktiga smycken.
Men om han vredgad det minsta för sin rakhornade boskap,
Vill förstöra vårt skepp, och de öfrige gudar det medge,
Önskar jag hellre att en gång dö, och slukas af vågen, 350
Än att här på den ensliga ön i längden förtvina.

Så Eurylochos nu; det gillade alle kamrater.
Och strax drifvande dit solgudens yppersta boskap,
Närfrån, ty ej fjerran ifrån svartstäfviga skeppet
Gingo de hornade oxar i vall, bredpannade, vackra. 355
Dessa de ställde sig kring, och höjde till gudarna böner,
Ryckande spädaste blad från högbelöfvade eken,
Ty hvitt korn ej hade de på vältoftade skeppet.
Men såsnart som de hållit sin bön, och slaktat och afflått,
Lårena skuro de ut, och dessa med ister betäckte, 360
Görande tvehvarfs det, och derpå råbitar de lade.
Ock de hade ej vin, för att gjuta på brinnande offret,
Utan de stänkte med vatten, och stekte det samtliga inkråm.
Men när låren förbrännts, och de offerinelfvorna smakat,
Skuro de resten i bitar, och kring stekspetten dem fäste. 365
Och då for mig jemväl från ögonen ljufliga sömnen,
Och jag skyndade strax till snabba galejan och stranden.
Men då jag vandrande kom tverodda galejan helt nära,
Då mig mötte påstund den ljufliga ångan af offret,
Och veklagande ropte jag an odödliga gudar: 370

Fader Zeus, och J andre everdlige, salige gudar,
Sannerlig mig, till förderf, i den grymaste slumren J insöft;
Och kamraterne här anstämplat en faselig gerning!

Snabb till Eelios, Hyperion, lände som sändbud
Långbesløjade Lampetia, att de boskapen slaktat. 375
Strax han ibland odödliga talade, vredgad i hjertat:

Fader Zeus, och J andre everdlige, salige gudar,
Näpsen mig nu Laertiaden Odysseus' kamrater,
Dessa som dräpte mig fräckt de boskapshjordar, åt hvilka,
Vandrande upp på den stjerniga himmelen städs jag mig gladde, 380
Och då till jorden från himlen igen jag vände min kosa.
Och om för hjordarna mig de ej vederbörligen gälda,
Skall jag till Aïs sjunka, och der bland vålnader skina.

Men molnskockaren Zeus genmälte då honom, och sade:
Solgud, sannerlig må du ibland odödliga skina 385
Äfvensom dödliga menskor, uppå fruktgifvande jorden!

Och den snabba galejan påstund med flammande blixten
Slår jag i tusende kras, i midten af dunkliga hafvet.

Detta förnam jag utaf skönlockiga nymfen Kalypso,
Och hon sade sig hört det utaf budbärarn Hermeias. 390

Men då jag nu nedkommit till sjön och snabba galejan,
Gick jag från man till man, och bannade; dock vi ej kunde
Finna ett räddningsmedel, ty boskapen redan var slaktad.
Viste så gudarne strax derpå järtecken åt dessa:
Hudarne krällde omkring, och på spettna råmade köttet, 395
Både det stekta och råa; det lät som en stämma af oxar.
Sedan i dagarna sex kärälsklige männen mine
Åto af gudens yppersta oxar, hvilka de röfvat;
Men då nu Zeus Kronion den sjunde dagen oss sände,
Då afstannade vinden också, och den vilde orkanen; 400
Strax då lade vi samtliga ut på det rymliga hafvet,
Masten vi hissade opp, och spännde de glänsande segel.

Men då vi lemnat Thrinakiska ön, och icke ett enda
Land mer visade sig, blott himlen allena och hafvet,
Se, då ställde också en svartnande sky Kronion 405
Öfver det hålkade skeppet, och sjön fördunklades under.
Lång tid lopp nu galejan ej mer; ty plötsligen påkom
Brusande vestan, som rasade fram med stora orkaner;
Mastens linor utaf stormvädret sletos i bitar
Båda, och masten damp baklänges, och redskapen samtlig 410
Vräktes uti skeppsbottnen; och han med detsamma, i aktern,
Träffade styrmans hufvud, och krossade hufvudets alla
Ben i ett ögonblick; men likt en dykare denne
Störte från däck, och den manliga själen lemnade benen;
Zeus ock dundrade nu, och sände mot skeppet sin ljungeld. 415
Och det surrades kring, anträffadt af Kronions ljungeld,
Fylldes af svafvelrök, kamraterne störde ur skeppet.
Likt sjökråkorna sen omkring den svarta galejan
Desse på vågorna fördes, och Zeus dem beröfvade hemkomst.
Men jag vandrade än på galejan, tilldess att en störtvåg 420
Väggarna skilde från köl, som blottad fördes af böljan.
Han afbröt derjemte vid köl ock masten, och derpå

Låg anfastad en rem, förfärdigad utaf en oxhud.
Dermed sammanfogade jag båd kölen och masten,
Satte mig der, och fördes utaf förderfliga vindar. 425
Då afstannade vestan också, och den vilde orkanen;
Men snart sunnan begynte, och förde mig sorger i sinnet,
Att jag ännu skull färdas engång Charybdis igenom.
Så helnattlig jag drefs, och tillika med stigande solen
Åter till Skyllas klippa och gryma Charybdis jag lände. 430
Och hon sugade in ur hafvet saltiga vattnet;
Men jag reste mig opp mot väldiga fikoneträdet,
Och, som en nattlapp, fattade tag; dock kunde jag icke
Hvarken klättra ditupp, ej heller på föttren mig stödja.
Rötterne sträckte sig långt, högsväfvande grenarne voro, 435
Långa och väldiga med, och beskuggade gryma Charybdis.
Oafåteligt der jag höll mig, tilldess att hon skulle
Utspy masten och kölen igen; hur jag bidde omsider
Kommo de. Då när en man uppstiger från torget till måltid,
Dömmande tvister många emellan trätande svenner, 440
Då först syntes de begge utur Charybdis tillbaka.
Och jag störte mig ned hufvudstupa med fötter och händer,
Och inplumpade der bredevid storväldiga träna;
Sedan sittande upp, jag rodde med händren igenom.
Skylla ej tilläts mer af gudars fader och menskors, 445
Att mig skåda, jag eljes ej flytt det svåra förderfvet.

Dädan i dagar nio jag fördes; den tionde natten
Bragte mig gudarne fram till Ogygia-ön, der Kalypso
Bor, den ljudliga sjelf, skönlockiga, stolta gudinnan,
Som mig hyllade, skötte. Hvarför dock sådant berätta? 450
Ty jag berättade redan igår allt det i palatset
För dig sjelf och din bålde gemål; mig är det förhatligt,
Att hvad klarligen sades en gång, ånyo berätta.

Trettonde Sången,

Så han talte; och alla förstummade vordo och tego,

Och af förtjusning betogos uti de dunklande salar.
Men Alkinoos honom igen genmälte, och sade:

Efter du kom, o Odysseus, hit till min kopparne boning,
Den högtakiga, utan att mer kringirra jag menar, 5
Att du hinner ditt hem, skönt äfven du lidit så mycket.
Men jag detta befaller, och säger hvarenda bland eder,
Samtlige J som i salarna mina det glödande åltvin
Alltid plägadén dricka, och höra derjemte på sångarn:
Visserlig kläder uti välglattade kistan åt gästen 10
Ligga, och det välpyntade gull, och alla de andra
Skänker, som bringades dit utaf Phaiekernes drottari;
Men dock gifvoni dertill en stor trefot och en kittel
Alle man; när folket en gång församlas, vi åter
Gäldas; ty svårt det vore för en att gifva för intet. 15

Så Alkinoos sade; och dem behagade talet,
Och de begåfvo sig dän till sitt hem enhvar för att sofva.
När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
De manstärkande kopparen buro, och ilte till skeppen;
Allt förvarade väl Alkinoos' heliga hjeltkraft, 20
Vandrande kring på galejan, inunder toften, att ingen
Mätte bland männerna hindras deraf, då de rodde med ifver.
Till Alkinoos sedan de gingo, och redde sig måltid.

Offrade dem nu en oxe Alkinoos' heliga hjeltkraft,
Åt svartmolniga Zeus Kronides, som alla beherrsakar. 25
Sedan de låren brännt, de höllo en kostelig måltid,
Och förlustade sig; ock sjöng den gudomliga sångarn;
Demodokos, högt ärad af landets folk. Men Odysseus
Vände ofta sitt hufvud emot klarskinande solen,
Mon att hon ned skull gå, ty han högligen önskade hemfärd. 30
Likasom då när en man till qvällsvars längtar, för hvilken
Oxarna släpa den fogade plog heldagligt på lindan,
Och kärkommet för honom sig nedsänkt ljust af solen,
För att till qvällsvars vandra, och knät för den gående sviktari:
Så för Odysseus ljust af soln välkommet sig sänkte. 35
Och han talade strax bland roningkära Phaieker,
Men på Alkinoos mest häntydande, ordet han sade:

Kong Alkinoos, du, utmärktast bland samtliga folken,
Faren väl! och i frid, vingjutande, låten mig resa!
Ty fullbordadt nuredan är allt, som mitt hjerta sig önskat, 40
Hemledsagning och skänker, dem himmelske gudarne måtte
Lycksama göra; måtte jag ock otadlig min maka,
Återkommande, träffa derhemma, med vännerna friska!
Men J som här qvarblifven, o skänken glädje åt edra
Äkta makar och barn; och gudarne gifve er allsköns 45
Trefnad, och ej medborgerligt ondt må någonsin yppas!

Så han sade; och alle dermed instämde, och bådo
Fremlingen hem affärda, emedan så riktigt han ordad.
Och till herolden talade då Alkinoos' hjeltkraft:

O Pontonoos, blanda i blandningsskålen, och dela 50
Vin åt alla i saln, att vi bedje till fadren Kronion,
Samt sen hemledsage vår gäst till fädernejorden.

Sade; och Pontonoos nu mængde det ljufliga vinet,
Samt utdelte åt alla tillmans; åt de saliga gudar,
Hvilka i rymliga himmelen bo af vinet de gjöto 55
Samtliga från sin plats; uppstod så den ädle Odysseus,
Lemnade Arete i händerna dubbelpokalen,
Och tilltalade henne, och sade de vingade orden;

Nu farväl mig, o drottning, för tiderna alla, tills åldern
Kommer, och döden omsider, som äro oss menskor beskärda! 60
Jag begifver mig hem; lef gladelig här i palatset
Du mellertid med barn, och folk, och Alkinoos, kungen!

Sade; och tröskelen öfver nu steg den ädle Odysseus.
Och med honom herolden då sände Alkinoos' hjeltkraft,
Att vägvisa till stranden af sjön, och snabba galejan; 65
Arete medsände derhos af tärnorna sina
En, som förde med sig rentvättad mantel och lifrock;
Sände jemväl en annan, som bar tättslutande skrinet;
Bar så en annan också rödt vin åt drotten och resmat.
Men när omsider de nu nedkommit till sjön galejan, 70
Genast togo emot, och förvarte de ståtliga följsmän

Detta allt på det hålkade skepp, båd drycken och maten.
Sedan bredde de ut åt Odysseus täcke och lakan,
I bakstammen på däck af hålkade skeppet; att roligt
Sofva han skull; sjelf steg han ombord, och lade sig sedan 75
Stilla; men desse satte sig ned på tofterna alle,
Hvar på sin plats, och löste från borrhade stenen sin landtross.
Då baklutade, sjön uppkastade desse med åran;
Och på hans ögonlock sig sänkte en ljufvelig slummer,
Kostelig, ouppväcklig och närmast lika med döden. 80
Liksom på fältet man ser ett förspann väldiga hingstar,
Samtliga rusande fram på en gång, för slagen af pisen,
Med högt lyftade ben, och de lätt fullända sin bana:
Så sig höjde också bakstammen, och purpurne vågen
Fräste förskräckeligt opp uti mångbrusande hafvet. 85
Säkert galejan och raskt lopp framåt; sjelfvaste höken,
Han som bland fåglar den snabbaste är, ej kappats med henne:
Så framlöpande lätt, hon hafvets böljor ituklöf,
Bärande mannen, som hyste med gudarna likdana rådslag,
Som tillförene haft otaliga qval i sitt sinne, 90
Pröfvande männernes strider, och skräckliga vågor derjemte;
Nu helt stilla han sof, förgäten af allt hvad han lidit.

När sig nu höjde den stjerna, den klaraste, hvilken förnämligst
Kommer bebådande ljuset af tidiga morgongudinnan,
Då också sig närmade ön hafseglande skeppet. 95

Finnes nu Phorkyns bukt derstädes den åldrige hafsguds,
Uppå Ithakas ö, med långt framskjutande branta
Två klippstränder, som sänka sig ned åt slutet af bukten.
Desse skydda emot svårstormande vindarnes storvåg
Utanifrån, och derinnan förutan trossar förtöfva 100
De vältoftade skepp, då de kommit till målet af hamngång.
Men långlöfvadt olivträd står på hufvut af bukten,
Och der nära intill är en dunkel, förtjusande grotta,
Vattennymferna helgad, som plä najader benämnas.
Blandningsskålar af sten och handtagskrukor derinne 105
Finnas, och dessutom der sig biena håning förvara;
Ock väfstolar af sten; långsträckige; nymfren på dessa
Purpurne mantlar väfva, ett underverk till att skåda.

Der städsrinnande vatten, och ett par portar befinnas;
En åt Norden är vänd, der människor vandra igenom, 110
Andra, åt sunnan, för gudarna är inrättad, och aldrig
Dödlige vandra der in, odödliges väg är der endast.

Dit de styrde, förut välkunnige; skeppet derefter
Rusade upp mot landet; så mycket som hälften af hela,
Störtande, ty det drefs af så väldiga reddares händer. 115
Ur vältoftade skeppet i land utstego de andre,
Och först buro de bort ur hålkade skeppet Odysseus,
Buro sjelfva lakanet med och prydliga täcket,
Lade så honom på sanden, ännu af sömnen bekufvad,
Sen utlyfte de skatterna ock, som de stolte Phaieker 120
Den hemresande gifvit, på råd af höga Athene.
Och vid olivens rot nu lade de samtliga dessa
Utom vägen, att ingen ibland vägfärande menskor,
innan Odysseus vaknade upp, ditkommande stule.

Sjelfve de åter begåfvo sig hem. Jordskakaren dock ej 125
Glömde de hotelser bort, med hvilka han fördom Odysseus
Hotat hade; och så tillsporde han Zeus om dess mening:

Fader Zeus, jag ej mera ibland odödliga gudar
Aktad varder, enär mig ej alls de dödlige akta,
De Phaieker, ehuru likväl af min stämman de äro. 130
Ty att Odysseus skulle, sen lidanden många han utstått,
Hinna sitt hem jag trodde, och aldrig jag nekade honom
Hemkomst, sedan en gång du lofvat och vinkat ditt bifall.
Dock de den sofvande förde på sjön i snabba galejan,
Lade på Ithakas strand, och förärade rikliga skänker, 135
Koppar och gull fulltopp, skönväfda kläder derjemte,
Många, som aldrig hade från Troia bringat Odysseus,
Skönt oskadad han kommit, och fått af bytet sin andel.

Men molnskockaren Zeus genmälte då honom, och sade:
Ack, jordskakare, du vidherrskande, hvad har du yttrat? 140
Gudarne alldeles ej missakta dig; skräckeligt vore,
Att missfirmelse kasta på den som är äldst och förnämligst.
Om bland dödliga någon, som trotsar på kraften och styrkan,

Icke dig ärar; så eger du städs ock framdeles hämden.
Derföre gör som du vill, och som önskeligt är för ditt sinne! 145

Honom derefter svarade nu jordskakarn Poseidon:
Strax, svartmolnige, hade jag gjort på sätt, som du ordar,
Men din vrede jag rädes beständigt, och söker att undfly.
Nu jag vill deremot Phaiekernes granna galeja,
När från färden hon vänder, uppå dimmdunkliga hafvet, 150
Krossa, att ändtlig en gång de hejdas, och sluta med menskors
Hemledsagning, jemväl med ett stort berg staden jag omger.

Men molnskockaren Zeus genmälte då honom, och sade:
Älsklige, så mitt sinne det syns mest lempeligt vara:
Att, när samtliga folket i stan annalkande skeppet 155
Ren anskådar, till sten förvandla det, nära vid landet,
Snabba galejan lik; att samtliga menskorne måtte
Undra deröfver; jemväl med ett stort berg stan må du omge.

Men såsnart nu detta förnam jordskakarn Poseidon,
Skyndade han till Scherias ö, der Phaiekerne äro. 160
Bidde så der; sig närmade ock hafseglande skeppet,
Hurtigt jagadt, och nära intill Jordskakaren trädde,
Som det gjorde till sten, och derhos fastrotade nedtill,
Slående med flathanden; och bort han vandrade sedan.

Ordade nu till hvarandra dervid bevingade orden 165
De långrodde Phaieker, och skeppnamnkunnige männer.
Och man talade så, anblickande närmaste grannen:

Ve mig! ho har fjettrat på sjön vår snabba galeja,
Som ren nalkades hemmet, och hel och hållen sig viste?

Så de sade; med huru det skett, det visste ej någon, 170
Och bland dessa Alkinoos då förmälte, och sade:

Ack, isanning mig nu påkomma de spådomar gamla
Af min fader, som sade, att mot oss hyser Poseidon
Vrede, emedan åt alla vi äre behjelpsamma följsmän;
Sade, att framdeles guden Phaiekernes granna galeja, 175
När från färden hon vänder, uppå dimmdunkliga hafvet,

Krossa skull, och jemväl med ett stort berg staden vår omge.
Ordade så den gamle; det allt fullbordadt ju varder.
Men välan, som jag säga er vill; hörsammom nu alle:
Afstån från ledsagning, enär af de dödliga någon 180
Länder till staden vår, och låtom oss tjurar, ett dussin,
Offra Poseidaon, utvalda, om sig han förbarmar,
Och om han ej med ett gräseligt berg omgifver oss staden.

Så han sade; men desse förskräcktes, och tjurarna redde.
Sålunda nu anropade der jordskakarn Poseidon 185
I Phaiekernes land de samtliga förstar och drottar,
Stående kring altaret. — Då vaknade ädle Odysseus,
Der han sof i sitt fäderneland, fast det han ej kände,
Ren frånvarande länge; ty dunkel bredde gudinnan
Pallas Athenaie, Zeus' dotter, i mening att honom 190
Alldeles okänd göra, och orda om ett och om annat;
Att han ej kändes igen af gemål, och vänner, och stadsbor,
Förrn de giljare allt förfång umgällt, i hans salar.
Derför i ombytt skick alltsamman sig viste för drotten,
De långsträckige vägar, och allinrymmande hamnar, 195
Och tvärstupige bergen också, och grönskande träden.
Farande upp, han stod, och beskådade fädernejorden,
Sedan hof han en suck, och slog sig på låren med flata
Händren, och, jemrande sig så talade orden, och sade:

Ve mig, till hvilka dödligas land är nu åter jag kommen? 200
Monne de trottsige, vilde, och ej rättrådige äro?
Monn gästvänliche männer, och ha ett gudeligt sinne?
Hvarthän bringat jag nu de rikliga skatter, och hvarthän
Vandrar jag sjelf? O, hade jag dock hos Phaiekerna blifvit
Qvar! eller hade jag väl till en ann bland väldiga drottar 205
Kommit, som mig gästfägnat, och haft bestyr om min hemfärd.
Nu jag begriper ej, hvar jag må lägga dem; icke dem härstäds
Lemnar jag heller, att ej de må bli ett byte åt andra.
Ack, rättrådige alldeles ej, och förståndige icke
Voro minsann de Phaiekiske mäns härförstar och drottar, 210
Som mig bragte till fremmande land, skönt bringa de lofte
Till välskådliga Ithaka mig; men gjorde det icke.

Zeus, nödhjelparen, straffe dem, han som äfven de andra
Menniskor skådar, och näpser enhvar, eho sig förbrutit!
Men nu välan, jag skatterna vill anskåda och räkna; 215
Om bortresande något på svarta galejan de föra.

Ordande så, treföttren han nu ooh kittlarna granna
Räknade, gullet jemväl, och de väfda kostliga kläder.
Intet af detta han mist, men han saknade fädernejorden,
Smygande kring på stranden utaf mångbrusande hafvet, 220
Sig beklagande mycket; då nalkades honom Athene,
Lik till gestalt ungmannen, en öfverherde för fåren,
Dejelig, sådan just som konungasönerne äro,
Och kring axlarna bar hon en mantel, dubbel och välgjord,
Sulor inunder de fylliga föttren, i händren ett kastspjut. 225
Skådande henne sig gladde, och gick tillmötes Odysseus,
Och tilltalade henne, och sade de vingade orden:

Käre, emedan jag dig anträffar först här i landet,
Hell dig, och måtte du ej i fiendtelig mening mig möta!
Utan rädda dethär, och rädda mig sjelf; ty till dig jag 230
Beder, liksom till gud, och nalkas de älskliga knäna.
Derföre detta mig sannerlig säg, att väl jag må veta:
Hvad är detta för land, för folk, för menskor som bo här?
Monne det är välskådlig en ö, eller monne en klippstrand
Ligger vid hafvet belägen utaf välkokiga landet? 235
Honom svarte derpå klarögda gudinnan Athene:
Dårlig, o fremling, du är, eller ock hitkommen från fjerran,
Efter om detta land du mig spörjer; så alldeles namnlöst
Icke det är mellertid; ty derom rätt många nog veta,
Både af dem, som bo mot morgonrodnan och solen, 240
Äfvensom dem derborta emot den dunkliga vestern.
Stenigt isanning det är, och derför bäst lempeligt icke,
Icke så särdeles magert, ej heller med rymliga slätter.
Ty osägelig der spannmålen, och vinet derjemte
Vexer, och regnet städs uthåller, och ymniga daggen. 245
Väl getnärande är det, liksom konärande; allslags
Skogar finnas, och källor också från år till ett annat.
Fremling, alltså tör Ithakas namn ock kommit till Troia,
Hvilket ifrån den Achaiiska jord sägs ligga ifjerran.

Talte; nu fägnade sig mångpröfvade, ädle Odysseus, 250
Glad åt sin fädernejord, som nu för honom berättat
Pallas Athenaie, Zeus', aigisbärarens, dotter;
Och tilltalande henne, han sade de vingade orden: —
Dock han ej sanningen sade; sitt tal han ställde på skrufvar,
Välfvande städse i bröstet ännu månglistiga tankar: — 255

Visst jag om Ithaka äfven har hört på rymliga Kreta,
Bortom hafvet ifjerran; men nu ock sjelf jag har kommit
Med de skatter, du ser; och lemnande lika åt barnen
Flyr jag, emedan sonen af Idomeneus jag har dräpit,
Den snabbfotade Orsilochos, som på rymliga Kreta 260
Städs påhittiga männerna vann med fötterna snabba.
Derför ville från mig han hela det Troiska bytet
Röfva, för hvars skull jag uthärdat bekymmer i själen,
Medan jag männernas krig och de skräckliga vågor försökte,
Derför att jag ej hans far villfarande tjente inunder, 265
Uti de Troers land, men sjelf anförde kamrater.
Honom jag stack med min kopparne lans, då han vände från fältet
Åter, jemte kamrat mig lägrande nära vid vägen,
Mörkaste natt på himmelen låg, och ingen bland menskor
Varsnade oss, och jag tog helt lönligen lifvet af honom. 270
Men såsnart som honom jag dräpit med kopparen hvassa,
Vandrande af till galejan påstund, de stolta Phoiniker
Bad jag, och gaf derjemte åt dem af det rikliga bytet;
Manade dem, att mig bringa till Pylos, och sätta i land der,
Eller gudomliga Elis också, der Epeierne herrska. 275
Men dem vindarnas kraft bortjagade dädan, isanning
Högst motvilliga; icke de mig alls ville bedraga.
Irrande dädanifrån, vi hit anlände om natten,
Och vi med njuggan nöd inrodde i hamnen, och ingen
Tänkte inland oss på mat, änskönt vi äta behöfde; 280
Utan så som vi gått ur galejan, vi lade oss alla.
Då påkom mig tröttade man den ljufliga sömnen,
Och ur det hålkade skeppet de togo skatterna mina,
Samt nedlade dem der, som jag sjelf mig lägrat på sanden.
Till Sidonia sen, det boningbeqvämliga, desse 385
Foro, men jag qvarlemnades här, bedröfvad i hjertat.

Talte; och smålog nu klarögda gudinnan Athene,
Smekande honom med handen, och lik till gestalten, en vacker,
Högvext qvinna, och välförfaren i herrliga slöjder;
Och tilltalande honom, hon sade de vingade orden: 290

Smyger han vore och rätt illparig, som kunde dig vinna
I mångfaldiga svek, om en gud sjelf mötte dig äfven.
Du brokrådige, djerfve, på svek omättlige, skulle
Icke engång i ditt fäderneland från finter du afstå,
Samt från svekliga ord, som så hjertans kära dig äro? 295
Dock, ej ordom numera härom, i klokskaper båda
Kunniga; efter du är bland samtliga menskor den bästa
Både i tal och i råd; men jag bland gudarna alla
Varder beprisad för klokskap och vett; nu icke du kände
Pallas Athenaie, Zeus' dotter, mig, som dig alltid 300
Står i farorna alla vid sidan, och städse bevarar,
Mig, som gjorde dig älskad utaf Phaiekerna alla?
Men nu lände jag hit, för att dig hopspinna ett påhitt,
Och för att skatterna gömma, som dig de stolte Phaieker
Gåfvo, då hemåt du for, med min anstiftan och vilja; 305
Samt, för att säga, hvad smärtor uti välbyggda palatset
Ödet beskärt dig att lida; men du fördrag dem af nödtvång!
Yppa ej heller för någon bland män, ej heller bland qvinnor
Alla, att du kom hem kringirrande, utan med tystnad
Lid otaliga qual, uthärdande männernas kränkning! 310

Henne svarade då mångråde Odysseus, och sade:
Svårt, o gudinna, att känna dig är, för en mötande dödlig,
Änskönt aldrig så klok, ty du antar skepnad af hvemhelst.
Det dock känner jag väl, att du var mig fordom bevågen,
Medan i Troias gebit vi stridde, Achaiernes söner. 315
Men sen i grund vi förödt den höga Priamosstaden,
Stigit på skeppen ombord, och en gud de Achaier förskingrat,
Sedan jag icke dig sett, o dotter af Zeus, eller varsnat
Stiga ombord på mitt skepp, för att mig afvärja en ångest.
Utan, med hjertat förkrossadt uti mitt bröst jag beständigt 320
Irrade kring, tills gudarne mig förlöste från ofärd;
Förrän uti de Phaiekiske männers bördiga bygder
Du mig stärkte med ord, och sjelf vägviste till staden.

Nu vid din far, knäfaller jag här; (ty jag tror mig allsicke
Till välskådliga Ithaka länd; fastmer i ett annat 325
Land jag vankar omkring, och jag tror att begabbande endast
Du mig detta har sagt, i beråd att gäcka mitt sinne):
Säg mig, om verklig jag ländt till älskade fädernelandet?

Honom svarte derpå klarögda gudinnan Athene:
Sådana tanksätt städse uti ditt hjerta du hyser; 330
Derför kan jag också ej dig olyckliga lemna,
Efter du är saktmodig; och är skarpsinnt och förståndig.
Gerna en annan man, kringirrande, sedan han hemländt,
Önskade maka och barn få skåda i salarna sina;
Men dig icke är kärt att veta, ej heller att forska, 335
Förrn din egen gemål du har utransakat, som vanskligt
Sitter i salarna der; och jemmerfulla beständigt
Nättren för henne och dagarne gå, allt medan hon gråter.
Dock jag ej tviflade nånsin derom, men väl i mitt sinne
Visste, att komma du skulle, sen alla kamrater du mistat. 340
Men jag isanning icke med farbror min, Poseidaon,
Ville mig gifva i strid, som laggt sig galla i sinnet,
Vredgad, emedan hans älskade son du beröfvade ögat.
Men, att du måtte mig tro, jag Ithakas nejder vill visa.
Phorkyns bukt är stället, du ser, den åldrige hafsguds 345
Här långlöfvadt olivträd står på hufvut af bukten;
[Och der nära intill är en dunkel, tjusande grotta,
Vattennymferna helgad, som plä najader benämnas.]
Detta en högvälf d grotta dig är, och rymlig; åt nymfren
Ofta du offrat der tacknämliga festhekatomber; 350
Detta är Neriton-berget också, med skogar bekransadt.

Sagdt; och gudinnan dunklet förspred, och nejden sig viste.
Och nu fägnade sig mångpröfvade, ädle Odysseus,
Glad åt sitt land, samt kysste dervid fruktgifvande jorden,
Och till nymferna genast han bad, upplyftande händren: 355

Nymfer, najader, J döttrar af Zeus, ej nånsin jag mera
Trodde mig eder se; nu varen med brinnande böner
Helsade! Skänker också vi skole er gifva, som fordom,
Om välvillig mig dottren af Zeus, ströfvarinnan, förunnar

Att sjelf lefva, och skänker min son, den älskade, trefnad. 360

Honom svarte derpå klarögda gudinnan Athene:
Var du vid mod, och bekymra dig ej om detta i sinnet!
Utan skatterna nu i det inre af nymfernas grotta
Låtom oss lägga påstund, att de må dig säkert förvaras,
Sjelfve betänkom jemväl, hur allt tillställs på det bästa. 365

Ordade så nu gudinnan, och smög sig i dunkliga grottan.
Sökande skrymslen att finna i grottan, hvarjemte Odysseus
Närmare frambar allt, okufliga kopparn och gullet,
Vältillverkade klädren också, dem Phaiekerne gifvit.
Och det gömde han grannt, men en sten för portarna lade 370
Pallas Athenaie, Zeus' aigisbärarens, dotter.

Sen de satte sig båda vid roten af helgat oliven,
Och uttänkte förderf åt den trotsige friareskaran.
Orda begynte då först klarögda gudinnan Athene:

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus, 375
Tänk, hur på friarnes flock, de skändliges, händer du lägger,
Hvilka dig tre år redan, uti palatset husera,
Friande till din höga gemål, frambärande brudskänk.
Men sig jemrande städs i sitt hjerta efter din hemkomst,
Hopp hon åt hvar man skänker, och sig utlofvar åt alla, 380
Sändande tidender; dock helt annat dess sinne begrundar.

Henne svarade då mångråde Odysseus, och sade:
Ack isanning jag skolat, som Atreus' son, Agamemnon,
Duka under för skändelig död, i egna palatset,
Hade du ej, o gudinna, mig allt sakenligt berättat. 385
Men nu välan, väf hop ett förslag, hur jag dessa må näpsa.
Och stå sjelf du mig bi, ingifvande dristig förtröstan,
Likasom då när vi ödde de stråliga tinnar af Troia.
Om så ifrig du stode mig bi, klarögda gudinna,
Skulle emot trehundra man jag sannerlig kämpa, 390
Med dig, vördnadsvärda, då du välvillig mig hjälpte.

Honom svarte derpå klarögda gudinnan Athene:

Gerna också jag hjälpa dig vill, och ej nånsin förgäta,
Då när vi äflas med detta engång; ock tror jag att mången
Både med hjerna och blod omätliga marken besölar, 395
Bland de giljande männer, som nu uppäta ditt förråd.
Men välan, jag vill göra för samtliga menskor dig okänn'd;
Skrynkla vill jag ditt dejliga skinn kring de böjliga lemmar,
Öda på hufvudet ut blondhåret, och kring dig en trasa
Kasta, att när en menska dig ser, hon skrämmas vid din anblick. 400
Rinnande ögon också jag dig ger, skönt vackra de äro,
Att missfosterlig du för friarne alla må synas,
Och för din maka och son, som du lemnade qvar i palatset.
Till svinherden du hän sjelf aldraförst dig begifve,
Som dig en svinens vårdare är, och menar dig redligt, 405
Och som älskar din son, och förståndiga Penelopeia.
Sittande finner du honom hos svinen, hvilka nu beta,
Nära till Korax-berget, bredvid Arethusa-källan,
Ätande ymniga ållonen der, och drickande dunkla
Vattnet, hvilka åt svin framalstra det rikliga fläsket. 410
Der må du bida, och sittande allt utspörja af honom,
Medan till Sparta jag hän, det fagerqvinniga, reser,
För att Telemachos kalla, din älskade son, Odysseus.
Till Lakedaimons rymliga stad, och kong Menelaos
For han, att tidender skaffa om dig, ifall du änn lefde. 415

Henne svarade då mångråde Odysseus, och sade:
Hvarföre sad du åt honom det ej, då allt du ju visste?
Monn för att han också, kringirrande, smärtor skull lida,
På frukfödsliga sjön, då andre äta hans förråd?

Honom svarte derpå klarögda gudinnan Athene: 420
Ligge så särdeles han mellertid dig icke om hjertat!
Sjelf ledsagat jag honom, att han stort rykte sig vunne,
Ditländ; ringaste nöd på honom ej går, men han sitter
Lugn i Atreides' salar, och har fulltopp vid sin sida.
Visst åt honom försåt på svarta galejan de ungmän 425
Stämpla mot lifvet, innan han ländt till fädernejorden;
Dock jag förmodar det ej, förrn jorden mången bevarar
Af de giljande männernas hop, som äta ditt förråd.

Ordade så nu Athene, och honom rörde med trollstaf;
Skrynklade honom det dejliga skinn kring böjliga lemmar, 430
Ödde på hufvudet ut blondhåret, och lade derefter
Gammal en gubbes skepnad uppå hans samtliga lemmar,
Gjorde hans ögon rinnande ock, skönt vackra de voro,
Kastade honom omkring en jemmerlig trasa och lifrock,
Slarfviga, smutsiga, sölade ned af slemaste kyfrök; 435
Sedan af snabba hinden en hud påklädde hon honom,
Hårlös; skänkte derhos en käpp och en ömkelig våtsäck,
Slarfvig båd här och der; hoptvinnad var dervid en bärremm.

Sedan de rådgjort så, åtskildes de; hon sig påstunden
Till Lakedaimon begaf, och till sonen af drotten Odysseus. 440

Fjortonde Sången.

Men från hamnen han vandrade upp, på den steniga stigen,
Genom den skogiga trakten och kullarna, dit der Athene
Anvist honom den redlige herden, som bäst hans besittning
Skötte bland tjenarne alla, dem ädle Odysseus förvärfvat.

Honom han fann, der han satt uti ingången till svingåln, 5
Hvilken var uppbyggd hög, uppå kringskådeligt ställe,
Grann, kringgåelig, stor; svinherden sjelf den åt svinen
Uppbyggt hade, då konungen var bortfaren från hemmet,
Utah drottningens hjälp, eller åldrige hjelten Laertes',
Af ditsläpade stenar, och omplanterat med hagtorn. 10
Utanföre båd hitåt och dit ock ställde han pålar,
Tjocka och många till tal, kringskalande mergiga eken;
Inanom svingåln sedan jemväl tolf stior han gjorde,
Nära hvaran, sofläger för svinen, och uti hvarenda
Femtio markpåliggande svin inspärrade voro, 15
Afliga suggor; men strax utanför fargaltarne sofvo,
Vida mindre till tal; ty dem uppätande ödde
Stolte friarnes skara, emedan herden åt dessa
Bland gödgaltarna städs afsände den bästa han egde:

Derföre voro de nu trehundra sextio endast. 20
Hundar också bredevid, likt vilddjur, sofvo beständigt,
Fyra, dem matade sjelf svinherden, männernas förste;
Nu han som bäst för föttren åt sig arbetade sålor,
Skärande till grannt läder af oxe, men alla de andra
Utgått redan hit eller dit; med de samlade svinen 25
Trenne; den fjerde han nu affärdat hade till staden,
För att tvungen, ett svin åt trotsiga friarne föra,
Att de, slaktande, skulle med köttet mätta sin lystnad.

Plötsligt varsnades då af de gläfsande hundar Odysseus;
Honom de, skällande, lupo emot; men Odysseus, af klokhed, 30
Satte sig ned, och stafven dervid föll honom, ur handen.
Der vid sitt eget stängsel en slem olycka han lidit,
Men svinherden påstund sprang ut med ilande fötter
Genom dörren, och lädret dervid föll honom ur handen.
Bannande körde han hundarna sedan båd hitåt och ditåt 35
Kastande stenar på stenar; och så tilltalte han kongen:

Gamle, isanning sänär dig hundarne slitit i stycken,
Oförmodadt, och du mig öfverhopat med nesa.
Andra suckar och sorger likväl mig gudarne gifvit,
Ty för den ståtliga konungens skull här jemrande, ängslad, 40
Sitter jag nu och åt andra till måltids fetaste gödsvin
Matar, men sjelf husbonden kanske förutan en matbit
Till vildfremmande människors land kringfärdas och städer,
Om han lefver ännu, samt skådar ljuset af solen.
Följ nu, och låtom till hybblen oss gå, du gamle, att mättad 45
Till lystmäte, med mat och med vin, sjelf äfven du måtte
Säga mig hvadan du är, och hvilka bekymmer du utstått.

Talte; och gick så förut till hybblen den redlige herden,
Förde derin, bad sitta, och qvistar i hopar förbredde,
Lade ofvanuppå sen skinnet af raggig en vildget, 50
Der till en sofbädd, ludet och stort; och sig glädde Odysseus,
Att han emottogs så, samt talade ordet, och sade:

Gästvän, gifve dig Zeus, och de öfrige gudarne alle
Det som du önskar dig helst, emedan du vänlig mig mottog!

Svarande honom talte du till, svinherde Eumaios 55
Gäst, mig höfves det ej, skönt komme en sämre än du är,
Gäst att förakta; uti Zeus' skydd dock äro de alle,
Gäster och tiggare ju; och en liten skänk är en kär skänk,
När han gifves af oss; ty slikt är slafvarnes öde,
Att de stundligen räddas, enär de beherrskas af unga 60
Kongar; ty gudarne sannerlig hans hemresa förhindrat,
Som mig särdeles älskat, och skänkt mig egen besittning,
Liksom en välsinnt kong plär åt sin tjenare gifva:
Egen boning och gård, och derhos mångfriad en maka,
Efter han mycket äflats, och gud förkofrat hans arbet; 65
Liksom det arbet förkofras också, vid hvilket jag dröjer.
Så mig konungen rikligt belönt, om här han föråldrats,
Men han försvann; o måtte i grund dock Helenas stämma
Svunnit, emedan hon knäna har löst för männerna många.
Förty denne jemväl, Agamemnons ära att hämnas 70
Till skönfåliga Ilios for, att med Troerna strida.

Sade; och genast knäppte igen liftröjan med bältet,
Och till stiorne gick, der hopar af grisar han instängt.
Dädan tvenne han tog, medbragte, och slaktade båda;
Skållade, sönderskar, och fästade sedan på spetten. 75
Och då han stekt alltsamman, han lade det fram för Odysseus,
Varmt på spetten, och strödde derpå de hvitaste korngryn.
Håningljufliga vinet han blandade till i en stänka,
Satte sig sjelf midtemot, anmanande talte och sade:

Ät nu, o fremling, sådant som tjenare ha till att bjuda, 80
Grisstek bara; men friarne sig bispisa med gödsvin,
Tänkande hvarken på näpst i sin själ, ej heller förbarmning.
Ty ej hiskliga verk de salige gudarne älska,
Fromhet akta de blott, och menskornas dygdiga dater.
Ock fiendtlige män, våldsverkare, hvilka till andras 85
Land ankommit, och hvilka af Zeus erhållit ett byte,
Sen de galejorna fyllt, enhvar förfoga sig hemåt,
Och en förskräckelig fruktan för näpst dem faller i sinnet;
Friarne veta väl något, de hört en stämma från guden,
Om min herres bedröfliga död, då icke de vilja 90
Lagligen fria, ej heller till sitt hem vända; men makligt

De föröda hans gods i yppighet, utan försköning.
Ty så många som nätter och dagar gå från Kronion,
Icke de ett slaktkräk blott slakta, och tvenne ej heller;
Vinet dricka de upp, i yppighet tappadt ur kärlen. 95
Ty osägliga voro hans gods; så stora har ingen
Bland heroerna alla, uppå det dunkliga fastland,
Eller på Ithaka här, ej tjugu män tillhopa
Så osägelig rikedom ha; jag vill räkna den för dig.
Tolf kohjordar uppå fastlandet, och likaså många 100
Hjordar af får, och hjordar af svin, och af vankande getter,
Valla hans egne vallaremän, och fremmande äfven.
Men härstädes i vall af vankande getterna elfva
Hjordar gå längst borta, och vaktas af ståtliga män.
Städse för dagen hvarenda bland dem åt friarna bringar 105
Af de fetaste bockarna en, som dråpligast synes.
Men jag svinena här som du ser bevakar och vaktar,
Och utväljande grannt, åt friarne skickar det bästa.

Sade; den andre sitt kött åt ifrigt, och hurtigt af vinet,
Stillatigande, drack; och stämplade friarne ofärd. 110
Men då han spiset hade, och mättat med maten sin lystnad,
Herden sin dryckespokal påfyllde, och räckte åt honom,
Bräddad med vin; han tog den emot, och gladdes i hjertat,
Samt tilltalade honom och sade de vingade orden:

Käre, nåväl, ho köpte sig dig för skatterna sina, 115
Ho så särdeles väldig och rik, som sjelf du berättar?
Och som du säger förgicks, då han kämpade för Agamemnon.
Detta mig säg, kanhända att jag ock kände en sådan.
Sannerlig Zeus det vet, och everdlige gudarne andre,
Om jag har sett, och berättar om honom; jag vida har kringrest. 120

Honom svarte derpå svinherden, männernes förste:
Gamle, ej någon irrande man, som förtäljde om honom,
Hitländ, blefve nu trodd af hans älskade son och hans maka.
Tanklöst plä kringirrande män, som hägnad behöfva,
Ljuga, och dem allsicke är kärt att sanningen orda. 125
Om till Ithakas land hvemhelst, kringirrande kommer,
Till min drottning han går, och sladdrar bedrägliga saker.

Honom hon väl mottager, och hyllar, och spörjer om allting,
Och för den sörjande falla dervid ur ögonen tårar,
Såsom en qvinna det höfs, då dess man omkommit ifjerran. 130
Snart väl kunde du, gamle, också hopsmida en saga,
Om man till klädnad gåfve åt dig en mantel och lifrock.
Dock för honom, jag tror, ha hundar och ilande fåglar
Ren bortstulit köttet från ben, dem anden förlåtit;
Eller ha fiskarne honom i sjön uppätit, och benen 135
Ligga uppå fastlandet, behöljde af möljiga sanden.
Han sålunda förgåtts; och för kommande tider åt alla
Vännerna smärtor bereddes, och mest mig; aldrig en annan
Så mild herre jag finner, ehvart jag månde mig vända.
Ej ens då, om jag komme igen till min faders och moders 140
Boningar, der jag föddes en gång, och mig fostrade desse.
Icke jag sörjer om dem så mycket numera, fast ängslad,
Att med egna ögon dem se i fädernelandet;
Men mig Odysseus' saknad betar, frånvarande drottens.
Honom, o fremmande man, skönt ej närvarande, nämna 145
Vågar jag knapt; ty han älskade mig och vårdade kärligt;
Hjertbror kallar jag honom, ehvar ock fjerran han vistas.

Honom talte nu till mångpröfvade, ädle Odysseus:
Älskade, efter du alldeles så förnekar, och säger,
Att han ej återvänder, och städs ditt sinne är tveksamt, 150
Derföre tanklöst icke jag vill, men på ed dig berätta,
Att än Odysseus kommer; mig vare berättarelön dock
Strax, då han, anländ hit, till egna boningar nalkas:
Kläd du mig granna kläder uppå, en mantel och lifrock!
Än skönt mycket behöfvande, förr dock icke jag mottar. 155
Ty som Aïdes' palats mig isanning den mannen förhatlig
Är, som för armoden viker, och sladdrar bedrägliga saker.
Vete nu först bland gudarna Zeus, och det gästliga bordet,
Jemte Odysseus' hård, den frejdades, hvilken jag nalkas;
Sannerlig detta dig allt fullbordas så, som jag säger. 160
Detta löpande år skall hit anlända Odysseus;
Medan månaden släcks och medan han tändes ånyo,
Återvänder han hem, och näpser hvarenda, som härstäds
Nu missfirmar hans lysande son, och älskade maka.

Svarande, honom talte du till, svinherde Eumaios: 165
Gamle, ej denna berättarelön jag gäldar dig nånsin,
Ock ej Odysseus mer hemkommer; utan helt makligt
Drick du, och språkom om annat, och mig ej mera om detta
Påminn; sannerlig eljes också mig hjertat i bröstet
Ängslas, enär man nämner ett ord om min aktade herre. 170
Lemnom nu derföre eden dervid; men måtte Odysseus
Återkomma, som jag det önskar, och Penelopeia,
Och gudsköne Telemachos med, och den gamle Laertes!
Evigt beklagar jag nu den sonen, född af Odysseus,
Telemachos, som gudarne fostrade, lik med en telning, 175
Och som jag trodde, att han bland männerna sämre ej skulle
Bli än dess älskade far, till vett och till skapnad beundrad;
Men hans sansade vett af gudarna någon förvillat,
Eller af menskorna någon. Att utkunskapa om fadren,
Till förträffliga Pylos han for; men friarne bålde 180
Mot den kommande stämpla forsåt, att ätten må ödas
Namnlös, här på Ithaka, ut af Arkeisios, drotten.
Men må vi honom lemna likväl, antingen han fångas,
Eller han flyr, och beskärmas med egen hand af Kronion.
Men du välan mig, gamle, förtälj om dina bekymmer, 185
Och sannfärdigt berätta åt mig, att väl jag må veta:
Ho, hvarifrån är du? hvar är dig stad och föräldrar?
På hvad skepp är du hit ankommen? och huru ha sjömän
Dig till Ithaka bragt? hvad tro de sig vara för karlar?
Ty jag förmodar ej alls, att du hit, fotgängare, kommit. 190

Honom svarade då mångråde Odysseus, sade:
Sannerlig skall dig detta jag högst noggrannligen säga.
Hade för längre tider vi nu här mat åt oss båda,
Äfvensom ljufligt vin, att vi kunde i kojan härinne,
Stilla gästa tillhopa, och andre om arbetet skötte, 195
Lätt då kunde det hända, att icke på helaste året
Sluta jag skulle, förtäljande allt mitt hjertas bekymmer,
Allt hvad lidit jag har, till följe af gudarnas vilja.

Jag berömmar mig vara, till ätt, från rymliga Kreta,
Son till en far, som var rik; dessutom söner ock andre 200
Många i salarna hans båd födde och fostrade blefvo,

Äkta af äkta gemål; min mor var en frilla, af honom
Köpt, men lika mig vårdade dock med de öfriga barnen
Kastor, Hylakos' son, af hvars släkt jag berömmar mig vara,
Hvilken bland Kreterna förr, som en gud, varit ärad i landet, 205
Både för rikdom, och lycka, och ärebekransade söner.
Honom emellertid bortförde dödens gudinnor
Till Aïdes' palats, och hans gods sig delte emellan
Öfvermodige söner, och kastade lott med hvarandra.
Alldeles litet de gånge åt mig, och skänkte en boning. 210
Men jag tog en gemål, som var född af rika föräldrar,
Genom min egen förtjenst; ty en dåling icke jag varit,
Icke heller pultron, nu allt är redan förlorat;
Men jag menar likväl, att du skådande stubben, skall halmen
Känna igen, ty jag tryckes af faseligt mycket elände. 215
Sannerlig gånge mig mot båda Ares och Pallas Athene,
Samt karlvulnhet äfven; när jag valde till bakhåll
Modiga kämparna ut, anstämmande fienden ofärd,
Alldrig mig nånsin anade död manhaftiga sinnet,
Men anrusande först bland alla, med spjutet jag dräpte 220
Af fiendtliga män enhvar, som i föttren ej uthöll.
Sådan i kriget jag var, men mig icke behagade landbruk,
Ej hushållning, som skaffar åt ståtliga söner bergning;
Men mig voro galejorna städs, de beårade, kära.
Krigen också, välglattade lansarne, pilarne äfven, 225
Skräckliga saker, som äro för öfriga menskor en fasa.
Dock mig voro de kära; en gud dem laggt mig i sinnet.
Ty en dödlig åt ett sig fögnar, en annan åt annat.
Innan Achaiernes söner i härad drogo mot Troia,
Gångerna nio förde jag an snabbgående skeppen 230
Mot vildfremmande män, och af allt mig rundligt beskärdes.
Hvad mig lyst, det valde jag ut, och mycket dessutom
Fick jag, och snart mitt hus förkofrades; äfven jag sedan
Myndig och vördnadsvärdig ibland de Kreter var aktad.
Men då nu denna förskräckliga färd vildtdundraren Zeus oss 235
Stämplade an, som knäna för mången krigare upplöst,
Då ombado de mig och Idomeneus, ståtliga drotten,
Att på galejorna föra dem an till Ilios; neka
Möjligt ej var; ett kränkande prat bland folket betvang oss.
Der nu i åren nio vi stridde, Achaiernes söner, 240

Och på det tionde Priamos' stad vi förstörde, och reste
Hem med galejorna åter, en gud nu Achaierna skilde.
Men allrådige Zeus mot mig arme stämplade ofärd;
Ty en endaste månad jag dröjde, och gladdes åt barnen,
Åt min laga gemål och besittningar alla, men sedan 245
Till Aigyptos sinnet mig bjöd att göra en sjöfärd,
Sen jag galejorna rustat med makalösa kamrater.
Nio galejor jag rustade; snart var folket församladt.
Dagarna sex deruppå de mig kärälsklige följsmän
Gästade; sjelf jag lemnade fram mångtaliga slaktdjur, 250
För att gudarna offra, och reda sig sjelfva en måltid.
Men på den sjunde vi stego ombord, och från rymliga Kreta
Seglade af med en kostlig och friskt uppblåsande nordan,
Lätt, som utför en ström, och ej var mig af skeppena nu än
Skadadt ett enda, men der välplägade alle och sunde 255
Sutto vi, vinden förde och styrman våra galejor.
Femte dagen vi kommo till rikliga floden Aigyptos,
Och tverodda galejorna der jag lade för ankar.
Vidare sen jag befallte de mig tillgifna kamrater,
Att vid galejorna stanna, och sjelfve galejorna vakta; 260
Spejare sände derjemte jag ock, att vandra på utkik.
Men de, nyttjande våld, hörsammande trottsiga sinnet,
Nu Aigyptiske mäns förträffliga åkrar påstunden
Sköflade, röfvade qvinnorna bort och barnena späda,
Och nedgjorde dem sjelfva, och snart kom ropet till staden. 265
Men när skriket de hörde, med morgonrodnadens tändning
Ryckte de an; allt fältet blef fylldt med hästar och fotfolk,
Samt med kopparns glam; mellertid blixtglade Kronion
Slog en neselig flykt på kamraterna mina, och ingen
Vågade stanna till värn; öfverallt dem hotade ofärd. 270
Då med eggiga kopparn de dödade många af våra,
Andra de lefvande togo, åt sig att arbeta af nödtvång.
Men mig följande tanke i sinnet sjelfve Kronion
Lade: — (o måtte jag dock aflidit och lyktat min bane
Der i Aigyptos! förty ännu olycka mig påkom;) 275
Strax från hufvudet lade jag bort välformade hjälmen,
Skölden från axlarna ock, samt kastade lansen ur handen;
Men jag gick derefter, att möta konungens hästar,
Fattade knäna, och kysste; han mig, varkunnande, frälste,

Lät mig stiga i vagnen, och förde mig gråtande med sig. 280
Sannerlig rusade på mig nu rätt många med spjuten,
Önskande döda mig; — så förskräckeligt onde de voro; —
Men han värjde dem af, och räddes att reta Kronion,
Gästbeskärmar, som mest för de elaka gerningar vredgas.
Sju år dröjde jag qvar derstädes, och samlade många 285
Skatter ibland de Aigypiska män; ty sjelfve de gåfvo;
Men när mig annalkande kom det åttonde året,
En Phoinikier då anlände, bevandrad i finter,
Ertzskälm, hvilken åt menskorna gjort olyckor så många.
Han med sitt dåd mig besvek, och förde tilldess vi Phoinike 290
Hunno, der boningar hans och besittningar voro belägne.
Der hos honom ett rundeligt år qvardröjde jag sedan.
Men då nu månader redan och dar fulländade voro
Under det åter välfvande år, och stunderne kommo,
På hafseglande skeppet åt Libya bragte mig mannen, 295
Smidande lögner ihop, att jag skull ledsaga hans laddning,
Men för att bringa mig dit, och sig få osägelig lösen.
Honom på skeppet jag följde, änskönt misstänksam, af nödtvång.
Det lopp fram med en kostlig och frisktuppblåsande nordan,
Ofvanom Kreta gerad, dock Zeus anstämplade ofärd. 300
Och då vi lemnat Kreta bakom, och icke ett enda
Land mer kisade sig, blott himlen allena och hafvet,
Se, då ställde också en svartnande sky oss Kronion
Öfver det hålkade skeppet, och sjön fördunklades under.
Nu Zeus dundrade högt, och skjöt med sin blixst på galejan, 305
Och hon svängde sig hel, anträffad af blixst från Kronion,
Fylldes af svafvelrök; och ur skeppet störtade alla.
Likt sjökråkorna sedan omkring den svarta galejan
Desse på vågorna fördes, dem guden beröfvade hemkomst.
Men mig sjelfve Kronion, fast smärtor jag hade i själen, 310
En ofantelig mast ifrån svartstäfviga skeppet
Lade i händerna, så att jag än undginge förderfvet.
Fattande tag deruti, jag drefs af de mördande vindar;
Dagar nio jag drefs; men i tionde natten, den mörka,
En stor vältande våg till Thesproternas kuster mig förde. 315
Der mottog mig Thesproternes kong, höganige Pheidon,
Kärvänkskapligt; förty hans son, nedkommen till stranden,
Mig, af trötthet kufvad och köld, till dess boningar förde,

Lyftande upp mig vid handen, tills fadrens boning han upphann;
Kring mig kläder han klädde också, båd mantel och lifrock. 320
Der om Odysseus förnam jag; han sade sig nemligen honom
Väl undfägnat och hyst, då han reste till fädernejorden,
Och han visade mig de skatter, som samlat Odysseus,
Kopparn, gullet jemväl, samt mångarbetade jernet
Ja, till tionde led han skulle försörja en annan; 325
Sådana skatter åt honom i konungens salar förvartes.
Denne till Dodone då sade han rest, för att höra
Från den högbelöfvade ek Zeus' eviga rådslag,
Huru han hem skull lända till Ithakas bördiga bygder,
Ren frånvarande länge, om uppenbart eller hemligt. 330
Och inför mig han svor, vingjutande uti sin boning,
Att tillgifna kamrater man skaffat, och halat galejan,
Som ledsagade honom till älskade fädernejorden.
Mig dock han sände förut; ty Thesprotiske männens galeja
Dän till det hvetesrika Dulichion ärnade resa. 335
Dit han befallte dem nu mig bringa till konung Akastos,
Kärligt, men dessa i själn behagade skadeligt rådslag,
Rörande mig, för att alldeles bli än mål för eländet.
Ty när fjerran från land hafseglande skeppet var kommet,
Träldomens dag de alle åt mig anstämplade genast; 340
Klädde utaf mig kläderna först, lifrocken och manteln,
Kastade sedan omkring mig en jämmerlig trasa och lifrock,
Slarfviga, sådana sjelf jemväl du med ögonen skådar.
Till välskådliga Ithakas fält om qvällen de lände;
Och der bundo de fast mig uppå vältoftade skeppet, 345
Med välvirade tåget; och sen utstego de sjelfve,
Och skyndsamligen gjorde sitt mål vid stranden af hafvet.
Men mig fjettrarne dock upplöstes af gudarna sjelfva
Lätt, och sedan jag hufvudet kringombundit med trasan,
Klättrande utför det fejade ror, jag lade mot hafvet 350
Bröstet mitt, och derefter jag rodde med händerna båda,
Simmande; ganska snart var jag långt aflägsnad från dessa.
Klättrande upp vid en dunge uti mångblommiga skogen,
Der nedhukad jag låg; mellertid högtsuckande desse
Vandrade kring; och likväl dem syntes ej gagneligt vara, 355
Längre att söka, och därför igen de gingo ombord på
Hålkade skeppet; och mig förborgade gudarne sjelfve

Lätt, och förde mig så ledsagande hit till den vise
Mannens hydda; förty än är mig ödet att lefva.

Svarande, honom talte du till, svinherde Eumaios: 360
Usle bland fremlingar, du mitt sinne har högligen upprört,
Detta förtäljande allt, hur mycket du lidit och irrat.
Men jag aktar ej sannt, inbilla ej heller du kan mig,
Hvad om Odysseus du sade; hvarför skall en man, som är sådan,
Vanskligt fara med lögn? Jag sjelf nogsamligt min konungs 365
Hemfärd känner; att han var hatad af gudarna alla
Alldeles skräckligt; förty de bland Troer ej kufvade honom,
Eller i vännernes armar, enär han kriget beslutat.
Skulle åtminstone då gjort honom Achaierne grafvård,
Samt åt sin son stor ära för kommande tider han vunnit. 370
Nu på ett snöpligt sätt Harpyierne roffade honom.
Men från menniskor skild, hos svinen jag vistas; till staden
Aldrig jag kommer, om ej förståndiga Penelopeia
Bjuder mig komma, enär ett budskap råkat att komma.
Då utfråga de mig enträget om ett och om annat, 375
De som bekymrade äro för länge dröjande drotten,
De som i allsköns fröjd förtära besittningen strafflöst.
Men mig är det ej kärt, att efterforska och spörja,
Från den dag med sitt prat Aitoliske mannen bedrog mig,
Som, när han dräpit en annan, och irrade vida kring jorden, 380
Kom till min hydda också; och jag undfägnade honom.
Denne på Kreta hos Idomeneus sig sade Odysseus
Sett; omlagande skepp, dem stormarne krossat för honom;
Sade, att komma han skulle till sommaren hem, eller hösten,
Förande skatter i mängd, med makalösa kamrater. 385
Du mångsmärtige gamle, då hit dig bringat en gudom,
Icke med lögner du må mig smickra, ej heller bedåra;
Ty för sådant ej alls jag vill dig vörda och älska,
Utan af fruktan för gästlige Zeus, och af ömkan med dig ock.

Honom svarade då mångråde Odysseus, och sade: 390
Sannerlig högst misstroende sinne i bröstet du hyser,
Efter ej, svärjande ens, jag öfvertalt och förmått dig.
Men nu välan, uppgörom ett aftal, vare deruppe
Åt oss gudarne vittnen, som bo i höga Olympen:
Om din kung ännu hemvänder till boningen denna, 395
Klär du mig kläder uppå; lifrock samt mantel, och låter
Till Dulichion fara; der önskeligt är för mitt hjerta;
Men om konungen din ej kommer, som jag nu bebådar,
Manande slafvarna, kasta mig utför klippan, den stora,
Så att en annan tiggare ock sig akte, att svika. 400

Honom svarade då den redlige herden, och sade:
Fremling, minsann, det skulle mig så till förtjenst som till ära
Lända bland menskorna, både nu strax och framdeles äfven,
Mig, som förde dig först till mitt tjell, och bevisade vänskap,
Men som dräpte dig sen, och beröfvade älskade lifvet; 405
Med förtröstan jag då anropade säkert Kronion.
Dock nu är qvällswardstid, och påstund kamraterne äro
Här, att ett kosteligt mål vi må oss i kojan bereda.

Så nu talade slikt mellertid de två med hvarandra;
Vallande männen kommo då strax, och svinena äfven; 410
Och dem stängde de sedan i stiorna in, för att sofva;
Skräckeligt grymtande der bland de stängda svinena uppstod.
Men på kamraterna manade nu den redlige herden:

Bringen det bästa af svinen, att jag det, åt gästen från fjerran
Slakta må, och vi sjelfve oss pläga, som redan så länge 415
Utstå vedermödor för de hvittandiga svinen;
Och vårt besvär deremot ostraffade andre förtära.

Sade; och spjelkte sig ved med obarmhertiga kopparn;
Men de bragte ditin ett svin, femårigt och välgöddt,
Och det ställde vid herden de sen; svinherden ej heller 420
De odödliga glömde; förty urskiljning han hade, —
Utan han signande kastade strån i elden från hufvut
Af hvittandiga svinet, och bad till gudarna alla,

Att mångvise Odysseus ändock hemkomme tillbaka.
Högg det med upplyft kubb, som han lemnat, då eken han spjelkte; 425
Lifvet for; och de slaktade sedan, och skållade svinet,
Sönderskuro det strax; råbitar lade Eumaios,
Signande, från hvarendaste lem på det kostliga fläsket;
Äfven i elden han kastade allt, och beströdde med korngryn.
Nu det öfriga styckade de, samt fäste på spetten. 430
Stekte jemväl omvårdsamt, och allt från spettna drogo;
Lade på borden det rikliga kött; svinherden då uppsteg,
För att dela åt hvar; ty billighet kände hans sinne;
I sju stycken han sen alltsamman skar och fördelte;
Ett åt Nymferna nu, och åt Hermes, sonen af Maias, 435
Bedjande lade han fram, och de öfriga delte åt hvaren;
Drotten Odysseus sjelf han beärte med helaste ryggen.
Af hvittandiga svinet, och fägnade konungens sinne;
Honom talte då till mångråde Odysseus, och sade:

Likaså högt, Eumaios, af fadren Zeus må du älskas, 440
Liksom af mig, då du ärar med rundelig gåfva en sådan!

Svarande honom talte du till, svinherde Eumaios:
Ät, förträfflige fremling, och håll till godo med detta,
Sådant det är! Gud gifver oss ett, och vägrar ett annat,
Såsom uti sitt sinne han vill; ty allt ju förmår han. 445

Sade; och offrade förstlingen åt städsvarande gudar.
Gjöt så det glödande vin, och i stadsförstörarn Odysseus'
Händer lade det sedan, som satt vid sin väldiga andel.
Bröd utdelte åt dem Mesaulios, hvilken Eumaios
Ensam sjelf förskaffat åt sig, då kongen var borta, 450
Utan att drottningen dertill förskjöt, eller gamle Laertes;
Mannen med egna medel han hade af Taphier handlat.
Desse händerna räckte till redda och färdiga rätter;
Men lystmätet af dryck och af mat enär de nu undfått,
Brödet från dem Mesaulios tog, och de sjelfve att sofva, 455
Mättade alle af mat och af kött, begåfvo sig skyndsamt.
Ledaste natt kom på, måndunkel; då regnade Zeus ock
Ständigt, och Zephyros blåste, den vattusigtige, våldsamt.
Talte nu bland dem Odysseus så, svinherden att pröfva,

Om, afklädande manteln, han gäfvde den honom, om någon 460
Annan han mante dertill, då han särdeles vårdade honom:

Hören mig nu, Eumaios, och öfrige alle kamrater,
Skrytande vill jag säga ett ord; mig det rusande vinet
Manar, som drifver den visaste man ohöfviskt att sjunga,
Och att skratta befängdt, ja, till och med drifver att dansa, 465
Och framkallar ett ord, som osagdt bättre dock varit.
Men då jag öppnat på munnen en gång, vill jag saken ej dölja.
O, att ännu jag vore så ung, och krafterna raska,
Som då vid Troia en trupp på försåt vi ordnande ställde;
Den anförde Odysseus, och Atreus' son, Menelaos, 470
Jag som den tredje förde befäl; ty de äskade sjelfve.
Men då vi der framkommit till staden och resliga muren,
Uti de tätaste snår kring borgen hukande neder,
Under vapnens beskydd, emellan rören i kärret,
Lågo vi; hiskelig natt kom på oss, med störtade nordan, 475
Kylig, men ofvanifrån föll snö ned, likasom rimfrost,
Iskall, piggar derjemte sig ock vid sköldarna fäste.
Hade så alle de andre uppå sig mantel och lifrock,
Och de sofvo i ro, med skuldror af skölden betäckta;
Men vid gåendet jag åt kamraterna lemnat min mantel 480
Obetänt; ty jag mente ej alls, att frysa jag skulle,
Utan med skölden blott och den prunkande gördeln jag följde.
När nu en trepart var af natten, och stjernorne sjönko,
Då till Odysseus jag talte, som låg helt nära intill mig,
Knuffande honom med armen; — och han mig hörde påstunden: — 485

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Icke bland lefvandes tal jag längre skall vara, men kölden
Dräper mig; ty jag mantel ej har; mig dårat en gudom,
I lifrocken allena att gå; mer finnes ej räddning.

Så jag sade: han tog strax detta beslut i sitt sinne, — 490
Sådan var den mannen såväl att råda, som strida —
Ordande med en hviskande röst han talte och sade:

Nu var tyst, att icke en ann bland Achaierna hör dig!
Sade, och stödde sitt hufvud mot armen, och talade ordet:

Hören mig, vänner, gudomlig en dröm i sömnen mig påkom: 495
Alltför långt vi från skeppen ha gått; thy gånge nu någon,
För att åt Atreus' son, Agamemnon, männernas herde,
Säga, om flera han vill uppmana att komma från skeppen.

Sade, och Thoas, son till Andraimon, reste sig derpå
Skyndesamligt, och kastade af sin purpurne mantel, 500
Och till galejorna ilade stad; jag, svept i dess klädnad,
Låg förnöjligt; då visade sig gullthronande Eos.
O, att ännu jag vore så ung, och krafterna raska!
Säkert bland herdarna någon i hybblen mig gåfve en mantel,
Ur två skäl, af vänskap och vördnad för modige mannen; 505
Nu missakta de mig, med usliga klädren på kroppen.

Svarande, honom talte du till, svinherde Eumaios:
Vankfri sannerlig händelsen är, som du, gamle, berättat,
Och ej ett endaste ord olempligt du sagt oss, och gagnlöst;
Derföre skall du också ej kläder sakna, ej annat, 510
Sådant, som höfs att han får, den mångbepröfvade fremling,
Nu; men imorgon du måste i egna trasor dig svepa;
Ty ej ombytsrockar, ej mantlar många här finnas,
Att sig kläda uti; hvar man här eger en enda.
Men såsnart som han kommer, den älskade son af Odysseus, 515
Sjelf han dig säkert kläder skall ge, båd mantel och lifrock,
Och affärda dig dit, hvart hjertat befaller och sinnet.

Sade; och reste sig upp, och åt gästen nära vid elden
Ställde en bädd, och af getter och får påkastade hudar.
Der sig Odysseus lade, och ofvan han kastade manteln, 520
Väldig och tät, som låg för herden städse till ombyts,
Att sig kläda dermed, när det blef forskräckeligt väder.
Så nu Odysseus lade sig der, och derjemte vid honom
Lade de yngre männen sig; men icke Eumaios
Bädden behagade der, att lägga sig fjerran från svinen, 525
Utan han väpnade sig för att gå; och det gladde Odysseus,
Att den ifjerran varandes gods han vårdade varligt.
Först han sitt eggiga svärd kring kraftiga skuldrorna hängde,
Klädde sig sedan uppå stormskyddande manteteln, den täta,
Lade derofvan en pels af en frodig och ståtelig gets skinn, 530

Tog sitt eggiga spjut, skyddsvärn mot hundar och männer.
Gick så åstad, för att lägga sig, der hvittandige svinen
Sofvo inunder den hålkade häll, i beskärmning mot nordan.

Femtonde Sången.

Till vidrymliga stan Lakedaimon Pallas Athene
For, att den lysande sonen utaf storsinnte Odysseus
Om hemfärd erinra, och mana att resa tillbaka.
Och hon Telemachos fann och den herrlige sonen af Nestor,
Sofvande i förstugan hos ärebekrönt Menelaos. 5
Visserlig Nestorides var kufvad af roliga sömnen,
Men Telemachos fick ej ljufvelig sömn, ty i sinnet,
Under gudomliga natten, om fadren han gjorde sig sorger.
Trädande nära intill, klarögda Athene då talte:

Längre, Telemachos, icke dig höfs, från hemmet att irra. 10
Lemnande godsen i sticket, och männer tillika derhemma,
Trotsige så; se till, att de ej alltsamman förtära,
Delande godsen, och du förgäfves gjorde din resa.
Utan mana påstund Menelaos, väldig i härscri,
Dig affärda, att än din frejdade moder du träffar 15
Hemma; ty fadren redan och bröderne henne befalla,
Att Eurymachos äkta, ty han besegrar de andra
Friarna alla i skänker, och bjuder mera och mera.
Akta, att mot din vilja ej godset föres ur huset!
Ty du vet ju, hvad hugsan, som bor i kvinnornas hjerta: 20
Den mans hus förkofra hon vill, som med henne sig gifter,
Fordna barnen hon ej, ej heller den äkta gemålen
Minnes, enär han är död en gång, och frågar ej efter.
Utan resande hem, åt den bland tärnorna allting,
Som den trognaste vara dig syns, antvarda du måste, 25
Tills en ståtlig gemål åt dig ock gudarne skaffa.
Men jag säger dig annan en sak; gif akt i ditt sinne:
Dig anstifta försåt de bäste bland friarne mangrannt,
Mellan Ithakas ö och det klippiga Samos, i sundet,

Önskande döda dig, förrn till fädernejorden du hinner. 30
Dock jag ej tror att det sker; dessinnan skall jorden bevara
Mången af giljande männernes hop, som äta ditt förråd.
Fjerran från öarna håll din välbeställda galeja,
Men om natten segla likväl; nog sänder dig medvind
Bland odödliga någon, som dig omvårdar och skyddar. 35
Sedan såsnart du har ländt till första kusten af hemön,
Färda då af galejan till stan och kamraterna alla,
Och förfoga dig sjelf med aldraförsta till herden,
Som dig svinens väktare är, och menar dig ärligt.
Sof der natten, och mana att denne beger sig till staden, 40
Förande tidender med till förståndiga Penelopeia,
Att du åt henne är räddad och återkommen från Pylos.

Sedan detta hon talt, bortgick hon till höga Olympen,
Men han väckte Nestorides upp ur ljufliga sömnen,
Rörande honom med häln, samt talade ordet, och sade: 45
Vakna, o Nestorides Peisistratos, hämta och ispann
Strax enhofvade hästar för vagn, att vi lykte vår resa.

Honom Nestorides Peisistratos svarte tillbaka:
O Telemachos, icke dig höfs, hur än du må brådska,
Resa i mörkaste natt; förty ock morgonen kommer. 50
Utan vänta tilldess att skänker bringar i vagnen
Hjelten Atreides åt oss, lansherrlige kong Menelaos,
Samt med vänliga ord tilltalande sänder oss hädan.
Honom ju plägar en gäst erinra sig, dagarna alla,
Den gästvänlige mannen, som har välvilja bevisat. 55

Så han sade; och strax gullthronande Eos sig viste.
Då framträdde till dem Menelaos, väldig i hänskri,
Stigande upp från Helenas bädd, skönlockiga makans.
Och då nu varsnade honom Odysseus' älskade ättling,
Skyndesamligen han på sin kropp sin prydliga lifrock 60
Klädde, och kastade mantelen stor på väldiga skuldror,
Hjelten, och vandrade ut, och trädde till honom, och talte
Telemachos, den älskade, son af ädle Odysseus:

Atreides; zeusfostrade drott, du männernas förste;

Ren affärda mig nu till älskade fädernejorden; 65
Redan längtar mitt hjerta, att återvända till hemmet.

Honom svarte derpå Menelaos, väldig i härscri:
O Telemachos, länge ej jag qvarhåller dig härstäds,
Efter du längtar att fara; jag ledes sjelf vid en annan
Gästmottagande man; som särdeles visar sig vänkär, 70
Särdeles omak gör; af allt det bästa är lagom.
Likdant ondt är en man, som gäst, då sjelf han ej önskar,
Nödgar att resa, och den, som qvar den hastande håller.
Gästen hos dig välpläga, men önskar han resa, så tillåt.
Vänta likväl, tilldess jag i vagnen bringar dig skänker, 75
Sköna, dem sjelf du med ögonen ser; jag qvinnorna bjuder,
Måltid rikligt, som huset förmår, i salarna reda.
Beggedera det är, båd ära med gamman, och båtnad,
Att, på frukosten, man omätliga jorden bereser.
Men om du önskar att färdas båd Hellas igenom och Argos, 80
Och att jag följer dig sjelf, jag skall dig hästarna spänna,
Samt ledsaga till menskornas städer; ej heller oss någon
Släpper med händren toma, men *ett* han åtminstone gifver,
Antingen en välkopparne trefot, eller en kittel,
Eller mulorna två, eller ock ett gyllene dryckskärl. 85

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Atreides, zeusfostrade drott, du männernes förste,
Redan jag vill hemvända till vårt; ty jag lemnade icke
Någon väktare qvar, då jag reste, vid skatterna mina;
Att gudmaken, min far, uppsökande, sjelf jag ej måtte 90
Dö, eller ock en kostelig skatt mig ur salarna röfvas.

Men när detta förnam Menelaos, väldig i härscri,
Strax påstunden han bjöd sin gemål och tärnorna sina,
Att tillreda i huset ett mål af de rika förråder.
Honom nalkades sen Boethos' son, Eteoneus, 95
Stigen ur bädden nyss, ty ej långt från kongen han bodde.
Eld att tända nu bjöd Menelaos, väldig i härscri,
Honom, och köttet steka; och han, det hörande, lydde.
Sjelf i gemaket också nedsteg han, det doftiga, sedan,
Ensam ej; Megapenthes med honom, och Helena följde. 100

Men då de dit ankommo, der alla klenoderna lågo,
Atreides i sin hand strax fattade dubbelpokalen,
Och befallte sin son Megapenthes den silfverne skålen
Med sig föra, men Helena stod vid kistorna sina,
Der allskiftande mantlarne funnos, dem sjelf hon arbetat. 105
En af dessa nu Helena tog, den ädla bland qvinnor,
Hvilken uti broderier den grannaste var, och den största,
Och som en stjärna han lyste, och låg bland samtliga underst.
Huset igenom de sen framgingo, tilldess att de funno
Telemachos, tilltalad utaf blondlock Menelaos: 110

Såsom i sinnet du ärnar, Telemachos, måtte dig hemfärd
Ock förunnas af Zeus, högtdundrande maken åt Here!
Men af de skänker, som ligga, klenodier, uti min boning,
Den dyrbaraste vill jag dig ge och skönsta bland alla;
Dig vill jag gifva en blandningspokal, och silfverne är han 115
Hel och hållen, dess bräddar af gull fullbordade äro,
Verk af Hephaistos: den skänkte mig Phaidimos, hjelten,
De Sidoniers konung, enär hans hus mig emottog,
Återvändande hem. Dig vill jag nu denna förära.

Ordade så; och lade i händerna dubbelpokalen 120
Hjelten Atreides; derhos den blänkande silfskåln
Hämtande, lade för honom den väldiga drott Megapenthes
Äfven, och Helena sig, den fagerkindade, infann,
Med sin mantel i händren, och talade ordet, och sade:

Älskade son, jag äfven åt dig vill gifva en gåfva, 125
Minne af Helenas hand, för att vid mångljufveligt bröllop
Bäras af makan din; mellertid hos älskade modren
Ligge i salen hon gömmd; du komme mig gladelig åter
Till välbyggda palatset, och hem till fädernejorden!

Ordande så i händren hon gaf; han gladlig emottog. 130
Och det lade uti vagnskorgen Peisistratos, hjelten,
Tagande mot, och dervid beundrade allt i sitt sinne.
Dessa förde nu båda i saln blondlock Menelaos,
Och de satte sig sedan uppå båd bänkar och stolar.
Men tvättvatten i skåln ihöllde en tärna, och frambar 135

I den sköna och gyllne, uppå tvättfatet af silfver,
Vattnet, och dukade där bredevid det fejade bordet;
Ärbara skafferskan hämtade bröd, och satte för dessa,
Samt mång rätter dertill, af allt hvad huset förmådde.
Köttet Boethos' son skar sönder, och delte i bitar, 140
Vin kredensade sonen af ärebekrönt Menelaos.
Och till de färdiga rätter, som vankades, händren de räckte.
Men lystmätet af mat och af dryck enär de nu undfått,
Strax Telemachos då och den lysande sonen af Nestor
Spännde hästarna för, och stego i pyntade vagnen, 145
Körde så porten igenom och dånande pelaregången.
Med dem följde Atreides också, blondlock Menelaos,
Och i högra handen han bar hjertfägnande vinet,
Uti gyllne pokal, att de offergjutande fore.
Ställde sig framför hästarna sen, drack till dem, och sade: 150

Faren, J ynglingar, väl, och till Nestor, männernes herde,
Helsningar bringen; mot mig som en far han städse var huldsinnt,
Då vid Troia i fejd vi lågo, Achaiernes söner.

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Ja, zeusfostrade drott, för honom allt, som du säger, 155
Skole vi omförmäla derhemma; o måtte jag äfven
Åter till Ithaka länd, för Odysseus få i vår boning
Säga, hur jag från dig, delaktig af yppersta vänskap,
Kommer, och med mig bringar klenodier, många och dyra!

Medan han ordade detta, der flög en fågel åt höger, 160
Örn han var, med en hvit, ofantelig gås i klorna,
Tam från gården, och der högt skriande jagade honom
Männer och qvinnor, men han, först nalkades dessa helt nära
Och flög sedan åt höger om hästarna; när de det sågo,
Vordo de glade, och hjertat för hvar uppvärmdes i bröstet. 165
Men Peisistratos då, Nestorides, började orda:

Säg, zeusfostrade drott, Menelaos, männernes förste,
Om jertecknet åt oss eller dig nu vistes af guden.

Sade; och öfverlade nu oreskär Menelaos,

Hur han begrundande, skulle ett svar sakenligen gifva, 170
Men långslöjade Helena strax tog ordet och sade;

Hören mig; jag för eder vill spå, som i sinnet mig lägga
De odödlige gudar, och sjelf jag tror, att det lyktas.
Lika om örnen der borttog gödgåsen från gården,
Kommande dän från berget, der ätt och yngel han eger; 175
Så Odysseus, mång qval uthärdande, irrande mångstäds,
Hem skall lända, och hämnas; kanske är han äfven nuredan
Hemma, och ondt helt visst anstämplrar han friarna alla.

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Så nu gifve det Zeus, högtdundrande maken åt Here! 180
Då som en gudom skulle jag ock åkalla dig hemma.

Sade; och slog med piskan på hästarna; desse i fyrsprång,
Rusade utåt fältet, och hastade staden igenom.
De heldaglige skakte sitt ok, det bärande tvesids.
Ned gick solen, och vägarne ren omdunklades alla. 185
Men till Pherai lände de an; der bodde Diokles,
Son till Orsilochos, hvilken var sjelf en son till Alpheios.
Natten sofvo de der; gästskänker för både han ställde.
Och då sig viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Spännde de hästarna för, och stego i pyntade vagnen; 190
Körde så porten igenom och dånande pelaregången.
Han på hästarna slog, och de ej ovillige flögo.
Och snart hunno de fram till Pylos' resliga fäste,
Och Telemachos talade då till sonen af Nestor:

Nestorides, säg, ville du väl mig lofva att göra 195
Hvad jag begär? gästvännen ändock vi ju rose oss vara
Allt från fädernes vänskap; och vi jemnåriga äre;
Ock skall denna resa än mer oss förena i samdrägt.
För mig ej bortom skeppet, o drott, men lemna mig derstäds,
Att ej den gamle uti sitt palats, mot min vilja, mig håller, 200
Önskande välundfägna; jag måst skyndsamligen hemåt.

Sade; och Nestorides nu öfverlade i sinnet,
Huru han rättligen sig påtagande saken bedrefve.

Honom begrundande så mer gagneligt syntes det vara:
Hästarna vände han rakt mot snabba galejan och hafvet, 205
Samt afpackade i bakstäfven de dyrbara skänker,
Både kläder och gull, som honom gett Menelaos,
Och uppmanande sen han talte de vingade orden:

Stig nu hastigt ombord, och befall kamraterna alla,
Förrn jag hem anländt, och berättat saken för gubben. 210
Ty jag vet det förväl uti mitt sinne, och hjerta,
Huru hans lynne är stolt; ej skall han låta dig fara;
Men hit kommer han sjelf, och bjuder dig; icke jag menar,
Att han vänder allena igen; ond blir han isanning.

Ordande så, han derhos skönhåriga hästarna pådref, 215
Åter till Pyliers stad, och snart till hemmet han lände.
Men Telemachos mante kamraterna nu, och befallte:

Bringen, kamrater, redskapen in på den svarta galejan,
Stigom sjelfve ombord, att vi må fullborda vår resa!

Sade; och honom strax hörsammade desse, och lydde; 220
Stego så alle ombord, och sig satte på tofterna genast.
Detta bestyrde han nu, och offrande bad till Athene,
Vid bakstammen af skeppet; då nalkades honom en fremling
Nära intill, som från Argos var rymd, sen han dräpit en annan.
Siare mannen var, och ledde sin ätt från Melampus, 225
Som tillförne i Pylos had' bott, småboskapens moder,
Rik bland Pyliers folk, beboende kostliga ståtrum.
Sen han gick till ett annat folk, och flydde sitt hemland,
Samt stormodige Neleus med, bland lefvande bål原因,
Som för ett rundeligt år tillräckliga, skatterna många 230
Höll med våld; mellertid Melampus i Phylakos' salar,
Bunden med tryckande band, uthärdade gräsliga plågor,
Allt för Neleus' dotter, och för den tunga förblindning,
Hvilken honom i själn laggt skräcklig gudinna Erinnys.
Döden han undgick dock, samt dref högtråmande oxar 235
Från Phylaké till Pylos, och näpste den väldiga Neleus
För dess skändliga verk, och bragte åt brödren en maka
Till hans gårdar, men sjelf bortdrog han till fremmande folkslag,

Till hästnärande Argos; ty der var honom af ödet
Ordnadt, att bygga och bo, och många Argeier beherrska. 240
Der han tog sig gemål, högtakigt palats åt sig gjorde,
Blef Antipbates' fader och Mantios', väldige söners.
Vidare föddes af Antiphates storsinnade Oïkles,
Men af Oïkleies stridsmanande Amphiaraios,
Hvilken af Aigisbäraren Zeus och Apollon var älskad 245
Särdeles med all kärlek, och hann ej till trösklen af åldern,
Utan för qvinnoskänkernas skull vid Thebe han omkom.
Voro så söner hans Alkmaion, och Amphilochos ock.
Mantios fader blef åt Kleitos och åt Polyphoides.
Men gullthronande Eos försann bortröfvade Kleitos 250
Blott för hans skönhets skull, att han måtte bland gudarna vistas.
Men storsinnt Polyphoides Apollon gjorde till spåman,
Bäst bland dödliga, när nu var död kong Amphiaraios.
Till Hyperesia flyttade han, uppbragt på sin fader,
Och der boende spådde han sen åt dödliga alla. 255

Hans son var det som kom, och han sjelf Theoklymenos hette;
Strax till Telemachos trädde han fram, och träffade honom,
Offergjutande, bedjande än vid snabba galejan,
Och tilltalande honom, han sade bevingade orden:

Käre, emedan jag just anträffar dig offrande härstäds, 260
Jag vid offret ropar dig an, vid guden, och sedan
Vid ditt hufvud och vid kamraternes, hvilka dig följa,
Mig, som frågar dig, sanningen säg, och henne fördölj ej:
Ho? hvarifrån är du? hvar är dig stad och föräldrar?

Honom Telemachos nu, den förståndige svarte, och sade: 265
Sannerlig vill jag, o fremling, åt dig tillpricka berätta:
Jag från Ithaka är till min börd, min fader Odysseus,
Om han det var; nu har han förgåtts i jemmerlig ofärd.
Derföre nu jag kamraterna tog och den svarta galejan,
Och kom hit för att spörja om fadren, som länge är borta. 270

Honom återigen gudlik Theoklymenos svarte:
Så är från hemmet också jag skild, emedan jag dräpte
Der en förvandt; men bröder och vänner, många befinnas

I hästnärande Argos, som vidt de Achaier beherrska.
Nu undslippande döden af dem och det svarta förderfvet, 275
Flyr jag, förty det blifvit min lott att hos menniskor irra.
Låt nu mig stiga ombord, emedan jag, flyende, beder,
Att de ej måtte mig dräpa; jag tror de mig följa i spåren.

Honom Telemachos nu, den förståndige svarte, och sade:
Dig, som önskar mitt skydd, jag ej stöter från jemna galejan; 280
Följ mig, derhemma du skall undfägnas med sådant, vi hafve.

Så han sade, och tog af fremlingen kopparne spjutet,
Och det lade på däck utaf tverodda galejan;
Sjelf ock steg han ombord uppå hafseglande skeppet,
Satte sig ned derefter uti bakstammen och vid sig 285
Bjöd Theoklymenos sitta; de akterlinorna löste.
Telemachos följsmännerna sen anmante, att hurtigt
Fatta i redskapen tag; skyndsamligen lydde de honom.
Furune masten uti urhålkade mellanplankan
Reste de upp att stå, samt bundo med linorna honom, 290
Spännde så hvita seglen med välhopflätade remmar.
Åt dem sände en gynnande vind klarögda Athene,
Blåsande friskt i rymderna fram, att fortast galejan
Hafvets saltiga våg skull' löpande lägga tillrygga.
Ned gick solen, och vägarne ren omdunklades alla. 295
Skeppet åt Pherai for, framjagadt af vind från Kronion,
For det herrliga Elis förbi, der Epeierne herrskap
Dädan emot Spetsöarne fram Telemachos styrde,
Grubblande, om han skull' död undslippa, om tagas tillfånga.

Begge i kojan nu, Odyseus och den redlige herden, 300
Åto, och bredvid dem ock åto de öfrige männer.
Men lystmätet af dryck och af mat enär de nu undfått,
Talte bland dem Odyseus, och frestade svinaherden,
Om han vänligt ännu välfägna skulle, och bedja
Dröja qvar i sitt tjell, eller, ock affärda till staden: 305

Hör mig nu, Eumaios, och öfrige andre kamrater!
Jag härifrån till stan mig önskar begifva imorgon,
Tiggande, att jag ej dig omakar och dina kamrater.

Gif du mig gagneligt råd, och en god vägvisare medsänd,
Som ledsagar mig dit; sjelf skall jag i staden, af nödtvång, 310
Irra, om någon åt mig en bågare räcker och kaka.
Och när jag sedan kommer till ädle Odysseus' boning,
Tidender säga jag vill åt förståndiga Penelopeia,
Samt inmänga mig ock i de trottsige friarnes sällskap,
Om de mig gåfve ett mål, som ha otaliga rätter. 315
Genast gjorde jag äfven åt dem, hvad nånsin de ville;
Ty jag säger dig rent, gif akt du, och hör hvad jag talar:
Af Hermeias' gunst, budbärarens, hvilken åt alla
Menniskors handlingar ger behaget och äran allena,
I tjenstfärdighet skulle med mig ej täfla en dödlig, 320
Väl att tända en eld, eller ock att spjelka sig torr ved,
Eller att föreskära, och steka, och bågarn kredensa;
Sådant allt som de ringare plä åt de mäktiga göra.

Honom talte du till uppbragt, svinherde Eumaios:
Ve, du fremmande man, hvad har dig för tanke i sinnet 325
Kommit? Isanning du önskar väl derstäds bringas om lifvet,
Om du besluter att många dig in bland friarnes skara,
Hvilkas bevåg samt trots till jerniga himmelen stiger.
Visst ej sådane äro, som du, alls deras betjenter,
Men ungherrar, och väl insvepte i kappa och lifrock, 330
Blankade städs till hufvut också, samt dejliga kinder,
Alle som dem uppassa; och städs välbonade borden
Ock betungade äro af vin, af bröd och af stekar.
Men blif qvar, ty ej någon af din härvaro besväras,
Hvarken jag eller någon ibland de kamrater jag eger. 335
Men när Odysseus' älskade son anländer till hemmet,
Han dig kläder kläder uppå, båd kappa och lifrock,
Samt affärdar dig hän, dit hjertat manar och sinnet.

Honom svarte derpå mångpröfvade, ädle Odysseus:
Ack, att du vor', Eumaios, så kär för fader Kronion. 340
Såsom för mig, då du gjort mig slut på irring och jemmer!
Sämre än kringstrykeri ej annat för dödliga finnes;
Men för den slema magens behof ha leda bekymmer
Dödlige män, dem irring och qual påkommer och ofärd.
Nu då du håller mig qvar, och bjuder att honom förbida, 345

Mig dock något förtälj om den ädle Odysseus' moder,
Äfvensom far, som han lemnade här på sin ålderdoms tröskel,
Om de lefva ännu inunder den strålande solen,
Eller om redan de dött, och i Aïs' boningar äro.

Honom talte nu till svinherden, männernes förste; 350
Sannerlig vill jag dig, fremmande man, allt noga berätta.
Ännu lefver Laertes, och beder städs till Kronion,
Att i egna rum ur hans lemmar lifvet må flykta,
Ty förskräckligt han sörjer den bortavarande sonen,
Samt sin hulda gemål, den förståndiga, som med sin bortgång 355
Mest dock sårade honom, och gjorde till gubbe förtidigt.
Sörjande öfver sin son, den ärebekrönte, hon bortdog
Jemmerfullt; o, måtte ej så aflida en annan,
Som, här boende, blifvit mig kär, och kärlek bevisar?
Medan alltså hon lefde, änskönt ock mycket bekymrad, 360
Var det mig kärt mellertid, att efterspörja och fråga;
Med långslöjade Ktimena hon uppfostrade sjelf mig,
Med sin hurtiga dotter, som yngst bland barnen hon framfödt;
Jemte denna jag fostrades; knappt hon mig älskade mindre.
Men då vi båda ren mångljufliga ungdomen hunnit, 365
Henne till Same gifte de bort, och fingo millioner.
Mig deremot liftröja och mantel, särdeles granna
Kläder, sjelf hon klädde uppå, och sandaler på föttren,
Och bortsände till landet, och dock mer hjertligt mig afhöll.
Nu allt detta jag måst umbära förvisso; likväl mig 370
Salige gudar förkofra det värf, vid hvilket jag äflas;
Sjelf jag äter och dricker deraf, och ger åt de arma.
Ty af min egen fru jag ej mer får höra ett vänligt
Hvarken råd eller dåd; ofärd instörtat i huset,
Öfvermodige män; dock tjenarne önska så gerna, 375
Att få tala med frun, samt spörja om ett och om annat,
Äfven att äta och dricka, och sen medföra till landet
Något sådant, som städs en tjenares sinne förnöjer.

Svarande honom talade till mångråde Odysseus:
Ack, hur du ren som liten en pilt, svinherde Eumaios, 380
Irrat vida omkring från fosterland och föräldrar!
Men nu välan mig detta förtälj, och noga berätta,

Monne de dödlige mäns bredgatiga fäste förstördes,
Som din fader bebodde, och vördnadsvärdige moder;
Monne dig, ensamlemnad vid fåren eller vid korna, 385
Ha fiendtlige män medtagit på skeppen, och bortsålt
Hit till kongens palats, och han gett anständig betalning?

Honom talte nu till svinherden, männernas förste:
Fremling, emedan om detta du mig tillspörjer och frågar
Hör då med tystnad på, förpläga dig, sitt der, och bägarn 390
Omsköt; nätterne ju oändliga äro; att sofva
Gifva de tid, och att höra på gladeligt prat; och ej bör du
Gå förtidigt i säng; ty mycken hvila är olust.
Bland de andra enhvar, som hjertat bjuder och sinnet,
Gånge att sofva; men strax när morgonrodnaden randas, 395
Äte han frukost först, och derpå gårdssvinena följ.
Vi två här mellertid i kojan, vid bägarn och fatet,
Oss med hvarandras bittra bekymmer måga förlusta,
Minnandes dem; ty mannen jemväl af qvalen förlustas,
Om han särdeles lidit, och särdeles vida har kringrest. 400
Och nu säga jag vill hvad du mig tillspörjer och frågar.

Syria heter en ö, om någonsin namnet du hörde,
Ofvan Ortygia, just der solens vändningar äro,
Icke så alldeles menniskorik, men eljes förträfflig,
Betesgod, lammgod, och hvetesymnig och vinrik; 405
Hunger kommer ej nånsin i landet, ej heller en annan
Skräckelig sjukdom der de eländiga menniskor nalkas.
Men när gamla de bli, de dödliges släkten i staden,
Silfverbågig Apollon då, af Artemis åtföljd,
Nalkas med ljufliga pilar, och dem, anfallande, dödar. 410
Städer tvenne der äro, och tvefaldt deladt är allting,
Öfver dem båda min far tillförne regerte som konung,
Ktesios Ormenides, odödliga gudarnas like.
Skeppsnamnkunnige män, Phoiniker, lände dit engång,
Skälmar, förande med småsaker på svarta galejan. 415
Hyste nu fadren min i sitt hus en qvinna från Sidon,
Vacker och stor derjemte, och kunnig i herrliga slöjder;
Henne förförde de nu, de mångförslagne Phaieker.
Medan hon bykte en gång, vid hålkade skeppet, sig mængde

Någon med henne i älskog och bädd. Slikt sinnet förförer 420
Hos de afliga qvinnor, änskönt anständiga eljes.
Sedan sporde han, hvilken hon var, och hvadan hon komme;
Hon anviste påstund min fars högtakiga boning:

Från mångkopparne Sidon jag mig berömmar att vara;
Och jag en dotter till Arybas är, den högligen rike; 425
Men de Taphier röfvade mig, rofgirige männer,
När från fältet jag kom, samt förde mig hit, och försålde
Till den mannens palats, och han gaf tillräcklig betalning.

Henne svarte derpå den mannen, som nemligen älskat:
Sannerlig önskar du nu, att med oss få fara till hemmet, 430
Att du må skåda din fars och din mors högtakiga boning,
Samt dem sjelfva? — De lefva ännu, och rika de kallas.

Qvinnan honom igen tilltalte, och svarte, med orden:
Äfven så må det vara, allenast J viljen, J sjömän,
Mig bekräfta med ed, att bringa till hemmet mig oskadd. 435

Så hon sade; och de aflade den ed, som hon äskat.
Men såsnart som de svurit, och eden samtliga gifvit,
Talade qvinnan återigen, och svarte med orden:

Tyst, tyst! icke må mig bland edra kamrater en ende
Nu tilltala med ord, om han möter mig anten på vägen, 440
Eller vid källan också, att man ej går hem, och för gamla
Kongen berättar derom, och han mig, misstänkande fjettrar
I förskräckliga bojor, och er anstemplar en ofärd.
Minnens väl hvad jag sagt, och skynden att köpa er vägbkost.
Men då galejan redan är full af mat och af dricka, 445
Må till palatset snart ankomma derefter ett budskap;
Ty ock gull vill jag bringa, som råkar mig komma i händren;
Gerna dessutom åt eder också erlägger jag afgift;
Ty jag fostrar en son till den väldige herren i huset,
Just en förståndig pilt, som med mig utspringer på gården. 450
Honom jag bringar till skeppet, och er osägelig lösen
Skaffar, hvarhelst ni också må sälja till fremmande honom.

Sedan detta hon talt, bortgick hon till granna palatset.
Året igenom hos oss qvarstannande, hade de redan
Sig lifsmedel i mängd upphandlat på svarta galejan. 455
Men då det hålkade skepp med dessa var lastadt till hemfärd,
Då afsände de bud, som skulle för qvinnan det båda.
Strax då en mångklok man till min faders boningar lände,
Med en gyllene ked i sin hand, uppträdd på elektron.
Denna i saln båd tärnorna nu och min vördnade moder 460
Gåfvo från hand till hand, och med ögonen skådade noga,
Lofvande gifva betalning; han vinken gaf nu i tysthet.
Sedan han vinkat, tillbaka han gick till hålkade skeppet.
Men hon tog mig vid handen, och förde mig bort ur palatset,
Och derunder hon fann båd bord och pokaler i försaln, 465
Ställda åt gästande män, som städs omgåfvo min fader.
Desse till råds sig begifvit, och folkförsamlingens röstplats.
Strax tre bägrar hon tog, och, gömmande dessa i barmen,
Bortbar; men jag följde, af oförståndighet, efter.
Ned gick solen, och vägarne ren omdunklades alla. 470
Vi med skyndande steg upphunno den brusande hamnen,
Der sig befann de Phaiekiske mäns sjösnabba galeja.
Stigne derefter ombord, de foro på flytande vägar,
Sen vi stigit också; Zeus sände en gynnande kultje.
Sex dar seglade vi alltjemt båd nätter och dagar; 475
Men när den sjunde dagen oss Zeus tillsände, Kronion,
Pilglad Artemis då ihjelsköt qvinnan med bågen,
Och hon i svinköln tumlade ned, som årtan i hafvet;
Nu, åt hvalar och fiskar att varda ett byte, de henne
Kastade ut; jag lenmades qvar, bedröfvad i hjertat. 480
Bragte så dessa till Ithakas ö båd vinden och vattnet,
Och der handlade mig Laertes med skatterna sina.
Sålunda kom jag att se med ögonen Ithakas kuster.

Honom svarte derpå zeusfostrade drotten Odysseus:
O Eumaios, mig hjertat i bröstet du högligen rörde, 485
Täljande alla de qval, som du utstått har i ditt sinne,
Men dock lade åt dig bredevid det onda det goda
Zeus, ty sen mycket du lidit, du kom till en mildelig herres
Boningar, hvilken isanning båd mat dig gifver och dricka
Kärvänskapligt; du lefver ett fröjdsamt lif; hvaremot 490

Ja irrande kring till många de dödliges städer, är hitländ.

Så nu ordade de med hvaran om detta och dylikt,
Och sen sofvo de båda, ej lång stund, utan en liten;
Ty skönthronande Eos påstund framträdde, och seglen
Refvade då Telemachos' män vid stranden, och skyndsamt 495
Masten fällde, och rodde i hamn med åror galejan,
Kastade ankaren ut, samt akterlinorna bundo.
Och vid hafvets bränning jemväl utstego de sjelfve,
Redde sin måltid till, och mängde det glödande vinet.
Men lystmätet af mat och af dryck enär de nu undfått, 500
Telemachos, den förståndige, så begynte att orda:

Bringen J öfrige hädan till stan den svarta galejan,
Men till herdarna jag vill begifva mig nu och till landet,
Och i afton jag kommer till stan, sen godsens jag skådat,
Och i morgon åt er välplägnad för resan jag gifver, 505
Kosteligt mål af kött, och af dryckesljufliga vinet.

Honom återigen gudlik Theoklymenos svarte:
Älskade son, hvart skall jag då gå? hvars boningar nalkas,
Bland de samtliga män, som på klippiga Ithaka herrska?
Skall jag väl gå till din moder gerad och till boningar dina? 510

Honom Telemachos då, den förståndige, svarte, och sade:
Eljes skulle isanning jag ock, att gå till vår boning
Mana dig; der undfägnad ej tryter; det vore likväl dig
Sämre, emedan jag sjelf är borta, ej heller dig modren
Skulle se, ty ej ofta bland friarne plär hon i huset 515
Visa sig, utan från dem aflägsnad i loftet hon väfver.
Men jag en annan man vill nämna dig; honom du måste,
Vise Polybos' lysande son, Eurymachos, söka,
Hvilken likt med en gud nu vördas af Ithakas männer.
Ty han är aldraförnämst bland alla, och ifrigast önskar 520
Att få äkta min mor, och Odysseus' rike besitta.
Men den olympiske Zeus bäst vet, han som thronar i ethern,
Om, förn bröllopet sker, han olycksdan åt dem lyktar.

Medan han talade så, till höger en fågel der framflög,

Höken, Apollons ilande bud, och en dufva i klorna 525
Hållande, sönder han slet, och strödde dess fjedrar på marken,
Just emellan Telemachos sjelf och den snabba galejan.
Och Theoklymenos nu från kamraterna kallande afskiljs,
Hängde sig fast vid hans hand, samt talade ordet, och sade:

Älskade, utan en gud ej flög den fågeln åt höger. 530
Som jertecken påstund, anskådande, honom jag kände.
Mera mäktig än er, ej finnes på Ithaka någon
Annan stämma; men J städs skolen som konungar herrska.

Honom Telemachos då, den förståndige, svarte, och sade:
Måtte, o fremmande man, fullbordas detta orakel! 535
Då skall af mig du förnimma båd vänskap och rikliga skänker
Strax, så att hvar, som möter, dig visst lycksalig beprisar.

Sade; och talade till Peiraios, redlige vännen:
Klytios' son, Peiraios, i annat har du mig åtlydt
Mer än de andre kamrater, som med mig följde till Pylos; 540
Nu må du föra också gästvännen hem till din boning,
Samt vänskapligen hylla och ära, tilldess att jag kommer!

Honom Peiraios, lanspriselig, svarade sedan:
Skulle, Telemachos, der du dröja, fast aldrig så länge,
Honom vårda jag vill, och han ej gästskänker skall sakna. 545

Sade; och steg så ombord, och kamraterna äfven befallte
Samtliga stiga ombord, samt akterlinorna lösa.
De uppstego då strax, och sig satte på tofterna neder.
Men Telemachos bandt vid föttren de ståtliga skorna,
Tog sitt väldiga spjut, med hvassa kopparn beslaget, 550
Från skeppsdäcket; och de strax akterlinorna löste.
Sedan lade de ut, och foro till staden, som bjudit
Hade Telemachos, älskelig son, af ädle Odysseus.
Honom, i väldiga steg, snart fötterna förde till gården,
Der otaliga hjordar af svin han hade, bland hvilka 555
Sof svinherden, den trogne, emot husbönderna välsinnt.

Sextonde Sången

Begge i kojan nu, svinherden och drotten Odysseus,
Tände sig eld, och redde, i morgongryningen, frukost,
Och affärdade herdarna sen med samlade svinen.

Men kring Telemachos svängde de glafsande hundarne svansen,
Utan att skälla; då varnade ock den ädle Odysseus 5
Veftande hundarna strax, och omkring var dånet af föttren
Och till Eumaios påstund han talade vingade orden:

O, Eumaios, minsann en kamrat helt säkert dig kommer,
Eller en annan bekant, emedan ej hundarne skälla,
Utan vefta med svansen omkring, fotdånet jag hör. 10

Ordet ej än var sagdt, när honom den älskade sonen
Stod der i farstun, förskräckt svinherden spratt från sitt säte,
Och ur händerna föllo de kärl, som han plägade nyttja.
Blandande glödande vinet, han gick sin herre tillmötes;
Kysste hans hufvud, och kysste hans båda tjusande ögon, 15
Händren begge jemväl, och ymnigt tårarne runno.
Liksom en far sin son välmenande hjertligt emottar,
Kommen hem på det tionde år från fjermare länder.
Den högtälskade, ende, för den mång sorger han utstått.
Så svinherden också gudsköna Telemachos genast 20
Kysste, och famnade om, som hade ur döden han räddats.
Och veklagande talade han bevingade orden:

Telemachos, du är här, kärleksklige fröjd! Jag ej mera
Trodde mig få dig se, då du for på galejan till Pylos.
Men nu, välan, träd in, gullbarn, att jag måtte i själen 25
Fröjdas, skådande dig, som nyss är hemma från fjerran!
Ty ej ofta hitut du till landet och herdarna kommer,
Utan du dväljes i stan; ty så det lyster ditt sinne,
Att anskåda de giljande mäns förderfliga skara.

Honom Telemachos då, den förståndige, svarte och sade: 30
Vare det så, min far; men för din skull hit jag har kommit.
Att jag med ögonen måtte dig se, och höra din stämma,

Om min moder ännu bor qvar i palatset, om redan
Henne en ann bland männerna fört, och kläder förutan
Ligger Odysseus' bädd, af spindelväfvar besmutsad. 35

Honom svarte igen svinherden; männernes förste:
Visserligen ännu med tåligt sinne hon dröjer
Qvar i salarna dina, och jemmerfulla beständigt
För den gråtande flykta sin kos båd nätter och dagar.

Så han sade; och tog af Telemachos kopparne lansen, 40
Men stentröskeln öfver han steg, och trädde i rummet,
Och för honom vek från sin plats hans fader Odysseus,
Och Telemachos hindrade det, å sin sida, och sade:

Sitt, o fremling, vi skola väl ock här hitta en annan
Plats i vårt tjell; här finnes den man, som skaffar en sådan. 45

Sade; och han gick åter, och satte sig; herden åt denne
Bredde inunder grönskande ris, och derofvan ett fårsinn.
Och der satte sig sen den älskade son af Odysseus.
Lade så fram svinherden för dem ock faten med stekta
Köttet, som dagen förut de ätande lemnade öfrigt. 50
Rågade upp skyndsamligen bröd i korgarna äfven,
Och utmängde i stånkan det håningljufliga vinet.
Satte sig sedan sjelf midtemot den ädle Odysseus.
Desse händerna räckte till redda och färdiga rätter;
Men lystmätet af mat och af dryck enär de nu undfått, 55
Då Telemachos strax tilltalte den redliga herden:

Far, hvarifrån är fremlingen länd? och huru ha sjömän
Honom till Ithaka bragt? hvad tro de sig vara för karlar?
Ty jag förmodar väl ej att han hit, fotgångare, kommit.

Svarande honom talte du till svinherde Eumaios: 60
Visserlig dig, min son, jag allt sannfärdigt vill säga.
Från det rymliga Kreta han säger sig vara till härkomst,
Och han berättar sig hafva besökt mång dödligas städer,
Irrande kring; ty en gud åt honom detta beslutit.
Men bortlupen ifrån Thesprotiske männers galeja, 65

Till min koja han kom; åt dig antvardar jag honom.
Gör nu såsom du vill, skyddsökande månde han vara.

Honom Telemachos då, den förståndige, svarte och sade:
Detta allt du har sagt hjertfrätande visst, o Eumaios;
Ty hur skall i vårt hus gästvännen jag kunna emotta? 70
Sjelf är jag ung ännu, med händerna icke jag vågar
Från mig värja en man, enär först vredgad han blifver,
För min moder i själn tvefaldigt tanken begrundar,
Anten hon qvar må blifva hos mig och bestyra om huset,
Aktande så sin gemåls sofbädd, och pratet i landet; 75
Eller hon följer den bland Achaierna, hvilken, den bäste,
Friar till henne derhemma, och ger de rikaste skänker.
Men på den fremmande mannen, emedan till dig han är kommen
Vackra kläder jag sjelf vill kläda, båd mantel och lifrock;
Jag vill ett tvebetts svärd ock gifva, och skor på hans fötter, 80
Samt affärda ehvart hans hjerta och sinne må lysta.
Men om du vill, så hehåll och förpläga honom vid stallen
Och jag vill kläder hit afsända och mat till att äta.
Allslags, att han ej dig omakar och dina kamrater.
Dit tillåter jag alldeles ej bland friarne honom 85
Komma, emedan de ha ett ytterst skändeligt högmod.
Att de ej honom begabba, som mig stor smärta ju vore.
Svårt är, något förmå, då man är omgifven af flera.
Ock för en tapper man, ty de långt starkare äro.

Honom talade till mångpröfvade, ädle Odysseus: 90
Älskade, om för mig tillbörligt är äfven att svara,
Sannerlig sönderslites mig hjertat, då detta jag hörer,
Hvilka skändliga dåd anstemplas af friareskaran
Hemma i salarna, dig till trots, som likväl är en sådan.
Säg mig, kufvas du nu frivillig, eller monn folken 95
Hata i landet dig så, hörsammande gudens orakel.
Säg, eller skyller du brödren därför, på hvilka i striden
Litar en man, fast vore också stor träta å färde.
Ty om jag vore så ung som du, med detta mitt sinne,
Eller jag vore en son af Odysseus, eller han komme 100
Sjelf kringirrande hit, — ty ännu är skäl till förhoppning —:
Då afhugge en fremmande man mig hufvudet genast,

Om för hvarenda af dem jag ej skull' blifva en ofärd.
Gången i salarna in hos Laertiaden Odysseus.
Men om jag ensam der blef öfvermannad af mängden, 105
Ville jag hellre likväl, nedsablad i salarna mina,
Stupa, än dag från dag åskåda de skändliga dater,
Fremlingar, som missfirmade bli, och de tjenande tärnor
Släpade skräckligt omkring uti de prunkande rummen,
Och vinfaten, som tömmas till dräggen, och maten, som ätes 110
Utan mått och besked, gränslöst, för sak som ej lyktas.

Honom Telemachos då, den förståndige, svarte, och sade:
Detta, du fremmande man, vill jag dig noga berätta.
Hvarken på mig allt folket är uppbragt, eller mig hatar,
Icke jag bröderne skyllar därför, på hvilka i striden 115
Litar en man, fast vore också stor träta å färde.
Ty med en enda son fortplantat vårt slägte Kronion;
Så Arkeisios födde den enda sonen Laertes,
Som ock födde en enda, Odysseus; samme Odysseus
Ensam i salarna lemnade mig, och hade ej glädje. 120
Nu i hans hus fiendtlige män, otålige äro.
Ty de ädlingar alla, som ega på öarna välde,
Uppå Dulichion, Sama, och skogbevexta Zakynthos,
Äfven samtliga de, som på klippiga Ithaka herrska,
Desse för mor min fjesa, och svårt ansätta de huset. 125
Hon afsäger sig ej det skändliga giftet, och gitter
Slut ej göra härpå; mellertid de, frossande, slösa
Gods mitt; snarligen äfven mig sjelf de skola föröda.
Sannerlig detta likväl står allt i gudarnes händer.
Fader, gå du påstund, och förståndiga Penelopeia 130
Säg, att jag är helbregda, och kommit från Pylos tillbaka.
Men jag vill här qvarstanna, och du vänd åter, såsnart du
Detta åt henne allena har sagt; af de andra Achaier
Ingen höre derom; ty många stämpla mig ofärd.

Svarande honom talte du till, svinherde Eumaios: 135
Jag begriper och vet, och en välförståndig du bjuder.
Men nu, välan, ock detta mig säg, och noga förkunna,
Om jag på samma väg skall gå till den arma Laertes
Äfven med bud, som, tillförne bekymrad högt för Odysseus,

Plägade se, hur arbetet gick, och med folket i huset 140
Spiste och drack, när hjertat uti hans bröst så befallte.
Men nu sedan den dan då du for på galejan till Pylos,
Säga de, att han ej mera som förr plär äta och dricka.
Eller se hur arbetet går; men med suckan och ängslan,
Sitter han jemrande sig, och huden förtvinar kring benen. 145

Honom Telemachos då, den förståndige, svarte och sade:
Hårdt! men honom likväl, skönt ängslad, måste vi lemna,
Ty isanning om allt sjelfönskligt för menskorna vore,
Skulle vi önska tillförst en hemkomstdag åt min fader.
Derför, såsnart du saken förmält, vänd åter och vanka 150
Ej kring fältet, att söka Laertes; men säg åt min moder.
Att med det snaraste hon en hushållsqvinna må sända
Hemligen dit; hon sedan berätte för gubben min hemkomst.

Sade; och mante på herden, som tog i händerna skorna,
Bandt dem vid föttren, och gick till staden; ej heller Athene, 155
Vandrande från sitt tjell, undföll svinherden Eumaios;
Utan hon nalkades nära och tog gestalt af en qvinna,
Vacker och stor, erfaren uti förträffliga slöjder,
Och hon stod der vid dörrn till kojan, sedd af Odysseus;
Hvarken Telemachos såg, ej heller varsnade henne. 160
Ty sig gudarne ej synbarligen visa för alla.
Men dock Odysseus såg, och hundarne, hvilka ej skällde.
Utan qvinkande skrämdes åt andra sidan af gården.
Hon med ögonen vinkade nu; det märkte Odysseus,
Och ur rummet han trädde bakom gårdsmuren, den höga. 165
Stannande framför gudinnan; då talte till honom Athene:

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Säg nu saken för sonen din redan, och dölj ej för honom,
Att, anstemplande död och förderf åt friareskaran,
Ni må vandra till ryktbara staden, och sjelf jag ej heller 170
Länge från er skall dröja; ty så att strida jag äflas.

Sade; och honom med gyllene staf vidrörde Athene.
Först hon drotten derpå rentvättad mantel och lifrock
Lade kring bröstet, och ökade sen hans gestalt och hans ungdom.

Åter han blef mörkhyad, och kinderna rundades åter. 175
Dunkelt hakan omkring sig också ombildade skägget.
Sedan detta var gjordt, hon vandrade dän; men Odysseus
Trädde i kojan; hans älskade son vardt häpen för honom,
Vände så ögonen bort, befarande att det en gud var,
Samt tilltalade honom, och sade de vingade orden: 180

Annorlunda mig nu, än nyligen syns du, o fremling.
Andra kläder du har, och din hy ej mera är likdan.
Sannerlig är du en gud, som bo i den rymliga himlen;
Var oss nådig, att vi tacknemliga offer må bringa,
Äfvensom skänker af gull, konstgjorda; och skona oss alla! 185

Honom svarte derpå mångpröfvade, ädle Odysseus:
Gud jag ej är; hvi skattar du mig odödliga jemlik?
Utan jag är din far, för hvars skull du suckande länge
Lidit sorgerna mång, uthärdande männernas kränkning.

Ordande så, han kysste sin son, och utföre kinden 190
Fällde han neder en tår; men förut han höll den beständigt.
Och Telemachos — ty han ej trodde det vara sin fader, —
Svarande återigen tilltalade honom med orden:
Sannerlig icke Odysseus du är, min far; men en gudom
Dårar mig blott, att jemrande jag än mera må sucka. 195
Ty ej nånsin en dödelig man uträttade sådant,
Efter eget behag, om en gud ej kommer emellan,
Som helt lätt, då han vill, förvandlar till ung eller gammal.
Ty helt nyligen var du en gubbe, i usliga kläder,
Nu är du gudarna lik, som bebo den rymliga himlen. 200

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
O Telemachos, icke dig höfs, din fader som hemländt,
Hvarken att öfvermåttan beundra, ej heller beprisa.
Ty hit skall dig ej mer anlända en annan Odysseus,
Utan sådan jag är, sen qval jag lidit och sorger. 205
Lände jag hem på det tjugunde året till fädernejorden.
Men dethär är ett verk af ströfvarinnan Athene,
Hvilken sådan mig gör, som henne behagar, — hon kan det, —
Stundom en tiggare alldeles lik, och stundom en yngling

Återigen, som bär på sin kropp de grannaste kläder. 210
Lätt ju för gudarna är, som bo i himmelen vida.
Att en dödelig man upphöja, eller förringa.

Så han talte, och satte sig ned; men Telemachos genast,
Famnande herrliga fadren, beklagade honom, och storgret.
Och för dem båda två uppvaknade lusten till klagan. 215
Och de sig jemrade högt, mer oaflåtligt än fåglen,
Den krumkloade örn eller gam, för hvilken dess yngel
Plundras utaf landtfolket, förrän det lärt sig att flyga.
På så ömkeligt sätt ur ögonen gjöto de tårar.
Skulle också för de jämrande ljuset af solen ha nedgått, 220
Om Telemachos ej tilltalt sin fader påstunden:

Säg, på hvad skepp dig, älskade far, sjömännerne hafva
Bragt till Ithakas strand? hvad karlar sig trodde de vara?
Ty jag förmodar det ej, att du hit, fotgångare, kommit.

Honom svarte igen mångpröfvade, ädle Odysseus: 225
Sanningen vill jag, min son, dig visserligen berätta.
Skeppsnamnkunnige män, Phaieker, mig bragte, som andra
Menniskor ock ledsaga, ehvem till Scheria komme.
Sofvande mig de förde på hafvet i snabba galejan,
Lade på Ithaka ned, och gåfvo herrliga skänker, 230
Koppar och gull fulltopp, skönväfda kläder derjemte.
Och det ligger, på gudarnes råd, förvaradt i grottan.
Men på Athenes befallningar nu jag hit mig begifvit,
Att samråda vi må om död åt fiender våra.
Derför, välan, mig räkna nu friarne alla, och uppnämn, 235
Att jag må veta, hur många de män, och hvilka de äro.
Öfverläggande sedan uti otadliga sinnet,
Tänka jag vill, om vi två dem vuxne väl äro att möta
Ensame, andra förutan, om andra söka vi skole.

Honom Telemachos då, den förståndige, svarte och sade: 240
Fader, isanning städse jag hört ditt herrliga rykte,
Att du en kämpe i striderna är och i rådet förständig.
Dock förmycket du sade; mig häpnad betager; ej hände,
Att med många och modiga män två ensame hampa!

Friarne äro ej tio precis, och tjugu ej heller, 245
Utan flere en hop; antalet strax skall du veta.
Från Dulichions ö här två och femtio valde
Ynglingar äro, och sex hejduker följa med dessa;
Fyra och tjugu ynglingar ock hitkommit från Same,
Och från Zakynthos tjugu Achaiske männer ha kommit, 250
Och från sjelfva Ithaka tolf, de aldraförnämste.
Och med dem herolden Medón, och gudomlige sångarn,
Samt två tjenare följa, förfarne att stekarna skära.
Skulle vi nu dem alla, derinne församlade, möta,
Räds jag, att du mångbittert och svårt skall våldet bestraffa. 255
Men om du kan uttänka åt oss till hjälpare någon,
Detta besinna, som oss bistode med villigt sinne.

Honom svarte igen mångpröfvade, ädle Odysseus:
Saken säga jag vill, gif akt du, och hör hvad jag talar!
Menar du väl, att för oss Athene med fadre Kronion 260
Nog är, eller jag skall på en annan hjälpare tänka?

Honom Telemachos då, den förståndige, svarte och sade:
Väldige hjälpare äro försann de två, som du nämner,
Skönt de deruppe bland skyarna sitta; de båda beherrska
Såväl menskors släkte, som ock odödlige gudars. 265

Honom svarte igen mångpröfvade, ädle Odysseus:
Lång tid skola isanning ej de afsides förbida
Från den väldiga striden, då oss och friarne mellan
Ares' kraft afgöres en dag i salarna mina.
Men du begif dig nu, när morgonrodnaden synes, 270
Hem, och i trotsige friarnes hop inblanda dig åter;
Mig skall sednare ock svinherden föra till staden.
Under en gammal mans, en jemmerlig tiggares skepnad.
Skulle de mig misshandla i salarna, dock må ditt hjerta
Lida i bröstet det, änskönt ock illa jag medfars. 275
Om de mig huset igenom vid föttren släpa på gården,
Eller mig kasta med spjut, påskådande må du fördraga.
Men befall dem likväl att ifrån dårskaperna afstå.
Med kärvänliga ord tilltalande; dock de dig icke
Lyda, ty dödsens dag är dem hårdt nära för handen. 280

Men jag vill säga dig annat, och gömm det du i ditt sinne:
När mångråde Athene i sinnet sådant mig lägger,
Skall jag dig vinka med hufvut, och sedan när du det varsnat.
Samtliga krigarevapnen, som ligga i salarna gömde,
Bör du lyfta och lägga i vrån af höga gemaket, 285
Alla; och friarne sedan med följande ljufliga ordlag
Öfvertala, enär de, saknande vapnen, dig fråga;
Jag ur röken dem ställt, ty de dem ej liknade mera.
Som, då till Troia han for, qvarlemnade fordom Odysseus;
Men bortskämda de äro, såvidt eldsången har framträngt. 290
Mig dessutom än mer i sinnet lade Kronion,
Att ni ej druckne kanske, bland er tillställande träta.
Måtte såra hvaran, och göra skam åt gelaget,
Samt frieriet, ty mannen till sig sjelft jernet ju drager.
Men allena åt oss två svärd qvarlemna, och tvenne 295
Lanser, och tvenne sköldar också, att fattas med händren.
Så att vi dem, anrusande, fatte; och friarne sedan.
Sjelf allrådige Zeus skall gäcka och Pallas Athene.
Men jag vill säga dig annat, och gömm det du i ditt sinne:
Om du nu verkligen är min son, och stammar från vår blod, 300
Då må ingen förspörja, att hemma är redan Odysseus.
Icke Laertes engång, svinherden ej heller det vete,
Icke af tjänarne någon, och ej sjelf Penelopeia,
Men du ensam och jag, att vi qvinnornas tankar må känna,
Samt utforska derhos bland tjänande männerna mången, 305
Både eho oss ärar ännu, och fruktar i sinnet.
Ho ej vårdar sig om, men föraktar dig, som är sådan.

Honom svarte, och talade till den lysande sonen:
Sannerlig skall du, o far, ock framdeles lära mitt tanksätt
Känna, förty ej alls mig barnsligheter bedåra. 310
Men mellertid jag ej tror, att detta skall lända oss begge
Alls till gagn, och jag beder dig ock väl saken besinna.
Länge och fruktlöst skulle du gå, utforskande hvarje,
Vandrande hagarna kring, mellertid i salarna makligt
Friarne fräckt uppsluka vårt gods; ej finnes förskoning. 315
Men om qvinnorna visst dig utransaka jag beder,
Hvilka som dig vanära, och som obrottslige äro.
Dock bland männerna ville jag ej, att från hybble till hybble

Pröfva vi måtte, men framdeles om den saken bestyra,
Om du från aigisbäraren Zeus vet tecken isanning. 320

Så nu sådana ord der vexlede de med hvarandra.
Och mellertid till Ithaka kom välgjorda galejan,
Hvilken Telemachos fört från Pylos och alla hans följsmän;
Men då de anländt redan inom hamnplatsen, den djupa,
Svarta galejan derefter uppå fastlandet de drogo, 325
Och stormodige tjenarne sen bort redskapen buro,
Och till Klytios' hus strax förde de präktiga skänker.
Men till Odysseus' boning också de sände en herold,
För att budskap ge åt förståndiga Penelopeia,
Huru Telemachos sjelf var på landet, och skeppet befallt att 330
Segla till staden gerad, att fruktande uti sitt sinne
Drottningen båld en brännande tår utgjuta ej måtte.
Och nu mötte hvaran, herolden och redlige herden,
Begge med samma besked, som de borde åt drottningen gifva.
Men när komne de voro till herrliga konungens boning. 335
Ordade så herolden i midten af tärnornas skara:
Redan, o drottning, är dig hemland den älskade sonen.

Herden trädde helt nära till Penelopeia, och sade
Allt hvad dess älskade son antvardat åt honom att säga.
Men såsnart som han der uträttat hela sitt uppdrag. 340
Åter till svinen han gick, samt lemnade gården och salen.

Friarne harmades nu, och blefvo bestörta i sinnet,
Och ur rummet de trädde bakom gårdsmuren, den höga.
Utanför portarna sen derstädes de satte sig neder,
Och Eurymachos, Polybos' son så började orda: 345

Vänner, stort är isanning det värf, som blifvit i verket
Satt af Telemachos, resan; vi mente det blefve ej verkställdt.
Låtom oss hala i sjön den svarta galeja, som bäst är,
Samt hopsamla derpå skeppsroddare, hvilka åt dessa
Strax förkunna, att de skyndsamligt må vända tillbaka. 350

Än var ej allt uttaldt, då Amphinomos varsnade skeppet.
Vänd åt sidan, nuredan inom hamnplatsen, den djupa;

Såg hur de refvade seglen, och årorna höllo i händren.
Gladt han skrattade då, och talte bland vännerna sina:

Mera ej må vi skicka ett bud; ty hemma de äro, 355
Anten en gud dem sagt, eller ock om sjelfve de sågo
Skeppet fara förbi, men kunde likväl det ej hinna.

Sagdt; och de stego då upp, och gingo till stranden af hafvet;
Och strax svarta galejan uppå fastlandet de drogo,
Och stormodige tjänarne sen bort redskapen buro. 360
Mangrannt sjelfve de gingo till torget, och läto ej någon
Annan sitta med sig af unga, ej heller af gamla.
Sedan Eupeithes' son, Antinoos, talte och sade:

Ve, hur gudarne nu den mannen räddat från ofärd!
Sutto om dagarna spejare dock på de vindiga höjder, 365
Ständigt man aflösande man, och då soln gick neder,
Sofvo vi aldrig i land om natten, utan på hafvet
Kryssande med vår galeja, och bidande morgongudinnan.
Lurade vi på Telemachos jemt, att fånga och dräpa
Sinnade; honom en gud mellertid dock bragte till hemmet. 370
Låtom oss därför åt Telemachos uttänka en ömklig
Död; ej heller han bör undslippa; ty icke jag menar,
Medan han lefver, att vi vår gerning bringe i verket.
Ty sjelf är han förståndig i rådslag, liksom i tanksätt,
Och mot oss är folket ej mer just särdeles välsinnt. 375
Gripen er derföre an, förrn denne Achaierna samlar
Alla på torget; ty icke jag tror att han sådant försummar,
Utan i vredesmod uppstigen bland alla han säger,
Huru vi stemplat åt honom en skräckelig död, men förgäfves.
Hörande skola de ej så slema gerningar gilla, 380
Utan fastmer ondt göra åt oss, och oss samtliga jaga
Bort ur vårt fosterland, och vi vandra till fremmande folkslag.
Dräpom honom förut på fältet fjerran från staden,
Eller på vägen, och tagom hans gods och besittningar sjelfve,
Delande mellan oss lott för lott alltsamman, men huset 385
Måge vi gifva hans mor att bebo, och den henne sig vinner.
Men om er dock slikt tal misshagar, och hellre J viljen,
Att han lefver, och sjelf allt fädernegodset besitter,
Då må vi längre ej drygt hjertfröjdande skatterna öda,
Här församlade, utan från egen boning en hvar må 390

Fria med skänker, sågodt han förmår, och hon må sig gifta
Sedan med den, som är henne beskärd, och som gifver de flesta.

Så han talte; och samtliga de förstummade tego.
Men Amphinomos började då sig yttra, och orda,
Nisos' lysande son, den Aretiadiske kongens, 395
Som från Dulichion var, det hvetesrika, och gröna;
Friarna förde han an, han äfven Penelopeia
Genom sitt tal behagade mest, ty han var så förständig;
Han välmenande började nu sig yttra, och orda:

Vänner, åtminstone jag allsicke Telemachos ville 400
Döda, ty hiskeligt är att någon af konungastämman
Döda; men låtom oss först omspörja gudarnes rådslag.
Om nu den väldige Zeus' orakel skulle det gilla,
Honom jag sjelf vill döda, och mana alla de andra.
Men om gudarne det ogilla, så hejden er, ber jag. 405

Så Amphinomos sade, och dem behagade talet.
Och till Odysseus' hus uppstigande genast de gingo.
Och dit komne de satte sig ned på de slipade säten.

Annat besinnade då den förståndiga Penelopeia,
Att sig för friarne visa, de männer med trotsande fräckhet; 410
Ty hon i salarna hade försport om Telemachos' ofärd,
Medon, herolden, som hört anslagen, för henne berättat;
Och så gick hon i saln, åtföljd af de tjenande tärnor.
Men då till friarne hon inkommit, den ädla bland qvinnor,
Stod hon invid dörrposten uti välbyggda palatset, 415
Sänkande för sitt anlete ned den glänsande slöjan;
Och på Antinoos trätte, och talade ordet, och sade:

O Antinoos, du arglistige, fräcke, man säger
Att du i Ithakas land är bland jemnåriga ypperst
Både i råd och i dåd, men du var icke en sådan. 420
Galning, säg mig, hvarför åt Telemachos död du och ofärd
Stemplar, och vårdar ej om nödställda, åt hvilka dock Zeus är
Hämnare? Det är ej rätt, att stempla ondt mot hvarandra.
Eller känner du ej hur din far hit flyktande lände,

Fruktande folket? förty uppbragta de högligen voro, 425
Derför att, sällande sig till de Taphiers röfvareshara,
Han Thesproterna kränkte, som voro våra förbundsmän.
Honom ville de dräpa, och strax utslita hans hjerta,
Samt derefter förtära hans myckna och rikliga lifskost.
Men dem Odysseus höll och hejdade, hur de än fikte. 430
Nu som en niding du öder hans hus, och vill äkta hans maka,
Och vill mörda hans son, och mig förskräckligt du kränker.
Men jag dig råder att sansa dig sjelf, och bjuda de andra.

Henne Polybos' son Eurymachos, svarte, och sade:
O du Ikarios' dotter, förståndiga Penelopeia, 435
Trösta dig, icke må detta bekymra dig alls i ditt sinne,
Ej är den mannen född, ej blir han, ej heller han varit,
Hvilken uppå din son, Telemachos händer skall lägga,
Medan jag lefver ännu, och ser guds dager på jorden.
Ty jag säger dig så, och det fullbordas i sanning: 440
Strax skall den svarta blod utrinna för honom kring lansen
Vår; förty mig äfven har stadsförstörarn Odysseus
Mången gång upplyftat i knäet, och kokade köttet
Mig i händerna laggt, och rödt vin gifvit att dricka.
Derför Telemachos är mig aldrakärast bland alla 445
Menskor, och derfor jag manar, att döden han ej må befara
Alls från friarne; den från gudarna kan man ej undgå.

Så han tröstande talte; och sjelf dock redde hans ofärd.
Penelopeia, som uppgick nu i det prunkande löftet,
Gret derefter Odysseus, den älskade maken, tills ljuflig 450
Sömn på dess ögonlock klarögda Athene försände.

Men om qvälln till Odysseus och sonen den redlige herden
Kom; och de öfrige stodo omkring, och redde sig qvällsvard
Af årsgammalt svin, som de slagtade; medan Athene
Trädde nära intill Laertiaden Odysseus, 455
Och med sin trollstaf rörde, och åter förbytte till gubbe.
Klädande ömkliga kläder uppå, att honom ej herden
Skulle känna igen, och förståndiga Penelopeia
Underrätta derom, och icke bevara i sinnet.

Honom förut Telemachos ock tilltalte, och sade: 460
Ädle Eumaios, du kom; hvad går för sägen i staden?
Monn väl friarne redan, de trotsige, äro derhemma
Från sitt försåt, eller monne de mig, hemländande, bida?

Svarande honom talte du till, svinherde Eumaios:
Ej jag brydde mig om, att slikt utforska och spörja, 465
Vandrande genom sta'n; skyndsamligen mante mig sinnet,
Att mitt ärende säga, och hit strax vända tillbaka.
Men mig träffade från kamraterna snabbe gesandten.
Samme herold, som först åt din mor berättat om saken.
Annat äfven jag vet, som jag såg med ögonen egna. 470
Der, ofvanom vår stad, Hermeiska kulla är belägen,
Redan jag gick, då jag såg inlöpa med hast en galeja
Uti vår hamn, och kämpar ombord rättmånge der voro,
Ock hon betyngdes af sköldar och tvesidsbettiga kastspjut;
Väl jag förmodar, att desse de voro, men känner ej säkert. 475

Sade; och dervid log Telemachos' heliga hjeltkraft,
Skådande fadren med ögonen an, men herden han undvek.
Och då de hade sitt värf fulländat, och redt sig en måltid,
Åto de; intet man saknade alls vid det rikliga målet.
Men lystmätet af dryck och af mat när samtliga undfått, 480
Gingo de alle tillsängs, och sömnens gåfva sig togo.

Sjuttonde Sången.

När sig nu viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Under fötterna sina då knöt de vackra sandaler
Strax Telemachos, älskelig son af ädle Odysseus;
Tog så den väldiga lans, som passade väl för hans händer,
Skyndande sedan till staden; och så tilltalte sin herde: 5

Fader, isanning till staden jag går, på det att mig modren
Skåda måtte, förty jag ej tror, att förr hon skall afstå
Från sin skräckliga gråt och ifrån den tåriga sorgen,

Förrn hon skådar mig hemma; men dig uppdrager jag detta:
Vår olyckliga gäst till staden bringa, att derstäds 10
Tigga sig mat; och åt honom skall ge, eho som det lyster,
Kaka och bågare med; mig icke är möjligt, att alla
Menskor förpläga; jag har nog sorger ändå i mitt sinne.
Skulle vår gäst högt vredgas deråt, för honom det blifver
Värre; ty mig är kärt, att idelig sanning säga. 15

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Älskade, sjelf ej engång att här qvarhållas jag önskar;
Tiggarn bättre det är, att i sta'n, än ute på fältet
Tigga ett mål; och åt honom skall ge, eho som det lyster.
Ty jag ej är vid de år, att jag skulle vid stallena härstäds 20
Stanna qvar, och i allt hörsamma en bjudande herre.
Utan gå du, och mig ledsagar den mannen, du omber,
Strax sen jag värmt mig vid elden, och solen börjat att badda.
Ty högst dåliga kläder jag har, och räds att mig skadar
Morgonkyln; J sägen ju ock, att staden är fjerran. 25

Ordade så; och Telemachos gick då hägnaden genom,
Och tog ilande steg, anstemplande friarna ofärd.
Men när kommen han var i boningsbeqväma palatset,
Förde han lansen, och ställde den upp mot höga kolonnen,
Sjelf sen trädde han in, stentröskeln stigande öfver, 30
Honom varsnade först hans fosterska Eurykleia,
Hvilken de prydliga stolar som bäst med skinnen beklädde.
Gråtande gick hon mot honom gerad; talsinnte Odysseus'
öfrige tärnor jemväl kring honom församlades alla,
Och välkomnande kysste hans hufvud, och kysste hans skuldror. 35
Trädde så ur sitt gemak förståndiga Penelopeia,
Liknande Artemis sjelf och den gyllene Aphrodite,
Och sin älskade son hon armarna gråtande kringslöt,
Kysste hans hufvud, och två förtjusande ögon derjemte,
Och veklagande talade så de bevingade orden: 40

Du är då här, gullöga, Telemachos! aldrig jag trodde
Nånsin dig mer få se, sen du reste på skeppet till Pylos
Hemligt, min vilja emot, att höra om älskade fadren.

Men du välan, berätta mig hvad derborta du skådat.

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade: 45
Käre min moder, väck mig ej sorg, ej heller mig hjertat
Uti mitt bröst upprör, som knapt svår fara har undgått;
Utan begif dig i bad, tag rena kläder på kroppen,
Stig så i loftet upp, åtföljd af de tjenande tärnor,
Lofvande gudarna alla de valdaste festhekatomber 50
Offra, om nånsin Zeus umgällningen bringar i verket.
Men jag till torget vill gå, för att der inbjuda en fremling,
Hvilken följde mig åt, då jag hemåt reste från Pylos.
Honom jag sände förut med de gudalika kamrater;
Och Peiraios jag bad, att, förande hem till sin boning, 55
Kärvänskapligen hylla och ära, tilldess att jag komme.

Så han ordade nu; ovingadt var talet för henne.
Och hon begaf sig i bad, tog rena kläder på kroppen,
Lofvande gudarna alla de valdaste festhekatomber
Offra, om nånsin Zeus umgällningen bringar i verket. 60
Men Telemachos gick derefter ur salen, och hade
Spjutet i handen, och med snabbfotade hundarne följde.
Och ett gudomligt behag utgöt krig honom Athene.
Och då han vandrade fram, allt folket beundrade honom;
Trotsige friarne rundtderomkring församlades sedan, 65
Talande granna ord, men hysande ondska i sinnet.
Stora hopen af dessa emellertid nu han undvek,
Och der Mentor satt, och Antiphos med Halitherses,
Hvilka sen fordomtid trovänner voro åt fadren,
Derstäds satte han sig, och desse besporde om allting. 70
Kom så jemväl Peiraios till dem, lansprislige mannen,
Förande gästen till torget i sta'n; och länge ej mera
Vände Telemachos sig från gästen, utan emottog.
Honom tillförst då talade till Peiraios, och sade;

Bjud, o Telemachos, tärnorna strax gå hem till min boning, 75
Att jag må sända de skänker, som dig Menelaos förärte.

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
O Peiraios, vi vete ju ej, hur sakerna blifva:

Skulle i salarna mig de trotsige friarne lönligt
Mördande, allt mitt fädernegods sig dela emellan, 80
Vill jag att, heldre än någon af dem, du desamma besitter.
Men om åt friarne jag kan död anstifta och ofärd,
Gladelig gif dem åt mig, som gladelig för dem till hemmet.

Sade; och följde nu bort med den mångbepröfvade fremling.
Men när komne de voro till boningsbeqväma palatset, 85
Klädde de mantlarna af, samt lade på säten och stolar;
Stego så in, att bada, uti välglattade karen.
När dem tärnorna badat, och smort med doftande oljan,
Klädde de på dem igen lifrockar och yllene mantlar;
Men de stego ur kare, och ned sig på bänkarna satte. 90
Nu tvättvatten i skåln ihöllde en tärna, och frambar
I den granna och gyllne, uppå tvättfatet af silfver,
Vattnet, och dukade upp bredevid det fejade bordet.
Ärbara skafferskan hämtade bröd, och satte för dessa,
Samt mång rätter dertill; hon gaf hvad huset förmådde. 95
Modren bredvid dörrposten i saln midtöfver sig satte,
Lutande sig mot stolen, och spann fint garn på sin slända.
Desse händerna räckte till redda och färdiga rätter.
Men till dryck och till mat när de samtliga mättat sin lystnad,
Började orda bland dem förståndiga Penelopeia: 100

O Telemachos, bäst ju det är, att jag stiger i loftet,
Samt mig lägger i bädden, som är mig vorden så suckig,
Fuktad af tårar städs, alltsen den stund då Odysseus
Drog till Ilios hän med Atreiderna; ej du mig gitter,
Innan friarne komma, de trotsige, hit till vår boning, 105
Riktigt berätta din fars hemresa, om något du hörde.

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Gerna, o moder, åt dig jag sanningen visst vill berätta:
Först, vi till Pylos kommo och Nestor, herde för folken,
Hvilken i höga salarna mig, mottagande hjertligt, 110
Väl undfägnade så, som sin son undfägnar en fader,
Då när han nyss hemkommit ifrån lång resa: så denne
Hjerteligt mottog mig, och så gjorde hans ståtliga söner.
Men om Odysseus ej, tålmodige drotten, han sade,

Anten han dött eller lefver, sig hört af någon bland menskor. 115
Utan till Atreus' son, lanspriselig drott Menelaos,
Han affärdade mig med hästar och limmade vagnen.
Der jag Helena såg, Argeiskan, för hvilken så mycket,
Enligt gudars behag, Argeier lidit och Troer.
Strax tillsporde mig då Menelaos, väldig i hänskri, 120
I hvad ärende kommen jag var till hans stad, Lakedaimon.
Men jag för honom berättade der allt idelig sanning,
Och han med orden mig svarade sedan, och talte, och sade:

Gudar, isanning desse uti stormodige mannens
Sofbädd önskade ligga, ehur feghjertade sjelfve. 125
Liksom då hinden uti det väldige lejonets skogslund,
Sedan hon insöft der nyfödda och diende valpar,
Letar sig, dungarna genom och gräsiga klyftorna alla,
Bete, men lejonet sjelft mellertid inkommit i kulan,
Och påsänder, båd unge och mor en snöpelig ände: 130
Så skall Odysseus dem påsända en snöpelig ände.
Mätte, vid fadren Zeus, och Athenaie, och Apollon,
Sådan ännu, som fordom uppå vältrefliga Lesbos,
Der han i täfling sig reste att brottas med Philomeleides,
Honom i backen slog, och alle Achaier sig gladde: 135
Mätte nu sådan träda bland friareskaran Odysseus,
Alle då visst snardöde och olycksfriare vore.
Det som du mig omspörjer och ber, visst icke jag ärnar
Säga med arga funder och list, ej heller bedraga;
Men hvad mig sjelf förtäljt sannfärdige gubben i hafvet, 140
Ej dig deraf ett endaste ord jag gömmer och döljer.
Drotten han sade sig sett på en ö, af smärtor betungad
Svårt, hos nymfen Kalypso, som honom med våld i gemaken
Håller; men han ej kan hemkomma till fädernejorden;
Ty ej har han beårade skepp, ej heller kamrater, 145
Som ledsagade honom på hafvets ryggar, de breda.

Så sad' Atreus' son, lanspriselig drott Menelaos.
När jag saken bestyrt, bortfor jag, och gudarne gåfvo
Gynnande vind, som bragte mig snart till älskade hemmet.

Detta ordade han, och rörde nu hjertat hos henne. 150

Sedan talte bland dem gudskön Theoklymenos äfven:

O du, Laertes' sons, Odysseus', vördade maka,
Rätt han saken ej vet; men lyssna på mig hvad jag säger;
Ty noggrannligen vill jag dig spå, och intet fördölja.
Vete nu först bland gudarna Zeus, och det gästliga bordet, 155
Jemte Odysseus' hård, den frejdades, hvilken jag nalkats,
Att här sannerlig redan i fädernelandet Odysseus
Antingen smyger omkring, eller sitter, och forskar om dessa
Brott; mellertid åt friarnes hop ofärd han bereder.
Slikt järtecken jag såg, uppå vältoftade skeppet, 160
När jag der satt; jemväl åt Telemachos sade jag saken.

Honom talte då till förståndiga Penelopeia:
Ack, att detta ditt tal fullbordadt blefve, o fremling;
Vänskap skulle du strax erfara, och rikliga skänker,
Gifna af mig, så att hvar som mötte, dig prisade lycklig! 165

Desse på sådant sätt nu vexlade ord med hvarandra.
Friarne mellertid framför Odysseus' palatset,
Med kastskefver förnötte sin tid och med slungade jagtspjut,
Uppå den fejade gård, der de förr bedrefvo sitt sjelfsvåld.
Men då det mättid var, och ren småboskapen allstäds 170
Lände från markerna hem, och de bragte dem nu, som tillförne,
Talte till dessa Medon; ty denne af alla herolder
Dem behagade mest, och sig infann äfven till måltid:

Svenner, emedan J alle förnöjt ert sinne med kämpspel,
Kommen i salarna nu, att vi må anrätta en måltid; 175
Ty det ej lappri är, att i tid intaga sin måltid!

Sade; men de uppstigande gingo och lydde hans maning.
Men när komne de voro i boningsbeqväma palatset,
Lade de mantlarna af sig uppå länstolar och bänkar;
Slagtade fåren, de stora, och frodiga getterna äfven, 180
Slagtade svinen, de gödda, också, och dessutom en vallko,
Redande till måltiden; men de från fältet till staden
Skyndade sig, Odysseus och derhos svinherden, den ädle.
Tog så till ordet, och sad' svinherden, männernes förste:

Fremmande man, emedan alltså du ärnar till staden 185
Gå idag, som min herre dig bjöd: — jag isanning för min del
Ville att du härstäds en stallenas väktare blefve;
Men jag fruktar för honom och räds, att icke han framdels
Måtte träta på mig; ty herrarnes bannor är' svåra: —
Dock nu låtom oss gå; det mesta har redan af dagen 190
Skridit sin kos, men mot aftonen visst skall kallare blifva.

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Jag begriper och vet; den kunnige bjuder du detta;
Derföre låtom oss gå; mellertid mig vise du vägen.
Gif mig, ifall du eger en käpp, som sjelf du dig skurit, 195
Att mig stödja, emedan J sägen att marken är slipprig.

Sade; och kastade axlarna kring en ömkelig våtsäck,
Slarvig båd' här och der, och dervid fanns tvinnad en bärremm.
Men Eumaios nu gaf den hjertförnöjande käppen.
Begge gingo; och stallet af hundar och vallande männer 200
Vaktades, stannande qvar; han förde till staden sin herre,
Under en gammal mans, en jemmerlig tiggares skepnad.
Lutad mot käppen, och ömkliga voro dess kläder på kroppen.
Men då de, vandrande fram uppå bergstalpiga vägen,
Voro nära till staden, och ren ankommit till källan, 205
Den skönrinnande, byggda, hvarfrån stadsboerne vatten
Buro, som Ithakos redt och Neritos jemte Polyktor;
Der bredevid var en lund af vattenalstrade popplar
Rundtomkring öfverallt, och det kyliga vattnet sig störde
Högt från klippan, och ofvanuppå var nymphernas altar 210
Byggt, der samtliga vandringsman städs plägade offra:
Der anträffade dem just Dolios' son nu, Melantheus,
Drifvande getter, som voro i samtliga hjorden de bästa,
Allt för friarnes bord; två vallare följde tillika.
Skådande dessa, han trätte, och talade ordet, och sade 215
Skymfligt och fruktansvärdt, att Odysseus' hjerta det rörde:

Nu, om nånsin, minsann en usling leder en usling;
Så beständigt en gud anbringar lika till lika.
Hvart, olycklige, bringar du hän den skojaren med dig,
Den besvärliga tiggaren, hvart nu? och målrostörarn? 220

Mot dörrposterna stödd skall han mångstäds axlarna skubba,
Tiggande smulor åt sig, men ej sablar, ej heller kastruller.
Gåfve du mig den karlen, att stallens väktare blifva,
Eller en dyngdräng vara, och löf frambära åt kiden:
Drickande idelig vassla, likväl han gjorde sig lårvext. 225
Dock emedan han slemm' ting lärt, så skall han ej vilja
Gripa sig an med ett värf, men betlande vill han i landet
Gå och begära, att fylla för sig omättligen buken.
Men jag vill säga dig ut, hvad ock fullbordadt skall varda:
Kommer den karlen en gång till Odysseus' boning, den ädles, 230
Skola ur männernes hand mång pallar drabba hans sidor,
Slungade genom saln, att de surra kring hufvut på honom.

Sade; och trädde intill, och med häln mot höften, i dårskap,
Sprang, men kunde ändock ej honom stöta ur vägen,
Utan han stod der fast; och då betänkte Odysseus, 235
Anten han, rusande på med sin käpp, skull' lifvet ifrånta,
Eller lyfta från mark, och krossa mot jorden hans hufvud.
Men han sig sansande höll; hvaremot svinherden på denne
Bannades, blickande an, bad högt sen, och lyftade händren:

O Källnympher, J döttrar af Zeus, om nånsin Odysseus 240
Brände åt er, sen han höljde dem först med fetaste istret,
Låren af lamm och af kid, villfaren denna min önskan:
Måtte han komma den mannen, och honom före en gudom!
Då han skulle minsann dig all den ståtlighet kufva,
Hvilken du nu bär med dig så bål, kringirrande städse 245
Staden igenom; men boskapen öds af vallarne slemma.

Honom talade till Melanthios, getternas herde:
Ack, hvad den hunden nu sad', erfaren i listiga funder!
Honom en gång jag uppå vältoftade, svarta galejan
Fjerran från Ithaka förer, att mig stor skatt ha församlar. 250
Måtte Telemachos skjutas af silfverbågig Apollon,
Eller af friarne kufvas, idag ännu i palatset,
Likasom hemkomstdagen ifjerran svann för Odysseus!

Sade; och dem han lemnade der, som vandrade sakta,
Men sjelf gick han, och snart anlände till konungens salar. 255

Strax han trädde derin, och sig satte, i friarehopen,
Mot Eurymachos neder; ty mest han älskade honom.
Honom af köttet sin del framburo nu de som bestyrde;
Ärbara skafferskan hämtade bröd och satte för honom.
Men Odysseus bredevid, och derhos svinherden, den ädle, 260
Kommo och ställde sig; dessa omkring nu spridde sig ljudet
Af den bukiga cittran; ty ren uppstämde, att sjunga,
Phemios. Sjelf han tog svinherden vid handen, och sade:

O Eumaios, isanning det herrliga huset Odysseus'
Är, och lätt det kännes igen, bland många beskåadt. 265
Ett på det andra följer i rad, och gården är konstbyggd
Både med murar och skjul; tättslutande portar der finnas,
Dubbla, och ingen dödelig dem väl hoppade öfver.
Nog, jag märker också, att der tillreda sig måltid
Månge, förty stekången sig höjer, och cittran derjemte 270
Ljuder, som gudarne sjelfve ha gjort till kamrat åt gelaget.

Svarande honom talte du till, svinherde Eumaios:
Lätt du kände; ty eljes du är alldeles ej oklok.
Men nu tänkom derpå, hur dessa saker må vara,
Anten du först går in i det boningsbeqväma palatset, 275
Och dig med friarna mängder, och jag qvarstannar här ute;
Eller, om så dig lyster, förbida, och jag vill förutgå.
Icke du dröje ändock, att ej någon, som varsnar dig ute,
Slår eller slungar på dig; jag ber dig detta besinna.

Honom svarte derpå mångpröfvade, ädle Odysseus: 280
Jag förstår och begriper; härom en kunnig du manar.
Men gå in du förut, och jag qvarstannar här ute.
Ty ovan vid hugg eller skott det är jag nu icke;
Mig tålmodig är själn, ty mång olyckor jag utstått
Både i böljor och krig; påköpet detta må hända. 285
Ej sin snåla, förderfliga buk nedtysta ju någon
Gitter, hvilken åt menskorna gör mångfaldiga skador,
För hvars skull vältoftade skepp utrusta sig äfven
På fruktödsliga sjön, åt fienden bärande ofärd.

Så nu desse med sådana ord tilltalte hvarandra; 290

Då en hund som der låg upplyftade hufvud och öron,
Argos, Odysseus' hund, tålsinnige drottens, som fordom
Sjelf han fostrat, och glädje ej haft, ty till heliga Troia
For han förut; men hans hund tillförne de ynglingar förde
Mot vildgetter på jagt, och emot hjortkalfvar och harar. 295
Nu föraktad han låg, då hans husbonde var borta,
Der på den myckna spillning utaf mulåsnor och oxar,
Hvilken i mängd för portarna fanns, tilldess att Odysseus'
Tjenare förde den dän, för att göda den rymliga åkren.
Hunden Argos der låg, förskräckligt bekajad med loppor. 300
Då nu, såsnart han såg Odysseus vara helt nära,
Viftade han med sin svans, och slokte med öronen båda;
Dock han orkade icke numera, att närmre sin herre
Komma, men denne, blickande bort, aftorkade tåren,
Döljande lätt för Eumaios, och strax han frågte och sade: 305

O Eumaios, ett under! en hund der ligger i smutsen,
Vacker han är till sin kropp, men det jag ej känner förvisso,
Om med sådan gestalt han ock, var snabb till att löpa,
Eller helt lumpet, liksom bordshundar gemenligen äro,
Hvilka, för ideligt prål påkostade blifva af herrar. 310

Svarande honom talte du till, svinherde Eumaios;
Ja, visst är den hunden en mans, som dödde ifjerran.
Om han vore sådan ännu till kropp och till bragder,
Som, då till Troia han for, qvarlemnade honom Odysseus,
Strax du skulle beundra hans kraft, om du såg den, och snabbhet; 315
Ty ej i skogens djupaste snar för honom ett vildbråd
Undanslapp, som han sett; han i spårjagt hade ej make.
Nu han täres af svält, och hans herre i fremmande länder
Funnit sin död; vårdslöse, ej qvinnorne bry sig om honom.
Tjenare, när de ej mer af sina herrar befallas, 320
Vilja för ingen del tillbörligt pligterna sköta;
Förty hälften af id från en karl vidtdundraren Zeus då
Hädantager, då trälige da'n sig honom bemästrar.

Sade; och trädde derin i det boningsbeqväma palatset,
Genom salen gerad till den trotsige friareskaran. 325
Argos bort deremot tog ödet af döden, den svarta,

Strax sen han sett Odysseus, sin herre, på tjugonde året.
Men svinherden tillförst gudsköne Telemachos varse
Blef, der i salen han kom, och genast derefter han honom
Ropande vinkade fram; kringskådande tog äran en ledig 330
Stol, hvaruppå förskäraren satt, då han delade rikligt
Kött bland friarne ut, som bespisade sig i palatset.
Denna bredvid Telemachos' bord gentöfver han ställde,
Bärande, och der satte sig sjelf; åt honom herolden
Tagande lade en bit, och bröd han bragte ur korgen. 335

Efter honom påstund inträdde i rummen Odysseus,
Under en gammal mans, en jemmerlig tiggares skepnad,
Lutad mot kätten, och ömkliga voro dess kläder på kroppen.
Innanför dörrarna der han uppå asktrösklen sig satte,
Stödd mot en post af cypress, som fordom mästaren hade 340
Högst noggrannligen slätat, och bilat efter ett snöre.
Men Telemachos ropte till sig svinherden, och sade,
Tagande en hel kaka utur sin prydliga brödkorg,
Och så mycket af stek, som händerne gittade rymma:

Bärande detta åt fremlingen gif, och bed att till alla 345
Friarne sjelf han går, och utaf hvarenda begärer;
För nödlidande mannen ej väl vill passa försynthet.

Sagdt; svinherden han gick, såsnart han orden förnummit,
Och sig ställande nära, han talade vingade orden:

Detta Telemachos ger dig, o fremling, och ber dig till alla 350
Friarne sjelf att gå, och utaf hvarenda begära;
Ej försyntheten — menar han, är för tiggaren nyttig.

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Gör mig, o konung Zeus, bland männer Telemachos lycklig,
Och låt allting varda som han i sitt sinne begrundar! 355

Sade; och tog så emot med händerna båda, och lade
Der vid fötterna neder, uppå sin ömkliga våtsäck,
Spisade sedan, sålänge i salarna sångaren qvädde;
Men då han spisat, slutade ock gudomliga sångarn.

Friarne stojade än i salarna, men nu Athene, 360
Trädande nära intill Laertiaden Odysseus,
Manade honom att kakor åt sig bland friarne betla,
Hvilken som vrångsinnt är eller from, för att forska sålunda.
Dock ej skulle hon så ens någon rädda från ofärd.
Och till hvarendaste man han tiggande högeråt trädde, 365
Räckande fram sin hand öfverallt, som han tiggare varit.
Men medömkande gåfvo de nu, och begapade honom,
Och tillsporde hvaran, ho han var, och hvadan han kommit?
Äfven talte bland dem Melanthios, getternas herde:

Hören mig, friare J till den öfverbeprikliga drottning, 370
Om den fremlingen här; jag visst sett mannen tillförne.
Och svinherden isanning ju hit ledsagade honom;
Väl jag ej vet, hvarifrån han till ätt berömmar sig vara.

Så han sade; med följande ord Antinoos trätte:
O svinherde, hvarför, vanryktade, honom till staden 375
Förde du? Finnas ej eljes hos oss gatstrykare äfven,
Finns ej vidrige tiggare nog, som störa oss målron?
Syns dig ej nog, att desse din herres goda förtära,
Hit församlade? Har du dender ock kallat måhända?

Svarande honom talte du till, svinherde Eumaios: 380
O Antinoos, väl, fast ståtelig man, du ej ordar;
Ty hvem går väl åstad, och sjelf inbjuder en fremling
Eljes, om icke af dem, som folksakförare äro,
Siaren, eller läkaren ock, eller mästarn i slöjder,
Eller gudomliga sångarn jemväl, som sjungande tjusar? 385
Ty sjelfbjudne de äro uppå omätliga jorden;
Men en tiggare bjuder man ej, sig sjelf till en plåga.
Dock du är vrångsinnt mera än samtliga friarne alle
Mot Odysseus' tjenare städs, mest mig; men jag icke
Vårdar derom, så länge förståndiga Penelopeia, 390
Och gudskön Telemachos än i salarna lefver.

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Tig du, och genmål icke med ord än vidare honom!
Sig Antinoos vant, att snöpligen tvista beständigt

Med de vrångaste ord, och han manar dessutom de andra. 395

Sade; och talade sen till Antinoos vingade orden:
Väl, som fader om son, om mig, du, Antinoos, vårdar,
Som den fremmande mannen befäller ur salarna jaga
Nu med ett maktspråk hän; men gud fullborde ej sådant!
Tag, gif honom! jag ej missunnar dig, utan befäller. 400
Bry dig ej heller alls om min mor, ej heller om någon
Ibland tjenarne här i Odysseus' salar, den ädles.
Dock ej har du minsann en sådan tanke i sinnet;
Ty långt hellre du vill sjelf äta, än ge åt en annan.

Honom Antinoos återigen tilltalte, och svarte: 405
Hvad har du sagt, högpratig Telemachos, dristig i stormod?
Gåfve åt honom så mycket som jag de friare alle,
Blefve i trenne månaders tid han säkert derhemma.

Sade; och tog så, och lyftade palln, som låg der inunder
Bordet, på hvilken han, spisande, höll de fylliga föttren. 410
Alle de öfrige gåfvo sin part, och fyllde hans våtsäck
Både med bröd och med kött, och Odysseus ärnade redan
Återvända till trösklen, och smaka Achaiernas gåfva,
Stannade dock vid Antinoos än, och talte, och sade:

Gif mig, käre! du synes mig ej bland Achaier den sämste 415
Vara, utan den bäste, emedan en konung du liknar.
Derför bör du också en läckrare bit, än de andre,
Ge mig, och jag skall prisa dig kring omätliga jorden.
Ty ock jag tillförne ett hus bland menskor bebodde,
Lycklig ett rikt, och jag gaf almosa åt tiggaren ofta, 420
Vare sig hvem som helst, och ehvad han kom och behöfde.
Tjenare hade jag ock otaliga, äfvensom annat,
Hvarmed man lefver väl, och en rik mans namn sig förvärfvar.
Men Zeus bragte förderf, Kronion, emedan han ville,
Hvilken mig dref, att i lag med mångkringirrande röfrar 425
Hän till Aigyptos fara, en lång väg, in i förderfvet.
Jag i Aigyptos' flod tverodda galejorna stanna
Lät, och der gaf jag befallning åt mig tillgifna kamrater,
Att vid galejorna qvar förbli, och galejorna vakta;

Spejare endast sände jag ut, att på höjderna vandra. 430
Vikande dock för sitt kynne, och följande endast sitt hufvud,
Strax påstunden Aigypstiske mäns storståtliga gården
Ödde de, röfvade bort omyndiga barn och makar,
Och nedgjorde dem sjelfva, och snart kom skriet till staden.
Desse, då ropet de hörde, när morgonrodnaden syntes, 435
Kommo, och sig all slätten med hästar fyllde och fotfolk,
Samt med kopparens glans; blyxtglade Kronion då sände
Ömkeligt nederlag på kamraterna mina; och ingen
Vågade hålla der stånd; öfverallt olyckorna trängde.
Då nedgjorde de många af oss med kopparen hvassa, 440
Somliga förde de lefvande hem, att arbeta af nödtvång.
Men mig sjelf de till Kypros förärte en mötande gästvän,
Dmetor Iasides, som på Kypros regerade väldigt.
Derifrån nu just kommer jag hit, sen ondt jag har utstått.

Men Antinoos då genmälte, och svarade honom: 445
Hvilken gud hitbragte den styggen, att störa vår målro?
Rättså i midten der, och från mitt bord stanna på afstånd,
Att du ett slemt Aigyptos ej snart må skåda och Kypros;
Hvad för en tiggare är du ej dock, påflugen och skamlös!
Du hos alla i rad infinner dig, hvilka dig gifva 450
Obetänt; ty ej hejd eller skoning det minsta behöfves,
Att bortslösa af andras, enär man mycket har för sig.

Vikande undan svarte derpå mångråde Odysseus:
Ve, ej finnes hos dig ock vett, motsvarande skenet,
Ej åt tiggaren skulle du ge ens salt af ditt eget, 455
Du som vid fremmande gods här sittande icke en matbit
Ville taga och gifva åt mig; dock finnes så mycket.

Sade; Antinoos vardt än mer förgrymmad i hjertat,
Och med en bister blick han talte de vingade orden:

Nu jag förmodar väl ej, att du vackert mera ur salen 460
Hän skall komma, emedan du ock utbrister i skymford.

Sagdt; och i pallen han grep, och mot högra skuldran den slängde
öfverst i ryggen; men han blef stående, liksom en klippta

Fast på sin plats, och Antinoos' kast ej rubbade honom,
Utan han skakte sitt hufvud, och teg, anstämplande ofärd. 465
Åter till trösklen han gick, sig satte, och lade sin våtsäck
Neder, den öfverfulla, och sen bland friarne talte:

Hören mig, friare J till den öfverbepri斯拉 drottning,
Att jag må säga det sinnet uti mitt hjerta mig bjuder.
Sannerlig finnes ej harm, ej heller smärta i själen, 470
Då när en man, som kämpar för egna godsens besittning,
Såras, eller för korna också, eller fåren, de hvita;
Men Antinoos kastat på mig, för den nesliga, slemma
Magens skull, som åt menskorna gör mångfaldiga skador.
Dock, om för tiggare äfven Erinnyer finnas och gudar, 475
Före sitt bröllop må Antinoos hinnas af döden!

Honom Eupheithes' son, Antinoos, svarade sedan:
Sitt du, o fremling, stilla och ät, eller skaffa dig hädan,
Att dig ej gossarne släpa i huset, för slikt som du ordar,
Anten vid fot, eller hand, och dig afskala alldeles. 480

Så han sade; och alle förskräckeligt illa det togo,
Och så yttrade mången ibland högmodiga svenner:

O Antinoos, väl du ej kastade pallen på tiggarn,
Olycksalige; tänk, om en gud från himlen det vore!
Äfven gudarne sjelfve, liksom vildfremmande gäster, 485
Tagande allslags skepnader an, plä städren besöka,
Menniskors öfvermod för att skåda och tuktiga vandel.

Friarne talade så; men han brydde sig icke om orden.
För den kastades skull stor smärta Telemachos närde
I sitt hjerta; men icke en tår ur ögat han fällde, 490
Utan han skakte sitt hufvud och teg, anstämplande ofärd.
När nu om honom förnamm förståndiga Penelopeia,
Att han i salen var kastad med palln, hon bland tärnorna talte:

Mätte dig sjelf ock skjuta liksom bågekunnig Apollon!
Henne Eurynome, hushållerskan, svarade sedan: 495

Mätte nu våra böner såvisst uppfyllelse finna,

Skulle då ingen af dem skönthronade morgonen hinna!

Henne svarte igen förståndiga Penelopeia:

Mor, väl fiender äro de alle, ty ondt de oss stämpla,
Men Antinoos mest dock liknar ju döden, den svarta. 500
En olyckelig fremling som bäst kringvankar i huset,
Tiggande af enhvar; ty fattigdomen befaller;
Hå väl alle de andre hans våtsäck fyllde, och gäfvo;
Sjelf han i högra skuldran med palln dock kastade honom.

Bland de tjenande tärnorna nu hon ordade detta, 505
Sittande i sitt gemak; mellertid åt ädle Odysseus.
Men påkallande talte hon till svinherden, den ädla:

Gack, du ädle Eumaios, och bjud den fremmande mannen
Komma hitin, att honom jag må välkomna och spörja,
Anten han något har hört om vår tålsinnste Odysseus, 510
Eller med ögonen sett; ty han mångkringvandrare liknar.

Svarande henne talte du till, svinherde Eumaios:
Måtte, o drottning, likväl Achaierne hålla sig tyste,
Vid hans tal, och han skulle helt visst ditt hjerta förtjusa.
Ty tre nätter jag hade, och dagarna trenne jag hyste 515
Honom i kojan; ty först till mig från galejan han undslapp;
Dock han ej än olyckan till slut har hunnit berätta.
Likasom då när en man anblickar den sångarn som sjunger,
Utaf gudarna lärd, för de dödliga älskliga qväden,
Och omätligt de längta att höra, sålänge han sjunger: 520
Så ock denne förtjusade mig, der han satt i min boning.
Han till Odysseus säger sig vara en fäderne gästvän,
Boende på ön Kreta, der Minos eger sin stämma.
Dädanifrån nu kommer han hit, sen skador han lidit,
Irrande vida omkring, och han skryter sig hört om Odysseus, 525
Att i Thesprotiske männernas land, det feta, han lefver
Nära, och hämtar med sig mång sparade skatter till hemmet.

Honom svarte igen förståndiga Penelopeia:

Gå du, och honom bed hitkomma, att sjelf han berätte,
Desse nu anten sig må, vid dörrarna sittande, roa, 530

Eller i salarna här, förty dem sinnet är gladligt,
Deras besittningar stå oplundrade alle derhemma,
Mat och det ljufliga vin; somt tjenarne endast förtära;
Sjelfve i vårt hus städs qvardröjande, dagar på dagar,
Slaktande åt sig oxar och får, och getterna feta, 535
Hålla de friska kalas, och dricka det glödande vinet
Skamlöst; mycket föröds mellertid; ty ej finnes en sådan
Man, som Odysseus var, ofärden att värja från huset.
Om Odysseus blott komme, och lände till fäderne jorden,
Skulle med sonen strax han männernas kränkningar hämnas. 540

Sade; Telemachos nös hel högt, så att hela palatset
Dönade skräckligt dervid; då skrattade Penelopeia,
Och till Eumaios strax hon talade vingade orden:

Gack mig, och kalla du hit den fremmande mannen påstunden!
Märker du ej, att sonen min nös till allt hvad jag sade? 545
Derför skall döden ej bli olyktad för friarne alla
Heller; icke en ende skall undgå döden och ödet.
Annat jag säger dig nu; men gömm du det i ditt sinne:
Om jag förnimmer att han allt talar med sanningen enligt,
Granna kläder åt honom jag ger, båd mantel och lifrock. 550

Sade; då gick svinherden, såsnart han orden förnummit,
Trädde nära intill, och talade vingade orden:

Fremmande gubbe, dig kallar förståndiga Penelopeia,
Sjelfve Telemachos' mor, ty henne dess sinne nu manar,
Att om gemåln utforska, ehur ock sorger hon utstått. 555
Om hon förmärker att allt du sanningen enligt berättar,
Skall hon dig lifrock kläda uppå och mantel, som mest du
Tarfvar, ty nog kan du, tiggande mat här äfven i landet,
Mätta din mage; och visst skall dig gifva enhvar som det lyster.

Honom svarade då mångpröfvade, ädle Odysseus: 560
O Eumaios, strax vill jag allt sannfärdigt berätta
För Ikarios' dotter, förståndiga Penelopeia;
Väl om honom jag vet; ty gemensam ledο vi jemren.
Men jag rädes likväl hådsinnade friarnes skara,

Hvilkas stolthet och våld uppstiger till jerniga himlen. 565
Ty ock nu, då i salen jag gick, och ej gjorde åt någon
Menska förnär, med sin pall den mannen sårade smärtligt,
Utan att Telemachos afvärjde det, eller en annan.
Bed nu Penelopeia därför i egna gemaket
Dröja, änskönt nyfiken, intill nedgående solen. 570
Då må hon mig utforska om hemkomstdagen och maken,
Sättande närmre vid elden, förty jag trasiga kläder
Bär, som du nogsamt vet; och af dig jag först ju begärte.

Sade; nu gick svinherden, såsnart han orden förnummit.
Öfver trösklen han steg; och då talade Penelopeia: 575

Icke du honom har med, Eumaios? hvad tänkte väl tiggarn?
Fruktar måhända han någons förtryck, eller månne han eljes
Blyges för sig i mitt hus? slem är den blygsame tiggarn.

Svarande henne talte du till, svinherde Eumaios:
Han sig besinnar med skäl, hvad äfven en annan förmode; 580
Öfvermodige männernes trots undvika han söker.
Men han bad dig vänta intill nedgående solen.
Och då blir det för dig långt vackrare äfven, o drottning,
Att med fremlingen tala ett ord allena, och höra.

Honom svarte igen förståndiga Penelopeia: 585
Ej oklok mig den fremmande syns, eho han må vara;
Ty ej finnas ibland de dödliga menniskor några,
Hvilka, af öfvermod, anstämpla så skändliga saker.

Så hon ordade detta; då gick svinherden, den ädle,
Åter i friarnes krets, när han alltsamman berättat. 590
Och till Telemachos strax han talade vingade orden,
Hållande hufvudet nära, att ej de andre det hörde:

Käre, nu går jag min väg, att vakta på svinen och annat,
Din besittning och min; här må alltsamman du vårda.
Först dock rädda dig sjelf, och noga betänk i ditt sinne, 595
Att dig ej något sker; ondt stämpla dig många Achaier,
Hvilka Zeus må föröda, förrän olycka oss händer!

Honom Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade:
Så det vare, min far; men gå först hän, när det qvällas,
Och kom åter imorgon, och för med dig kostliga offer! 600
Men allt detta af mig och utaf odödliga vårdas.

Sagdt; och han satte sig åter uppå välglattade stolen.
Mättande sig, alltefter behag, med mat och med dricka,
Gick han till svinen sin väg, och lemnade gården och salen,
Full af gästande; friarne sig med dans och med sånger 605
Roade; ty ren stundade in ock aftonens tider.

Adertonde Sängen.

Lände nu dit en offentelig tiggare, hvilken i staden
Bettlade kring öfverallt, och var känd för sin glupande mage,
Att omättligen äta och dricka; men icke han egde
Kraft eller nerf; till gestalt dock var han väldig att påse.
Arnaios var hans namn; det gifvit den aktade modren 5
Strax vid födslen, men Iros af friarne alla han nämndes,
Derför att han städs ärende gick, när någon befallte.
Kommen, Odysseus körde han bort ur egna palatset,
Och oqvädande drotten, han talade vingade orden:

Gubbe, ur farstun vik, att icke vid foten du släpas! 10
Märker du ej, hur alla åt mig med ögonen blinka,
Manande att dig släpa? men jag dock blyges för sådant.
Bort härifrån, att icke påstund oss vankas en näfkamp!

Honom svarte, med hotande blick, mångråde Odysseus:
Tvärvigg, hvarken jag ondt tillfogar dig, eller dig säger; 15
Ej missunnar jag någon, om aldrig så mycket han gåfve.
Trösklen också inrymmer oss två, och icke du alls bör
Annans gods missunna; du syns mig en tiggare vara,
Likasom jag; af gudar beror, att rikdomen gifva.
Mana mig ej så häftigt till strid, och reta mig icke, 20
Att, så gubbe jag är, dig ej bröst och läppar jag kanske

Sölar med blod; visst hade jag då långt mera imorgon
Lugn; ty alldeles icke jag tror att du mera skall komma
Åter en annan gång till Odysseus' boningar sedan.

Honom förgrymmad talade till strax tiggaren Iros: 25
Gudar, huru, med tungan på skaft, den skojaren pratar,
Liksom gumman vid ugn; ondt kunde jag honom bereda,
Huggande på med de båda, och alla hans tänder på marken
Kunde ur käften jag slå, som för sädförtärande suggan,
Rusta dig nu, att alle dehär ock måtte förnimma; 30
Huru vi kämpa; men monn du likväl vill slåss med en yngre?

Så nu de två mellertid framför salsdörrarna, höga,
På den fejade trösklen, med hån ansatte hvarandra.
Men allt detta förnam Antinoos' heliga hjeltkraft,
Och med ett muntert löje han så bland friarne talte: 35

Älsklige, aldrig förut inträffade någonsin sådant;
Hvilken förlustelse bragte en gud i detta palatset!
Fremmande mannen och Iros de hota att nu mot hvarandra
Kämpa med händren; låtom oss snart dem reta tillhopa!

Så han sade; och skrattande upp de rusade alla, 40
Och de trasiga tiggrarna kring de trängde sig samman;
Och Antinoos talte, som var en son till Eupeithes:

Hören mig, modige friare J, att jag något må säga:
Här getmagarne ligga i eld, dem vi oss till qvällsvard
Lagade, först uppfyllande väl med blod och med ister. 45
Hvilkendera nu vinner, och går med seger ur striden,
Han framträde, och tage bland alla den honom behagar!
Städs må han äfven gästa med oss; men icke en annan
Tiggare låte vi träda härin, för att bettla sen mera.

Så Antinoos sade; men dessa behagade talet. 50
Och anstämplande svek, utbrast mångråde Odysseus:

Älsklige, icke det sker, att mot yngre mannen en gammal
Gubbe, af nöd hemsökt, framträder i strid; men den slema
Magen mig manar åstad, att jag för huggen må digna.

Men nu, välan, med en dyr ed bören J svärja mig alle, 55
Att mot Iros bevågen, med väldiga handen, ej någon
Slår mig, på öfverdåd, och lägger för honom mig neder.

Sade; och alle sin ed aflade, som denne begärde.
Men då talte igen Telemachos' heliga hjeltkraft:

Fremling, ifall dig manar ditt hjerta och modiga sinne, 60
Att dig värja mot denne, så räds bland de andra Achaier
Ingen, ty den med flere skall slåss, som vågar dig hugga.
Gästmottagarn är jag, och kongarne lemna sitt bifall,
Antinoos och Eurymachos med, förståndige båda.

Sade; och alle dertill biföllo; men redan Odysseus 65
Höljde med trasorna midjan, och blottade dervid de sköna,
Väldiga låren; då røjde sig ock de vidgade skuldror,
Bröstat, och seniga armarna med; vid honom Athene
Stående, ökade lemmarnas kraft för männernas herde.
Friarne alle deråt nu öfvermåttan förvåntes, 70
Och man talade så, anblickande närmaste grannen:

Sannerlig Iros, påstund MissIros, samkar sig ofärd;
Ty så väldiga lår ur trasorna röjer den gamle!

Så de sade; och Iros nu blef rätt illa till sinnes.
Dock han af tjenarne fördes, som gördlade honom med handkraft, 75
Rädd som han var, och omkring hans lemmar darrade köttet.
Och Antinoos trätte, och talade ordet och sade:

Vore du nu ej till, storskrytare, alls, eller ofödd,
Om för honom förskräckeligt så du darrar och bäfvar,
För den åldrige mannen, af nöd hemsökt, som han lider! 80
Men jag vill säga dig det, som ock fullbordadt skall varda:
Såframt denne dig vinner, och går med seger ur striden,
Kastad på svarta galejan, dig hän till Epeiros försänder
Till kong Echetos jag; han är alle människors bödel,
Han afskär dig båd näsa och öron med bitande kopparn, 85
Och frånsliter din blygd, att rå af hundarna ätas.

Sade; för Iros än mer af darning betogos dess lemmar,

Hvilken de förde till strids; upp hvardera lyftade händren.
Då besinnade sig mångpröfvade, ädle Odysseus,
Anten han gåfve ett slag, att han fölle, och mistade lifvet, 90
Eller ett lindrigt slag, som sträckte den andra till marken.
Honom, begrundande så, mellertid mer gagneligt syntes,
Lindrigt att slå, att honom Achaierne icke skull' känna.
Lyftande händerna upp, mot högra skuldran ett näfhugg
Iros gaf; men denne i nacken vid örat, och benen 95
Krossade; svart framträngde då blodet ur munnen påstunden;
Vrålande damp han i backen, och tändren han stötte tillsamman,
Sparkande jorden med föttren; och då de friare, stolte,
Lyftande händerna, dogo af skratt; men tiggarn Odysseus,
Fattad vid foten, släpade farstun igenom, på gården, 100
Ut till portikens port, och honom der mot ett stängsel
Lutande ställde, och sedan en käpp han lade i handen,
Samt tilltalade honom, och sade de vingade orden:

Derstäds nu sitt still, bortskrämmande suggor och hundar,
Och var ej fremlingars herre och tiggares någonsin mera, 105
Usle, att dig ej må drabba ett ondt, än större måhända.

Sade; och kastade axlarna kring sin ömkliga våtsäck,
Slarfvig båd här och der, hvarvid var tvinnad en bärremm.
Sjelf han sig satte på trösklen igen; in gingo de andre,
Skrattande hjertligt, och så välkomnade honom med orden: 110

Zeus dig skänke, o fremling, och öfrige gudarne alle
Det som du gernast vill, och som önskeligt är för ditt hjerta,
Du som gjorde ett slut på hans omättligen bettling
Här i landet; ty snart till Epeiros sände honom,
Till kong Echetos hän, som är alle människors bödel. 115

Sade; men åt jertecknet sig gladde den ädle Odysseus.
Och Antinoos lade den väldiga magen för honom,
Uppfylld både med ister och blod, och Amphinomos lyfte
Kakor ett par ur korgen, och lade för honom derjemte,
Drack så ur gyllne pokalen hans skål, och talte och sade: 120

Hell dig, du fremmande fader, må för framtiden dig unnas

Sällhet, men nu du betryckes utaf olyckorna många!

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
O Amphinomos, särdeles syns du mig vara förståndig;
Ty du är son till en likadan far; godt rykte jag hörde 125
Om Dulichiern Nisos, att ädel han är och förmögen.
Hans son säges du vara, och sjelf välmenande synes.
Derföre säger jag dig; gif akt du, och hör hvad jag talar:
Intet svagare finns, som näres af jorden, än menskan,
Bland de varelser alla, som andas på jorden och kräla. 130
Ty ej nånsin hon tror, att hon ondt skall framdeles lida,
Medan kraft af gudarna ges, och hon knäna kan röra;
Men när qvalen också af saliga gudarna sändas,
Äfven dem ovillig hon bär med modiga sinnet.
Förty sådan är själn hos de jordbeboende menskor, 135
Sådan dagen dem gifves af gudars fader och menskors.
Ty tillförne jag ock bland dödliga tyckte mig lycklig,
Och mång brott, för min kraft och mitt mod jag vikande, gjorde;
Ty jag förlitade mig på min fader och bröderna mina.
Orätrådig derför ej vare en dödelig nånsin, 140
Utan njute i ro af de skänker, som gudarne gifva.
Så jag friarne ser mellertid anstämplande nidverk,
Ödande egendomen, och skymfligt bemötande makan
För en man, som jag tror från vänner och fädernejorden
Länge ej dröjer; ty nära han är; dig måtte en gudom 145
Föra till hemmet hän, att ej den mannen du möter,
Då han kommer igen till älskade fädernejorden!
Ty jag menar minsann, att han ej blodflöde förutan
Uppgör saken med friarne, här till sin boning han kommer.

Sade; och offergjutande drack af det ljufliga vinet, 150
Och i händerna lade pokaln på männernas höfding.
Men han i salen gick, bedröfvad i innersta hjerta,
Skakande hufvut; förty ren ofärd anade sinnet.
Dock han ej så slapp dö; ock honom snärjde Athene,
Af Telemachos' händer och lans att kraftigt besegras. 155
Och han satte sig åter på stoln, från hvilken han uppstått.

Men nu lade i själn klarögda gudinnan Athene

På Ikarios' dotter, förståndiga Penelopeia,
Att för friarne synas, på det hon måtte förtjusa
Friarnes hjerta som mest, och bli värderad derjemte 160
Mera af make och son, än hon tillförne blifvit.
Under ett tillgjordt skratt, hon talade ordet, och sade:

Eurynome, mig lyster nu själn, fast icke tillförne,
Att för friarne synas, ehur likväl jag dem hatar.
Åt min son jag då sade ett ord, som gagnet vore, 165
Att han ej må umgåås med de öfvermodiga männer,
Som väl tala så grannt, men tänka dock illa på baken.

Men hushållerskan Eurynome genmälte, och sade:
Visst har detta du allt, min dotter, behörigen ordat.
Derföre gå du, och tala ett ord med din son, och förtig ej, 170
Sedan du först dock badat din kropp, och kinderna sminkat.
Men ej må du såder, med anlete fuktadt af tårar,
Gå, ty ej slemare finns, än att oupphörligen sörja.
Ty ren är vid de åren din son, för hvilken du träget
Till odödliga bad, att se hans haka beskäggad. 175

Henne svarte derpå förståndiga Penelopeia:
Eurynome, ej råd mig dertill, skönt mon om mitt bästa,
Att jag skall bada min kropp, och kinderna sminka med olja;
Ty mig fågringen gudarne sjelfve, som bo i Olympen,
Ödde, ifrån den stund, då han for på de hålkade skeppen. 180
Men mig Autonoe nu befall och Hippodameia
Komma hitin, att de må mig stanna vid sidan i salen;
Ensam jag icke till männerna går; ty jag derföre blyges.

Så hon sade; den gamla dervid utgick ur gemaket,
Lemnande tärnorna bud, och manande dem till att komma. 185

Annat begrundade då klarögda gudinnan Athene:
Öfver Ikarios' dotter hon kringgjöt ljufliga sömnen.
Och baklutad hon sof, och lemmanne löste sig alla
Der i dess bädd; och då mellertid gudinnors gudinna
Gaf odödliga skänker, att friarne skulle beundra. 190
Sköna anletet först med samma gudomliga fågring

Sirade hon, hvarmed sig skönomgörldade Kypris
Pryder, enär hon går i Chariternas tjusande chordans;
Henne större att skåda hon gjorde, och stoltare äfven,
Mjellare gjorde hon ock, än det konstarbetade elfen. 195
Sedan så hon bestyrt, bortgick nu gudinnors gudinna.

Kommo dervid mjellarmiga tärnorna äfven ur salen
Stojande; vek så från henne också den ljufliga sömnen;
Och hon strök sig om kindren med händerna, talte och sade:

Högst olyckliga mig omhöljde en ljufvelig kraftsömn. 200
Mätte mig ock så ljufvelig död kysk Artemis gifva
Genast påstunden nu, att ej längre med smärtor i själen
Jag må öda mitt lif, och saknande älskade makens
All utmärkelse; ty bland Achaierne var han den bäste.

Så hon sade; och ned sig begaf från prunkande loftet, 205
Icke allena; tillika också två tärnor nu följde.
När hon till friarne sen nedstigit, den ädle bland qvinnor,
Stod hon invid dörrposten utaf välbyggda palatset,
Sänkande för sitt anlete ned den glänsande slöjan;
Men vid hvardera sidan der stod en beskedelig tärna. 210
Knäna för dessa då löstes, och själ'n hänfördes af kärlek,
Och sig önskade alla, att ligga hos henne i bädden.
Men hon Telemachos talade till, den älskade sonen:

O Telemachos, mer du ej har fast mod, eller tanke;
När du ännu var ett barn, mer välfde i sinnet du anslag; 215
Nu då du redan är stor, och hunnit till ynglinga-åldren,
Nu då en fremmande man, som såge din vext och din fägring,
Sade dig säkert vara en son till väldig en fader,
Finnes alldeles icke hos dig godt mod eller tanke.
Sådan gerning i salarna ju är vorden föröfvad, 220
Då sålunda du lät misshandla den fremmande mannen.
Säg, eller hur, om en fremmande man, i salarna våra
Sittande, så fått lida utaf ovärdig behandling,
Monn' dig ej skymf och nesa deraf bland menniskor blifver?

Henne Telemachos nu, den förståndige, svarte, och sade: 225

O min moder, att vredgad du är, misstycker jag icke;
Dock jag uti min själ förstår alltsamman och inser,
Både hvad godt och hvad ondt; tillförne ännu jag var barnslig;
Men jag ej gitter likväl förståndigt tänka i allting;
Ty mig desse förvilla, beträngande härifrån och derifrån, 230
Stemplande ondt mot mig, och hjelpare eger jag inga.
Visst enviget ej gick emellan vår fremling och Iros,
Efter friarnes önskan, men han var bättre i styrka.
Måtte, o fader Zeus, och Athenaie, och Apollon,
Friarne nu desslikes också i salarna våra 235
Kufvade nicka med hufvut enhvar, dels ute på gården,
Dels härinne i huset, och lemmarne lösas för alla:
Likasom Iros, den stackarn, invid gårdsportarna sitter
Nu, och med hufvudet nickar, och alldeles liknar en drucken,
Gitter ej stå på fötterna rak, eller vända tillbaka 240
Hem på den väg, dit leder; förty hans lemmar sig upplöst!

Så nu desse med sådana ord tilltalte hvarandra;
Men Eurymachos vände sig sen till Penelopeia:

Dotter af Ikarios, förståndiga Penelopeia,
Såge nu alle Achaierne dig på Iasiske Argos, 245
Friare flere till tal visst skulle i salarna edra
Gästa från morgondag; ty de öfriga qvinnor du vinner
Både i fägring och vext, och äfven i sansade vettet.

Honom svarte derpå förståndiga Penelopeia:
O Eurymachos, både mitt namn, min vext och min fägring 250
De odödlige ödde, enär till Ilios foro
Hän Argeierne bort, och med dem min make, Odysseus.
Om han toge mitt lif i beskydd, hemländande åter,
Skulle min ära påstund båd' större och skönare vara.
Nu jag ängslas; ty mig mång qval påsände en gudom. 255
Visst, då han for härifrån, och lemnade fädernejorden,
Mig vid högra handen han tog, och talte, och sade:

Ack, du min maka! förty fotbrynjte Achaierne, tror jag,
Skola ej samtliga vända igen oskadde från Troia;
Förty krigiske män de Troer säger man vara, 260

Ej lanskastare blott, men ock bågskyttar tillika,
Samt snabbfotade hästars bestigare, hvilka väl snarligt
Bringa den stora tvisten till slut i gemensama kriget.
Thy jag ej vet, om mig räddar en gud, eller om jag blir slagen
Borta vid Troia; men här alltsamman måste du vårda. 265
Tänk på min fader och mor i salarna, likasom hittills,
Ja, än mera ännu, då jag; från eder är fjerran.
Men när redan du skådar vår son med skägg på sin haka,
Äkta du då eho som du vill, och lemna din boning.
Så han ordade detta, och allt fullbordas nu äfven. 270
Natt skall varda en gång, då det skräckliga bröllopet drabbar
Mig olyckliga, mig, som Zeus all glädje beröfvat.
Dock påkommer en bittrare sorg mitt hjerta och sinne:
Friares sed tillförene var ej sådan, som denna;
När till en vankfri qvinna och rik mans dotter de vilja 275
Fria, och täfla om henne i tukt med hvarandra och ära,
Sjelfve de bringa med sig båd' oxar och fåren, de feta,
Flickans vänner till kost, och lysande skänker de gifva,
Men ostraffadt de ej förtära en annans besittning.

Sagdt; och sig gladde, dervid mångpröfvade, ädle Odysseus, 280
Derför att friarne hon aflockade skänker, och smekte
Sinnet med ljufliga ord, skönt annat inom sig hon välfde.

Men nu talte till henne Antinoos, son af Eupeithes:
Dotter af Ikarios, förståndiga Penelopeia,
Skänker du må af enhvar bland Achaierna taga, som sjelfmant 285
Bringar; ty ej tillbörligt det är, att förkasta en gåfva.
Dock vi till eget hem eller annorstädes ej bortgå,
Förrn du äktar ibland Achaierna den som är ypperst.

Så Antinoos sade; och dessa behagade talet,
Och för att skänker bringa enhvar afsände sin herold. 290
Åt Antinoos bar han en stor, mångskiftande, konstskön
Mantel, med spännen uppå, som voro ett dussin till antal,
Alle af gull, och passade hop med smidiga häktor.
Åt Eurymachos bar han påstunden en skimrande halsked,
Gyllene, blank som solen, och välinfattad i bärnsten. 295
Ock örhängen åt Eurydamas två tjenare buro,

Trenne juveler i hvart, och behaget spridde sig vida.
Och från Polyktors son, Peisandros, drotten, ett halsband
Tjenarn hämtade nu, ett särdeles kosteligt smycke,
Så grann gåfva på gåfva en hvar af Achaierns frambar. 300
Men derefter på löftet hon gick, den ädla bland qvinnor,
Och tillika åt henne af tärnorna skänkerne buros.
Friarne, vändande åter till dansen och tjusande sången,
Roade sig dermed, och bidade aftonens ankomst.
Medan de roade sig, ock mörka aftonen påkom. 305
Strax eldställningar trenne i salen de ordnade sedan,
Att dem lysa; derpå ock lade de torrkade vedträn,
Torra ren längesedan, och nyss med kopparen klufna,
Blandande stickor ibland, och i vexlande ordning dem tände
Drotten Odysseus' tärnor i brand; men sjelf till dessa 310
Ordade så, zeusborne och tålige hjelten Odysseus:

Tärnor i kongens palats, den länge fördröjde Odysseus',
Gån på det rum, der vistas er vördnadsvärdig drottning,
Tvinnen hos henne er tråd, och hennes sinne förnöjen,
Sittande i loftssal, eller kammen med händerna ullen: 315
Jag deremot vill bestyra om ljus åt friarne alla.
Ty om de önskade ock skönthronande Eos förbida,
Mig ej skola de trötta; jag är mångtalig just mycket.

Så han sade; de logo dervid, med blick på hvarannan.
Honom snöpligen snäste då fagerkindig Melantho, 320
Hvilken, af Dolios född, uppfostrats af Penelopeia.
Henne som eget barn hon matat, och fägnat med skänker.
Men hon delte ej smärtan ändock i drottningens sinne,
Utan hon delte med Eurymachos sin bädd och sin kärlek.
Hon på Odysseus bannades nu med skymfliga orden: 325

Olycksalige fremling, du är till sinnet förruckad,
Efter du ej vill sofva, och hän bortvandra till smedjan,
Eller till krogen också; men här vidlyftigt du ordar
Oförskräckt bland männerna mång, och icke i själen
Rädes; anten du kufvas af vin, eller också du alltid 330
Eger ett likdant mod, och du derföre pratar i vädret.
Säg, eller är du väl bål, att du tuktrade tiggaren Iros?
Måtte ej snarlig mot dig en tapprare träda, än Iros,
Hvilken dängande dig med kraftiga näfvar i hufvut,
Jagar ur huset hän, nedsölad med rinnande bloden! 335

Henne svarte, med hotande blick, mångråde Odysseus:
Sannerlig går jag påstunden, din hund, och Telemachos säger
Allt hvad du pratar, att bit för bit han dig hugger i stycken.

Detta yttrade han, och med orden qvinnorna skrämde;
Men de i salarna lupo, och lemmarne löste, för alla. 340
Af räddhåga, förty de trodde att sanning han talat.
Lysande sjelf bredevid fyrkärlden, hvilka de påtändt,
Stod han, och såg på enhvar, men dock helt annat hans sinne
Välfde uti hans bröst, som ofullbordadt ej blef se'n.

Trotsiga friarne lät mellertid allsicke Athene 345
Afstå från hjertfrätande skymfning, att mera och mera
Qval inträngde i själn hos Laertiaden Odysseus.
Strax Eurymachos, Polybos' son, begynte att orda,
Skymfande så Odysseus, och väckte kamraternes löje:

Hören mig, friare J till vår öfverståtliga drottning, 350
Att jag må säga hvad själen uti mitt hjerta befaller:
Utan en gud den mannen Odysseus' boning ej nalkats;
Liksom ett fackelsken mig synes isanning från honom
Gå, och hans hufvud; förty der finns ej ett endaste hårstrå.

Sade; och ordade så till stadsförstörarn Odysseus: 355
Fremling, vill du väl tjena för lön, ifall jag dig toge,
Längst vid gärdet, — betalningen skall tillräckelig blifva, —
Att törnruskor mig samla, och resliga träden plantera:
Mat jag skulle bestå dig der, som räckte för året,
Kläda dig kläder på, och sandaler gifva på föttren. 360
Men emedan du nu slemm' funder har lärt dig, du icke
Vill till arbete gå, men tigga du hellre i landet
Vill, för att skaffa dig fylla uti omättligen buken.

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
O Eurymachos, skull' med hvaran vi i arbete täfla, 365
Sommartiden, enär ock dagarna äro så långa,
På höängen, och jag en välkrökt lie i handen,
Och du en likdan hade, att arbetet pröfva vi finge,
Fastande ändatill mörkret, och gräs tillräckligen funnes:
Eller om ock två oxar vi körde, som vore de bästa, 370
Eldige begge, och store, och mättade begge med gräset,
Lika i ålder, och lika att draga, med kraft som ej sviker;
Funnes ett åkerfält, och sviktade kokan för plogen,
Mig då skulle du se, om rak min fåra jag skure;
Eller om ock kanhända ett krig uppväckte Kronion, 375
Ännu idag, och jag hade min sköld, och lansarna båda,
Samt allkopparne hjälmen, som tätt till hufvudet sitter;
Mig då skulle du se, bland främsta kämparn inmängd:
Skymfande skulle du sannerlig ej om min mage förmåla.
Men du är stolt öfverhöfvan, och har ett trotsande sinne, 380

Och du tycker dig vara en skräckelig bjesse och handfast,
Efter du vistas i lag med få, ej modiga männer.
Om Odyseus dock komme, och lände till fädernejorden,
Snarligen dörrarne skulle, änskont nog breda de äro,
Blifva dig trånga, enär du ur farstun sprunge på gården. 385

Sagdt; och Eurymachos vardt än mer förgrymmad i sinnet.
Och med hotande blick han talade vingade orden:

Usling, snarligen får du ditt slut, emedan du sladdrar
Djerft bland männer så många, och ej detminsta i själen
Räds; ty anten du kufvas af vin, eller också du alltid 390
Eger ett likdant mod, och derföre pratar i vädret.
Säg, eller är du väl bål, att du tuktade tiggaren Iros?

Ordande så, han fattade palln; men genast Odysseus
Mot Amphinomos' knän, Dulichierns, böjde sig neder,
För Eurymachos rädd; mundskänken han slängde i högra 395
Handen, och klingande damp nu derur vinkannen på golfvet,
Men högt jemrande sjelf baklänges han störde i backen.
Friarne stojade allt i de dunklande salarna hurtigt,
Och man talade så, anblickande närmaste grannen:

Mätte dock annorstädes förgåtts den irrande fremling, 400
Förrn han kom; ett sådant allarm då ej hade han uppväckt.
Nu vi tviste för tiggarens skull, och den kostliga måltids
Glädje ej blifver utaf, emedan det slemmare segrar.

Bland dem talte också Telemachos' heliga hjeltkraft:
J olycklige rasen, och döljen ej mera i sinnet 405
Hvarken mat eller dryck; er någon af gudarna retar.
Men undfägnade väl, begifven er hem för att sofva,
Då när sinnet er manar; för min del nödgar jag ingen.

Så han sade; och de sig beto i läpparna alla,
Undrande öfver Telemachos, som ordat så vågsamt. 410
Och bland dessa derpå Amphinomos talte och sade,
Nisos' lysande son, den Aretiadiske kongens:

Vänner, ej någon nu måtte för det, som ordats med rätta,

Trätande med fiendtliga ord utbrista i vrede!
Ej misshandlen den fremmande här, ej heller en enda 415
Alls bland tjenarnes tal i Odysseus' salar, den ädles!
Men nu, välan, mundskänken med bägrarna bjude åt alla,
Att vi må, offergjutande, gå hvar hem till att sofva;
Låtom fremlingen ock i Odysseus' salar förblifva,
Vårdad af Telemachos; ty till hans hus äfven han kommit. 420

Ordade så; och hans tal vardt gilladt af männerna alla.
Strax pokalen åt dem utblandade Mulios, hjelten,
Den Dulichiske mannen, som var Amphinomos' tjenstsvenn.
Han utdelte åt alla tillmans, och åt saliga gudar
Offergjutande, drucko de nu sötlufliga vinet. 425
Men då de gjutit och druckit deraf hvad sinnet dem lyste,
Alle begåfvo sig hem till eget hus, för att sofva.

Nittonde Sången.

Blef nu alltså i salarna qvar den ädle Odysseus,
Stemplande död åt friarnes flock, med hjälp af Athene;
Och till Telemachos strax han talade vingade orden;

Telemachos, man måste nu krigare vapnen derinne
Samtliga gömma; men friarne du med ljufliga orden 5
Öfvertala, enär de, saknande vapnen, dig fråga:
Jag ur röken dem ställt, ty de dem ej liknade mera,
Som, då till Troia han for, qvarlemnade fordom Odysseus;
Men medfarna de äro, såvidt eldslågan har framträngt,
Mig dessutom en sak i sinnet lade en gudom, 10
Att ni ej druckne kanhända, bland er tillställande träta,
Måtte såra hvaran, och göra en skam åt gelaget,
Samt frieriet; ty mannen till sig sjelft jernet ju drager.

Sagdt; och Telemachos hörsammade ilskade fadren.
Och utkallande talte till fosterskan Eurykleia: 15

Moder, välan, qvarhåll mig nu tärnorna inne i rummen,
Medan i annat gemak jag min faders prydliga vapen
Ställer, hvilka der nu ovårdade svärtas af röken,
Då sjelf borta han är; jag ett barn in hittills har varit;
Nu jag vill ställa dem bort, dit ej eldslågan skall tränga. 20

Honom svarte igen hans fosterska Eurykleia:
Måtte du dock, min son, urskillning redan besitta,
Att omvårda ditt hus, och skatterna alla förvara!
Dock ho skall väl följa dig nu, och bära din fackla,
Då du ej låter tärnorna gå framför dig och lysa? 25

Henne Telemachos nu, den förståndiga, svarte, och sade:
Fremlingen der; ty jag tål ej, att någon skall lättjas, som öser
Ur min gryta, änskönt han också är kommen från fjerran.

Så han ordade nu; ovingadt var talet för henne,
Och hon dörrarna stängde i boningsbeqväma palatset. 30
Och uppstigande sen, Odyseus och den lysande sonen,
Buro gemensamt hjälmarna in och de bucklige sköldar,
Och skarpspetsade lansar; framför dem Pallas Athene,
Med en gyllene lampa i hand, spred herrlig belysning.
Och Telemachos talade då till sin fader påstunden: 35

Fader, isanning med ögonen nu stort under jag skådar!
Salarnas väggar förvisso och mellanrummen, de sköna,
Samt takbjelkarne äfven af gran, och kolonnerna höga,
Gifva för ögonen sken, som vore det brinnande eldens.
Visst är här någon af gudar, som bo i rymliga himlen. 40

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Var du tyst, och hejda din tanke, och spörj ej om sådant!
Ty just sådan är gudarnes sed, som bo i Olympen.
Utan gå du till sängs; mellertid qvarstannar jag härstäds,
Att jag tärnorna lockar ännu och din moder till spörsmål. 45
Klagande skall hon fråga mig visst om ett och om annat.

Så han sade; och Telemachos ur salen begaf sig
I sitt gemak till sängs, vid skenet af brinnande facklor,

Der tillförne han sof, när sömnen ljufvelig påkom;
Der han lade sig då, och bidde gudomliga Eos. 50
Men i salen stannade qvar den ädle Odysseus,
Stemplande död åt friarnes flock, med hjälp af Athene.

Trädde så ur sitt gemak förståndiga Penelopeia,
Liknande Artemis sjelf och den gyllene Aphrodite.
Henne vid elden de ställde en stol, på hvilken hon nedsatt, 55
Svarfvad af elfenben och af silfver, som konstigt tillförne
Mästarn Ikmalion gjort, med en pall för föttren inunder,
Fästad vid stolen; ett stort fårskinns deröfver var kastadt.
Nu sig satte derpå förståndiga Penelopeia,
Trädde så ock hvitarmiga tärnorna ut ur gemaket; 60
Desse skaffade bort den rikliga maten och borden,
Samt de bägrare, ur hvilka de våldsamma männen druckit.
Glöden ifrån fyrställningen hällde de, rågande derpå
Annan rikelig ved, att ljus skull' blifva och värme.
Och Melantho återigen for ut mot Odysseus: 65

Fremling, vill du om natten ännu ock plåga oss härstäds,
Smygande huset omkring, eller vill du på flickorna lura?
Men gåck ut härifrån, osälle, och tacka för maten!
Eller, träffad af branden, påstund du lunkar på dörren!

Henne svarte med hotande blick mångråde Odysseus; 70
Stygga, hvarför mig plägar du så med ständiga grollet?
Derför att jag ej är fet, och har slarfviga kläder på kroppen,
Och går tiggande kring? Som nöd mig tvingar att göra.
Sådane just som jag de vankande bettlare äro.
Ty ock jag tillförne ett hus bland menskor lik bodde, 75
Lycklig, ett rikt, och jag gaf almosa åt tiggaren ofta,
Vare sig hvem som helst, och ehvad han kom och behöfde.
Tjenare hade jag ock otaliga, äfvensom annat,
Hvarmed man lefver väl, och en rik mans namn sig förvärfvar.
Men Zeus ödde det allt, Kronion, emedan han ville. 80
Akta dig därför, o qvinna, jemväl, att icke du mister
Skönheten all, med hvilken du nu bland tärnorna ståtar;
Eller din drottning vredgas kanske, och hårdt dig behandlar,
Eller Odysseus kommer; förty än hoppet är öfrigt.

Men om han äfven är död, och ej någonsin vänder tillbaka, 85
Genom Apollons nåd en fullvext son han ju eger,
Telemachos, som ingen af tärnorna här i palatset
Undgår, om hon är fräck; ty han trampar numera ej barnskor.

Sade; men honom hörde förståndiga Penelopeia,
Bannade tärnan dervid, samt talade ordet, och sade: 90

Mig du alldeles ej, skamlösa och fräcka, kan undgå,
Öfvande nidingsverk, som med eget hufvud du gäldar.
Ty allt visste du väl, emedan af mig du det hörde,
Att jag ärnar den fremmande mannen i salarna mina
Om min make bespröja, förty jag är högligen ängslad. 95

Sade; till Eurynome, hushållerskan, vände hon talet:
Eurynome, bär hit du en stol, och deröfver ett fårsinn,
Att der sittande säge ett ord, och äfven förnimme
Fremlingen strax af mig; jag önskar att honom bespröja.

Sa hon sade; men tärnan påstund framsatte beställsamt 100
Den välbonade stoln, och derpå utbredde ett fårsinn.
Och der satte sig sen mångpröfvade, ädle Odysseus;
Tog så till ordet bland dem förståndiga Penelopeia:

Fremmande man, dig detta jag sjelf till en början må fråga:
Hvem är du, och från hvem? hvar har du stad, och föräldrar? 105

Henne svarande talade till mångråde Odysseus;
Qvinna, dig skulle ej någon uppå omätliga jorden
Klandra; isanning går till himmelen vida din ära,
Liksom en vankfri drotts till och med, som, mot gudarna hörsam,
Öfver modiga männer och många regerande, öfvar 110
Lag, och billighet ut; och svarta jorden åt honom
Alstrar hvete och korn; och träden tyngas af frukter;
Tackorna lamma beständigt, och hafvet vimlar af fiskar,

Under ett godt regemente, och folken i landet förkofras.
Derföre må du mig nu om annat spröja i huset, 115
Men mitt fäderneland och min börd utforska du icke,
Att du ej fyller min själ med bekymmer än mer, då jag detta

Minnes; ty högst olycklig jag är; ej heller mig höfves,
Att i fremmande hus veklagande, gråtande sitta;
Ty ej slemare finns, än att oupphörligen sörja; 120
Att ej någon vid mig af tärnorna leds, eller sjelf du,
Sägande, att jag, af vinet betyngd bortsmälter i tårar.

Honom svarte derpå förståndiga Penelopeia:
Fremling, isanning för mig allt värde, och skepnad och fägring
De odödlige ödde, enär till Ilios reste 125
Hän Argeiernes folk, och med dem min make Odysseus.
Om han, kommande hem, mitt lif än skulle beskydda,
Större min ära vore påstund och skönare äfven;
Nu jag ängslas; så mång olyckor mig sände en gedom.
Ty de ädlingar alle, som ega på öarna välde, 130
Uppå Dulichion, Sama, och skogbevexta Zakynthos,
Äfven samtliga de, som på klippiga Ithaka herrska,
Desse fria till mig, ovilliga, plågande huset.
Derföre vårdar jag ej om fremlingar, eller om tiggrar,
Eller herolder detminsta, som folksakförare äro; 135
Utan jag saknar Odysseus, och tärer mitt hjerta med längtan.
Desse skynda på bröllop, och jag blott tänker på finter.
Först intalte i sinnet mig då en gud att en mantel,
Sättande upp stor väf, i salen begynna att väfva,
Fin, oändeligt lång; och till dem jag talade genast: 140
Svenner, som frien till mig, då den ädle Odysseus nu hängått,
Biden på bröllopet än, och brådsken ej, tills jag en likskrud
Färdig arbetat, att icke mitt garn må ödas förgäfves, —
Åt friborne Laertes, tilldess att honom omsider
Tager den långutsträckande döda förderfliga öde; 145
Att ej i landet på mig Achaiinnorna måga förargas,
Om han förutan täckelse låge, som egde så mycket.
Så jag talte; hos dem manhaftiga hjertat bevektes.
Vlsserlig väfde jag nu om dagen på väfven, den stora,
Men om nättren den rispade opp, då jag facklorna framsatt. 150
Så jag i tre år snärjde med list, och bedrog de Achaiier;
Men då det fjerde året nu kom, och tiderna kommo,
Under de slocknande månar, och dagarne långa sig lyktat,
Genom de skändliga tärnorna då och försumliga, desse
Öfverraskande kommo på mig, och trätte med orden. 155

Så jag lyktade väfven, fast allsej villig, af nödtvång.
Nu ej gitter jag bröllopet fly, ej heller en annan
Utväg finner jag på; mig föräldrarne mana att giftas
Träget, och sonen leda vid dessa, som godsen föröda;
Ty han det inser; ren är han karl, så god som en annan, 160
Att omvårda ett hus, som Zeus med ära bekröner.
Hen mig säg nu din släkt mellertid, och af hvem du är boren?
Du härstammar ju ej från sagornas ek, eller fjellen.

Henne svarande talade till mångråde Odysseus:
O du vördade maka till Laertiaden Odysseus, 165
Vill du då ej afstå, att mig om min stämman besörja?
Men jag vill säga dig den, änskönt du mig lemnar åt smärtor,
Flera än dem, af hvilka jag qväljs; det ödet är hvarje
Mans, som dröjer ifrån sitt hem sålänge som jag nu,
Irrande kring till städerna mång, ett mål för bekymren. 170
Men likväl vill jag säga dig det som du spörjer och frågar.

Kreta heter ett land, i midten af hafvet, det dunkla,
Kringomflutet och fruktbart och skönt; der menniskor finnas
Många, ja, utan tal till och med, samt nittio städer.
Annat är andras blandade språk; der träffas Achaier, 175
Der Urkreter också, stor modige, jemte Kydoner,
Der Dorienser jemväl, hjälmpryde, och ädle Pelasger.
Der är Knossos en ståtelig stad, och Minos i denna
Herrskare nio år, stallbroder åt store Kronion,
Fader åt fader min, storsinnade Deukalion sjelf. 180
Men mig aflade Deukalion och Idomeneus ock.
Men på de kruma galejorna hän till Ilios denne
Med Atreiderna drog; mitt frejdade namn det är Aithon;
Yngre till födsel är jag; men äldre och tapprare denne.
Der jag Odysseus såg, och gaf gästskänker åt drotten. 185
Ty ock honom till Kreta fördref den häftige vinden,
Kastande bort från Maleia, enär till Troia han fikte,
Och i Amnisos höll, der Eileithyia en grotta
Eger, i ogen hamn; och med nöd han stormarna undslapp.
Strax om Idomeneus han frågade, kommen till Staden; 190
Ty han var — som han sade — en vördad ock älskelig gästvän.
Tionde dagen för honom det var ren, eller den elfte,

Sen på de kruma galejor han for till Ilios' fäste.
Honom jag förde hem till mitt hus, undfägnande derstäds
Kärvänkskapligt utaf de rika förråder, som funnos; 195
Och åt honom jag gaf, och hans folk, som följde med honom,
Kornbröd, jemte det glödande vin, hopsamladt i landet,
Oxar derjemte till slagt, ätt dermed mätta sin lystnad;
Dagarna tolf qvarstannade der de ädle Achaier;
Ty nordvinden så stark, att knapt man kunde på landet 200
Stå, förhindrade dem, uppväckt af en vredgande gudom.
Vinden föll på den trettonde da'n, och de lyftade ankar.

Mång osanningar så han diktade, liknande sanning;
Kinden förblektes och tårarna runno för lyssnande makan.
Likasom snön försmälter på högsta toppen af berget, 205

Hvilken af Satan smältes, enär han har fallit för vestan,
Och af dess vatten ihast sig fylla de rinnande floder:
Så nu de fagra kinderne ock för den gråtande smälte,
Medan hon gret sin gemål, närvarande. Drotten Odysseus
Visserligen i själn beklagade sörjande makan, 210
Men som horn likväl eller jern dock stodo hans ögon
Uti hufvudet stille; med list han tårarna dolde.
Och då hon fått lystmätet utaf mångtåriga sorgen,
Honom återigen med orden hon svarte, och sade:

Nu dig, fremmande man, jag ämnar isanning försöka, 215
Om du verklig derborta med gudalika kamrater
Gästat min hulda gemål i salarna, såsom du säger.
Säg mig, hurdana kläder han bar, och hade på kroppen,
Hurudan sjelf han var, och de män, som följde med honom?

Henne svarande talade till mångråde Odysseus: 220
Svårt, o qvinna, det blir, då så länge från honom jag varit,
Att det säga, förty ren går nu, det tjugonde året,
Sedan ifrån mitt fäderneland han reste och bortfor,
Men ändock vill jag säga på sätt mig likar i sinnet.
Ylle purpurmantel han bar, den ädle Odysseus, 225
Dubbel; också var fästad dervid en gyllene häkta
Jämte öglor ett par; framför fanns äfven ett smycke.

I framfötterne höll der en hund en sprattlande hjortkalf,
Slickande en den brokiga; det förvånade alla,
Att, skönt begge af gull, han strypande glodde på kalfven, 230
Hvaremot denne med fötterna spratt, försökande undfly.
Vidare märkte jag ock på hans kropp en glänsande lifrock,
Likasom skalet sitter omkring den torrkade löken;
Ty så fin var den rocken, och blank sen, likasom selen.
Sannerlig qvinnor många med undren betraktade honom. 235
Annat säger jag nu, och gömm det du 1 ditt sinne:
Icke jag vet, om hemifrån kom i de kläder Odysseus,
Eller om någon af vännerna gaf, då han for på galejan,
Eller måhända en värd också, emedan Odysseus
Tar till många en vän; bland Achaier knapt hade han like. 240
Äfven jag ett kopparne svärd förärade honom,
Jemte en lifrock, purpurne, skön och dubbel och fotsid,
Och affärdade vördesamt dän på toftade skeppet.
Honom en herold också, men litet äldre till åren,
Följde, och mannen, sådan han var, jag äfven beskrifver, 245
Puckelryggig han var, svartmuskig och krusig i hufvut;
Eurybates var hans namn, af Odysseus mer än de andre
Hedrad, emedan han visste att skicka sig honom till nöjes.

Sade; och väckte hos henne än mer begäret till saknad,
Alltsom hon tecknen kände, dem noga förtäljde Odysseus, 250
Men då hon fått lystmätet utaf sorgen,
Då hon honom också genmälte med orden, och sade:
Fremling, du som var mig förut medlidande värdig,
Bli mig i salarna nu, båd vörnadsvärdig och älsklig.
Ty jag hämtade kläderna sjelf, om hvilka du ordar, 255
Sammanvikna ur rummet, och fäste en glimmande häkta,
Honom till smycke; och honom ej mer jag nånsin emottar,
Återvändande hem till älskade fädernejorden.
Derför i olycksstund på hålkade skeppet Odysseus
Far, för att Olycksilios se, hvars namn är min afsky. 260

Henne svarande talade till mångråde Odysseus:
O du vördade maka till Laertiaden Odysseus,
Skada ej mer din dejliga hy, och plåga ej heller,
Gråtande maken, din själ, änskönt jag det icke förtycker!

Mistar eho som helst sin lagliga make, åt hvilken 265
Hon, i kärlek bemängd, födt barn, visst gråter hon honom,
Men dessmera Odysseus, som var med gudarna jemlik.
Dock, hör upp med din gråt, och lyssna till orden, jag talar:
Ty sannfärdigt säga jag vill, och intet fördölja;
Ja, om Odysseus redan jag hört, att han kommer till hemmet, 270
Lefvande nära uti Thesprotiske männernes rika
Bygder; och skatter bringar han med, utvalda och många,
Dem han begärde ihop; men sig tillgifna kamrater
Mistade han, och sitt hålkade skepp, på dunkliga hafvet,
När han for från Thrinakia ön; ty på honom förgrymmats 275
Zeus och Eelios, hvars oxar kamraterne slagtat.
Desse förgingos alle uti mångsqvalpiga hafvet;
Honom uppå skeppskölen likväl uppkastade vågen
Till Phaiekernes land, som gudabefryndade äro.
Honom, liksom gud, der ärade desse, af hjertat, 280
Mycket gåfvo åt honom, och ärnade sjelfve till hemmet
Okränkt skicka; och visst ren långt fördetta Odysseus
Hemma varit; men det mer gagneligt syntes hans sinne,
Att all verlden vandra omkring, och skatter sig samla.
Så mång finter, och flera än öfrige dödlige menskor 285
Vet Odysseus; och med honom ej må alls täfla en ende.
Så mig Thesproternes kong, Pheidon, berättade saken,
Samt svor sjelf deruppå; i sitt hus utgjutande vigvin,
Att uthalad galejan, och redo kamraterne vore,
Att ledsaga Odysseus till älskade fädernejorden. 290
Men mig han sände förut; de Thesprotiske männens galeja
Dän till det hvetesrika Dulichion ärnade resa.
Och han viste de skatter åt mig, som samlat Odysseus;
Skulle med dem till tionde led väl han föda en annan,
Med de skatter minsann, som lågo i konungens salar. 295
Denne till Dodone då sade han rett, för att höra
Från den högbelöfvade ek Zeus' vilja, Kronions,
Huru han hem skull' lända till älskade fädernejorden,
Ren frånvarande länge, om uppenbart eller hemligt.
Så han är räddad alltså, och skall nog komma tillbaka 300
Snart, och ej fjerran numera från vänner och fädernebygden
Länge derborta han blir. Med min ed jag vill det bedyra.
Höre då först mig Zeus, den högste bland gudar, och bäste;

Jemte Odysseus' härd, den frejdades, hvilken jag nalkas:
Sannerlig detta dig allt fullbordas så, som jag säger. 305
Under det året som går skall hit anlända Odysseus,
Medan månaden släcks, och medan han tändes ånyo.

Honom svarte derpå förståndiga Penelopeia:
Måtte detta ditt tal fullbordadt varda, o fremling!
Snart du skulle af mig erfara båd' vänskap och många 310
Skänker, att hvar som komme emot, dig prisade lycklig.
Men mig så det likar i själn, som äfven skall hända;
Hvarken Odysseus mer hemländer, ej heller du reshjelp
Finner; förty ej herrar numera finnas i huset,
Sådan Odysseus var bland männer, — om nånsin han var det, 315
Att de vördade fremlingar hän affärda, och motta.
Tvätten honom, J tärnor, och bädden reden i ordning,
Sängen med mantlar uti, och prydliga fällar tillika,
Att han må, väluppvärmd, gullthronande morgonen skåda.
ganska bittida baden igen imorgon, och smörjen, 320
Att derinne med Telemachos han tage sin frukost,
Sittande i vår sal; olycklig enhvar, som bland dessa,
Honom kränkande, kommer förnär; sin sak han ej nånsin
Mer uträttar hos oss, fast aldrig så mycket förtretad!
Ty hur skall du väl veta, om jag, o fremling, de andra 325
Qvinnorna öfverträffar i vett och förståndiga rådslag,
Om du, smutsig och illa beklädd, i salarna skulle
Spisa? Förty korflifvade äro de menniskor alla.
Ho som nu sjelf är grym, och idelig grymheter tänker,
Honom dödlige alle, sålänge han lefver, ej annat 330
Önska, än qual; men när han är död, bespotta de honom.
Ho som är sjelf vankfri, och tänker allenast hvad vankfritt
Är, hans frejdade namn kringföres af fremlingar vida
Kring all verldens folk; han god af många benämnes.

Henne svarande talade till mångråde Odysseus: 335
O du vördade maka till Laertiaden Odysseus,
Mantlarne äro för mig och de prydlige fällar isanning
Vidriga, från den stund, då jag Kretas snöiga fjellar
Lemnade, farande dädan uppå långårade skeppet;
Låt mig ligga, som förr sömnlösa jag nätterna tillbragt! 340

Många nätter jag redan uppå det uslaste läger
Låg, och bidade af gullthronande morgongudinnan.
Och fottvagningen heller ej alla för mitt sinne behaglig
Är, och min fet vidröra ej af någon qvinna bland dessa,
Hvilka hos dig här äro i detta palats tjenarinnor, 345
Om ej en gammal gumma du har, försiktig och aktsam,
Som utsått i sin själ så många bekymmer, som jag har:
Henne förtryter jag ej, att hon mig föttren må röra.

Honom svarte derpå förståndiga Penelopeia:
Älskade gäst, ej någonsin än ankommit så vis man, 350
Bland vildfremlingar kärare hit till detta palatset:
Så du särdeles väl om allting ordar och visligt.
Ock en gumma jag har med klyftiga tankar i sinnet,
Som den olycksaliga ömt uppfostrat och ammat,
Tagande mot i sin famn, då han föddes till verlden af modren; 355
Hon dig föttren skall tvätta, ehur ock alldeles skröplig.
Men nu, välan, statt upp, förståndiga Eurykleia
Och två sedan din drotts jemnåriga like; Odysseus'
Redan en sådan till fötterna är, och en sådan till händren:
I olyckorna pläga ju snart de dödlige åldras. 360
Sade; och gumman därvid sitt anlete täckte med händren.
Fällde en brännhet tår, och talade jemrande orden:

Ve mig, arma, för dig, min son! Visst mera än andra
Menskor dig hatade Zeus, skönt gudeligt sinne du eger.
Åt blyxtglade Kronion ej någon brännde åt många 365
Väldiga lår ännu, eller korade festhekatomber,
Som åt honom du gaf, anropande guden, att uppnå
Sjelf behagelig ålder, och fostra den lysande sonen.
Nu han hemkomstdagen likväl så har dig beröfvat
Sammaledes väl honom också ha qvinnorna gäckat 370
Bland vildfremmande män, då till någons boning han lände,
Liksom dehär otäckorna dig begabbade alla.
Nu för att undgå skymfer af dem och kränkningar många,
Icke du låter dig två; men mig, välvilliga, bjuder
Dottren af Ikarios, förståndiga Penelopeia. 375
Thy jag dig föttren vill två; för sjelfvaste Penelopeias
Skull, och din egen jemväl, ty min själ uppröres inom mig

Af bekymmer; men hör nu mitt tal, ehvad jag må säga:
Mångbepröfvade fremlingar hit rent flere ha kommit,
Men ej någon så lika jag sett — det sägen jag — hittills, 380
Som du till vext, och till fötter och röst är lik med Odysseus.

Henne svarande talade till mångråde Odysseus:
Gumma, så säga de alle, som oss med ögonen begge
Skådat en gång, att vi två med hvarannan särdeles lika
Äre; likasom sjelf du jemväl nu betänkande ordar. 385

Så han sade; och gumman då tog klarblänkande kitteln,
För att fötterna två; och hon rikligen hällde af kalla
Vattnet, och sen hon spädde det ut med varmt, men Odysseus
Satt på spisel, och strax mot mörkret han vände sig undan;
Ty han genast i själn misstänkte, att, fattande honom, 390
Ärret hon kunde känna igen, och saken förmäla.
Trädande nära, hon tvådde sin herre, och kände påstunden
Ärret, som fordom gjort vildgalten med tanden, den hvita,
När till Parnesos han var, till Autolykos rest och dess söner,
Bort till sin moders mäktige far, bland menniskor utmärkt 395
Både i list och i ed; en gud sjelf detta förlänat,
Hermeias, åt hvilken de täckliga låren han brände
Utaf lamm och af kid; och guden var honom bevågen.
Autolykos då han kom till Ithakas bördiga bygder,
Träffade dottersonen sin der, nyss boren till verlden, 400
Honom på morfars knän antvardade Eurykleia,
När han slutat sitt mål, samt talade ordet, och sade:

O Autolykos, sjelf uttänk nu ett namn, som du gifva
Må åt din dotters son; mångönskelig är han dig säkert.

Henne återigen Autolykos svarte, och sade: 405
Måg min, och dotter, gifven det namn, som nu jag er säger.
Ty för många förhatelig hit till eder jag kommit,
Både för männer och qvinnor uppå mångnärande jorden;
Derföre vare hans namn Odysseus, den förhatlige. Kommer
Han som yngling en dag till stora moderspalatset, 410
Till Parnesos, minsann, der mina besittningar äro,
Skänker jag honom af dem, och gladelig sänder tillbaka.

Derföre kom Odysseus, att han gånge de lysande skänker.
Honom Autolykos då och Autolykos' älskade söner,
Halsade med handslag och med håningljufliga orden. 415
Nu mormodren Amphithea i famnen Odysseus
Tog, och kysste hans hufvud och två de vackraste ögon.
Och Autolykos bjöd de äreberömliga söner,
Att anrätta ett mål; uppmaningen aktade desse,
Och till stället påstund en femårsoxe de bragte, 420
Flådde den, aflades kring, och sönderdelade slagten,
Skuro i bitar ock med besked, och fäste på spetten,
Stekte jemväl omvårdsamt, och delte åt alla portioner.
Så de nu dagen igenom, intill nedgående solen
Spisade, utan att något dem brast i gemensamma målet. 425
Men när solen sänkte sig ned, och mörkret dem påkom,
Då de gingo tillsängs, och sömnens lisa sig togo.
Men då sig viste den tidiga, rosenfingrade Eos,
Ut sig begåfvo med hundarna sina Autolykos' söner
Alla på jagt; och i sällskap med dem, den ädle Odysseus 430
Gick; och Parnesos' berg, det skogbeklädda och höga
De annalkades, hinnande snart dess vindiga skrefvor.
Solen återigen anstrålade fälten ånyo,
Stigen utur tystrinnande, djupa Okeanos' flöden,
Jägarne hunno då upp en dunge, och hundarne lupor, 435
Sökande spår framför dem; men efter Autolykos' söner
Samtliga följde; i sällskap med dem den ädle Odysseus
Nära till hundarna gick; långskaftiga spjutet han svängde.
Der i tätaste snår sig hvilte ett särdeles stort svin,
Genom snåret ej nånsin de fuktige vindarne blåste, 440
Icke den brännande soln med strålarna träffade nånsin,
Ock ej trängde dit regnet sig fram; så tätt var det snåret.
Men af blad anträffades der ett rikeligt fälle.
Svinet omkring gick dånet af hundars fötter och männars,
Som påträngande kommo, men det ur snåret tillmötes, 445
Resande högt sin borst, och med eld 1 de gnistrande ögon,
Stod helt nära till dessa; och aldrast först nu Odysseus
Framsprang, höjande upp sin lans med kraftiga handen,
Ifrig att sår det; svinet ändock förr träffade honom
Öfver knät, och en stor bit kött lösryckte med tanden, 450
Sidleds rusande på, och likväl ej trängde till benet.

Men i dess högra bog Odysseus sårade svinet,
Så att igenom for strax spetsen af blänkande spjutet.
Vrålande damp det i backen, och lifvet flyktade dädan.
Honom Autolykos' söner påstund omvårdade alla, 455
Varligt förbindande såret för vankfri, ädel Odysseus,
Sedan de svarta blodet förut väl dämmt med en trolldång
Hade; till fadrens boningar strax de vandrade sedan.
Men då Autolykos sjelf och Autolykos' söner med omsorg
Honom läkt, och derhos med kostliga skänker begåfvat, 460
Gladlige sände de strax den gladlige hem till det kära
Ithaka; far sig fägnade nu och den vördade modren
Vid den kommandes möte, och allt utfrågade noga
Om det såret, han fått: och han grannt berättade saken,
Huru på jagten han höggs med hvita tanden af svinet, 465
När till Parnesos' berget han gick med Autolykos' söner.

Knapt med händerna nu vidrördes det ärret af gumman,
Förrn hon, fingrande, kände det, strax lössläppande foten,
Hvilken i kitteln föll, så att kopparn dånade dervid;
Kitteln böjdes åt sida, och vattnet spilldes på marken. 470
Henne tillika betog båd' glädje och sorg, och dess ögon
Fylldes med tårar då, och sig stockade klingande stämman.
Fattande tag i hakan hon så tilltalte Odysseus:

O, helt säkert Odysseus du är, kärälsklige! dig ej
Förr jag kände igen, förrn egen min herre jag rörde. 475

Så hon sad', och med ögonen såg på Penelopeia,
Viljande gifva tillkänna, att älskade maken var hemma.
Men hon kunde ej se framför sig, ej heller bemärka,
Ty Athenaie dess håg bortvände, och redan Odysseus,
Gripande till, tog tag med sin hand i den åldrigas strupe, 480
Och med den andra närmre till sig drog gumman, och sade:

Hvarföre vill du, min mor, nu dräpa mig? du som mig ammat
Sjelf vid ditt bröst; men nyss, uthärdande många bekymmer,
Uppå tjugunde året jag kom till fädernejorden.
Men emedan du känt mig, och gud dig gifvit i sinnet, 485
Tig då, att icke en annan i salarna måtte det höra.

Ty jag vill säga dig det, som ock fullbordadt skall blifva:
Kufvar en gud för mig de trotsige friarnes skara,
Skonar jag dig ej ens, min fosterska, då när de andra
Tjenande tärnorna jag nedhugger i salarna mina. 490

Honom svarte derpå förståndiga Eurykleia:
Hvad för ett ord, min son, utflög dig ur tändernas stängsel!
Väl du ju vet, hur mitt sinne är fast, orubbeligt alltid;
Tiga jag skall, som hårdaste sten, ja, äfven som jernet,
Annat säger jag dock, men gömm det du i ditt sinne; 495
Enfvar en gud för dig de trotsige friarnes skara,
Då vill jag ock uppräknar för dig de qvinnor i rummen,
Hvilka som dig vanära, och som obrottslige äro.

Henne svarande talade till mångråde Odysseus:
Moder, hvarför uppräknar dem du? dig höfves det icke. 500
Väl skall äfven jag sjelf utgrunda och känna hvarenda,
Utan var tyst med vår sak, och lemna åt gudarna resten.

Så han sade; och gumman ur saln gick ut, för att hämta
Nytt fotvatten, förty alltsamman det gamla var utspilldt.
Men då hon tvättat honom, och smort frikostigt med olja, 505
Återigen sin stol drog närmare elden Odysseus,
Att sig värma dervid, och täckte med trasorna ärret.
Tog så till orda bland dem förståndiga Penelopeia:

Fremling, ännu om liten en sak sjelf vill jag dig spörja,
Ty snart kommer ju stunden också för ljufliga hvilan; 510
Den som bara, fast aldrig så ängslad, af sömnen betoges.
Men åt mig omätelig sorg har gifvit en gudom;
Ty om dagarna, gråtande, sörjande, dock jag mig gläder
Vid anblicken af tärnornas värf och af egna i huset,
Men när natt är kommen, och sömn betager de andra, 515
Vaken jag ligger i säng, och smärtor mitt pressade hjerta,
Häftiga, utan tal, uppväcka till gråt och till jemmer.
Likasom näktergalen, den grå, Pandareos' dotter,
Stämmer så grannt sin sång, när vår inträffar ånyo,
Der hon valt sig en plats bland lummiga löfven i trädet, 520
Och hon vexlande tätt mångljudiga rösten försprider,

Sörjande Itylos, son af henne och konungen Zethos,
Hvilken, uti vansinne, hon drap med kopparn tillförne:
Så ock sinnet hoa mig sig välfver båd' hitåt och ditåt;
Anten jag dröjer hos sonen, och allt orubbadt bevarar, 525
Tärnor och gods, och derhos högtakiga, stora palatset,
Vördande makens bädd, och skyende pratet i landet;
Eller jag följer med den af Achaierna, hvilken, den bäste,
Friar till mig 1 palatset, och ger omätelig brudskänk.
Sonen min, sålänge ännu han var barnslig och korttänkt, 530
Ej tillät mig att giftas, och öfvergifva palatset;
Nu då han redan är stor, och ynglingaåldren har hunnit,
Önskar han sjelf tillochmed, att jag hän ur salarna vandrar,
Missbelåten dermed, att Achaierne öda hans goda.
Men du, välan, uttyd nu min dröm, och hör hvad jag säger! 535
Tjugu gäss jag har i mitt hus, som äta ur vattnet
Hvete; och jag mig roar der med att dessa beskåda;
Kom så från berget en örn, som var kroknäbbig och väldig,
Knäckte nacken för hvar, och dräpte dem; samtligen desse
Vräcktes i salarna kring, men mot ethern höjde sig örnen. 540
Men jag gret och mig jemrade högt, fast det skedde i drömmen,
Och Achaiinnorne nu, skönflätige, samlades kring mig,
Som beklagade ömkligt, att örn gjort ände på gässen.
Kommande åter, han satte sig på framskjutande åsen,
Och; med menniskoröst mig höll tillbaka och sade; 545

Var nu vid mod, du fjerranberömde Ikairios dotter!
Detta är icke en dröm, men en syn, som bringas i verket,
Gässen friarne äro, och jag, tillförene örnen,
Nu deremot, din gemål, är återkommen till hemmet,
Som skall sända en ömkelig död på friarne alla. 550

Så han sade; nu lemnade mig välljuflige sömnen,
Och kringskådande, gässen ännu jag såg i palatset,
Plockande hvete ur boen, liksom tillförene äfven.

Henne svarande talade till mångråde Odysseus:
Qvinna, det går ej an att drömmens mening förklara, 555
Annsids vändande den, emedan sjelfve Odysseus
Sagt, hur göra han skall; för friarne stundar förderfvet,

Ja, för dem alla, och död undgår ej en enda och ofärd.

Honom svarte derpå förståndiga Penelopeia:
Fremling, isanning ju omöjliga drömmar dunkle 560
Gifvas, och visserlig ej fullbordas för menskorna alle.
Tvenne till antal äro de vansklige drömmarnes portar:
Ena af horn är byggd, och af elfenben är den andra.
De nu, som vandra igenom det konstarbetade elfen,
Fulle äro af svek, nedbringande ord, som ej gälla. 565
De som igenom det glattade horn utvandra i verlden,
De ock ställas i verket, enär dem skådar en dödlig.
Dock jag ej menar, att derifrån den skräcklige drömmen
Kommit; isanning det vore för mig högönskligt, och sonen.
Men jag vill säga dig annat, och gömm det du i ditt sinne! 570
Ren svårnämnelig går den morgonstunden, som jagar
Mig ur Odysseus' hus; nu ställer jag upp, till en täflan,
Bilorna, hvilka han sjelf i salarna sina så ofta,
Likasom vränger, efter hvaran uppställde, ett dussin,
Och, fast ganska fjerran han stod, sköt genom dem pilen. 575
Äfven för friarne nu uppställer jag dem, till en täflan:
Ho då lättast bland dem med händerna spanner hans båge,
Och sen genom de samtliga tolf med pilen kan skjuta,
Honom följer jag hän, och lemnar min brudliga boning,
Denna så skön som hon är, och så öfverfull af besittning; 580
Hvilken jag framdeles minns, som jag tror, ja, äfven i drömmen.

Henne svarande talade till mångråde Odysseus;
O du vördade maka till Laertiaden Odysseus,
Skjut nu ej längre i salarna upp den täflan, du omnämnt!
Ty förr länder, minsann, mångråde Odysseus till hemmet, 585
Förrän dehär, handterande hans välglattade båge,
Spännt dess sena, och skjutit med piln jernbilorna genom.

Honom svarte derpå förståndiga Penelopeia;
Om du, fremmande man, mig, i salarna sittande, ville
Roa, på ögonlocken mig ej utgjöte sig sömnen. 590
Likväl går det ej an, att städs sömnlöse vi menskor
Äre; ty för hvar sak åt dödliga satte sin andel
De odödlige gudar uppå fruktgifvande jorden.

Derföre stiger åtminstone jag i loftet, och lägger
Mig på bädden, som, suckig, åt mig derstädes bereddes, 595
Fuktad af tårar städs, alltsen den stund då Odysseus
For, för att Olycksilios se, hvars namn är min afsky.
Dit jag går och mig lägger; men lägg dig du i palatset,
Anten på golfvet sträckt, eller må de hämta dig dynor!

Så hon talte; och sen gick upp i det prunkande loftet, 600
Icke allena, ty två tjenarinnor gingo med henne.
Men då i loftet hon hade med tjenande tärnorna stigit,
Gret hon Odysseus, sin hulde gemål, tilldess att en ljuflig
Sömn på dess ögonlock sjelf gjöt klarögda Athene.

Tjugonde Sången.

Ute i försaln lägrade sig den ädle Odysseus;
Under sig hade han bredt ogarfvad en hud, men på denna
Skins rätt många också af de får, som Achaierne slagtat;
Eurynome en fäll påkastade, sedan han laggt sig,
Der Odysseus, i sin själ anstemplande friarne ofärd, 5
Låg och vakade än, men qvinnorna alla ur salen
Ren aftroppat, som kärliga värf med friarne skötte,
Väckande skratt inbördes och munterheten hos den andra.
Men nu hjertat i konungens bröst upprördes af detta,
Och han träget betänkte inom sin själ och sitt sinne, 10
Anten han borde dem, gripande an, nedgöra hvarenda,
Eller låta dem än med trotsiga friarne mängas
Ytterst och sist en gång; men hans hjerta skällde i bröstet.
Liksom en hynda omkring små valparna hoppar och skäller
Uppå en okänd man, samt äflas att strida med honom: 15
Så ock skällde hans hjerta af harm åt de slema bedrifter.
Men han slog på sitt bröst, och bannade hjertat med orden:

Tål, mitt hjerta! du tålte en gång mer skändligt, än detta,
På den dagen, enär, obändig i sinne, Kyklopen
Tappra kamraterna åt; men du tålte, tilldess att ett påhitt 20

Förde ur hålan dig, som ej anade annat än döden.

Så nu ordade han, och smekte sitt hjerta i bröstet.
Och hans hjerta dervid fortfor i sin lydnad, det städse
Tåligen; sjelf han sig vältrade dock båd' hitåt och ditåt.
Liksom våmben en man, när eld uppflammar i spiseln, 25
Proppad med ister full och med blod, båd' hitåt och ditåt
Svänger, och högligen önskar att snart anrättningen stekes:
Så han vältrade sig båd' hitåt och dit, och betänkte
Huru han händer skulle på skändliga friarne lägga,
Ensam han, på så många; då nalkades honom Athene, 30
Stigen från himmelen, lik till gestalt en dödelig qvinna;
Ställde sig ofvan hans hufvud, och talade ordet, och sade:

Hvarföre vakar du nu, olyckelig mera än andra?
Är ju palatset ditt, och din är frun i palatset,
Din är sonen, och sådan är han som man nånsin kund' önska. 35

Henne svarande talade till mångråde Odysseus:
Sannerlig allt, o gudinna, med sanningen enligt du ordat;
Men min själ i mitt bröst mellertid den saken begrundar,
Huru jag händer nu månde på skändliga friarne lägga,
Ensam jag, på så många; de städs talrika här äro.
Dessutom detta i själn, långt svårare, ock jag begrundar:
Om jag dräpte dem äfven med ditt bistånd och Kronions,
Säg, hvart skulle jag fly? den saken jag ber dig betänka.

Honom svarte derpå blåögda gudinnan Athene:
Du feghjertade, sig man förtror ju är ringare stallbror, 45
Som blott dödelig är, och ej kännas sådana anslag.
Dock en gudinna är jag, som oaflåtligt dig skyddar
Uti mödorna alla, och nu högtidligt förkunnar:
Om ock femtio rotar af språkbegåfvade menskor
Skulle oss två omringa, med äflan att döda i örlig, 50
Skulle du oxarna jaga från dem och frodiga fåren.
Men dock njute du sömn; det är svårt, att natten igenom
Hålla sig vaken; utur olyckorna ren du skall räddas.

Så hon sade; och sömn utgjöt på dess ögon derjemte;

Sjelf till Olympen igen bortgick ock ädla gudinnan, 55
När han af sömnen betogs, som löser hvart hjertats bekymmer,
Sorgförjagarn; hans ädla gemål uppvaknade äfven,
Och gret högt, der hon satt på den mjukaste bädden i sängen.
Men då hon hade sitt sinne med gråt dock ändtligen mättat,
Först till Artemis höjde hon bön, den ädla bland qvinnor: 60

Artemis, dotter af Zeus, du vördnadsvärda gudinna,
Måtte du skjuta en pil i mitt bröst, och beröfva mig lifvet
Genast nu, eller framdeles må borttryckande stormen
Taga och föra mig hän på de dimmiga vägarne fjerran,
Och mig i mynningen kasta af strida Okeanosfloden, 65
Liksom Pandareos' döttrar utaf stormvindarna togos,
Hvilkas föräldrar af gudarna öddes; i salarna sedan,
Lemnade utan båd' fader och mor, Aphrodite dem närde
Med välsmakelig håning och ost, och med ljufliga vinet
Here förlänade dem utöfver de samtliga qvinnor 70
Fägring och vett, stolt Artemis gaf dem höga gestalten,
Och förträfflige värf Athenaie lärde dem öfva.
Men Aphrodite begaf sig en gång till höga Olympen,
Att utbedja åt dem det blomstrande bröllopets andel
Hos blixtglade Kronion, — ty allt tillpricka han känner, 75
Både hvad väl och hvad ve för dödliga menskorna utgör
Och Harpyierne då mellertid bortroffade dessa,
Och i gryma Erinnyers tjenst de flickorna gäfvo.
Måtte mig så häntaga också de som bo i Olympen,
Eller mig skjuta med piln skönflätiga Artemis äfven, 80
Att jag må se Odysseus, och inunder den skräckliga jorden
Sjunka, ock icke förnöja en ringare älskares tankar!
Är ju likväl uthärdligt det onda, enär man om dagen
Gråter, med hjertat fullt till råga af sorg och bekymmer,
Men om nättren har sömn; ty han oss kommer att glömma 85
Både hvad ondt är och godt, då han ögonlocken betäcker,
Men mig elaka drömmar jemväl påsänder en gudom.
Ty i natt hos mig en man sof, lik med Odysseus,
Sådan just som han var, då med hären han for; och mitt hjerta
Gladdes; ty ej jag det trodde en dröm, men idelig sanning. 90

Så hon sade; och strax gullthronande Eos sig infann.

Men den gråtandes stämma förnam nu ädle Odysseus,
Och han grubblade sedan derpå, och tyckte i sinnet,
Att hon, kännande honom igen, ren stod vid hans hufvud.
Kappan han rafsade hop, samt skinnen, på hvilka han sofvit, 95
Och dem lade i saln på en stol, oxhuden ur dörren
Kastande; sedan bad han till Zeus, upplyftande händren:

Fader Zeus, om J mig båd' öfver det torra och våta
Mågnande fört till mitt fädernedand, sen J svåra mig hemsökt,
Säge mig då jertecken af vaknande menskorne någon 100
Inne, och utanifrån ett annat från Zeus må sig visa!
Bedjande talte han så; altrådige Zeus det ej afslog;
Utan dundrade genast ifrån ljusklara Olympen,
Högt ur skyarna ned; sig gladde den ädle Odysseus.
Äfven i huset gaf mjölnarinnan det äskade tecknet, 105
Nära, der qvarnarne stodo, som egdes af männernas herde.
Qvinnor, till antal tolf, sig städs ansträngde med dessa,
Redande mjöl af hvete och korn, som männernas merg är.
Alla de öfriga sofvo, enär sitt hvete de malit;
En blott hvilte ej än, som var aldrasvagast i hopen. 110
Hon lät stanna sin qvarn, och talte, ett tecken åt drotten:

Fader Zeus, du som gudar beherrsakar och människors slägten,
Högt du isanning dundrade ned från stjerniga himlen;
Dock ej finnes ett moln; järtecken åt någon du sänder:
Nu fullborda åt mig, olyckliga, ock hvad jag säger: 115
Friarne låt nu idag för yttersta gången och sluta
Uti Odysseus' palats intaga sin ljufliga måltid,
Hvilka med modförödande arbete knäna mig upplöst,
Medan jag redde dem mjöl; nu sista gången de gäste!

Sade; men åt järtecknet sig gladde den ädle Odysseus, 120
Och Zeus' dunder; förty han trodde sig hämnas de slema,
Nu, i Odysseus' granna palats de öfrige tärnor
Samlade, tände på härden en outsläckelig låga.
Men Telemachos steg ur sin bädd, gudliknande mannen,
Klädde sig kläderna på, tog eggige svärdet på axeln, 125
Och knöt prydliga sulor inunder de fylliga föttren,
Tog sin väldiga lans, med vättjade kopparn beslagen,

Steg på trösklen, och så till Eurykleia begynte:

Älskade mor, J hafven vår gäst undfägnat i huset
Med nattläger och spis? eller ligger han kanske försummad? 130
Ty en sådan moder jag har, skönt eljes förständig,
Att hon utan besked, bland de språkbegåfvade menskor
Ärar den sämre, och dock oärad släpper den bättre.

Honom svarte derpå den förståndiga Eurykleia:
Ej må henne, min son, oskyldigtvis du beskylla! 135
Ty via satt hon och drack, sålänge han någonsin ville;
Och han sade sig mer ej hungra; — hon frågade honom.
Men såsnart som han tänkte uppå nattläger och hvila,
Tärnorna sina en säng uppbädda hon genast befallte.
Men han, liksom han varit en alldeles usel och ömklig, 140
Ville för ingen del sig lägga i säng och med tücke,
Utan uppå ogarfvad en hud, påradad med fårskinn,
Sof han uti försaln; med en fäll påtäckte vi honom.

Ordade så; och Telemachos dän ur salen begaf sig,
Spjutet i handen, och två snabbfotade stäfvare följde. 145
Nu till torget han gick, förbrynjta Achaier att råka.
Men på tärnorna manade sen den ädla bland qvinnor,
Eurykleia, en dotter af Ops, sjelf son af Peisenor:

Opp nu, och skynden, en del att salarna sopa och stänka,
Äfvensom purpur tapeter uppå välformade stolar 150
Lägga; och andre med svampar därhos aftorrken nu alla
Borden, och blandningsskålarna sen renskjöljen, och granna
Dubbelpokalerna med; ock andre, att vatten ur källan
Bringa oss, gån, och fortare nu än någonsin hämtan!
Ty ej länge ur saln de friare komma att dröja; 155
Utan vi ha dem bittida bär; ty för alla är festdag.

Sagdt; och de henne påstund hörsammade äfven, och lydde,
Tjugu begåfvo sig bort till den dunkelvattniga källan,
Men de öfriga stökade qvar omvårdsamt i huset.
Kommo så in också de hurtige hejdaker; desse 160
Skickligt och väl sen spjelgade ved, och qvinnorna kommo

Hem från källan; och efter dem kom svinherden, som med sig
Hämtade tre gödsvin, som voro de bäste af alla.
Och han dem tillät böka omkring på prydliga gården,
Hen till Odysseus talte han sjelf med ljufliga orden: 165

Fremling, säg, om Achaierne ren högakta dig mera,
Eller de dig missfirma ännu i rummen, som fordom?

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Måtte gudarne dock, Eumaios, hämnas den nesa,
Som de, af öfvermod, anstempla, de fräcke, så skamlöst, 170
Uti en ann mans hus, och ha ej den minsta försynthet!

Så de nu båda två der vexlade ord med hvarandra.
Dem sig närmade ock Melanthios, getternas herde,
Drifvande getter framför sig, som voro i hjordarna ypperst,
Valda för friarnes bord; två vallare följde tillika. 175
Gettren bundo de fast i den dånande pelaregången,
Men till Odysseus talte han sjelf med skymfande orden:

Fremling, är du ännu till besvär allt qvar i palatset,
Bettlande här af enhvar, och lagar du ej dig på dörren,
Alldeles icke jag tror att vår sak afgöres nu mera, 180
Förrn vi på näfvarna smakat; förty tillbörligt du icke
Bettlar; andra gelag hos Achaierna vankas ju äfven.

Sade; men honom svarade ej mångråde Odysseus,
Utan välfvande ondt, han teg, och skakte på hufvut.
Kom så till dessa som tredje Philoitios, männernes höfding; 185
Frodiga getter för friarnes kök han bragt och en gallko;
Färjekarlarne ock dem forslat, hvilka de andra
Menniskor framledsaga, eho till Ithaka kommer.
Getterna bandt han nu väl i den dånande pelaregången,
Samt svinherden befrågade så, framträdande nära: 190

Ho är fremlingen der, svinherde, som nyligen kommit
Hit till vårt hos! Från hvilka berömmar han vara sin härkomst
I all verlden? Och hvar ä hans ätt, och fädernebygder?
Stackars man! till gestalt han isanning liknar en konung.

Gudarne störta i nöd de mångkringirrande menskor, 195
När de åt kongarna sjelfve jemväl tilldela bekymmer.

Sade; ock trädde intill välkommande drotten med handslag.
Och tilltalande honom, han yttrade vingade orden:

Hell dig, fader! må framdeles dig åtminstone unnas
Lycka! men nu medtagen du är af många bekymmer. 200
Fader Zeus, förderflig, som du, bland gudar är ingen!
Menskorna ömkar du icke, änskönt dem sjelf du har aflat,
Att de med ofärd mängas ock vidtutseende sorger.
Kallsvett rann, då jag såg dig, och ögonen fylldes med tårar,
När jag Odysseus mindes; förty och han, som jag menar, 205
Irrar hos menskorna kring, och likdana trasor på kroppen,
Om han lefver ännu, och himmelens dager beskådar.
Men ifall han är död, och i Aïs boningar redan,
Ve mig för vankfri drott, som mig för boskapen satte,
I Kephallenernas land, då jag än var liten en gosse! 210
Hjordarne nu otalige bli, och icke för någon
Dödlig förkofrades så bredpannade oxarnes slägte.
Och dem fremmande man mig bjuda, att drifva, sig sjelfve
Till förtäring, ooh vårda sig ej om konungasonen,
Frukta ej heller för gudarnes hämd, ty de önska allenast 215
Bortavarande konungens gods sig emellan att dela.
Väl har själen uti mitt bröst rätt ofta på detta
Grubblat; likväl rätt illa det vore, då han är i lifvet,
Att med hjordarna vandra sin kos till fremmande länder,
Och vildfremmande män, men svårare än, att hos andras 220
Boskapshjordar stanna här qvar, ooh sorger fördraga.
Längesedan också till en ann bland väldiga drottar
Hade jag flyktat min kos, ty dethär är längre ej drägligt;
Men jag väntar ännu olycklige mannen, om hemländ,
Han bland friarnes flock anställer i huset förskingring. 225

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Herde, emedan du icke är lik med en elak och oklok, —
Och jag det inser sjelf, att du har vett i ditt hufvud,
Derföre säga jag vill, och med stor ed saken bekräfta:
Vete nu först bland gudarna Zeus, och det gästliga bordet, 230

Samt vankfrie Odysseus' härd, till hvilken jag nalkas;
Sannerlig, medan ännu du är här, hemkommer Odysseus,
Och du med egna ögon skall se, ifall så dig lyster,
Samtliga friarne dräpna, som nu husera i huset.

Honom svarte igen koherdarnes herde, och sade: 235
Måtte, o fremmande man, ditt ord fullborda Kronion!
Hvad min kraft och händer förmå visst skulle du finna.

Höjde så ock Eumaios sin bön till gudarna alla,
Att mångvis Odysseus skull' lända tillbaka till hemmet.
Desse på sådant sätt samtalade då med hvarandra. 240

Friarne nu mellertid åt Telemachos döden och banen
Stemplade; men dem syntes en hotande fågel åt venster,
En högflygande örn, med bäfvande dufva i klorna.
Och Amphinomos ordade då bland dessa, och sade:
Vänner, icke skall lyckas för oss det tagna beslutet, 245
Att Telemachos döda; men låtom oss tänka på måltid!
Så Amphinomos sade; och dessa behagade talet.
Men när komne de voro i ädle Odysseus' salar,
Lade de mantlarna af sig uppå länstolar och bänkar;
Slagtade fåren, de stora, och frodiga getterna äfven, 250
Slagtade svinen, de gödda, också, och dessutom en vallko.
Stekande sen inkråmet, de delte åt alla, och vinet
Mängde i bålarna ut; svinherden pokalerna kringbar.
Bröd fördelte åt dem Philoitios, männernes förste,
I välprydliga korgar, och vin ihällde Melantheus. 255
Desse nu händerna räckte till redda och färdiga rätter.
Välfvande finter, Telemachos då bad sitta Odysseus,
Just stentrösklen invid, uti starkgrundade salen,
Oansenlig en stol framsättande, jemte ett skräpbord.
Af inkråmet han gaf anparten, och hällde si vinet 260
I den gyllne pokaln, samt talade ordet, och sade:

Sitt bland männerna nu härstädes, och drick du af vinet!
Men af samtliga friarne sjelf våldsgerning och skymford
Jag skall värja från dig; ty, ej är offentligt detta
Hus, men det är Odysseus'; och åt mig han har det förvärfvat. 265

Ock J friare, nu afhållen ert sinne från ofog,
Äfvensom händer, att ej tvedrägt uppkommer och träta.

Så han sade; och de sig beto i läpparna alla
Undrande öfver Telemachos, att han talat så vågsamt.
Ordade sedan igen Antinoos, son af Eupeithes: 270

Fastän bittert väl är Telemachos' tal, O Achaier,
Hållom tillgodo; han, oss förskräckligen hotande, ordar.
Ty Zeus unnte det ej Kronion; ja, redan vi eljes
Honom i salarna qväst, så mycket han äfven är skrikhals.

Så Antinoos sade; men han ej aktade orden. 275
Genom staden derpå af herolderna festhekatomben
Fördes; sig samlade nu hårfagre Achaierne äfven
I långskjutande guden Apollons skuggiga dunge.
Sedan de stekt det fetaste kött, och dragit från spetten,
Skuro de hvar sig stycken, och höllo en kostelig måltid. 280
Ock for Odysseus lade en bit, de som detta bestyrde,
Likdan som sig sjelfve de fått; ty så dem befallte
Telemachos, kärälskelig son till ädle Odysseus.
Trotsiga friarna alldeles ej tillstadde Athene,
Att sig hejda ifrån hjertfrätande skymfen, att mera 285
Qval skull' tränga i själn hos Laertiaden Odysseus.
Var nu af friarne en, i laglösheter bevandrad,
Och Ktesippos hans namn, och han husen bebodde i Same.
Denne, förlitande sig på de skatter, som egde hans fader,
Nu Odysseus', den än frånvarandes, maka begärde; 290
Och han ordade då bland de öfvermodiga männer:

Hören mig, väldige friare, J, att jag något må säga:
Fremlingen ren längese'n, som det höfves, bekommit sin andel,
Jemlik; icke är bra eller rätt, att Telemachos' gäster
Preja, eho han än är, som kommit till detta palatset. 295
Dock gästgåfva jag äfven må ge, att äfven han gifve
Åt badsvennen en skänk, eller också åt någon bland andra
Tjenare, hvilka i ädle Odysseus' boningar finnas.

Sagdt; och ur korgen han tog, och slängde med väldiga handen

En oxlägg, som der låg; undvek dock kastet Odysseus, 300
Böjande hufvut en smula åt sidan, och log i sitt sinne
Med ett särdeles hån; väl fejade väggen han råkte.
På Ktesippos dervid Telemachos trätte med orden:
O Ktesippos, minnsann, var detta dig bäst som det aflopp:
Fremlingen råkte du ej, ty han sjelf vek undan för kastet. 305
Ty jag dig eljes stungit ihjel med eggiga lansen,
Och, för bröllop, din far visst hade bestyrt om begrafning
Härstäds; därför man må missgerningar ej i palatset
Öfva, förty jag redan förstår alltsamman och hugsar,
Både hvad godt och hvad ondt; tillförne ännu jag var barnslig. 310
Men vi fördrogo isanning likväl åskådande detta,
Att småboskapen gjordes till slag, att vinet förtärdes,
Äfvensom maten; ty svårt är för en att hejda så många.
Men ej framdeles ondt, fiendtlige, mera mig gören!
Och om J äflena jemväl att sjelf mig dräpa med kopparn, 315
Hellre jag önskade det, och mig långt bättre väl vore;
Dö, än städs åskåda såhär ovärdige dater,
Fremlingar, som missfirmade bli, och tjenande tärnor
Släpade skändeligt kring hit och dit i granna gemaken.

Så han talte; och samtliga de förstummade tego. 320
Ändtelig ordade dock Damastor's son, Agelaos:

Vänner, icke må någon för det som är yttradt medrätta,
Gripande an med hånande ord, utbrista i vrede;
Och missfirmen den fremmande ej, ej heller en enda
Ibland tjenarne alls i den ädle Odysseus' salar! 325
Åt Telemachos vill jag ett godt ord nu, och hans moder
Säga, ifall slikt kunde dem båda i hjertat behaga.
Medan i bröstet ännu ert hjerta det kunde förmoda,
Att mångvis Odyseus hemkomme till egna palatset,
Icke var tadelvärdt det minsta, att bida, och hålla 330
Friarna qvar i ert hus; för ty långt bättre det varit,
Om Odyseus hemkommit, och återvändt till sin boning;
Nu det redan är klart, att han hemkommer ej nånsin.
Men nu välan, träd du för din mor, och henne förkunna,
Att hon må äkta den man, som är yppast, och gifter det mesta, 335
Att du gladelig sjelf allt, fädernegodset besitte,

Äte och dricke; men hon till en annans boningar vandre.

Honom Telemachos då, den förståndige, svarte, och sade:
Nej, vid Zeus, Agelaos, alla min faders bekymmer,
Hvilken ifjerran från Ithaka dött, eller vankar kanhända, 340
Icke skjuter jag upp min moders bröllop, men bjuder
Äkta eho som ho vill, som ger osägliga skänker.
Men jag blyges, att henne ur saln ovillig förjaga
Med ett nödgande ord; gud slikt fullborde ej nånsin!

Ordade Telemachos; bland friarne Pallas Athene 345
Väckte ett outsläckeligt skratt, och förbryllade sinnet.
Samtlige flinade redan med helt vildfremmande käftar,
Köttet de åto, det var blodsöladt, och ögonen deras
Fylldes med tårar, och jemmerlåt ren anade sinnet.
Och bland dessa, dervid gudskön Theoklymenos talte: 350

Uslingar, hvad är åfärde? o ve! Med natt ju för eder
Svepes hufvuden in, kindbenen, och fötterna nedtill,
Qvidan hörs öfverallt, och af tårar kinderna flöda,
Väggarne sölats med blod, och prydliga nischerna äfven;
Af skuggbilder är full förstugan, och gården är uppfylld, 355
Hvilka till Erebos hasta enhvar till dunklet; och solen
Blifvit på himmelen släckt, och ett olycksmörker har anryckt.

Så han sade; och samtlige gladt utskrattade honom,
Dock Eurymachos, Polybos' son, begynte att tala:

Tokig är gästen, som nyss hitkomnit från fremmande länder. 360
Derför, J ynglingar, strax utkasten du honom ur dörren,
Att han gånge till torgs; ty natt här tycker han vara.

Honom återigen gudskön Theoklymenos svarte:
Dig, Eurymachos, beder jag ej, att gifva mig följsmän;
Ögon ju eger jag sjelf, derhos par fötter, och öron, 365
Äfven i bröstet behjelpeligt vett, som icke är ofatt,
Dermed går jag min kos, ty jag märker att eder en ofärd
nalkas, den ej undslippa och ej undgå må en ende
Bland er, friare, som i Odysseus' boning, den ädles,
Kränkande männens rätt, anstemplen så skändliga saker. 370

Så han sade; och gick ur boningsbeqväma palatset;
Kom så till Peiraios, som ock välvillig emottog.
Friarnes hop mellertid, anblickande ene den andra,
Retade Telemachos, och begabbade gästerna begge.
Så bland de öfvermodiga män sig yttrade mången: 375

O Telemachos, värre än du ej finnes en gästvän;
Så utbördingen hyser du här, den äreförgättna,
Som nog snålas på mat och på vin, men icke om sysslor
Vårdar sig alls, eller id, en börda för jorden, han trampar.
Nu en annan igen uppsteg, för att tala orakel. 380
Men om du ville mig lyda; — och det långt bättre dig vore,
Vräkom de fremlingar båda uppå mångtoftade skeppet,
Och till de Sikeler sändom, ty der fås pengar för slikt kram.

Friarne talade så; och han aktade icke på orden,
Utan han såg helt stum på sin far, afbidande städse, 385
Att han händerna skulle på skändliga friarne lägga.
Sjelf framställande der midtemot storstätlig en karmstol,
Dottren af Ikarios, förståndiga Penelopeia,
Samtlige männernas tal hon satt nu i salen, och hörde.
Flinande nemligen desse åt sig anrättade frukost, 390
Vältillräcklig och god, ty särdeles mycket de slagtat.
Men ej torde väl redas i verlden en slemare qvällsward,
Än som ärnade snart gudinnan och väldige mannen
Reda; ty friarne hade förut nidgerningar stemplat

Tjugondeförsta Sången.

Lade i sinnet också klarögda gudinnan Athene
På Ikarios' dotter, förståndiga Penelopeia,
Bågen att friarne ge, och derhos ock jernet, det isgrå,
Uti Odysseus' sal, till täflingsstrid och förödning.
Höga stegen derpå i sitt hus hon vandrade uppför; 5
Välkrökt nyckel jemväl hon tog i den kraftiga handen,
Gyllene, grann, och af elfenben handtaget var fogadt.

Sedan hastade hon, af tjenande tärnorna afföljd,
Till det yttersta rummet, der konungens skatter förvartes,
Kopparn, och gullet med, samt mångarbetade jernet. 10
Låg nu också derstäds spännfoglige bågen, och kogret,
Skottförvararn, hvar i mång suckige pilar befunnos,
Skänker, dem gett gästvännen uti Lakedaimon åt honom,
Iphitos, Eurytos' son, odödlige gudarnes like.
Desse i Messene tillsammanråkt med hvarandra, 15
I Orsilochos' hus, storkrigarens; dit var Odysseus
Kommen, att fordra en skuld, åsamkad af allmoge samfält.
Ty småboskap Messeniske män från Ithaka bortfört
På mångtoftade skepp trehundra, och herdarna äfven,
Lång väg hade därför, som sändbud, kommit Odysseus, 20
Gosse ännu, af sin far utskickad och öfrige åltnän.
Iphitos återigen, för att söka de ston, som han mistat,
Jemt ett dussin till tal, och derhos ihärdiga mulor,
Hvilka framdeles blefvo också hans bane och ofärd,
Då när han, kom på besök till Zeus' stormodiga ättling, 25
Båtde Herakles en gång, väldiga bragder bevandrad,
Som, änskönt han var gäst, dock Iphitos drap i sin boning.
Grym, han ej hade försyn för gudarnas hämd, eller bordet,
Som för honom han ställt, men drap ock honom derefter,
Och starkhofvade hästarna sjelf qvarhöll! i palatset. 30
Sökande dem, Odysseus han råkte, och bågen förärte,
Som stor Eurytos bar tillförne, men hvilken åt sonen
Döende han qvarlemnade uti de boningar höga.
Honom gaf Odysseus eggsvärdet och väldige lansen,
Början till gästvänskap och förtroende, aldrig bekräftadt 35
Vid matbordet ändock, ty förut ren sonen af Zeus drap
Iphitos, Eurytos' son, odödlige gudarnes like,
Som gett bågen åt honom; men aldrig ädle Odysseus,
När han begaf sig åstad på de svarta galejor till härnad,
Tog den; utan, ett minne utaf hans älskade gästvän 40
Låg den 1 salarna qvar, och han bar den hemma allenast.

Men då hon kommen var till gemaket den ädla bland qvinnor,
Och uppstigit uppå ekrösklen, som mästaren fordom
Konstförfaret polerat, och gjort allt efter ett vattpass,
In dörrposterna fogat, och blänkande dörrarna insatt:

Se, då löste hon ock skyndsamligen remmen från ringen,
Stack sen nyckeln deri, och sköt dörreglarna undan,
Tittande för sig gerad; och de dönade, likasom tjuren,
Betande på grästalln; så dönade dörrarna granna,
Låsta af nyckeln, och strax vidöppnades äfven för henne 50
Nu uppsteg hon uppå hög stötta, der kistorna voro
Ställde, och inne 1 dessa de doftiga kläderna låge.
Dän hon sträckte sig upp, nedtagande bågen från spiken,
Med foderalett sitt, som blankt omhöljde densamma.
Sittande ned sig der, och ställande bågen på knäna, 55
Ur foderalett hon tog den, och gret, och snyftade högljuddt;
Och då hon fått lystmätet utaf mångtåriga sorgen,
Hon sig i salen begaf till trotsige friarnes skara,
Bärande sjelf i sin hand spännfogligen bågen, och kogret,
Skottförvararn, hvori mång suckige pilar befunnos. 60
Jemte henne en korg ock tärnorna buro, i hvilken
Mycket koppar och jern förvarades, konungens kamppris.
När hon till friarne sen ankommit, den ädla bland qvinnor,
Stod hon invid dörrposten uti välbyggda palatset,
Sänkande för sitt anlete ned den glänsande slöjan. 65
Men vid hvardera sidan der stod en beskedelig tärna.
Strax bland friarne hon begynte att tala, och sade:

Hören mig, trotsige friare J, som detta palatset
Oaflåteligt städs hemsökande, äten och dricken,
Medan min make är borta så lång tid; J, som en annan 70
Förevändning för slikt ej finna förmått, men allenast,
Att er lyster mig äkta, och göra åt eder till maka; —
Derfor, J friare, nu en täflingsstrid jag förordnar;
Ty jag vill lemna åt er min Odysseus' väldiga båge.
Ho med händerna lättast förmår uppspanna hans armbost, 75

Samt yxögonen tolf igenomskjuta med pilen,
Honom följer jag hän, och lemna min brudliga boning,
Denna så skön som hon är, och öfverfull af besittning,
Hvilken jag framdeles minns, som jag tror, ja, äfven i drömmen.

Så hon sade; och bjöd svinherden, den ädle Eumaios 80
Att armbostet åt friarne ge, och jernet, det isgrå.

Gråtande tog Eumaios det mot, och åt männerna räckte,
Gret så jemväl koherden, enär han varsnade bågen.
Men Antinoos trätte, och talade ordet, och sade:

Fjolige karlar ifrån bondlandet, som lefven för dagen, 85
Uslingar, ack, hvarför utgjuten J tåren, och väcken
Sinnet i drottningens barm, för hvilken ju sådant förutan
Hjertat af qvalen förtärs, emedan hon mistat sin make?
Utan förplägen er J, tyst sittande, eller ur salen
Gån för att gråta, likväl qvarlemnande bågen härinne, 90
Friarne vidtutseende kamp; ty ej jag förmodar,
Att välglattade bågen af dem uppspännes med lätthet.
Ty bland samtliga dessa en sådan kämpe befinnes,
Som vår Odysseus var; sjelf har jag honom ju skådat,
Och jag minnes det väl; omyndigt barn jag var ännu. 95

Så han sade; men dock i hans barm visst hoppades sinnet
Bågen spänna, och skjuta med piln yxögonen genom,
Han var bestämd mellertid, att först få smaka den pilen
Sjelf ur händren utaf vankfri Odyseus, som han skymfat,
Då han i salen satt, och mante kamraterna alla. 100
Ordade ock bland dem Telemachos' heliga mankraft:

Ack, visat gjorde mig Zeus högst oförståndig, Kronion!
Säger ju hulda min moder, som är omhugsam i allo,
Att hon vill äkta en annan, och denna vår boning förlåta;
Men jag skrattar deråt, och i dårliga sinnet mig gläder. 105
Derfor, J friare, upp, emedan er sattes ett kamppris,
Sådan qvinna, som nu ej finns i Achaiiska landet,
Hvarken i heliga Pylos, och Argos, ej heller Mykene,
Icke på Ithaka ens, ej heller det dunklare fastland!
Sjelfve J veten det ju; hvi skulle jag roa min moder? 110
Derföre ej undskyllen er mer, uppskjuten ej heller
Längre att bågen spänna, på det vi alle må skåda.
Ja, jag ville väl sjelf anställa med bågen försöket;
Kan jag den spänna, och skjuta med piln yxögonen genom,
Mig då till grämlse, skall ej vördade modren palatset 115
Lemna, och äkta en annan, och jag qvarstannar här ensam,
Jag, som är karl alltren, att min fars pris vinna med äran.

Sade; och kastade af från skuldrorna purpurne manteln,
Springande upp, samt lade från axeln det eggiga svärdet.
Yxarna ställde han först, en skåra för alla gemensam 120
Ristande der, tillräckeligt lång, rak efter ett snöre,
Trampande marken omkring, och de hånade alla, som sågo,
Huru dem skickligt han ställde; ty förr ej sådant han skådat.
Sen mot tröskeln han stödde sin fot, och på bågen försökte.
Nu tre gånger han drog, ilfänande honom att spänna, 125
Men tre gånger i styrka han brast, fast han hoppades kunna
Spänna dess strängt och skjuta med piln yxögonen genom;
Och nu hade han spännt den, med kraft än dragande fjerde
Gången, men då gaf vink Odysseus, och hejdade honom.
Talte så åter bland dem Telemachos' helige mankraft: 130

Ack, jag framdeles ock skall svag förblifva och kraftlös,
Eller är jag för ung ännu, och med händren ej gitter
Vedergälla den man, som först tillfogat mig orätt.
Derför välan nu, J andre, som mig i styrka besegren,
Gören med bågen och låtom oss striden besluta! 135

Ordande så, han lade ifrån sig bågen på marken,
Lutande mot välbonade, limmade flyglarna honom;
Snabba pilen också han lade vid kostliga ringen,
Och sjelf satte sig åter i stoln, dän äfven han stigit.
Bland dem ordade nu Antinoos, son af Eupeithes: 140

Upp, hvarendaste man i sin ordning från venster åt höger,
Börjande från den plats, dän ock mundskänken begynner!

Så Antinoos nu, och dem alla behagade talet.
Men först reste sig upp Leiodes, en ättling af Oinops,
Som dem en offersiare var, och vid prydliga bålen 145
Städs satt längst i en vrå; nidbragderne honom allena
Voro förhatlige, han mot friarne alla var uppbragt.
Han då fattade först i bågen och pilen, den snabba,
Sen mot tröskeln han stödde sin fot, och på bågen försökte;
Dock den spännde han ej; ty förut snart tröttnade händren, 150
De obrukade, fina; och han bland friarne talte:

Nej, J vänner, jag spänner den ej! Nu tage en annan;
Ty den bågen, minsann skall ädlingar många beröfva
Moder och lifvet jemväl; långt bättre är äfven dessutom
Dö, än lefvande gäckas i det, för hvars skull vi städse 155
Uppehålla oss här, afbidande dagarna alla.
Nu ock hoppas väl mången uti sitt sinne, och äflas,
Att få Penelopeia, Odysseus' älskade maka.
Men då han bågen försökt, då han sett hur sakerna äro,
Någon annan ibland skönslöjade qvinnorna sedan 160
Söke han med brudskänker att få; och Penelopeia äkte
Sedan den, som är henne bestämd, samt gifver det mesta.
Ordade så Leiodes; och bågen han lade ifrån sig,
Lutande mot välbonade, limmade flyglarna honom;
Snabba pilen också han lade vid kostliga ringen, 165
Och sjelf satte sig åter i stoln, dän äfven han stigit.
Men Antinoos trätte, och talade ordet, och sade;

O Leiodes, hvad ord utflög dig ur tändernas stängsel,
Vedervärdigt och hårdt? Jag har mas, att sådant förnimma,
Att den bågen der står skall ädlingar många beröfva 170
Modet och lifvet jemväl, emedan ej du kan den spanna,
Ty dig födde ju alldeles ej din vördade moder,
Hvarken att pilskytt bli, ej heller att spanna en bågsträng.
Men de öfrige friarne dock snart skola den spanna.

Så han talte; och bjöd Melenthios, getternas herde: 175
Eld påstunden, välan, gör upp i salen, Melantheus,
Ställ stor stol bredevld, och på stolen kasta ett fårsinn,
Och bär bit stor skifva af talg, som finnes derinne!
Att vi unge må värma, och sen påsmörja med fettet,
Frestande hvad vi med bågen förmå, samt täflingen lykta. 180

Sagd; osläckelig eld upptände Melanthios genast,
Och framställde en stol bredevid, och på honom ett fårsinn,
Bärande ock stor skifva af talg, som förvartes derinne.
Svennerne värmd, och gjorde försök, men gittade icke
Spinna, ty underlägsne i kraft rätt mycket de voro. 185
Antinoos dock tvekade än, och Eurymachos, gudskön,
Bäste i friarnes hop, och i kraft de aldraförnämste.

Men nu vandrade ut två män ur huset tillika;
Svinens och oxarnas herde det var hos ädle Odysseus; —
Efter dessa ur huset också gick ädle Odysseus. 190
Men då nu utom dörrn alltredan de voro, och gården,
Så han talte dem till med håningljufliga orden:

Svinaherde, och du, oxherde, ett ord må jag säga,
Eller dölja också? Men sinnet mig tala befaller:
Hurdane voren J väl Odysseus till hjälp, om han komme 195
Hit helt plötsligen nu, och en gud sjelf bringade honom?
Skulle J friarne då bistå, eller också Odysseus?
Sägen, såsom er nu ert hjerta befaller, och sinne!

Honom återigen oxväktaren svarte, ock sade:
Fader Zeus, o måtte du dock fullborda min önskan, 200
Måtte en gud ledsaga, och hem må komma den mannen!
Då, hvad händer jag har, och hvad kraft, du skulle förnimma.

Så desslikes Eumaios också bad gudarna alla,
Att mångvis Odyseus hemkomme till fädernehuset.
Men såsnart han hos dessa förnamm ett redeligt sinne, 205
Återigen han talte dem till med orden, och sade:

Här bland eder jag står, som mång olyckor bekämpat,
Länd på tjugonde året hit hem till fädernelandet,
Och jag det vet, att jag kom tacknemmelig endast för eder
Bland de tjenares tal, men eljes ej hörde jag någon 210
Önska, att åter en gång hemlända jag skulle tillbaka.
Som inträffa det skall, jag åt er vill sanningen säga:
Om mig unnar en gud, att trotsiga friarne tukta,
Hustru jag skaffar er båda, och rika besittningar skänker,
Jemte ett välbyggt hus bredevid mitt eget, och framdels 215
Skolen J vara åt mig Telemachos' vänner ock bröder.
Men jag vill visa er ock dessutom ett tydligt tecken,
Att ni må känna mig väl, och öfvertygas i själen,
Ärr af det sår tillförne mig gaf vildsvinet med tanden,
När till Parnesos jag gick, åtföljd af Autolykos' söner, 220

Ordande så, strök slarfvan han bort från väldiga såret.

När de nu skådat derpå, och väl alltsamman igenkännt,
Greto de, kastande händren omkring den vise Odysseus,
Och välkomnande kysste dervid hans hufvud och skuldror.
Sammaleds Odysseus och kysste båd' hufvud och händer. 225
Och för de qvidande hade väl ned gått ljuset af solen,
Om ej Odysseus sjelf dem hållit tillbaka, och ordat:

Hören då upp med jemmer och gråt, att ej någon det skådar,
Kommen ur salen, och sedan derinne berättar det äfven.
Utan efter hvaran inträden, ej alle tillika; 230
Först går jag; J följn dernäst; ock vare vårt aftal:
Ty så många de äro, de trotsige friarne, ingen
Skall tillstädja, att bågen åt mig eller kogret man gifver;
Men du, ädle Eumaios, likväl tag bågen, ock för den
Genom gemaket, och lägg i min hand, och qvinnorna tillsäg, 235
Ätt de låsa i saln tättfogade dörrarna alla.
Men om någon derinne ett sorl eller suckan förnimmer
Af de männer som fallit i snarorna våra, hon gånge
Ej ur rummet, men tyst qvarstanne hon der vid sitt arbet'.
Dig, min ädle Philoitios, jag gårdsportarna lemnar, 240
Att tillsluta med riglen, och snart med remmen igensno.

Ordande så, ingick han i boningsbeqväma palatset,
Och sig satte derefter i stoln, dän äfven han stigit.
Kommo så in jemväl Odysseus' två tjenare sedan.
Och Eurymachos vände som bäst i händerna bågen, 245
Värmande här och der framför eldslågan; ej så ens
Kunde han spänna den dock; högt suckade ädlinga hjertat:
Och ovillig han yttrade sen, och talte, och sade:

Ack, hvad bekymmer jag har för min egen skull och för allas!
Icke för bröllopet dock, skönt ledsen, så mycket jag sörjer; 250
Finnas ju nog Achaiinor ändå på sjelfvaste kringhafs
Ithaka än, och i öfriga städerna andra dessutom;

Men om underlägsne i kraft så mycket vi äro
Gudalik Odysseus, så att ej uppspanna vi gitte
Bågen, hos efterkommande ock det är nesa att höra. 255

Honom talade till Antinoos, son af Eupeithes:
O Eurymachos, så det ej sker; sjelf saken du känner.

Gudens heliga fest idag här firas i hela
Landet; och ho vill då väl spänna en båge? men läggen
Stilla den bort; dock kunne vi yxarna samtliga låta 260
Stå som de stå; ty, jag tror, till Laertiaden Odysseus'
Salar, att dem borttaga, ej någon menniska kommer.
Men nu, välan, mundskänken med bägrarna bjude åt alla,
Att vi må, offrande, lägga den krokiga bågen ifrån oss!
Och getherden Melanthios, bjuden att sedan imorgon 265
Getter oss bringa, som äro i samtliga hjordarna ypperst,
Att vi må lårena ta bågkunnig Apollo till offer,
Och sen bågen försöka, och täflingsstriden besluta.

Så Antinoos sade; och dem var talet behagligt.
Och herolderna sen tvättvatten dem hällde på händren, 270
Gossar derjemte också vinbålarna rikligen fyllde,
Delte åt alla, och gingo till hvar med bägrar behörigt.
När de nu offergjutit, och druckit så mycket dem lyste,
Strax, anstemplande svek, mångråde Odysseus begynte:

Hören mig, friare alle till vår storståtliga drottning, 275
Att jag må säga er det, som hjertat i bröstet befaller.
Men Eurymachos mest jag bland er, och Antinoos, gudskön,
Beder, emedan jemväl tillbörligen detta han talte:
Nu att lemna bågen derhän, och åt gudar förtro sig.
Guden imorgon skall ge framgång åt den han behagar. 280
Lemnen nu därför åt mig välglattade bågen, att äfven
Jag må händer och kraft bland er försöka, om samma
Styrka är qvar, som fanns i de smidiga lemmarna fordom,
Eller om henne för mig kringvankandet ödde och vårdbrist.

Så han sade; och desse förskräckligen harmades alle, 285
Fruktande, att han skull' spänna kanske välglattade bågen.
Men Antinoos trätte, och talade ordet, och sade:

Usle bland fremlingar du, ej ringaste vett i dig finnes!
Är du ej nöjd dermed, att med oss, storståtliga, ostörd

Gästa? Och tar du ej del i vårt mål, och hör du ej äfven 290
Våra ord och vårt prat, som dock ej nånsin en annan
Fremmande man eller tiggare alls tillstädjes att höra?
Men det håningljufliga vin dig dårar, som andra
Skadar, eho omåttligt det tar, och ej dricker ordentligt.
Vinet också Kentauren, den bålde Eurytios, fordom 295
Dårade i Peirithoos' sal, stormodige drottens,
Hos de Lapither; enär han med vin sitt sinne bedårat,
I Peirithoos' hus ursinnig han öfvade nidverk.
Hjeltarne grepos af harm, och rusande släpte de honom
Genom farstun, och skuro med obarmhertige kopparn 300
Näsan och öronen af; men han i sitt sinne bedårad,
Vandrade, släpande kring i vanskliga hjertat sin ofärd;
Dän utvecklades sen Kentaurers strid och Lapithers,
Men först drabbade dock vinrusige mannen hans ofärd.
Så stor skada åt dig bebådar jag ock, om du bågen 305
Spänna försöker; ty ej välfägnad du sedan skall finna
Uti hela vårt land; och dig strax på svarta galejan
Till kong Echetos hän, som är alla människors bödel,
Skole vi sända, och dådan ej kommer du; därför beskedligt
Drick du, och ej inlåt dig | strid med männen, unga! 310

Honom talte då till förståndiga Penelopeia:
O Antinoos, icke är bra, eller rätt, att du kränker
Så Telemachos' gäst, som kommit till detta palatset.
Räds du, om fremlingen gitter Odysseus' väldiga båge
Spinna, förlitande sig på händren och krafterna sina, 315
Att han bringar mig hem, och mig utkorar till maka?
Nej, slik önskan ej sjelf engång han hyste i hjertat;
Och ej någon af er må derföre ängslad i själen,
Härstäds gästa; förty omöjligen skickar sig sådant.

Henne Eurymachos, Polybos' son, genmälte, och sade: 320
Dotter af Ikarios, förståndiga Penelopeia,
Ej vi befare, att denne dig äktar, och ej det sig skickar,
Utan vi blygas för männernas prat och för kvinnornas äfven,
Att ej en skalk bland Achaierna så må framdeles säga:
Visst långt ringare män till den väldige konungens maka 325
Fria, då alldeles ej välglattade bågen de spännde,

Utan en annan man, kringstrykande tiggare, anländ,
Bågen spände helt lätt, och sköt yxögonen genom.
Så skall han säga; och det oss samtliga lände till smälek.

Honom svarte igen förståndiga Penelopeia: 330
O Eurymachos, ej godryktige pläga i landet
Vara de män, som på skändeligt sätt uppfräta den ädles
Hus; hvi samken J eder uppå så nesliga bragder?
Fremlingen här mellertid är nog välfyllig och högvext,
Ock till ståtelig man han berömmar sig vara en ättling. 335
Thy välglattade bågen nu gen, att vi alle må skåda!
Så förkunnar jag eder, och det fullbordas isanning:
Spänner han bågen, och ger utmärkelsen honom Apollon,
Granna kläder på honom jag klär, båd' mantel och lifrock;
Ger så ett eggigt spjut, skyddsvärn mot hundar och männer, 340
Jemte ett tvebetts svärd; ger skor också på hans fötter,
Samt affärdar, ehvart hans hjerta och sinne må lysta.

Henne Telemachos den förståndige, svarte, och sade:
Moder, ej någon finns bland Achaierna mera befogad,
Än jag, bågen att ge eller vägra åt den, mig behagar, 345
Icke bland dem, som uppå det klippiga Ithaka herrska,
Icke på öarna heller invid hästnärande Elis.
Ingen dessa mig kan ovillig tvinga, om äfven
För everdelig tid åt fremlingen bågen jag skänker.
Utan gå på ditt rum, och bestyr om ärender dina, 350
Väfstoln äfvensom sländan, och tjenarinnorna mana,
Att till arbete gå; om bågen må männen vårda
Samtliga; mest dock jag. Ty min är makten i huset.

Hon, förvånad dervid, på sin kammare åter begaf sig,
Ty sin sons förståndiga tal hon lade på hjertat 355
Men då i högan loft hon hade med tärnorna uppgått,
Gret hon der Odysseus, sin älskade make, tills sömnen
Ljuf på dess ögonlock nedskickade Pallas Athene.

Nu tog krokiga bågen i hand svinherden, den ädle;
Friarne alle dervid då bannade honom i salen. 360
Och så talte ibland högmodiga svännerna mången:

Hvart, olycklige våp, svinherde, nu bringar du kruma
Bågen? De snabbe hundarne snart dig fräta hos svinen,
Hvilka du fostrat, från menskorna skild, om eljes Apollon
Oss miskundelig är, samt öfrige gudarne alle. 365

Så de talte; men han nedlade då bågen på stället,
Rädd, emedan så många i saln påbannades honom.
Telemachos deremot ock hotande höjde sin stämman:

Far, bär bågen du fram! Ej väl hörsammar du alla.
Akta, att ej, skönt yngre jag är, jag åt fältet dig jagar, 370
Kastande med slungstenar; i kraft dock yppare är jag.

Ack, att så mycket, än alla de friare, hvilka i huset
Finnes, i händer jämväl och i kraft jag yppare vore!
Då jag skulle minsann förskräckligen en och en annan
Jaga utur vårt hus; förty nidbragder de stempla. 375

Så han sade; åt honom dervid gladt logo nu alle
Friarne, som afstodo ifrån sin häftiga vrede
Mot Telemachos; ock svinherden bärande bågen,
Lade densamma i händren utaf mångwise Odysseus.
Kallande ut, tilltalte han fosterskan Eurykleia: 380

Telemachos dig befaller, förståndiga Eurykleia,
Att tillåsa i saln tättfogade dörrarna alla.
Men om någon därinne ett sorl eller suckan förnimmer
Af de männer, som fallit i snarorna våra, hon gånge
Ej ur rummet, men tyst qvarstanne hon der vid sitt arbet'. 385

Så han ordade nu; ovingadt var talet för henne.
Och hon dörrarna stängde till boningsbeqväma palatset.
Tyst ur huset Philoitios ock sprang ut med detsamma,
Riglade dörren derhos till välkringgårdade gården.
Låg så, inunder portiken, ifrån trerodda galejan 390
Hyblinga tåget, hvarmed han dörrarna fäste, och in gick.
Ock sig satte derefter i stoln, dän äfven han stigit,
Blickande an Odysseus, som ren handterade bågen,
Vändande rundtomkring, och försökande hitåt och ditåt,

Om ock maskarne hornet förtärt, då herren var borta. 395
Och han talade så, anblickande närmaste grannen:

Han som bekikar så noga, minsann förstår sig på armbost,
Anten ett sådant han har der liggande hemma i huset,
Eller han ärnar sig göra ett slikt; se, hur han med händren
Vänder det hitåt och dit, den i ondt konstkunnige betlarn!

Sade en annan ibland högmodiga svännerna åter:
Måtte han jemt så stor lycksalighet få på sin andel,
Som han är nånsin i verlden i stånd, den bågen att spanna!

Friarne ordade så; men strax mångråde Odysseus,
Sen på den väldiga bågen han lyft, och den noga betraktat, — 405
Likasom då när en man, välkunnig i sång och i strängspel,
Lättligen spänner en sträng vid nygjord hals på sin cittra,
Fattande tag tvesides uti välvirade tarmen: —
Så förutan besvär ock spännde sin båge Odysseus;
Grep med högra handen uti, och pröfvade senan, 410
Men hon klingade grannt, i sitt ljud en svala ej olik.
Här bland friarna vardt stor ängslan, och färgen hos alla
Byttes, och Zeus thordönade högt, meddelande tecken.
Gladde sig sedan dervid mångpröfvade, ädle Odysseus,
Derför, att nu klokråde Kronos' son gifvit ett tecken. 415
Tog så den ilande pil, som der låg framtagen på bordet
Ensam; de öfriga än uti det hålkade kogret
Lågo, dem innan kort Achaierne skulle bepröfva.
Fattande bågen vid grepet, han drog på pilen och senan,
Sittande qvar på sin stol der han satt, och skickade pilen, 420
Siktande rakt framåt, samt träffade yxorna alla,
Från den första till sista, och ut framträngde alldeles
Kopparvigtige piln; Telemachos talte han sen till:

O Telemachos, skam ej har du af gästen som sitter
Här i din sal; ej skjöt jag ju bom, ej spännde jag bågen 425
Länge och drygt; ännu jag krafterna raska besitter,
Än ej sådan jag är som belackande friarne skända.
Nu är det tid, att också åt Achaierna reda en qvällsvard,
Innan det mörknar, och sen vi skole oss eljes förlusta

Med strängspel och med sång, som äro kalasernas smycken. 430

Sade; ock gaf en vink, påhängde så eggige svärdet
Telemachos, kärälskelig son af ädle Odysseus;
Fattade sedan spjutet i hand, ock ställde sig nära
Honom vid stoln, der han satt, med glänsande kopparn beväpnad.

Tjugondeandra Sången.

Trasorna kastade från sig nu mångråde Odysseus,
Och på den höga tröskelen sprang, med bågen och kogret,
Fullt af pilar, och der han ilande pilarna hällde
Framför fötterna ut, och talte bland friarne sedan:

Här nu den vidtutseende kamp fullbordad är vorden; 5
Nu jag ett annat mål, dit aldrig en dödelig måttat,
Vet, om jag träffar det, och mig ger äran Apollon.

Sade; och mot Antinoos sköt hvassuddiga pilen.
Denne var just i beråd att lyfta den granna pokalen,
Den tveörade, gyllne, och höll den i händerna redan, 10
För att dricka af vinet; på död han ej i sitt sinne
Tänkte; och ho bland gästande män ock skulle förmodat,
Att en ende bland många, änskönt hur modig han vore,
Skulle en skändelig död anstempla och svarta förderfvet?
Siktande nu, med piln Odysseus sköt honom i halsen; 15
Udden trängda sig fram tversgenom den fylliga nacken.
Åt en sida han böjdes, och bågaren stjelptes ur handen
På den sårade; högt stor ström framträngde ur näsan
Strax af människoblod, och påstunden bordet ifrån sig
Sparkade han med sin fot, samt rätterna spillde på golfvet. 20
Bröd och stek om hvaran här mængdes, och nu i palatset
Friarne stojade högt, då de sågo den stupade mannen.
Upp de från stolarna foro; och väsnades kring i palatset,
Och välfejade väggarna grannt med ögonen mätte.
Dock ej fanns der en sköld, ej väldigt spjut till att taga. 25

Derför med vredgade ord, Odysseus de skymfade genast:

Fremling, du skjuter på män förderfligt! ej mera i andra
Kämpalekar du går; nu är dig säker din ofärd.
Ock har du dräpit den man, som bland samtliga kämpar den bäste
Är på Ithakas ö; dig gamarne skola förtära. 30

Yttrade så enhvar, emedan de trodde, han dödat
Antinoos ovillig, och det ej dårarne visste,
Att olyckornas mål ren sväfvade öfver dem alla.
Bistert blickande talte dem till mångråde Odysseus:

Nidingar, mer ni ej trodde, att återvända jag skulle 35
Hem från Troernas land, emedan mitt hus J förödden;
Och våldsamligen liggen i bädd hos de tjenande tärnor,
Och till min maka friat, ehur sjelf ännu jag lefver,
Utan, att rädas för gudar, som bo i rymliga himlen,
Eller för människors hämd, som skall er nå i en framtid. 40
Nu olyckornas mål ren öfver er alla är fästadt.

Så han sade; och genast betog blek rädsla dem alla.
Och hvar blickade kring, hur han sluppe det svåra förderfvet.
Blott Eurymachos ordade då till honom, och svarte:

Om du nu är Odysseus, Ithakesiern, kommen tillbaka, 45
Detta medrätta du sade, ty slikt de Achaier föröfvat,
Skändliga saker många i salarna, många på landet.
Men der ligger han ren, som till alltsamman var skulden,
Antinoos; förty det var han, som stemplade detta,
Ej så mycket, af lust eller brist, på bröllop begifven, 50
Utan i annat beråd, som ej verkställde Kronion,
Att han måtte som kong vältrefliga Ithaka styra
Sjelf, och läggande sig i försåt nedgöra din ättling.
Och nu ligger han der i sin blod; förskona du folken
Dina; men vi umgällande framdeles alle i landet, 55
Hvad som i salarna här uppdrucket har blifvlt och ätet,
Bringande samman, enhvar af ett tjog oxar i värde,
Skole betala dig koppar och gull, tilldess att ditt hjerta
Blidkas; och ej mellertid förtryteligt är, att du vredgats.

Bistert blickande svarte derpå mångråde Odysseus: 60
Nej, Eurymachos, skönt allt fädernegods J mig gåfven,
Allt hvad nu J besitten, och skönt än andras J bragten,
Så ej skulle jag ens mer hejda från dräpandet händren,
Förrän friarne här umgällt tillfullo förfånget.
Nu är valet er fritt, att antingen strida i öppen 65
Fejd, eller flykta, eho sin död och bane må undgå;
Men jag ej menar, att någon det svåra förderfvet kan slippa.

Så han sade, för dem der löste sig knäna och hjertat.
Och Eurymachos återigen tilltalte dem sedan:

Vänner, ej hejda han skall de ovidrörliga händren; 70
Utan emedan han tog välglattade bågen och kogret,
Från den fejade trösklen han skjuter tilldess han oss alla
Nedergjort; thy varom alltså betänkte på striden.
Dragen svärderna ut, och hållen er borden till skyddsvärn
Mot snardödande skotten: och låtom oss ruse på honom 75
Alle, ifall om vi honom från trösklen och dörren fördrifve.
Vandrom i staden också; och hjälp må snarligast sändas;
Då han skulle kanhända nu sist afskjuta en båge.

Så han sade; och drog det hvassa svärdet ur skidan,
Kopparne, tvesids eggigt, och sprang dermed på Odysseus, 80
Skriande hiskeligt till; i detsamma den ädle Odysseus,
Sändande af sin pil, sköt honom i bröstet vid vårtan,
Och i hans lefver fäste den ilande piln; och ut handen
Svärdet på golfvet han slängde; och sjelf kullstörtad med bordet
Damp han i svängande fart; men rätterna spilldes på marken, 85
Jemte en dubbelpokal; och mot jorden med pannan han stötte,
Kränkt i sin själ, och med fötterna två han stolen tillika
Sparkade långt derifrån; kring ögonen höljde sig mörker.
Amphinomos sprang upp mot ärebekrönte Odysseus,
Rusande fram, samt drog ur skidan det eggiga svärdet, 90
Om han veke från dörrn; men honom stack dessförinnan
Telemachos baktill med den kopparspetsade lansen
Mellan skuldrorna då, att den gick rakt bröstet igenom.
Slamrande föll han omkull, och stötte med pannan mot jorden.
Telemachos sprang dädan, och lät långskaftiga spjutet 95

Bli i Amphinomos qvar; ty han räddes, att någon Achaier,
Bäst långskaftiga spjutet han drog, pårusande skulle
Antingen båra igenom med svärd, eller hugga från sidan.
Sprang så fördenskull dän, och kom helt snart till sin fader,
Stannade nära bredvid, och talade vingade orden: 100

Fader, en sköld vill jag bringa dig strax och lansarna tvenne,
Samt välkopparne hjälm, som tätt till hufvudet sluter;
Ock vill jag sjelf mig väpna, och ge svinherden en rustning,
Samt koherden också; ty bäst är, vara beväpnad.

Honom svarande talade till mångråde Odysseus: 105
Spring du och tag, sålänge jag pilar har att mig värja,
Att de ej mig, som är ensam, må kunna fördrifva från dörren.

Sade; och Telemachos hörsammade älskade fadren,
Och till gemaket begaf sig, der herrlige vapnen förvartes.
Sköldarna fyra der valde han ut, och lansarna åtta, 110
Hjelmarna fyra derhos, tättaglige, kopparbesmidde.
Dessa tog han, och snart anlände till älskade fadren.
Sjelf kring kroppen tillförst derefter han klädde sig kopparn;
Så hans tjenare ock påklädde sig prunkiga vapnen,
Och sig ställde omkring krokrådige, vise Odysseus. 115
Denne, sålänge, att värja sig med, än pilar han hade,
Städs bland friarna en nedgjorde i egna palatset,
Utan att fela sitt mål, och de stupade tätt på hvarandra.
Men när pilar ej mer bågskjutande konungen egde,
Bågen invid dörrposten uti storkgrundade salen 120
Drotten mot insidsväggen, den strålande, ställde att hvila.
Sjelf han på axlarna tog den fyrhvarfsfogade skölden,
Satte på väldiga hufvut också vällagade hjelmen,
Tagelgjord, och ofvanifrån rikt vajade plymen,
Tog ock väldiga lansarna två, med koppar beslagna. 125

Lönndörr fanns der nu en, välfejade väggen igenom,
Och vid kanten af trösklen uti starkgrundade salen
Gick åt gränden en väg; väl passade gaflarne voro.
Dörren bjöd Odysseus svinherden, den ädle bevaka,
Stående nära intill; der var blott plats för en enda, 130

Ställande ordet till samtliga, då Agelaos begynte:

Vänner, ville ej nu lönndörren igenom bland eder
Utgå någon, och tala, och snart här höja ett nödscri?
Då för sista gången minsann bågskjutit vår bjesse.

Honom talade till Melanthios, getternas herde: 135
Detta ej alls kan ske, Agelaos; ty portarne granna
Äro oss fasligen nära, och trång är munnen af gränden;
Der oss stängde en endaste man, om modig han vore.
Alltså välan, jag vill hämta gevär, att eder beväpna,
Ur loftsrummet, ty dit, och ej annorstädes, jag menar, 140
Vapnen fördes utaf Odysseus och hans lysande ättling.

Sade; och, vandrade dän Melanthios, getternas herde,
Till Odysseus' loftsrum, uppför salstrapparna sedan,
Tog derifrån tolf sköldar, och spjut tolf äfven till antal,
Hjelmar ett dussin också, tättaglige, kopparbesmidde, 145
Gick och förde dem med sig, och gaf åt friarne genast.
Och för Odysseus påstund sig löste då knäna och hjertat,
När han dem vapnen såg mottaga och lansarna långa
Slänga i hand; stor sak det likade honom att vara.
Till Telemachos strax han talade vingade orden; 150

O Telemachos, visst bland qvinnorna någon i salen
Väcker mot oss en vådelig fejd, eller också Melantheus.

Honom Telemachos, den förståndige, svarte, och sade:
Ack fader, jag sjelf här felat och icke är skulden
Annans; ty loftets dörr, den tätt inpassade, lät jag 155
Stanna på glänt; hos dessa en spejare fanns, som är bättre.
Gå nu, ädle Eumaios, och dörrn till loftet igen slut,
Och gif akt, om någon af tärnorna detta föröfvar,
Eller om Dolios' son, Melantheus, såsom jag menar.

Så nu desse med sådana ord tilltalte hvarandra. 160
Gick så till loftet igen Melanthios, getternas herde,
Prydliga vapen att bringa; det såg svinherden, den ädle,
Samt tilltalade strax Odysseus, den nära befunne:

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Der förderflige karlen nu åter; som sjelfve vi misstänkt 165
Vandrar åt loftet; därför säg du mig renaste sanning,
Anten jag honom må döda, ifall jag segrare blifver,
Eller bringa till dig, att han nidgerningar gälde
Många, hvilka just han anstemplade här i palatset.

Honom svarande talade till mångråde Odysseus: 170
Jag och Telemachos de trotsige friarne skole
Hejda i salarna här, skönt aldrig så mycket de braska.
Men J binden för honom båd' föttren, och händren derofvan,
Ooh inkasten i loftet, och flyglarna riglen bakefter;
Och fastsurrande sedan en välsnodd lina om honom, 175
Hissen uppför en reslig kolonn, och till sparrarna närmen,
Att han, länge vid lif, uthärde de svåraste plågor.

Så han sade; och de hörsammade gerna, och lydde,
Och uppgingo i loftet, der han dock ej dem bemärkte.
Ty nu i loftets innersta vrå han letade vapen, 180
Men de stannade båda invid dörrposterna hvarsids.
När då på tröskeln steg Melanthios, getternas herde,
Uti sin ena hand medbringande prydliga hjelmen,
Och i den andra en sköld, bred, gammal, med mögel befläckt,
Hjelten Laertes', den han tillförne i ungdomen burit, 185
Men nu låg den som vrak, och sömmen i remmarna brustit:
Se, då störde de fram, och fattade herden, och drogo
In från luggen, och slog till golfvet, beängslad i hjertat.
Föttren de sedan bundo och händren med smärthliga bojan,
Särdeles väl hopsnoende ock, som detta förordnat 190
Sjelfve Laertes' son, mångpröfvade, ädle Odysseus.
Och fastsurrande äfven en välsnodd lina om honom,
Hissade uppför en reslig kolonn, och till sparrarne drogo.
Honom begabbande talade du, svinherde Eumaios:

Nu tillbringar du särdeles bra, o Melanthios, natten, 195
Liggande sträckt på mjukaste bädd, som äfven dig anstår;
Ej gullthronande Eos, den tidiga, heller dig undgår,
Kommande opp ur Okeanos' flod, då du äflas att drifva
Getter åt friareskaran, att reda sig mål i palatset.

Så han lemnades der, utsträckt i förderfliga bojan. 200
De sig klädde i vapen, och, stängande lysande dörren,
Gingo de till Odysseus, kokrådige, fyndige drotten.
Nu der stodo de, flåsande mod, på trösklen allenast
Fyra, men inne i saln rätt många och modige männer.
Och helt nära de fyra nu kom Zeus' dotter, Athene, 205
Mentor lik till gestalten såväl, som äfven till rösten.
Henne Odysseus skådade glad, och talade ordet:

Mentor, o afvärj nu ofärden, och tänk på din stridsbror,
Som dig tjänster har gjort; jemnårig ju är du mig äfven!

Sade; och anade dock, att det var stridslystna Athene. 210
Friarne annorstädes i salarna skriade alla,
Och först bannade henne Damastors son, Agelaos:

Mentor, måtte dig ej med orden dåra Odysseus,
Att med friarne kämpa, och lemna åt honom ditt bistånd!
Ty jag menar att så fullbordadt varder vårt anslag; 215
Sedan vi desse begge ha dräpt, båd' fadren och sonen,
Du skall dödas tillika med dem, om sådant du ärnar
Företaga dig här, och med hufvudet skall du det gälda.
Men då omsider från eder med svärd vi krafterna tagit
Alla de skatter du har, så inom palatset som utom 220
Vi med Odysseus' många, och icke vi sönerna dina
Låte i salarna lefva, och döttrarna dina ej heller,
Icke din firade maka i Ithakas stad sig befinna.

Sade; Athenaie förgrymmades mera i sinnet,
Och hon bannade så Odysseus med vredgade orden: 225

Icke hos dig, Odysseus, finns mod orubbligt, och stridslust,
Som då för Helenas skull, den sköna, och faderberömdas,
Nio år obidande städs du med Troerna stridde,
Och mång kämpe uti det vilda tumultet förödde;
Togs ock genom ditt råd bredgatiga Priamos' fäste. 230
Hur, då ditt eget palats och besittningar dina du hunnit,
Jemrar du dig för friarne nu, att tapper du vore?
Derföre stå, hjertbroder hos mig, och saken beskåda,

Att du må veta hurudan är, i fienders skara,
Mentor, Alkimos' son, till att hvar välgerning betala. 235

Sade; men skänkte likväl afgörande seger ej genast,
Utan hon pröfvade länge ännu stridslusten och modet
Både hos drotten Odysseus sjelf och den herrliga sonen.
Men strax farande upp, hon i taket af rökiga salen
Satta sig neder, och var en svala lik till att påse. 240
Friarna manade an Damastors son, Agelaos,
Eurynomos samt Amphimedon, Demoptolemos ock
Jemte Polyktors son, Peisandros, och Polybos; kämpen;
Ty bland friarne desse i mod de ypperste voro,
Alla som lefde ännu, och stridde för älskliga lifvet; 245
Bågen kufvat de öfriga redan, och hopade pilar.
Ordade nu Agelaos, och vände till alla sin talan:

Vänner, han hejdar väl snart de ovidrörliga händren;
Strök ju Mentor sin kos, sen han pratat oss idliga skrytord,
Och de lemnades der vid dörrarna åter allena. 250
Derföre nu på engång ej kasten med lanserna långa,
Utan välan, blott sex till en början må skjuta, om oss Zeus
Unnar Odysseus träffa, och så oss ära förvärfva.
Ty om de öfrige bry vi oss ej, sen denne har stupat.

Sade; och alle nu kastade lans, som han hade förordnat, 255
Fikne; hvartendaste kast fruktlöst dock gjorde Athene.
Mot dörrposten uti starkgrundade salen den ene
Sköt, och en annan emot den tätt anfogade dörren;
Åter en annans kopparne lans inträngde i väggen.
Men då de friarnes spjut nu samtliga undgått hade, 260
Började orda påstund mångpröfvade, ädle Odysseus:

Vänner, nuredan till eder också visst måste jag tala,
Bjudande skjuta på friarnes flock, som äflas att mörda
Oss, till råga ännu på de nid, de redan bedrifvit.

Sade; och samtliga de strax sköto med lansarna hvassa, 265
Siktande rakt framåt; Demoptolemos af Odysseus,
Euryades af Telemachos, Elatos af Eumaios,

Äfven Peisandros utaf oxherden sin bane emottog;
Alle de genast beto uti omätliga marken.
Friarne veko då undan till innersta hörnet af salen; 270
Desse rusade fram, och lansarna ryckte ur liken.

Sköto nu friarne återigen med lansarna hvassa,
Fikne; men månet kast fruktlöst dock gjorde Athene.
Mot dörrposten uti starkgrundade salen den ene
Sköt, och en annan emot den tätt anfogade dörren; 275
Åter en annans kopparne lans inträngde i väggen.
Men dock Amphimedon Telemachos rispade litet
1 handlofven, och kopparn förödde det yttre af skinnet.
Skråmades ock Eumaios i axeln ofvanom skölden
Af Ktesippos med lansen, som flög bortöfver och nedföll. 280
Åter Odysseus' män, brokrådige, fyndige drottens,
Sköto på friarnes skara igen med lansarna hvassa.
Då dräps Eurymedon af stadsförstörarn Odysseus,
Amphimedon af Telemachos, Polybos af Eumaios,
Och Ktesippos derefter uttaf oxhjordarnes herde, 285
Hvilken skrytande talte dervid, vardt sårad i bröstet:

O Polytherses' son, storskymfare, aldrig du före
Bud i ditt vanvett mera, men städs åt gudarna ordet
Mätte du anförtro, ty de långt yppare äro.
Detta som gästskänk tag för den lägg, du förärade nyligt 290
Gudalik Odysseus, när han vandrade kring i palatset!

Ordade så krokhornade oxarnes herde; men närhålls
Sårade ock Odysseus Damastors son med sitt långspjut;
Nu Telemachos stack Leiokritos, son af Euenor,
Midt i ljumsken med lansen, och trängde med kopparn igenom. 295
Der framstupa han damp med hela sin panna mot marken.
Se, då lyfte Athenaie mansbanen, Egiden
Från takåsen deruppe, och friarnes sinnen förskräcktes.
Undan de lupu i saln, liksom vallboskapen plägar,
Då när en pilsnabb bröms ansurrande honom förföljer, 300
Sjelfvaste sommartid, när dagarne äro så långa.
Men likasom krumkloade, krokbenäbbade gamar,
Komne ifrån bergspetsarna ned, småfåglarna

Som störtskyarna nu undkrypande, löpa på fältet;
Dock de göra dem ned, anstormande, utan att motstånd 305
Mera finns, eller flygt, men männen glädas åt rofvet: —
Så nu friarna desse också, framstörtande, höggo
Ned öfverallt i palatset, och ömkelig suckan förspordes,
Från förkrossade skallar, och blod kringflödade golfvet.
Grep så Leiodes, framstörtad, om knäna Odysseus, 310
Och bönfallande nu uttalade vingade orden:

O Odysseus, jag dig fattar om knäna; förbarma dig, skona!
Ty jag menar att jag mot ingen af qvinnorna något
Nedrigt sagt eller gjort i palatset, men äfven de andra
Friarna hejdade jag, eho som föröfvade sådant. 315
Men de lydde mig ej, och höllo ej händren från brotten,
Derför också för nidingsverk slem ända de funnit.
Utan en offersiare jag, som intet föröfvat,
Falla skall; välgerningars tack då ej funnes i verlden?

Bistert blickande svarte igen mångråde Odysseus: 320
Om du en offersiare var, som du skryter, bland dessa,
Sannerlig mången gång du måste i salarna bedit,
Att långt borta blefve för mig en ljufvelig hemkomst,
Att min kära gemål dig följde, och arfvingar födde:
Derföre må du ej undgå nu hårdbäddande döden. 325

Ordande så, han grep med den väldiga handen i svärdet,
Som på golfvet der låg; Agelaos det, döende kastat
Från sig; sedan dermed han högg Leiodes i nacken,
Och den talandes hufvud påstund sig mängde med stoftet.
Sångaren, Terpsios' son, undgick dock döden, den svarta, 330
Phemios, han som hade hos friarne sjungit af nödtvång.
Nu der stod han också med ljudiga cittran i händren,

Nära invid lönndörren, och i sinnet betänkte sig tvesids,
Anten han skulle sig smyga ur saln, och vid Zeus', gårdsgudens,
Fejade altare taga sig plats, der fordom så många 335
Oxars lår Laertes förbrännt, samt äfven Odysseus;
Eller heldre med bön framstörta Odysseus till knäna.
Honom, begrundande så, mellertid mer gagneligt syntes,

Att nu Odysseus' knän, Laertes' sonens, beröra.
Derför den hålkade cittran han först nedlade på golfvet, 340
Mellan blandningspokaln och den silfvernaglade stolen.
Sjelf framstörtande sedan han tog om knäna Odysseus;
Och bönfallande så uttalade vingade orden:

O Odysseus, jag dig fattar om knäna; förbarma dig, skona!
Framdeles varder dig sjelf hjertqval, om du sångaren skulle 345
Döda, som här min röst för gudar och människor höjer,
Och sjelf konsten mig lärt; mig har ingifvit i sinnet
Allt slags qväden en gud; och jag tycker mig sjunga inför dig,
Som för en gud; thy ärna då ej mig hugga i nacken.
Ock din älskade son, Telemachos, kunde det säga, 350
Att jag ej alls frivillig till detta palatset, ej nödställd,
Nånsin ställde min gång, för att sjunga vid friarnes gästbud,
Men långt flere och starkare de hitförde mig våldsamt.

Sade; då hörde hans ord Telemachos' heliga hjeltkraft,
Och tilltalade genast sin far, som var dem helt nära: 355
Hejda dig! honom som är oskyldig, ej såra med kopparn!
Ock herolden Medon oss egnar att rädda, som
Mig i detta palats omvårdade, då jag var liten,
Om ej Philoitios drap, eller ock svinvallaren honom,
Eller han råkat för dig, som väckte tumult i palatset. 360

Sade; och detta nu hörde Medon, förståndige mannen;
Ty han inunder stoln nedhukad sig gömde, och nyflådd
Oxhud svept sig omkring, för att undgå döden, den svarta.
Strax han reste sig upp, afklädande huden påstunden;
Till Telemachos sen han trädde, ock fattade knäna, 365
Och bönfallande så uttalade vingade orden

Älskade, här är jag! Sjelf håll dig, och mana din fader,
Att mig, i öfvermakt, han ej dödar med eggiga kopparn,
Vredgad för trotsiga friarnes skull, som ödde för honom
Godset i salen, och dig, i sin dårskap, ej skydde det minsta. 370

Honom leende talte nu till mångråde Odysseus:
Fatta du mod; ty min son har dig bisprungit och räddat.

Att du må veta det sjelf, samt säga derjemte åt andra,
Hur långt bättre likväl godgerningen är än en nidbragd.
Men utgångne ur saln, en plats er tagen derute, 375
Båd' mångljudige sångarn och du, långt borta från bloden,
Att jag emellertid i mitt hus må bestyra, som jag bör.

Sade; de vandrade båda, och gingo ur salen tillsamman,
Och sig satte vid Zeus', den väldiges, altare sedan,
Blickande kring öfverallt, än fruktande döden beständigt. 380
Ock Odysseus sig blickade kring i palatset, om någon
Lefvande gömde sig än, undgående döden, den svarta.
Men ren alla de många han såg i bloden och stoftet
Stupade ligga, som fiskar, dem fiskargubbarne dragit
Upp på hålkade stranden utaf grågrumliga hafvet 385
Med mångmaskiga nätet; och desse nu samtliga ligga,
Saknande hafvets våg, kringspridda på sandiga stranden.
Och den strålände solen jemväl dem beröfvade lifvet.
Så nu friarne der på hvaran ock lågo förspridde.
Till Telemachos ordade då mångråde Odysseus: 390

O Telemachos, kalla mig strax hit Eurykleia,
Att jag må säga ett ord, som just mig ligger i sinnet.

Sade; och Telemachos hörsammade älskade fadren,
Och slog sedan på dörrn, tilltalande Eurykleia:

Kom ut, gamla min gumma, som är de tjenande tärnors 395
Öfverbefälhafvarinna i salarna våra medrätta;
Kom! dig kallar min far, att något han finge dig säga.

Så han ordade nu; ovingadt var talet för henne,
Och hon öppnade dörrn i boningsbeqväma palatset,
Samt begaf sig åstad; Telemachos visade vägen. 400
Sedan fann hon Odysseus, i midten af dödade männer,
Sölad med blod och med smuts, just alldeles liksom ett lejon,
Hvilket, enär det förtärt af landtliga oxarna, framgår.
Hela dess bringa och käftarne med på hvardera sidan
Blodige äro, och hiskeligt sjelft i synen att påse: 405
Så Odysseus var sölad till föttren, och händerna ofvan.

När nu liken hon såg och den outsägliga blodén,
Ville hon strax jubilera, ty stor var den saken att påse;
Men Odysseus mellertid höll henne, den lystna, tillbaka,
Och upphöjde sin röst, samt talade vingade orden: 410

Gumma, var glad i din själ, men håll dig, och jubla nu icke.
Syndigt vore af dig, att skryta vid dödades anblick.
Dessa gudarnes öde betvang och de skändlige nidverk;
Icke de aktade någon af jordbeboende menskor,
Vare sig slem eller god, enär han kom dem i sällskap. 415
Thy i sitt öfverdåd ock funno de skändelig ände.
Men du, välan, mig förmäl om tärnorna här i palatset,
Hvilka som mig vanära, och som obrottslige äro.

Honom svarte igen vårdarinnan Eurykleia:
Gerna, min son, åt dig jag sanningen ärnar förmäla. 420
Femtio äro i salarna här de tjenande tärnor
Samtliga, hvilka vi lärt, att sig med slöjder befatta,
Att ullkardningar göra, och ej pigtjensten förakta.
Tolf bland dessa likväl på skamlöshet ha sig kastat,
Utan att bry sig om mig, eller sjelfva Penelopeia. 425
Men karlvulen nu nyss Telemachos blef, och ej modren
Öfver de tjenande tärnor befäl tillstadde åt honom.
Dock jag vill stiga ditopp i det prunkande loftet, och säga
Allt åt din maka, till hvilken en gud påskickade sömnen.

Svarte nu henne, och talade till mångråde Odysseus: 430
Henne då ej uppväcke, men såg åt tärnorna härstäds,
Att de komma, som skändliga värf anstemplade fordom.

Så han sade; och genast ur saln utvandrade gumman,
Bringande tärnorna bud, och manande dem till att komma.
Men Telemachos sjelf, svinherden och oxarnes herde 455
Kallade han till sig, och talade vingade orden:

Börjen nu bära de döda, och tärnorna äfven befallen;
Men konstherrliga stolarna sen derefter och borden,
Med mångpipiga svampar J ock rentvagen och vatten.
Men då ni ändtligen så uppstädat hela palatset, 460

Bringen de tärnor tolf utur starkgrundade salen,
Och uthuset emellan och oförvitliga gårdsmurn
Med långspetsiga svärd nedgören dem, tills ni af alla
Lifvet tagit, och alla jemväl glömmt bort Aphrodite,
Som de med friarne gåfvo sin gärd, och mængdes i löndom. 465

Ordade så; påengång invandrade tärnorna alla,
Skräckligt jemrande sig, utgjutande ymniga tårar.
Först utburo de likena nu af dödade männer,
Och i portiken dem lade af välkringgärdade gården,
Stödjande sig mot hvaran; befallningar gaf dem Odysseus, 450
Sjelf påskyndande; de utburo de döda af nödtvång.
Men konstherrliga stolarna sen derefter och borden
Med mångpipiga svampar de ock rentvagde och vatten.
Men Telemachos sjelf, svinherden och oxarnes herde
Med sopskoflarna golfvet uti välredda palatset 455
Putsade; tärnorna allt utburo och lade på gården.
Men då nu ändtligen saln fullkomligen städat de hade,
Bragte de tärnorna tolf utur starkgrundade salen,
Och uthuset emellan och oförvitliga gårdsmurn
Stängde dem i trångmål, dän icke var möjligt att slippa. 460
Telemachos, den förståndige, då tog ordet, och sade:

Icke med ärlig död må vi dock borttaga från dessa
Lifvet, hvilka i mängd utkastat skymf på mitt hufvud,
Samt på min moders med, och med friarne sofvit tillhopa.

Sade; och genast ett tåg ifrån svartstäfvig galeja 465
Knöt vid väldiga pelarn, och kring utbyggnaden snodde,
Spännande högt, så att ingen med fötterna räckte till marken.
Liksom då dufvors flock, eller ock bredvingade trastars
Störtar sig in i ett nät, som står utställdt i en småskog,
Längtande hinna sitt bo; men skräckeligt läger dem mottar: 470
Så ock desse i rad med hufvuna hängde, och allas
Halsar i snarorna sutto, att ömkeligt döden de funne.
Än de med föttren sprattlade smått, men ej räckte det länge.
Sen de Melanthios förde igenom farstun och gården,
Och med det obarmhertiga svärd hans näsa och öron 475
Skuro, och blygden sletto, att rå af hundarna ätas;

Händren och fötterna höggo de af med förgrymmade sinnen.
Sen nu, uppå allt detta, de tvätt båd' händer och fötter,
Till Odysseus de gingo i saln; fullbordadt var verket.
Men han talade då till sin vårderska Eurykleia: 480

Bringa mig svafvel, du gamla, en bot för det onda, och eld med,
Att jag må röka i saln, och sedan Penelopeia
Bed hitkomma också med samtliga tjenande tärnor;
Mana slafvinnorna alla, som finnas i huset, att komma!

Honom svarte igen vårdarinnan Eurykleia: 485
Detta, min älskade son, alltsamman medrätta du sade,
Men se, kläder jag bringar åt dig, en kappa ock lifrock,
Att kring de breda skuldror du ej med trasor belastad,
Måtte i salen stå; förtryteligt äfven det vore.

Henne svarande talade till mångråde Odysseus: 490
Eld till en början dock mig måste i salarna göras.

Sade; då lydde också hans fosterska Eurykleia,
Och anskaffade svafvel och eld; med sedan Odysseus
Skickeligt genomrökte palatset, och salen, och gården.
Steg så den gamla ditupp i Odysseus' prydliga kamrer, 495
Att åt tärnorna säga, och dem uppmana att komma;
Desse gingo ur saln, och höllo en fackla i händren.
Desse famnade om, och helsade hjertligt Odysseus,
Smekande kysste derjemte de ock hans hufvud och axlar,
Slutande händren i sina; han greps af ljufvelig längtan 500
Nu till suckan och gråt; samt kände i sinnet dem alla.

Tjugondetredje Sången.

Gumman i högan loft mellertid jubilerande uppsteg,
Viljande säga sin fru, att hennes gemål var derinne;
Knäna nu rörde sig raskt, och fötterna trampade hurtigt,
Tills vid dess hufvud hon stod, samt talade ordet, och sade:

Vakna, o Penelopeia, min älskade dotter, att skåda 5
An med ögonen två hvad dagarna alla du önskat.
Vår Odysseus är här, är hemma, har ändtligen kommit;
Trotsiga friarne drap han också, som för honom palatset
Städse betryckte, förtärde hans gods, och kränkte hans ättling.

Henne svarte igen förståndiga Penelopeia: 10
Kära min mor, till en fjolla dig gudarne gjorde, som kunna
Skapa enhvar vettlös, skönt vore han aldrig så vettig,
Och som den svagförståndiga ock tilldela förståndet:
Desse i villa dig fört; förr var du till sinnet behållen.
Hvarföre gäckar du mig, som har mångsmärtiga tankar, 15
Ordande detta påtok? hvi väcker du mig ur den söta
Sömnen, som ögonlocken för mig kringsväfvande tillslöt?
Ty ej nånsin jag sof sålunda, alltsedan Odysseus
For, för att Olycksilios se, hvars namn är min afsky.
Dock stig åter ditned, och hasta tillbaka i salen, 20
Ty om hvilken som helst af tärnorna, hvilka jag eger,
Kommit att detta berätta för mig, och ur sömnen mig uppväckt,
Sannerlig henne förskräckligt jag sändt att vandra tillbaka
Hän till eget gemak; din ålderdom är din räddning.

Henne svarte igen vårdarinnan Eurykleia: 25
Icke jag gäckar dig, min dotter, men redan isanning
Kom Odysseus hit hem, och finnes hos oss, som jag säger,
Just den fremlingen, hvilken i saln vardt skymfad af alla.
Ock Telemachos visste det länge, att fadren var hemma,
Men med beräkning likväl han Odysseus' planer fördolde, 30
Tills de öfvermodiges våld han hunne att hämnas.

Talade så; hon gladdes dervid, och sprang ur sin sofbädd,
Och omfamnade gumman, och sände en tår ur sitt öga;
Höjande sedan sin röst, hon talade vingade orden:

Hör du mig, älskade mor, och idelig sanning förkunna, 35
Om till eget palats han verkligen kom, som du säger,
Huru på skändlige friarne dock han händerna lade,
Helt allena, då städs manstarke i rummen de bidde.

Henne svarte igen vårdarinnan Eurykleia:
Icke jag sett eller hört; men suckan förnam jag allenast 40
Af dödslagna; vi qvinnor uti starkfogade rummen
Sutto förskrämd, bakom välpassade flyglarna stängda,
Ändatilldess omsider din son ur salen mig ropte,
Telemachos, som hans far affärdat hade att ropa.
Nu jag fann Odyseus i midten af skördade männer 45
Stående; honom omkring uppå starkgrundade golfvet
Öfver hvaran de lågo; och glad i själen du skådat
Honom af blod nedsölad och smuts, just liksom ett lejon.
Nu de samtliga ligga invid gårdsportarna redan,
Hopade; sjelf deremot han genomröker palatset, 50
Tändande en stor eld; dig har han mig skickat att kalla.
Men följ med, att ni nu må öfverlåta åt glädjen
Begge ert hjerta; minsann mång smärtor ju äfven J utstått.
Ren omsider ändock fullbordats vår långliga önskan:
Kom han ju lefvande hem till sin härd, ock träffade dig der, 55
Samt i salen sin son; men dessa, som öfvade nidverk,
Friarne samtliga, tuktade han i egna palatset.

Henne svarte igen förståndiga Penelopeia:
Kära min moder, ej må du så högt än jubla och skryta!
Ty nog vet du, att han kärälsklig oss syntes i salen 60
Alla, och mest dock mig, och sonen, hvilken vi födde.
Men det talet är ej sannfärdigt, såsom du säger;
Men bland gudarna en de trotsiga friarne dräpte,
Hämmande så hjertfrätande skymfen och bragderna slema.
Ty de ej aktade någon af jordbeboende menskor, 65
Vare sig slem eller god, enär han kom dem i sällskap;
Thy i sitt ofverdåd ock ledde de straff; men Odysseus
Långt från Achaiis stupade sjelf, och miste sin hemkomst,

Henne svarte igen vårdarinnan Eurykleia:
Dotter, hvad var det för ord, som dig flög nr tändernas stängsel! 70
Monne din make, som är derinne vid härden, du påstår
Nånsin ej mer hemkomma? din själ misstänksam är alltid.
Men jag vill säga dig än ett annat och tydeligt tecken,
Ärret, som fordom högg vildsvinet med tanden, den hvita,
Hvilket i badet jag kände igen, och ville dig äfven 75
Säga, men han mig tog med händerna genast på munnen,
Och mig ej tillät säga, utaf mångkunnig besinning.
Utan följ du, men jag på ett vad uppsätter mig sjelfmant,
Om jag dig gäckar, så öd mig då ut med uslaste ofärd.

Henne svarte igen förståndiga Penelopeia: 80
Kära min mor, dig är svårt, att städsevarande gudars
Råd utforska, änskönt du minsann är särdeles mångvis,
Låtom oss gå mellertid till min son, att skåda jag finge
Friarne, hvilka föröddes, och honom, som dessa förödde.

Sade; och ned från loftet hon steg, och mycket i hjertat 85
Välfde, om fjerranifrån utforska hon borde sin make,
Eller närmare träda, och kyssa hans hufvud och händer.
När inkommit hon hade, och gått stentröskelen öfver,
Satte hon sig midtemot Odysseus, i skedet af brasan,
Invid den andra väggen; men han vid resliga pelarn 90
Satt, och blickade ned, afbidande, om hon ej skulle
Säga ett ord, den bålde, enär hon varsnade honom.

Hon satt länge der stum, och förvåning trängde i hjertat;
Nu mellertid hon dock anblickade honom med kända
Ögon, och nu ej kände igen, i de dåliga kläder. 95
Men Telemachos trätte, och talade ordet, och sade:

Moder min, olycksmoder, som har stenhårdaste sinne,
Hvi aflägsnas du så från fadren, och icke vid honom
Sittande utransakar med ord, ej heller bespörjer?
Icke en annan qvinna med så uthärdande sinne 100
Hölle sig från sin man, som, sen olyckor han lidit,
Komme på tjugonde året tillbaka till fädernejorden;
Men mer hårdt än en sten har alltid varit ditt hjerta.

Honom talte nu till förståndiga Penelopeia:
Son min, hjertat är mig af häpnad i bröstet betaget; 105
Icke jag kan uttala ett ord, och icke bespörja,
Ej anblicka i anletet ens; dock om det isanning
Är Odysseus, och han hunnit sitt hem, så skole vi säkert
Känna hvaran fast bättre igen; ty vi ege ju vissa
Tecken, af oss förstådda, och hemligheter för andra. 110

Sade; och smålog då mångpröfvade, ädle Odysseus,
Och Telemachos strax tilltalte med vingade orden:

O Telemachos, låt din moder i salarna bara
Pröfva mig; snart dess bättre också hon känner igen mig.
Nu då smutsig jag sitter, med trasiga kläder på kroppen, 115
Nu föraktar hon mig, och ej säger mig vara den rätte.
Vi mellertid må besinna, hur allt bör visligen ställas.
Ty om någon har dräpt en endaste man i sitt hemland,
Som beskyddare många till tal ej efter sig eger,
Flyr han, och öfvergifver båd' fränder och fädernejorden; 120
Vi ha dräpit stadens beskärm, de aldraförnämsta
Kämpar på Ithakas ö; thy ber jag dig saken besinna.

Honom Telemachos, den förståndige, svarade sedan:
Hulde min far, må du sjelf allt detta betrakta; ty yppast
Säga de vara ditt råd hos menskorna; ej med dig någon 125
Annan någonsin alls må täfla bland dödliga menskor.

Vi enträgne dig följ, och ej jag förmodar, att något
Oss skall tryta i mod, så mycket som finnes förmåga.

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Thy vill jag saga dig nu, som mig syns vara det bästa: 130
Tvätten er först till en början, och kläden er äfven i lifrock;
Tärnorna äfven befallen i saln, att taga sig skrudar;
Men den gudomlige sångarn med ljudelig cittra i händren,
Till skämtvänliga dansen också anföre oss sedan,
Så att enhvar, som utifrån hör, tror vara ett bröllop, 135
Eller som vandrar sin väg, eller de som i nejden omkringbo;
Att ej ryktet förut utsprider sig vida i staden
Kring om friarnes död, förrn vi oss hädan begifvit
Till trädymniga parken, och der nog skole vi sedan
öfverlägga, åt oss hvad fromma Olympiern skänker. 140

Så han sade; och de hörsammade gerna och lydde,
Tvättade sig till en början, och klädde sig öfven i lifrock.
Qvinnorna styrde sig ut; ock tog den gudomlige sångarn
Hålkade cittran i händren, och väckte hos dessa begäret
Till den ljufliga sång och den oförvitliga festdans. 145
Hela det stora palats kringdånade vida inunder
Föttren af dansande män, och af skönomgördlade qvinnor.
Och så yttrade mången, som utifrån hörde på detta:

Visserlig någon nu har mångfriade drottningen äktat:
Den otäckan, som ej höll ut, att laga gemålens 150
Stora palats omvårda, tilldess omsider han kommit!

Så nu yttrade mången; de visste ej hur det förhöll sig.
Men Odysseus, stormodige drotten, i egna palatset
Tvådde hans skafferska Eurynome, och smorde med olja,
Klädde så äfven på honom en prydelig mantel ock lifrock; 155
Men hans hufvud begjöt med rikelig skönhet Athene,
Större till anblick gjorde och stoltare; äfven från hjessan
Knorliga lockar hon spred, hyacinten lika i svarthet.
Likasom då konstskickelig man kringgjuter om silfret
Gull, som sjelf Hephaistos har lärt och Pallas Athene 160
All upptänkelig konst, och han gör förtjusande saker:

Så omgjöt hon honom behag på hufvud och skuldror.
Ur badkaret han gick, till gestalt odödliga jemlik.
Åter han satte sig ned på den stol, hvarifrån han var stigen,
Gentmot Penelopeia, och talade ordet, och sade: 165

Underbara, åt dig långt mer än åt öfriga qvinnor
Ett oböjeligt hjerta ha gett de som bo på Olympos;
Ej ju en annan maka såder med kallaste sinne
Hölle sig fjerran från mannen, som, efter strapaserna många,
Kommit på tjugonde året till fädernejorden tillbaka. 170
Gumma, välan, uppbädda min säng, att jag måtte allena
Ligga åtminstone, hon jernhjerta i barmen besitter.

Honom svarte derpå förståndiga Penelopeia:
Älsklige, hvarken förstör jag håller mig, eller förringa,
Eller förmycket jag skattar; jag vet nog, hurdan Odysseus 175
Reste från Ithaka hädan uppå långårade skeppet.
Dock uppbädda hans prydliga säng nu, o Eurykleia,
Utanför starkgrundadt gemak, som sjelf han har uppbyggt
Dit utbären hans prydliga säng, medbringande bädden,
Fårskinn, mantlar också, samt skönnvirkade ryor. 180

Ordade så, för att pröfva gemåln; och derefter Odysseus,
Illtyckt, talade till sin maka, den vårdsama qvinnan:

Ack, hjertfrätande ord du nu har yttrat isanning!
Ho vill flytta min säng? Rätt svårt visst skulle det vara
För den högt förståndige ock, om ej någon af gudar 185
Komme, och lätt, om han ville, till annat ställe den bure.
Lefver dock ingen bland dödligpmän, som, aldrig så armstark,
Lyfte den utan besvär; ty stort järtecken har timat
Med konstbildade sängen, jag gjort, och icke nå'n annan.
Inom planket en stam af oliv, bredlöfvad, här vexte, 190
Blommigt i fullaste kraft; som pelaren var den i tjocklek.
Rundtkring denna åt mig sofkkammarn jag byggde och gjorde
Af tätfogade stenar, och tak väl ordnade ofvan;
Limmade dörrar satte jag in; tätt passade samman.
Kronan derefter högg jag utaf bredlöfvadt olivträd, 195
Utskar sedan från roten ett block, som med kopparn jag släthögg

Högst konstmessigt och väl, samt bilade efter ett snöre,
Formande till sängfoten, och borrade äfven med nafvern.
Börjande så, jag på sängen arbetade tills hon var färdig;
Smyckande henne med elfenben, och med gull, och med silfver; 200
Sedan en oxhudsrem utspännde jag, skimrig af purpur.
Detta tecken alltså antyder jag; dock jag ej känner,
Om mig sängen ännu står qvar, eller någon nuredan
Annorstädes den bragt, rothuggande sjelfva oliven,

Ordade så; och för henne båd' knäna sig löste och hjertat, 205
Medan hon kände det tecken, som klart omtalat Odysseus.
Gråtande fram meddetsamma hon sprang, och kastade händren
Kringom Odysseus' hals, och kysste hans hufvud, och sade:

Var ej ond, Odysseus, ty du jemväl ock i annat
Mest bland menskor har vett; men gudarne jemren beredde, 210
Som afundades oss, att, dröjande qvar hos hvarandra,
Njuta af ungdomens fröjd, och ålderdoms trösklen beträda.
Men mig ej vredgad far derföre, ej heller det misstyck,
Att jag lika som nu dig ej helsade strax vid din anblick;
Ty mitt hjerta har städse uti mitt bröst med en rysning 215
Fruktat, att någon dödlige man mig skulle bedraga
Med sitt tal; arglistiga svek anstempla de fleste.
Visst ej dottren af Zeus, den Argeiska Helena heller
Med vildfremmande man förmängt sig i älskog och läger,
Om hon vetat, att henne Achaiernes modige söner 220
Skulle bringa tillbaka igen till fädernejorden.
Henne att öfva sitt nedriga verk visst väckte en gudom.
Och hon iförhand alls ej lade i sinnet det leda
Brottet, hvadan på oss ursprungligen välfde sig qvalen.
Nu emedan du dock har känningsstecknet mig framställt 225
Klart på vår säng, som ej någon af dödliga nånsin beskådat,
Utan vi ensame blott, du och jag, och en endaste tärna.
Aktoris, som min fader mig gaf, då jag vandrade hitåt,
Och som åt oss sängkammarrens dörr, den låstas, bevakte —:
Nu mitt sinne du böjer, så omildt eljes det vore. 230

Så hon sade; och väckte dessmer begäret till ängslan.
Gret han ju nu, hjertkära och vårdsama makan i famnen.

Liksom då land framstår tacknemligt för simmande männer,
Hvilkas skönarbetade skepp Poseidaon på hafvet
Krossade, svårt anfäktadt af stormen och svällande vågen; 235
Men få lyckades flykta utur grå hafvet på landet,
Simmande; äfja jemväl sig rikligen fäst vid kroppen;
Glade bestiga de land mellertid, undsluppne förderfvet.
Så tacknemlig också var för hennes ögon Odysseus,
Och de mjella armar ej alls hon släppte från halsen. 240
Nu för de ängslade tändts ock rosenfingrade Eos;
Men helt annat beslöt klarögda gudinnan Athene:
Långa natten hon hejdade just vid målet, och qvarhöli
Hos Okeanos än gullthronande Eos, och lät ej
Spinna det ilande spann, som ljus till menskorna bringar, 245
Lamos bredvid Phaethon, de hästar som föra gudinnan.
Och då talade till sin gemål mångråde Odysseus:

Qvinna, vi icke minsann till slutet af pröfningar alla
Kommit, men oss står åter ännu omäteligt arbet',
Mycket och svårt, om hvilket jag bör alltsamman bestyra. 250
Ty så saken åt mig Teiresias' vålnad förtäljde
På den dagen, då jag till Aïdes' boningar nedsteg,
Spörjande om hemkomst för mig sjelf, och kamraterna mina.
Kom dock, låtom oss vandra i säng, min maka, att ändtlig
Vi med ljufvelig sömn må vederqvicka oss båda. 255

Honom svarade åter förståndiga Penelopeia:
Bädd skall visst dig vara beredd, enär du i själen
önskar, emedan gudar dig unnt, att komma tillbaka
Till välbyggda palatset, och hem till fädernejorden.
Men då du nämnde derom, och en gud ingaf dig i sinnet, 260
Säg mig ditt värf mellertid; ty framdeles dock, som jag menar,
Skall jag det höra; men strax få veta, är icke det sämsta.

Henne svarande talade till mångråde Odysseus:
Kära min vän, hvarför mig manande ber du så ifrigt
Säga? likgodt, jag vill tala derom, och intet fördölja. 265
Dock skall deråt sig ej fägna din sjal, och sjelf jag ej heller
Gläds; ty han mig pålade besöka de dödliges många
Städer, och hålla dervid en prydelig åra i händren,

Tills jag komme till sådana män, som icke af hafvet
Veta, och icke förtära sin mat, med saltet beblandad; 270
Icke de heller veta utaf rödkindta galejor,
Icke af prydliga åror, som äro galejornas vingar.
Tydeligt tecken han sade också, som för dig jag ej döljer:
Då när med mig hopträffad en ann vägfarande månde
Säga, att en kastskåfvel jag bar på min väldiga axel, 275
Då han befallte mig ock nedsticka min åra i jorden,
Offrande herrliga offer derhos åt kong Poseidaon,
Vädur jemte en tjur, och tillika beskällare fargalt,
Dän begifva mig hem, och heliga festhekatomber
Åt odödliga gudar, som bo i den rymliga himmeln, 280
Samtliga, offra iordnirg, då skulle ur hafven stilla
Död mig nalkas, en sådan, som lyktar mig lifvet omsider,
Mättad af gladelig ålder; och folken skulle i bygden
Lycklige vara: det allt fullbordadt sade han blifva.

Honom svarade åter förståndiga Penelopeia: 285
Om dig en lyckelig ålderdom af gudarna skänkes,
Visserlig eger du då förhoppning om räddning nr ofärd.

Så nu desse med sådana ord tilltalte hvarandra.
Och mellertid dem Eurynome och fosterskan redde
Bädden af mjukaste kläder, vid skenet af brinnande facklor. 290
Men då en svällande bädd skyndsamligen ordat de hade,
Gumman återigen på sin kammare gick, för att sofva;
Euronyme, husqvinnan, åt dem dock visade vägen,
Medan de gingo till säng; hon hade i händren en fackla.
Bringande i sofrummet dem in, bortgick hon, och sedan 295
Gingo de gladlige båda till åldrige bäddens författning.
Men Telemachos sen, Eumaios och oxarnes herde
Hejdade föttren från dans, och hejdade qvinnorna äfven,
Samt sig lade, att hvila i dunklande salarna sjelfve.

När de nu begge alltså sig förlustat med ljufvelig älskog, 300
De sig förnöjde med ord, tilltalande ene den andra:
Hon, hvad i salarna hon uthärdat, den ädla bland qvinnor,
Skådande an de giljande mäns förödande skara,
Hvilka, för hennes skull, hornboskap och lammerna feta

Slaktat; hade också vinankare många man uttömmat. 305
Men zeusfödd Odysseus? hur många bekymmer han tillsändt
Menskorna? talte, och hvad han jemväl sjelf jemmerligt lidit,
Talte han allt; hon hörde derpå rätt gerna, och sömnen
Henne på ögonlocken ej föll, förrn allt han berättat.

Började, huru han först Kikonerna slog; hur han äfven 310
Lotophagernes bördiga jord derefter besökte;
Allt hvad Kyklopen gjorde; hor han umgällde med ögat
Modige kämparna, hvilka han åt, och icke förskonte;
Hur han till Aiolos kom, som honom bevågen emottog,
Samt lät fara; ännu var hans lott ej, att fädernejorden 315
Hinna; utan igen bortröfvade stormen, och förde
Ut på fiskiga sjön högt suckande mannen tillbaka;
Hur till Telepylos, Laistrygonernes fäste, han lände,
Hvilka förödde hans skepp och skönfotpansrade kämpar
Alla; Odysseus slapp på sin svarta galeja helt ensam; 320
Äfven om Kirkes ränker han talte och tusende anslag;
Och hur äfven han kom till Aïdes' ruskiga boning,
Att rådföra sig der med Thebanske Teiresias' vålnad,
På mångtoftade skeppet, och såg kamraterna alla,
Såg sin moder, som födt till verlden och fostret den lilla; 325
Och hur han hörde jemväl gälljudde Seirenernas stämma;
Hur han till irrande klipporna kom, och den grymma Charybdis,
Samt Skylla, som de dödlige ej oskadade undgå;
För solguden jemväl hur kamraterne slaktade hjorden;
Samt hur snabba galejan då slog med flammiga blixten 330
Den högdundrande Zeus, och de käcke kamrater föröddes
Samtligen alle; han sjelf undgick olycklige ödet;
Huru han kom till Ogygias ö, och till nymfen Kalypso,
Hvilken honom behöll, åstundande ega till make,
I sin hålkade grotta, och vårdade honom, och lofte, 335
Att odödelig göra och oföråldrad för evigt,
Men för honom likväl ej hjertat i bröstet bevekte;
Och hur han, efter strapaserna mång, till Phaiekerna ankom,
Hvilka, af hjertans grund, som en gud, högt ärade honom,
Och med ett skepp afsände till älskade fädernejorden, 340
Gifvande honom rikligen gull, samt koppar och kläder,
Detta var sista ordet han sade, då ljufliga sömnen,

Sorgförjagaren, kom, upplösande hjertats bekymmer.

Annat begrundade då klarögda gudinnan Athene;
När i sitt sinne hon tyckte, att redan hade Odysseus 345
Njutit af makans bädd, samt vederqvickt sig af sömnen,
Strax från Okeanos hon gullthronande morgongudinnan
Väckte, att bringa till menskorna ljus; opp steg nu Odysseus
Ock från svällande bädden, och så tilltalte sin maka:

Qvinna, vi redan nog oss mättat af lidanden många 350
Begge; du sjelf i palatset min mångbedröfliga hemkomst
Gret; men Zeus, med qvalen, och öfrige gudarne stängde
Mig, enträgne, ifjerran likväl från fädernejorden.
Dock, då vi båda nu kommit till mångbehagliga bädden,
Godsens, dem jag besitter, må du omvårda i salen 355
Och småboskapen sedan, som trotsige friarne frätit,
Tar jag de flesta mig sjelf som byte, men andra mig skola
Ock Achaierne ge, tills fällorna alla de fylla.
Till trädymniga parken jag nu mig strax vill förfoga,
Att påhelsa min far, den gode, som högligen ängslas. 360
Dig, min maka, så vis du än är, uppdrager jag detta:
Med uppgående solen påstund utsprider sig ryktet
Om de giljande männer, dem jag i salarna dräpte;
Thy stig upp i ditt loft, af tjenande tärnorna åtföljd,
Sätt dig der, och ingen besörj, anblicka ej någon. 365

Sade; och vapnen, de granna, på axlarna klädde han sedan,
Kallade Telemachos, svinherden, och oxarnes herde,
Och bjöd samtliga dem stridsredskap i händerna taga.
Desse ej ohörsammade nu, och sig klädde i koppar,
Öppnade dörren, och gingo, och först utträdde Odysseus; 370
Redan på jorden var dagen, men dem insvepte Athene
Alla i nattens mörker, och snart utförde ur staden.

Tjugondefjerde Sången.

Hermes ropade nu, Kylleniern, friarnes skuggor
Alla samtliga fram, samt hade i händren den sköna,
Gyllene staf, med hvilken han söfver de dödliges ögon,
Hvilkas han vill, och återigen de sofvande väcker;
Rörande dem dermed, framdref han; de, hväsande, följde. 5
Likasom då nattlappar i skrymslet af ruskiga grottan
Hväsande flyga omkring, när någon ur klasen har fallit
Ned från klippan, i hvarest de hålla sig fast vid hvarandra.
Så de nu hväsande gingo, och dem anförde Hermeias,
Den beskedlige gud, på de dunklande vägarna, alla, 10
Nu till Okeanos' flod, och Leukadiska klippan de kommo,
Till Eelios' portar jemväl, och Drömmarnes stater
Kommo de; strax anlände de ock till Asphodelos-ängen,
Der de vålnader bo, skuggbilder af menskor, som skördats.
Vålnaden funno, de der af Peleus' ättling, Achilleus, 15
Samt af Patroklos, och tadelfri Antilochoe äfven,
Och af Aias, som var den bäste till skick ock till skönhet
Uti de Danaers här, näst tadelfrie Peleion.
Så de honom omkring sig sammanträngde, men nära
Nalkades vålnaden ock af Atreus' son, Agamemnon, 20
Ängslad; och alle de andre församlades, hvilka med honom
I Aigisthos' palats nedgjordes och funno sin bane.
Först Peleions vålnad härvid tilltalade honom:

O Agamemnon, vi trodde att hos blyxtglade Kronion,
Dagarna alla, du var mer älskad än öfrige hjeltar, 25
Derför att då anförde så många och modiga män
Uti de Troers land, der vi ledo bekymmer, Achaier.
Dessförinnan ändock tillförst nu skulle dig drabba
Skräckliga ödet, som ej undslipper en ende, som funnits.
Måtte du, njutande frukt af äran, med hvilken du styrde, 30
Uti de Troers land din död erhållit och bane!
Alle Achaierne hade dig då anrättat ett kummel,
Äfven åt sonen din stor ära du fått för en framtid.
Men nu var dig beskärmt, att härjas af ömkelig niddöd.

Honom återigen Atreidens' vålnad nu svarte: 35
Lycklige Peleus' son, du gudarnes like, Achilleus,
Du som i Troia dog, långt borta från Argos; omkring dig

Tappraste söner föllo af Troers män och Achaiers,
Kämpande dig till beskärm; och uti stofthvirfvelen ståtlig
Du storstätelig låg, förgäten af riddaredater. 40
Hela den dagen vi stridde ännu, och vi skulle allsicke
Oss från härnaden skiljt, om ej Zeus oss skiljt med en stormvind.
Men då vi hade utur stridstumlet dig burit till skeppen,
Lade vi dig på en säng, ock tvagde din sköne lekamen
Med ljumt vatten och olja; men ymniga tårar och heta 45
Gjöto Achaierne ut deromkring, afskärande håret.
Steg så din moder ur sjön med de hafsgudinnor i följe,
Sen budskapet hon hört, och på böljorna väcktes ett rysligt
Skri, och skrämsel påstunden betog Achaierna alla.
Nu upprusande desse de hålkade skeppen bestigit, 50
Om dem ej hejdat en man, som visste båd' mycket och gammalt,
Nestor, densamme, hvars råd tillförene syntes det bästa,
Som välvillig och klok begynte att orda, och sade:

Hejden er, ö Argeier, och flyn ej, Achaiernes söner!
Mor hans är det, ur sjön med de hafsgudinnor följe 55
Kommen, att här mottaga sin son, den stupade drotten.

Sade; och från sin flykt storsinnte Achaierne höllos.
Döttrarne stodo dig kring utaf den åldrige hafsgud,
Höjande jemmerrop; de klädt sig i grannaste kläder.
Vexlande med sin tjugande röst ock Muserna nio 60
Greto; och ingen der otårad hade du varsnat
Bland Argeierna; så upprörde oss ljudliga sångmön.
Nätter med dagar tio och sju sålunda vi alle
Greto, såväl ödödlige gudar, som dödlige menskor;
Men på den adertonde åt elden dig gåfvo, och många 65
Feta får vi dig slaktade äfven, och hornade oxar.
Så du brändes i gudars skrud, och i rikelig olja,
Och söt håning; omkring det bål mellertid, der du brändes,
Många Achaiske kämpar beväpnade tumlade hurtigt
Både till häst och till fot; en stort var tumultet som uppkom. 70
När dig hade förbrännt Hephaistos' låga omsider,
Hvita benen ihop vi plockade alla, Achilleus,
Både i salva och omängdt vin; din moder en gyllne
Handtagskruka oss gaf, och sade, den var Dionysos'

Gåfva åt henne, ett verk af vidabeprisad Hephaistos. 75
Hvita benen deri dig ligga, du bålde Achilleus,
Samt bland dessa Patroklos' också, Menoitios' ättlings;
Särskildt Antilochos' ben, som du ärade mer än de andra
Alla kamrater, enär Patroklos funnit sin bane.
Rundtkring dessa vi sedan ett stort, otadeligt kummel 80
Bäddade, vi utkorade här af Argeiska kämpar,
På framskjutande strand, vid rymliga Hellespontos;
Att fjerrskådeligt vara det må från hafvet för alla
Män, som lefva idag, och för dem som framdeles varda.
Mor din, höjande bön till gudarna, lade på platsen 85
Ståtliga segerpris åt Achaiernes yppersta kämpar.
Ren tillstädes jag varit vid kumlet åt många heroer,
Modiga män, då en kong sin bane har funnit i striden,
Och sig väpna de unge, och segerprisen förordnas;
Men anblickande dessa, jag mest i mitt sinne förvåntes, 90
Hvilka så kostliga pris, för din skull, satte din moder,
Silfverfotad Thetis; ty du var gudarnes älskling.
Så du ej ens förlorat, som död, ditt namn, men evärdligt
Blir hos samtliga menniskor stor din ära, Achilleus.
Dock hvad hade väl jag för glädje, sen kriget jag lyktat? 95
Ty vid min återkomst Zeus sände bedröfvelig ofärd,
Genom Aigisthos' hand och igenom förderfliga makans.

Så nu desse med sådana ord tilltalte hvarandra.
Och helt nära dem steg budbäraren Argosdräparn,
Bringande friarnes vålnader ned, som dräpts af Odysseus. 100
Begge förvånade gingo de fram, när dessa dem sågo;
Kände så äfven igen Agamemnons vålnad, Atreidens,
Strax storståtliga Amphimedon, en son af Iantheus,
Ty han en gästvän var, som bebodde på Ithaka husen.
Honom talade till Agamemnons vålnad, och sporde: 105

Amphimedon, hvad har fört er inunder jorden, den svarta,
Så jemnåriga alla och valda? Ej skulle en annan
Viljande samla i staden tillhopa så modiga männer.
Monne Poseidaon på galejorna kufvade eder,
Jagande upp förskräckliga stormar och väldiga vågor? 110
Eller monne fiendtlige män nedgjort er på landet,

Snappande oxar bort, eller fårenas hjordar, de täcka?
Eller medan kanske för stad och för qvinnor de stridde?
Säg mig, spörjande, det! gästvän jag dig rosar mig vara.
Eller minnes du ej, då jag dit anlände till ert hus, 115
Att förmå Odysseus, ledsagad af kong Menelaos,
Oss till Ilios följa uppå vältoftade skeppen?
En hel månad vi reste på hela det rymliga hafvet,
Sedan med njuggan nöd vi bevekt stadsödarn Odysseus,

Honom af Amphimedon tilltalade vålnaden sedan: 120
Ärofulle Atreides, o härarnes kong, Agamemnon,
Väl allt detta jag minns; ock noga jag vill dig berätta
Vår döds ömkliga slut, hursom detsamma sig tilldrog.
Vi till Odysseus' gemål, den länge dröjande, friat;
Men hon gaf ej sitt ja eller nej för det hiskliga bröllop, 125
Endast stemplande döden åt oss och svarta förderfvet,
Utan ett svek bland andra såhär hon i sinnet beredde.
Sättande upp stor väf, hon i kammaren började väfva,
Fin, oändeligt lång, och till oss hon talade genast:
Svenner, som frien till mig, då nu hängått ädle Odysseus, 130
Biden på bröllopet än, och brådsken ej, tills jag en likskrud
Färdig arbetat, — att icke mitt garn må ödas förgäfves, —
Åt friborne Laertes, tilldess att honom omsider
Tager den långutsträckande döds förderfliga öde,
Att ej i landet på mig Achaiinorna måga förargas, 135
Om han förutan täckelse låge, som egde så mycket.
Ordade så; men hos oss manhaftige hjertat bevektes.
Visserlig väfde om dagen hon nu på väfven, den stora,
Men om nättren den rispade opp, då hon facklorna framsatt.
Så hon i årena trenne oss svek, och bedrog de Achaier; 140
Men då det fjerde var inne, och stunderna kommo derjemte,
Under de slocknande månar, och dagarna många sig ändat,
Sade oss detta bland qvinnorna en, som grannliga visste,
Och vi kommo på henne, som rispade herrliga väfven.
Så hon slutade den, ehuru ej villig, af nödtvång. 145
När likskruden hon viste, då väfven hon väfvit, den stora,
Och upptvättat, i glans jemförlig med sol eller måne,
Se, då bragte en skadelig gud från fjerran Odysseus
Till utjorden, der ock svinherden sin koja bebodde.

Der inträffade sonen också af ädle Odysseus, 150
Länd från sandiga Pylos tillbaka med svarta galejan.
Desse åt friarne skändelig död anstemplande, begge
Kommo till högberömliga staden, men likväl Odysseus
Sednare; Telemachos ren hade förut sig begifvit.
Men Eumaios förde sin drott, med trasor på kroppen, 155
Under en gammal mans, en jemmerlig tiggares skepnad,
Lutad emot sin käpp, och med ömkliga kläder på kroppen.
Sådan han var, ej någon af oss alls gittade känna
Honom, plötsligen sedd, ja, icke de gamlare heller,
Utan med kast och skymfliga ord ansatte vi honom. 160
Men han en stund uthärdade der i salarna egna,
Både af kast anfäktad och ord, med tålsama sinnet;
Men då när honom bjöd Zeus', aigisbärarens, vilja,
Med Telemachos tog han, och bortbar prunkiga vapnen
Till sofkammararen, lade dem der, och riglarna låste. 165
Af illparighet, sedan han gaf sin maka befallning,
Att åt friarne lemna sin båge och jernet, det gråa.
Olycksaliga oss till ett pris, och en början af blodbad.
Dock ej någon af oss förmådde den väldige bågens
Sträng uppspanna; ty mycket dertill för klena vi voro. 170
Men då den store bågen nu kom Odysseus i händren,
Då med hotande ord vi samtliga genast förbjödo,
Att ej bågen gifva, än skönt hur mycket han talte;
Ensam Telemachos uppmanande bjöd att den gifva.
Nu den i handen han tog, mångpröfvade, ädle Odysseus, 175
Spände sin båge så lätt, samt skjöt jernyxarna genom;
Trädde på trösklen sedan och ilande pilarna utgjöt,
Blickande bistert omkring, och Antinoos, drotten, han råkte.
Sen på de andra också afskjöt han de suckiga pilar,
Siktande rakt framåt; och de stupade tätt på hvarandra. 180
Märktes nog, att dem var af gudarna någon behjelpig.
Ty strax, följande blott sitt eget bevåg i palatset,
Höggo de kring öfverallt; och ett ömkeligt qvidande väcktes,
Medan skallar försprängdes, och blod kringströmmade golfvet.
O Agamemnon, så vi dräptes; och kropparne ännu 185
Obegravade ligga i salarna qvar hos Odysseus.
Ty om saken ej vännerna hört detminsta i hemmet,
Hvilka från såren den stelnade blod aftvättat, och sedan

Sörjande oss bisatt; slik ära man egnar de döda.

Honom talade till Agamemnons vålnad, och sade: 190
Sälle Laertes' ättling, o du mångsluge Odysseus,
I högst lyckelig stund du isanning valde dig maka!
Så rent hjerta befanns hos vankfri Penelopeia,
Dottren af Ikarios, att väl hon mindes Odysseus,
Sin laggifta gemål; thy skall ej nånsin dess kyskhets 195
Rykte förgås; men en tjusande sång åt de dödliga skola
De odödlige göra, till pris för Penelopeia.
Likt Tyndareos' dotter ej hon anstemplade nidverk,
Dräpande laggift make; därför en hiskelig visa
Hon hos menniskor blir; ty hon samkade tryckande tadel 200
På qvinfolket iallo, ja, äfven på den som är ärbar.

Så nu desse med sådana ord tilltalte hvarandra,
Stående der i Aïdes' palats, och i jordenes skrymslor.

Desse, enär ur staden de gått, snart hunno Laertes'
Vackra och konstförskönade gods, som sig hade tillförne 205
Sjelf inrättat Laertes, enär rätt mycket han äflats.
Der han egde ett slott, och en uthusbyggnad omkringlopp;
Men i denna båd' åto och rastade vanligt, och sofvo
De nödtvungne betjenter, som alla hans ärender skötte.
Der sig äfven befann en Sikeler gumma, som gubben 210
Kärvänskapligen skötte, på landet, fjerran från staden.
Nu Odysseus till sin son och tjenarne talte, och sade:

Till välbyggda palatset påstund förfogen er alla,
Och oss till måltid slakten af galtarna den som är fetast;
Jag deremot vill ge mig åstad, för att pröfva min fader. 215
Om han mig känner igen, och med ögonen sina förnimmer,
Eller ej känner mig mer, som dröjde så länge ifjerran.

Ordade så; och åt tjenarne gaf sin krigarerustning,
Desse gingo derhos till palatset strax; men Odysseus
Till mångfruktiga gärdet, att pröfva sin fader, begaf sig. 220
Dock han ej Dolios fann, då han trädde i rymliga parken.
Icke af tjenarne en, ej heller hans söner, men desse,

Att törnruskor sig samla, som blefve ett stängsel åt gärdet,
Bortgått hade; den gamle för dem sjelf visade vägen.
Fadren allena han råkade uti skönordnade gärdet, 225
Skottande kring ett träd; lifrocken, han hade, var smutsig,
Flickad, och otillständig; omkring smalbenet han bundit
Flickade oxhudssockor också, att ej samka sig rispor,
För törnbuskarnas skull, ock handskar på händren; men öfverst
Getskinnshjelman på hufvut han bar, som ökade jemnern. 230
När nu din fader han såg, mångpröfvade, ädle Odysseus
Härjad af ålderdom, och med mycken jemmer i sinnet,
Under ett päronträd han stannade, gjutande tårar.
Och han begrundade sedan uti sin själ, och sitt sinne,
Anten att kyssa sin far, samt sluta i famnen, och allting 235
Säga, huru han kommit och ländt till fädernejorden;
Eller att först utfråga, och om alltsamman bespörja.
För den begrundande så mer gagneligt syntes det vara,
Att till en början söka likväl utforska med stickord.
Tänkande så, mot honom gerad gick ädle Odysseus. 240
Hållande hufvudet böjdt nedåt, han gräfdde kring trädet,
Men framträdande ordade nu den lysande sonen:

Gamle, hos dig okunnighet ej sig röjer, att vårda
Parken, men väl sin skötsel han får; och icke det minsta,
Icke en blomma, en ranka, ett fikonatäd, ell' olivträd, 245
Icke ett päronträd, eller bänk är utan sin skötsel.
Dock jag vill säga en sak; men vredgas ej därför i sinnet!
Sjelf god vård du ej eger; och ålderdomen, den bistra,
Trycker dig, smutsig du är, och otillständigt dig kläder.
Icke för lättjans skull om dig ej vårdar din herre; 250
Tjenaremessigt hos dig dessutom ej röjes att skåda,
Hvarken till vext eller skick; fastmera du liknar en konung.
Sådan liknar du just, som, sedan han badat, och ätit,
Sofve i mjukaste bädd; ty sådan är gubbarnes vana.
Men du, välan, mig detta förtälj, och noga berätta: 255
Hvilkens tjänare är du? åt hvem omvårdar du parken?
Ock mig detta förtälj sannfärdigt, att väl jag må veta,
Om vi till Ithaka verkligen ländt, som för mig berättar
Denne man, hopträffad med mig, kringvandrande härstäds,
Ej just särdeles klyftig; ty ej han gittade allting 260

Säga, ej heller mitt tal åhöra, då honom jag sporde
Om gästvännen, ifall ännu han lefver och finnes,
Eller är redan död, och uti osynliges gårdar.
Ty jag säger dig rent; gif akt du, och hör hvad jag talar:
Fordom en man mottog jag som gäst i fädernelandet, 265
Som var kommen till oss; och aldrig en dödelig fremling
Till mitt hus mer älskad ännu tillförene lände.
Han från Ithaka skröt sin ätt härstamma, och sade,
Att Laertes, Arkeisios' son, månd' vara hans fader.
Honom hem till mitt hus jag förde, och gästade kostligt 270
Kärvänkskapligen skänkande mångt, som fanns i palatset;
Ock gästskänker åt honom jag gaf, allt såsom det höfdes;
Sju talenter utaf det välarbetade gullet,
Gaf en blandningspokal, helsilfverne, blomstergraverad,
Enkelkappor ett dussin, och likaså många tapeter, 275
Kostliga mantlar liksom, lifrockar derjemte ett dussin;
Dessutom qvinnor jemväl vankfria och slöjdeförfarna,
Dejligen, fyra till tal, dem helst utvälja han ville.

Honom härpå gaf fadren till svar, utgjutande tårar:
Fremling, du kommer minsann till det land, om hvilken du spörjer, 280
Nu dock våldsamma män och trotsiga hafva det inne,
Och du förgäfves deder otaliga skänkerna gifvit.
Ty om du honom lefvande råkt i Ithakas bygder,
Rikt umgällande dig med skänker, han visserlig afsändt,
Och gnd plägnings; ty detta är rätt åt den som begynte. 285
Men du, välan, mig saken förtälj, och noga berätta,
Hvilket är året som går, sen du undfägnade honom,
Din olycklige gäst, min son, om nånsin han var det,
Den osälle? som, långt från fädernejord och från vänner,
Antingen fiskarne åto i sjön, eller också på landet 290
Vardt han för hundar och fåglar ett rof; men icke hans moder
Honom vårdande gret, eller far, vi som voro föräldrar;
Makan, den utstyrsrika, förståndiga Penelopeia,
Icke på bädden begret sin gemål, som henne det anstått,
Tryckande ögonen till, slik ära de döda ju tillhör. 295
Äfven detta mig säg sannfärdigt, att väl jag må veta:
Ho är du? hvarifrån? hvar har du din stad och föräldrar?
Hvar står snabba galejan i hamn, som hit dig har bringat,

Samt gudlika kamraterna med? eller kom du, en färdsman,
Hit på fremmandes skepp, som dig landsatte, och reste? 300

Honom svarande talade till mångråde Odysseus:
Detta till punkt och till pricka åt dig jag ärnar berätta.
Jag från Alybas är, der ståtelig borg jag besitter,
Till Apheidas en son, Polypemonidiska drotten;
Men jag heter Eperitos sjelf; mig åter en gudom 305
Från Sikanien jagade vill, oärnad, till eder,
Och galejan min ligger vid land aflägset från staden.
Men för Odysseus detta är re'n bland åren det femte,
Sedan ifrån mitt fäderneland han reste, och bortfor,
Den osälle; likväl med lyck sama fåglar han skildes. 310
Högerifrån, åt hvilka jag glad affärdade honom;
Gladlig reste han sjelf, och ännu vi hoppades hjertligt
Mängas i gästvänskap, samt herrliga skänker förära.

Sade; och smärtans moln, det svarta, behöljde Laertes,
Hvilken i händerna två upptog utkolnade askan, 315
På sitt grånade hufvud den gjöt, och suckade högljuddt.
Och Odysseus vardt rörd, och näsan igenom för honom
Trängde en våldsam suck, då han såg sin älskade fader;
Strax nu han rusade fram, omfamnande kysste, och sade:

Just densamme, min fader, är jag, om hvilken du spörjer, 320
Och på det tjugonde året jag kom till fädernejorden.
Men upphör med din gråt, och lemna den tåriga sorgen.
Ty dig säga jag vill, och särdeles måste vi skynda?
Samtliga friarne jag i salarna våra har nedgjort.
Samt hjertfrätande skymfen och skändliga bragderna hämnats. 325

Honom Laertes genmälte derefter, och sade:
Om då nu är Odysseus, min son, som ändtligen hitländt,
Nämn mig ett tydeligt tecken påstund, att jag tror hvad du säger.

Honom svarte, och talade till mångråde Odysseus:
Skåda med ögonen först det ärr, som mig gaf på Parnesos, 330
När jag var faren dit, vildsvinet med tanden, den hvita,
Fordom; ty då affärdade mig och vårdade modren

Till morfar Autolykos då, att jag skulle de skänker
Taga, dem han hitrest, mig lofvat hade, och tillsagt.
Dock, jag vill träden jemväl i den välplanterade parken 335
Tälja, dem du tillförne mig gaf, och jag allt begärte,
Då jag dig barnslig följde, och vi framgingo emellan
Träna, och du uppnämnde för mig och täljde dem alla.
Tretton päronträd du mig gaf, och aplarna tio,
Fyrtio fikonträd, och lofte mig äfven förära 340
Vinberg femtio stycken; till bergning dugligt hvartenda
Var; och allt slags drufvor på dem derjemte befinnas,
Då när ofvanifrån Zeus' stunder med mognaden komma.

Sade; och fadrens knän sig löste och hjertat, enär han
Tecknen kände igen, som grannt uppräknat Odysseus, 345
Nu kring sonen han armarna lade; och gubben intill sig,
Den afsvimmande, drog mångpröfvade; ädle Odysseus.
Men då han sansade sig, och besinningen väcktes i hjertat,
Återigen med följande ord tilltalte han sonen:

Zeus, visst ären J, gudar, ännu i höga Olympen, 350
Om nu sitt öfverdåd de skändlige friarne umgällt.
Dock jag högligen räds i min själ, att snarligen komma
Hit Ithakesier alle, och bud affärda derjemte
Till Kephallenernes städer enhvar, med maning till härnad.

Honom svarte, och talade mångråde Odysseus: 355
Trösta dig, må ej detta du alls dip lägga på sinnet,
Utan låtom oss gå till huset, som ligger vid parken,
Dit Telemachos jag, svinherden och oxarnes herde
Sände förut, att de skulle ihast anrätta en måltid.

När sålunda de talt, de gingo till granna gemaken 360
Och när de kommit hade i boningsbeqvämliga rummen,
Funno de Telemachos, svinherden och oxarnes herde,
Skärande köttet före, och mængande glödande vinet.
Men storsinnt Laertes emellertid i dess boning
Tvagde en Sikeler tärna, och smorde med doftande oljan; 365
Svepte en prydlig mantel omkring; och Athene, som nära
Stod, förökade lemmarnas kraft för männernas herde,

Gjorde större att skåda, än förr, och stoltare äfven.
Ur badkaret han steg, och honom beundrade sonen,
När odödliga gudarna lik han skådade klarligt; 370
Höjde så äfven sin röst, samt talade vingade orden:

Fader, isanning har någon ibland städsvarande gudar
Både till vett och gestalt dig yppare gjort till att påse.

Honom Laertes, den förståndige, svarade sedan:
Hade jag, fader Zeus, och Athenaie och Apollon, 375
Som då jag Nerikos tog, den boningsbeqvämliga staden,
Uppå Epeiros' kost, Kephalleniske kämparnes höfding,
Hade jag sådan igår hos dig, i salarna våra,
Bärande vapen på axlarna stått, och mot friarnes skara
Kämpat, skulle minsann jag knäna för mången af dessa 380
Uti salarna knäckt, och du dig fagnat i hjertat.

Så nu de båda med sådana ord tilltalte hvarandra.
Men då de andre sitt värf fulländat, och rätterna tillredt,
Satte sig samtliga ned i en rad på bankar och stolar,
Frestande sedan uppå anrättningen. Trädde så nära 385
Gubben Dolios fram, derhos ock Dolios' söner,
Af sitt arbete trötte; ty dem uppsökte, och inbjöd
Modren, Sikeliska gumman, som dem uppfostrat, och gubben
Kärvänskapligen skötte, då ålderdomen betryckte.
När Odysseus de sågo alltså, och märkte i sinnet, 390
Stodo de alla förbluffade der, men genast Odysseus,
Smekande dem med vänliga ord tilltalte, och sade:

Gubbe, sätt dig tillbords, och lägg en åsido er häpnad!
Ty ren önskande länge, att med måltiden begynna,
Dröje vi dock i salarna än, städs bidande eder. 395

Sade; och Dolios steg rakt fram, utsträckande händren
Båda; och fattade då Odysseus vid händren och kysste,
Höjde derjemte sin röst, samt talade vingade orden:

Älskade, då du hithem högönskelig ländt för oss alla,
Hvilka ej trodde det mer, och gudarne sjelfve dig bringat, 400

Hell dig, och trefaldt hell, och gudarne gifve dig lycka!
Ock mig detta förmäl sannfärdigt, att väl jag må veta,
Om hon säkert nuredan, förståndiga Penelopeia,
Vet, att du återvändt, eller skole vi skicka ett sändbud?

Honom svarande talade till mångråde Odysseus: 405
Gamle, hon känner det re'n; hvi skulle du derom bestyra?

Sade; men han sig satte uppå välbonade stolen.
Dolios' söner också välkomnade bolde Odysseus
Sammalunda med orden, och kramade hjertligt hans händer,
Och sig satte i rad vid Dolios sedan, sin fader. 410
Så de i salen samtligen vid bordet bestyrde.

Ryktet gick, mellertid, som ett sändbud, staden igenom,
Bådande friarnes hiskliga död och bane för alla.
De som hörde derom spatserade hädan och dädan,
Framför Odysseus' hus, med jemmer och suckan och olåt. 415
Liken ur huset buro de ut, och alla begrofvo;
Dem från fremmande städar enhvar de åt skeppare gåfvo,
Att till sitt hem afföras, och buro på snabba galejor.
Sjelfve de gingo tilltorgs, mangrannt, med beängslade hjertan.
Men då de hade sig samlat, och alle församlade voro, 420
Reste sig upp Eupeithes i hopen, och började orda:
Ty ohejdelig sorg låg honom i sinnet, för sonen,
Antinoos, som först nedgjordes af ädle Odysseus.
Gjutande tårar för denne, han höjde sin stamma, och sade;

Vänner, Odysseus minsann stort dåd med Achiverna stemplat; 425
Många och modiga män på galejorna med sig han förde,
Ödde de hålkade skeppen, och folken försatte i ofärd;
Och vid sin återkomst Kephallenernas förstar han dräpte.
Därför välan, förrn han till Pylos snarligen flyktar,
Eller till herrliga Elis också, der Epeierne herrska, 430
Ryckom åstad; ty eljes vi städs vanbördinga äre.
Visst en nesa är slikt för kommande menskor att höra,
Ja, om på söners dråpare vi och på bröders ej vilje
Hämnas, åtminstone mig i sinnet ej ljufligt att lefva
Vore, men heldre, Ja förr, jag önskade bo hos de döda. 435

Ryckom åstad, att ej desse förut ditöfver må hinna!

Gråtande talte han så; medlidande grep då Achaier.
Trädde då nära intill dem Medon och gudomlige sångarn
Ut ur Odysseus' rum, när sömnen hade dem lämnat.
Midt i hopen de stodo; enhvar vardt slagen af häpnad. 440
Och då talte bland alla Medon, den vise herolden:

Lyssnen till mig, Ithakesier, nu; ty icke Odysseus,
Mot odödlige gudars beslut uträttade detta;
Sjelf jag skådade en af de himmelska, som vid Odysseus
Stod helt nära, i allt fullkomligen liknande Mentor. 445
En odödelig gud nu viste sig framför Odysseus,
Skänkande honom mod, nu, skrämmande friareskaran,
Genom salarna dref; de stupade öfver hvarandra.

Så han talte; och samtliga dem blek fruktan beträngde,
Och bland dessa begynte den åldrige drott Halitherses, 450
Mastors son, som skådade allt båd' framåt och bakåt.
Han välmenande ordade då bland dessa, och sade:

Hören mig nu, Ithakesier alla, ehvad jag må säga!
Egen er vrångsinthet allt detta, J vänner, förskyllat;
Ty J lydden ej mig, eller Mentor, männernes herde, 455
För att sönerna edra från vanvett hålla tillbaka,
Hvilka af ofverdåd föröfvade hiskeligt nidverk,
Ödande godset ut, och derhos vanärande makan
Till den ypperste man, som de mer hemkomma ej trodde.
Så nu måtte det ske; hörsammen J mig, som jag säger. 460
Rycken icke åstad, att ej sjelfve vi samka oss ofärd.

Sade; men desse nu rusade upp med ljudeligt hänskri,
Flere än hälften till tal; hopträngde de öfrige bidde.
Ty hans ord dem behagade ej, men heldre de lydde
Eupeithes, och till vapen påstund sig skyndade sedan. 465
Men då de påklädt hade kring kroppen den blänkande kopparn,
Samlades de mangrannt framför vidrymliga staden,
Och Eupeithes tågade sjelf för de dårar i spetsen.
Trodde sig sonens död så hämnas, och icke han skulle

Vända tillbaka, men sjelf derstädes finna sin hane. 470
Zeus Kronion dervid tilltaltes utaf Athenaie:

Ack, vår far Kronides, du högste af konungar alla,
Mig, åtspörjande, säg, hvad tanken inom dig fördöljer.
Ärnar du väl olyckeligt krig och hiskelig härnad
Stempla ännu, eller ställer du till bland hvardera vänskap! 475

Men molnskockaren Zeus genmälte då henne, och sade:
O min dotter, hvarför omspörjer du detta och frågar?
Säg mig, har du ej sjelf mellertid uttänkt, och beslutit,
Att Odysseus dem skulle, när hem han kommit, bestraffa?
Gör dock du, som du vill; sjelf säger jag det som sig skickar. 480
Efter på friarne nu sig hämnat den ädle Odysseus,
Stiftande troget förbund, han städs härstädes regere;
Vi deremot må sönernas död och brödrems glömska
Bringa; och desse må framdeles än inbördes förlikas
Liksom förut; och skatter och fred må rikligen vara. 485

Ordande så, han väckte den förr enträgna Athene,
Som från Olympens toppar ihast steg neder till jorden.
När de nu alle förnöjt sig utaf hjertfägnande målet,
Började orda bland dem mångpröfvade, ädle Odysseus:

Gånge nu någon, att skåda, om re'n oss nära de anryckt! 490
Sade; ock Dolios' son utträdde, som denne befallte,
Dock han på trösklen blef, och såg dem samtliga nära,
Och till Odysseus strax så talade vingade orden:

Re'n helt nära de äro; därför oss snarligen väpnom.
Så han talte; de reste sig upp, och i vapen sig klädde, 495
Kring Odysseus sjelf fyra, och sex af Dolios' söner,
Ock Laertes med dessa, och Dolios trädde i vapen,
Skönt grålockige redan, likväl nödtvungne att kämpa.
Men då de påklädt hade kring kroppen den blänkande kopparn,
Läto de dörrarna opp, och gingo, i spetsen Odysseus. 500
Nära intill dem nalkades nu Zeus' dotter, Athene,
Mentor lik till kroppen såväl som äfven till rösten.
Glad vid dess anblick vardt mångpröfvade, ädle Odysseus,

Och tilltalte påstund Telemachos, älskade sonen:
O Telemachos, redan du sjelf, anryckande, inser. 505
Att du i männernas strid, der tappraste bussarne pröfvas,
Ej gör skam åt fädernas ätt, vi som alltid tillförne
Voro i mod och i kraft utmärkte på jorden, den vida.

Honom Telemachos, den förståndige, svarte, och sade:
Du skall skåda, min far, om du vill, att med hjerta, som mitt är,
Aldrig jag skam på din ätt anbringar, just som du säger. 511

Ordade så; Laertes förtjustes, och talte, och sade:
Finns väl en dag, som denne, J gudar? Jag högligen glädes:
Son min och sonson min om tapperheten nu tvista.

Trädande nära intill klarögda Athene begynte: 515
O Arkeisiades, bland alla kamrater mig kärast,
Sen klarögda gudinnan du bedt, och dess fader Kronion,
Sväng du påstunden, och slunga åstad långskaftiga spjutet.

Sade; och mycket mod påfläktade Pallas Athene.
Och när sedan han bedt Zeus' dotter, den väldige gudens, 520
Svängde han genast, och slungade han långskaftiga spjutet,
Träffande Eupeithes, i den kopparbekindade hjelmen,
Hvilken mot spjutet ej höll, men spetsen sig trängde igenom;
Stupad dunkade han, och hans vapen de klungo på honom.
På förkämparna sprang Odysseus och den lysande sonen, 525
Huggande kring sig med svärd och med tvesidsbettiga kastspjut.
Och nu skulle de alla förödt, och berövat dem hemkomst,
Om ej Athenaie, Zeus', aigisbärarens, dotter,
Hade ljudligen ropt, och samtliga männerna hejdat:

O Ithakesier, hejden er nu från förderfliga kriget, 530
Att blodflöde förutan ni må skyndsamligen skiljas.

Så Athenaie, och strax blek rädsla betog då dem alla,
Och ur de fruktandes händer sin kos bortflögo gevären,
När gudinnan höjde sin röst, samt föllo på jorden;
Men de sjelfve till stan hänilade, önskande räddning. 535
Hiskligt skriade till mångpröfvade, ädle Odysseus,

Och framrusade krum, liksom högflygande örnen.
Då affärdade ock Kronides sin flammiga ljungeld,
Hvilken störtade ned framför klarögda gudinnan.
Då till Odysseus talte också klarögda Athene: 540

O zeusborne Laertiades, mångsluge Odysseus,
Hejda dig, sluta nu striden utaf samlottiga kriget,
Att ej må bli Kronides, viddundraren Zeus på dig vredgad.

Så Athenaie; och han strax lydde, och gladdes i sinnet.
Men förbund deruppå dem båda emellan bestyrde 545
Pallas Athenaie, Zeus', aigisbärarens, dotter,
Mentor lik till kroppen såväl som äfven till rösten.

Slut.

End of the Project Gutenberg EBook of Odysseia, by Homer

*** END OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK ODYSSEIA ***

***** This file should be named 54200-8.txt or 54200-8.zip ***** This and all
associated files of various formats will be found in:
<http://www.gutenberg.org/5/4/2/0/54200/>

Produced by Jari Koivisto and Tapio Riikonen

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be
renamed.

Creating the works from public domain print editions means that no one owns a
United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy
and distribute it in the United States without permission and without paying
copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of
this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg-tm electronic

works to protect the PROJECT GUTENBERG-tm concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for the eBooks, unless you receive specific permission. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the rules is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. They may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING with public domain eBooks. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

***** START: FULL LICENSE *****

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg-tm mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase "Project Gutenberg"), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg-tm License (available with this file or online at <http://gutenberg.org/license>).

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg-tm electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg-tm electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg-tm electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg-tm electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. "Project Gutenberg" is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most

By the terms of this agreement there are a few things that you can do with most Project Gutenberg-tm electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg-tm electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg-tm electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation ("the Foundation" or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg-tm electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is in the public domain in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg-tm mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg-tm works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg-tm name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg-tm License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg-tm work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country outside the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg-tm License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg-tm work (any work on which the phrase "Project Gutenberg" appears, or with which the phrase "Project Gutenberg" is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the

restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org/license

1.E.2. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is derived from the public domain (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase "Project Gutenberg" associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg-tm trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg-tm License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg-tm License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg-tm.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg-tm License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg-tm work in a format other than "Plain Vanilla ASCII" or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg-tm web site (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original "Plain Vanilla ASCII" or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg-tm License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg-tm works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg-tm electronic works provided that

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg-tm works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."

- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg-tm License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg-tm works.

- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.

- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg-tm works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg-tm electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from both the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and Michael Hart, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread public domain works in creating the Project Gutenberg-tm collection. Despite these efforts, Project Gutenberg-tm electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg-tm electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS' WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE

PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg-tm electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg-tm electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg-tm work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg-tm work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg-tm

Project Gutenberg-tm is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need, are critical to reaching Project Gutenberg-tm's goals and ensuring that the Project Gutenberg-tm collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg-tm and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation web page at <http://www.pgla.org>.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Its 501(c)(3) letter is posted at <http://pgla.org/fundraising>. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's principal office is located at 4557 Melan Dr. S. Fairbanks, AK, 99712., but its volunteers and employees are scattered throughout numerous locations. Its business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887, email business@pglaf.org. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's web site and official page at <http://pglaf.org>

For additional contact information:

Dr. Gregory B. Newby
Chief Executive and Director
gbnewby@pglaf.org

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg-tm depends upon and cannot survive without wide spread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit <http://pglaf.org>

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg Web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit:
<http://pglaf.org/donate>

Section 5. General Information About Project Gutenberg-tm electronic works.

Professor Michael S. Hart is the originator of the Project Gutenberg-tm concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For thirty years, he produced and distributed Project Gutenberg-tm eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg-tm eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as Public Domain in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our Web site which has the main PG search facility:

<http://www.gutenberg.org>

This Web site includes information about Project Gutenberg-tm, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.